

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี
กรณีศึกษา: โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

เจนจิรา สัตย์มาก

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
กรกฎาคม 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

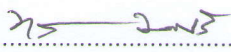
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ เจนจิรา สัตย์มาก ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นำวี)

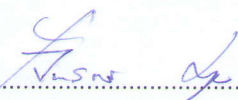

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ชารี มณีศรี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นำวี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ชลี มาพุทธ)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ ๒๘ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีมาโดยตลอดเนื่องจากการได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ ซึ่งเป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม อาจารย์ที่ปรึกษา ร่วมกรรมการสอบเข้าโครง วิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ชารี มณีศรี และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ชลิ มาพุทธ ซึ่งให้คำแนะนำและปรึกษาแก่ผู้วิจัยทำให้งานวิจัยได้รับแนวทางที่ดี และถูกต้องในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์ในการศึกษาอย่างมากในการทำ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริพร อนุศาสนนันท์ หัวหน้าภาควิชาการวิจัย และจิตวิทยาประยุกต์ อาจารย์วาริณญา บุญเรือง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความกรุณา และอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสัมภาษณ์ รวมทั้งข้อมูลและข้อเสนอแนะ ที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัย รวมทั้งคณะครูอาจารย์ พนักงานบริการ โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ประชาชน ผู้นำชุมชน โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี ทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

เจนจิรา ลัดด์มาก

57990006: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา ;กศ.ม(การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง/ โรงเรียน
บ้านใหม่สามัคคี

เจนจิรา สัตย์มาก: รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
ที่มีการปฏิบัติที่ดี กรณีศึกษา: โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำปาง เขต 3 (AN ADMINISTRATIVE MODEL OF THE SMALL SCHOOL
BASED ON SUFFICIENCY ECONOMY BY BEST PRACTICES CASE STUDY:
BANMAISAMAKKEE SCHOOL UNDER THE LAMPANG PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 3) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ภารดี อนันต์นาวิ, กศ.ด.
เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม, กศ.ด. 217 หน้า. ปี พ.ศ. 2559.

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
ที่มีการปฏิบัติที่ดี กรณีศึกษา: โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลัก
เศรษฐกิจพอเพียง 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก
3) วิเคราะห์รูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของ
โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3
โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 16 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา
จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 3 คน พนักงานบริการจำนวน 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน ผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 5 คน ประชาชนในชุมชน จำนวน 2 คน
ผู้นำชุมชน จำนวน 2 คน ผลการวิจัย พบว่า

1. การบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี
ของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3
มีการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง ได้แก่ 1) ความพอประมาณ 2) ความมีเหตุผล
3) การมีภูมิคุ้มกัน และ 2 เงื่อนไข ได้แก่ 1) ความรู้ 2) คุณธรรม ใช้หลักการบริหารแบบมี
ส่วนร่วม มีความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย ใช้ทรัพยากรดำเนินการอย่างมีเหตุผล รักษาวัฒนธรรม
ของโรงเรียน มีการเตรียมความพร้อมในการวางแผนการบริหารงาน กำหนดเป้าหมายการบริหาร
ที่คำนึงถึงความเหมาะสมในการบริหาร ส่วนการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวคิด
ของแมคคินซี (McKinsey) ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารตามขอบข่ายการบริหาร 7 ประการ
คือ 1) โครงสร้างองค์การ (Structure) 2) กลยุทธ์องค์การ (Strategy) 3) ระบบการปฏิบัติงาน
(Systems) 4) บุคลากร (Staff) 5) ทักษะ (Skills) 6)แบบการบริหาร (Style) และ 7) ค่านิยมร่วม
(Shared values) โดยมีความสัมพันธ์กันทั้ง 7 ด้าน

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านการบริหาร ได้แก่ เทคนิคการบริหารแบบมีส่วนร่วม ใช้ความร่วมมือจากครู บุคลากร นักเรียน ชุมชน รวมถึงหน่วยงานภายนอก เทคนิคการบริหารแบบทีมงานและเทคนิควิธีในการบริหารงาน 4 งาน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ และการบริหารทั่วไป 2) ปัจจัยด้านผู้บริหาร ได้แก่ ความเชี่ยวชาญของผู้บริหาร มีภาวะผู้นำด้านคุณธรรม จริยธรรม ใช้หลักธรรมจัดกิจกรรม บูรณาการหลักเศรษฐกิจพอเพียงกับโรงเรียนวิถีพุทธ มีภาวะผู้นำทางวิชาการในการพัฒนางาน ทางด้านวิชาการ พัฒนาการจัดการเรียนการสอน พัฒนาการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง 3) ปัจจัยด้านทรัพยากร ได้แก่ การบริหารจัดการที่ดีใช้ทรัพยากรเหมาะสมกับสภาพบริบทโรงเรียน และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

3. รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีการบริหารงานตามแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey) มี 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) โครงสร้างองค์กร (Structure) ประกอบด้วย การแบ่งงานเป็น 4 งาน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ และการบริหารทั่วไป มีการบริหารจากล่างขึ้นบน กระจายอำนาจสู่บุคคล สู่ทีมงานแบบมีส่วนร่วมในโครงสร้างการบริหาร 2) กลยุทธ์ (Strategy) ประกอบด้วย การวางแผนเชิงรุก วิเคราะห์สภาพก่อนจัดทำแผนปฏิบัติการ มีการปฏิบัติตามแผนและติดตามปรับปรุงแผนงานเสมอ 3) ระบบปฏิบัติงาน (Systems) ประกอบด้วย การจัดลำดับขั้นตอน การปฏิบัติงานและพัฒนาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง ประสานกันทุกระดับอย่างเหมาะสม 4) บุคลากร (Staff) ประกอบด้วย ใช้หลักความสามารถและความเสมอภาค คัดเลือกบุคลากรที่มีความเหมาะสม พัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง 5) ทักษะ (Skills) ประกอบด้วย การบริหารงานที่มีความโดดเด่น เน้นการปฏิบัติเป็นแบบอย่าง เป็นผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน พัฒนางานและการจัดการเรียนการสอนเสมอ มีทักษะในการบริหารและเน้นทักษะแก่ครูและบุคลากรในการปฏิบัติงาน 6) แบบการบริหาร (Style) ประกอบด้วย การจัดแบ่งงานให้สอดคล้องกับความรู้ ความสามารถ ตามโครงสร้างการบริหาร ใช้การบริหารแบบทีมงานบริหารงานโดยสะท้อนวัฒนธรรมโรงเรียน 7) ค่านิยมร่วม (Shared values) ประกอบด้วย มีความเชื่อร่วมกัน มีความเชื่อมั่นในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน มีความสามัคคี มีเป้าหมายเดียวกัน เป็นรูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยการนำหลักของความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการมีภูมิคุ้มกัน ควบคู่กับความรู้และคุณธรรม มาเป็นกรอบการพิจารณาในการบริหารโรงเรียน โดยประสานองค์ประกอบตามแนวคิดของ McKinsey 7S ที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน

57990006: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.ED. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: THE EDUCATION ADMINISTRATION MODEL OF THE SMALL SCHOOL BASED ON SUFFICIENCY ECONOMY/BANMAISAMAKKEE SCHOOL

JENJIRA SATMARK: AN ADMINISTRATION MODEL OF THE SMALL SCHOOL BASED ON SUFFICIENCY ECONOMY BY BEST PRACTICES CASE STUDY: BANMAISAMAKKEE SCHOOL UNDER THE LAMPANG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3. ADVISORY COMMITTEE: PRRADEE ANANNAWEE, Ed.D, CHAROENWIT SOMPONGTAM, Ph.D. 228 P. 2016.

The research of an administration model of the small school based on sufficiency economy by best practices case study: banmaisamakkee school under the Lampang Primary Educational Service Area Office 3. The purposes were to study: 1) the small schools based on sufficiency economy administration. 2) factors affecting the success of the small schools based on sufficiency economy administration and 3) analyse an administration model of the small school based on sufficiency economy by best practices case study: banmaisamakkee school under the Lampang Primary Educational Service Area Office 3 by the structure interviewing pattern from 16 keyinformants: 1 school administrator, 3 Teachers, 1 service person, 2 basic education school committees, 5 parents, 2 people in the community, 2 community leaders. The results of the study were as follows:

1. An administration of small school based on sufficiency economy by best practices case study: banmaisamakkee school under the Lampang Primary Educational Service Area Office 3 have sufficiency economy administration 3 aspects: 1) Moderation 2) Reasonableness 3) Self-community and 2 conditions: 1 Knowledge and 2) Ethics by Using: the participative management, party network. using resources by rationally. school culture preservation, readiness management planning, set goals management by appropriate. The McKinsey' Sufficiency economy administration have 7 aspects: 1) Structure 2) Strategy 3) Systems 4) Staff 5) Skills 6) Style 7) Shared values by all aspects related.

2. The factors affecting to success of the small schools based on sufficiency economy administration by best practices case study: banmaisamakkee school under the Lampang Primary Educational Service Area Office 3 have 3 factors: 1) management: participative technique from teachers, person, student, communities, and external organization and team work management and 4 works technical: academic affairs, personnel, budget, and general administration. 2) Administrators: experts, ethics leadership by integrate sufficiency economy with buddhis oriented schools, development academic affairs by instructional leadership, teaching and learning development, learning development and self development and 3) resources: good governance management by using resource appropriate with school context and cost resources.

3. An administration model of the small school based on sufficiency economy by best practices case study: banmaisamakkee school under the Lampang Primary Educational Service area office 3 have 7 management: 1) structure organization have 4 works: academic affairs, personnel, budget, and general administration, down-top management, empowerment to person and teamwork by participative management. 2) strategy: reactive planning, analyze before do operation planning, implementation and follow up plan for improvement. 3) System: priority step practices and development continuous, communication appropriate. 4) Staffs: using abilities and equality principle, recruit and development employee continuous. 5) Skills: management features, focus example practices, experts, work and teaching and learning development, management skills and work skills for teachers and staffs. 6. Style: the division of labor according agreeable knowledge and ability of management structure by teamwork and school cultural refection. 7) Shared values: together believe, confident philosophy of sufficiency economy and one direction implementation and harmonious and goals. The model administration of school based on Sufficiency economy: moderation, reasonableness, self-community core and knowledge and ethics conditions by follow up McKinsey' 7S framework related.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	น
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
คำถามในการวิจัย.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
สภาพทั่วไปของ โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 3.....	13
แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	20
นโยบายการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา.....	26
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา.....	39
การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	44
แนวคิดการบริหารระบบตาม McKinsey 7-S.....	49
การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey).....	51
รูปแบบการบริหารการศึกษา.....	54
แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยเชิงคุณภาพ.....	57
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	64

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 69
	การเลือกพื้นที่ที่ศึกษา..... 69
	ผู้ให้ข้อมูลหลัก..... 69
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 70
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 72
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 73
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 75
	สภาพการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของ โรงเรียน บ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3..... 75
	การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี โดยบริหารตามแนวคิด ของแมคคินซีย์ (McKinsey) ของ โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3..... 93
	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักเศรษฐกิจ พอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของ โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3..... 109
	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการ ปฏิบัติที่ดีโดยบริหารตามแนวคิดของแมคคินซีย์ (McKinsey) ของ โรงเรียน บ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3..... 126
	รูปแบบการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของ โรงเรียน บ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3..... 141
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 150
	สรุปผลการวิจัย..... 151
	อภิปรายผล..... 171
	ข้อเสนอแนะ..... 198

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	201
ภาคผนวก.....	208
ภาคผนวก ก.....	209
ภาคผนวก ข.....	213
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	228

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนครูและบุคลากรในโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี.....	14
2	จำนวนนักเรียนของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี.....	14
3	อาคารเรียน อาคารประกอบและสิ่งก่อสร้างของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี.....	15
4	ข้อมูลบุคลากรของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี.....	15

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2 หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	25
3 ความเชื่อมโยงการดำเนินงานสู่สถานศึกษาพอเพียง.....	32
4 ความหมายของการบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง.....	45
5 แสดงขั้นตอนการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	47
6 โครงร่างแสดง McKinsey 7's framework.....	50
7 รูปแบบการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของ โรงเรียน บ้านใหม่สามัคคี.....	149

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศได้กำหนดทิศทางไปสู่สังคมแห่งความพอเพียง การพัฒนาระบบการจัดการศึกษา ได้ดำเนินการควบคู่ไปกับแนวทางในการพัฒนาประเทศ ตามแผนพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ได้มีการกำหนดกรอบแนวคิดการพัฒนาประเทศถึงความจำเป็นในการสร้างความสมดุล และภูมิคุ้มกันให้เกิดขึ้นกับคน สังคม ระบบเศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับนี้ จึงได้อัญเชิญปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวปฏิบัติควบคู่กับการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มีคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาอย่างจริงจังเพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศที่สมดุลเป็นธรรมและยั่งยืน กำหนดวิสัยทัศน์ในการมุ่งพัฒนาสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันคนไทย มีคุณธรรมนำความรอบรู้ รู้เท่าทันโลก มีครอบครัวอบอุ่นและชุมชนที่เข้มแข็ง สังคมมีสันติสุข ด้านเศรษฐกิจ มีคุณภาพเสถียรภาพและเป็นธรรม รวมถึงสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ มีคุณภาพอยู่ภายใต้ระบบบริหารจัดการประเทศที่มีธรรมาภิบาลและดำรงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สามารถอยู่ในประชาคมโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) โดยมุ่งรักษาสมดุลระหว่างความพอเพียงและการแข่งขัน ภายใต้การคำนึงถึงสถานะการเปลี่ยนแปลงของบริบทการพัฒนาทุกด้านอย่างครบถ้วน บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมทุกระดับ เพื่อให้สังคมไทยดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฉบับนี้มุ่งพัฒนาสู่ “สังคมที่มีความสุขอย่างยั่งยืน (Green society)” โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลของการพัฒนาที่เกิดขึ้นในทุกมิติ เพื่อนำไปสู่ความอยู่ดีมีสุขของคนไทย และเกิดการพัฒนายั่งยืนตลอดไป วิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นเกิดจากการพัฒนาที่ไม่สมดุลและไม่มีเสถียรภาพ ส่วนหนึ่งมาจากการไม่คำนึงถึงความเหมาะสมกับบริบทของประเทศภูมิสังคมหรืออัตรภาพขององค์การหรือความพร้อมของคน และระบบตามแนวทางการพัฒนาตามพระราชดำริให้ความสำคัญกับความรู้เทคโนโลยีหรือตลาดจากภายนอกประเทศ โดยไม่เตรียมสร้างพื้นฐานภายในประเทศให้มั่นคงและเข้มแข็ง หรือสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีเพื่อพร้อมรับความเสี่ยงจากความผันผวนของปัจจัยภายในและภายนอกและปัญหาซึ่งมีมาอย่างต่อเนื่องจนก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการกระจายทุน กระจายความเจริญ และผลประโยชน์จากการพัฒนา และกระจายรายได้ รวมทั้งเกิดปัญหาทางสังคม ความอ่อนแอทางศีลธรรม ความเสื่อมถอยของ

วัฒนธรรมที่ค้ำจุนของสังคมไทย ตลอดจนความเชื่อมโยงโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการพัฒนาที่ไม่ยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549) จึงเป็นเหตุทำให้ประเทศไทยประสบกับปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจอย่างยิ่งในอดีต ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วน ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) มีการกำหนดวิสัยทัศน์สู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยกำหนดวิสัยทัศน์ด้านความมั่นคง ได้แก่ การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศในทุกระดับ มีความมั่นคงในทุกมิติประเทศ มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ที่เข้มแข็ง เป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคง สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี ครอบครัวมีความอบอุ่น มีความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิตด้านความมั่งคั่ง ได้แก่ ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง เศรษฐกิจมีความสามารถในการแข่งขันสูง สามารถสร้างรายได้ ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตและเป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ มีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องและความยั่งยืน ได้แก่ การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนในสังคม ยึดถือและปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการพัฒนาในระดับอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน จึงมีการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติเพื่อเป็นกรอบการพัฒนาระยะยาวเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทย มีความสุขภายใต้หลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และตอบสนองต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูงหลุดพ้นจากรายได้ปานกลาง และสร้างความสุขของคนไทยสังคมมีความมั่นคงเสมอภาคและเป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ (ชุตินาฏ วงศ์สุบรรณ, 2558, หน้า 4-15)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนนโยบายปี 2555 มีทั้งหมด 6 กลยุทธ์ ดังต่อไปนี้ กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตร และส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ กลยุทธ์ที่ 2 ปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลยุทธ์ที่ 3 ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง ครอบคลุม ผู้เรียนได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทาง

การกระจายอำนาจทางการศึกษาหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษากลยุทธ์ที่ 6 พัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยกำหนดจุดเน้นปี พ.ศ. 2554 ข้อ 6 ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการขยายผลสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555, หน้า 1-6) และในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา (พ.ศ. 2550-2554) มีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการศึกษาวิเคราะห์วิจัยแนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษา กำหนดให้มีการจัดทำแนวทางการจัดการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้การสอนทุกระดับการศึกษา โดยสอดแทรกสาระเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาตามลำดับ โดยเริ่มให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้ระดับบุคคลและครอบครัว รู้จักนำไปประยุกต์ใช้นำไปขยายผลในครอบครัวและชุมชน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศ และจัดทำแนวทางการจัดระบบบริหารจัดการของสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญา โดยให้มีการพัฒนาบุคลากรอบรมสัมมนาผู้บริหารการศึกษาให้เกิดความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการฝึกอบรมและพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการสู่การเรียนรู้การสอน และการบริหารจัดการได้ ให้มีระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และส่งเสริมสนับสนุน ประสานการดำเนินงานของเครือข่ายสถานศึกษา โดยจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศและเชื่อมโยงเครือข่ายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความก้าวหน้าของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนรู้จักการใช้ชีวิตที่พอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมรอบตัว ฝึกการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และแบ่งปัน มีจิตสำนึกรักสิ่งแวดลอมและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ค่านิยม เอกลักษณ์ของความเป็นไทย โดยกำหนดเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในการมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 23-25)

กระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะหน่วยงานหลักในการพัฒนาคนและสร้างเยาวชน ให้มีคุณภาพของประเทศได้ตระหนักและเห็นคุณค่าในภารกิจดังกล่าว จึงมีนโยบายที่จะสร้างกระบวนการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง โดยอัญเชิญมาใช้เป็นหลักในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพสามารถพึ่งตนเองได้ คนส่วนใหญ่พอมี พอกิน พอใช้ พออยู่

ในการดำเนินชีวิต โดยใช้หลักความพอประมาณ การคำนึงถึงความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว และมีคุณธรรมกำกับความรู้เป็นกรอบในการดำรงชีวิต และเป็นพลเมืองดีของชาติ จึงได้ร่วมกับ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในวงการศึกษาเกี่ยวกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมกับบทบาทภารกิจ ของแต่ละบุคคล และปลูกฝังปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการดำรงชีวิตให้อยู่บนพื้นฐานของ เศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนนำไปสู่การปรับแนวทางการพัฒนาด้วยการกำหนดนโยบายด้านการศึกษา โดยนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา ทุกระดับ ใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างสถาบัน การศึกษา สถาบันครอบครัวชุมชน สถาบันทางศาสนา และองค์กรภาคส่วนต่าง ๆ ให้มีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, หน้า 3)

โรงเรียนเป็นหน่วยการบริหารศึกษาที่จะต้องปฏิบัติงานโดยน่านโยบาย หลักสูตร ซึ่งหน่วยงานบริหารระดับชาติวางไว้ให้บรรลุตามเป้าประสงค์ และผู้ที่นำพองค์กรบริหารงาน โรงเรียนให้เป็นไปได้ด้วยดีนั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญในการออกแบบ การวางแผนบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะสามารถสร้างประสิทธิภาพในการบริหารงาน จำเป็นที่ต้องศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการของสถานศึกษา ซึ่งจะนำไปสู่การได้มาซึ่ง รูปแบบการวางแผนบริหารงานของสถานศึกษาในแต่ละแห่ง (อดิพงษ์ สุขนาท, 2556, หน้า 98) ดังนั้น ในการสร้างเกราะป้องกันในการพัฒนาประเทศนั้น ระบบการจัดการศึกษาจึงเป็นองค์การ หน่วยงานที่มีความสำคัญที่จะต้องมียุทธศาสตร์ในการสร้างคนคุณภาพออกสู่สังคม ซึ่งทรัพยากรบุคคล เป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนา หากสังคมมีทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ สังคมนั้นก็ย่อมก้าวสู่ การพัฒนาได้โดยง่าย ส่งผลต่อประเทศชาติที่มีความเจริญก้าวหน้า รู้เท่าทันการพัฒนาและ การเปลี่ยนแปลงของโลก และจากการศึกษาผลการวิจัยจากบทความวิจัยกลยุทธ์การบริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ยังขาดการกำหนดนโยบาย การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษา การดำเนินงานตามแผนที่ส่งเสริม การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนค่อนข้างน้อย การติดตามและ ประเมินผลไม่ต่อเนื่อง และการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขขยายผลและเผยแพร่ยังไม่มีการดำเนินการ เชิงประจักษ์ (เนาวรัตน์ นาคพงษ์, สมชัย วงษ์นายนะ, ทวนทอง เขาวงกตพิงศ์, 2555, หน้า 49) จากการศึกษาสภาพการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการสถานศึกษา ในบางแห่งนั้นเมื่อ พิจารณา พบว่า ด้านการดำเนินการการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ในการบริหารจัดการสถานศึกษา จะอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ การจัดสภาพแวดล้อม ระบบบริหารจัดการงบประมาณ ด้านการจัดการเรียนการสอนและที่มีส่วนน้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และชุมชนในการจัดการศึกษา ซึ่งมีข้อเสนอแนะในการบริหารสถานศึกษา ให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูล ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและประชุมวางแผนเพื่อกำหนดเป้าหมายสร้างยุทธศาสตร์ร่วมกัน รวมถึงการสร้างขวัญกำลังใจและการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา (ปรีชา ศรีลับขวา, 2551, หน้า 88) จากการศึกษาข้อมูลการบริหารการศึกษาและเอกสารงานวิจัยแสดงให้เห็นว่า การบริหารจัดการและการนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประยุกต์ใช้ในสถานศึกษานั้น พบว่า ในการจัดการศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษา ขาดวิทยากรผู้แนะนำให้ความรู้ ปัจจัยเกี่ยวกับความยุ่งยากในการจัดการศึกษางบประมาณที่ไม่เพียงพอ การดูแลและติดตามผลขาดความต่อเนื่อง ทำให้มีสถานศึกษาจำนวนมากที่ยังไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีนโยบายการจัดการศึกษา โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาส่วนใหญ่ได้รับหลักการเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการในสถานศึกษา จากการศึกษาข้อมูลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปางเขต 3 พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินโครงการเนื่องจากปัญหาภาระและกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในสถานศึกษา ซึ่งในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งก็ต้องมีการวางแผนและเตรียมการที่ต้องใช้เวลาในการดำเนินการ ส่งผลกระทบต่อกระบวนการทำงานทั้งของผู้บริหารและครู แม้ว่ากิจกรรมส่วนใหญ่จะจัดขึ้นในช่วงระยะเวลาหนึ่งก็ตาม แต่เนื่องจากบุคลากรในสถานศึกษาต้องพัฒนางานในส่วนที่ได้รับผิดชอบ และดำเนินกิจกรรมอื่นตามแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาต่อไป ดังนั้น การจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงก็เป็นอีกโครงการหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนการสอนของครู ดังนั้น การบริหารจัดการหรือการจัดการเรียนการสอนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จะเห็นเด่นชัดในสถานศึกษาที่ได้รับนโยบายภาคบังคับหรือโรงเรียนแกนนำเท่านั้น และในการดำเนินงานยังขาดการปฏิบัติตามนโยบายและพัฒนาให้ยั่งยืนอย่างแท้จริง การปฏิบัติงานของสถานศึกษาส่วนใหญ่ก็ไม่ได้ดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เมื่อสิ้นปีงบประมาณหรือผ่านกรณีพิเศษ ติดตามกิจกรรมต่าง ๆ ก็มักจะเสร็จสิ้นลง และจากการประเมินผล นิเทศติดตาม ก็ยังคงพบปัญหาดังกล่าวในการบริหารสถานศึกษา หรือปัญหาในการจัดการเรียนการสอนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและในการประชุมขับเคลื่อนการจัดการศึกษา โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา มีสถานศึกษา

ที่มีความพร้อมในการรับหลักการและนำไปปฏิบัติหลายแห่ง ซึ่งสถานศึกษาบางแห่งก็ประสบปัญหา และสะท้อนข้อมูลปัญหาแก่ผู้นิเทศติดตาม และสถานศึกษาบางแห่งก็ประสบผลสำเร็จจนเป็นที่น่าพึงพอใจ ส่งผลต่อการพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3, 2556, หน้า 22-31)

โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคีเป็นสถานศึกษาขนาดเล็กที่เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีครูและบุคลากรทางการศึกษาเพียง 6 คน และมีนักเรียนจำนวน 36 คน มีการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 บูรณาการการเรียนรู้ตามแนวคิดโรงเรียนวิถีพุทธและโรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียง ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน มีอัตลักษณ์ของสถานศึกษา คือ “คุณธรรมดี ใช้วิถีพอเพียง” และมีเอกลักษณ์ คือ “โรงเรียนคุณธรรมนำพอเพียง” โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคีได้รับการรับรองจากผลการประเมินการประกันคุณภาพภายนอก (สมศ.) ด้านการบริหารจัดการว่าเป็นสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ มีมาตรฐานสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา สถานศึกษาได้รับรางวัลสถานศึกษาด้านแบบเศรษฐกิจพอเพียง ระดับประเทศรางวัลโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ รุ่นที่ 5 ระดับจังหวัดเป็นโรงเรียนต้นแบบโครงการส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ระดับเขตพื้นที่ รางวัลโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทอง รางวัลดีเด่นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษา รางวัลส้วมสุขสันต์ โล่รางวัลผลการสอบ O-NET อยู่ในระดับดีเด่น ลำดับที่ 5 ของเขตพื้นที่ และเกียรติบัตรผลการสอบ O-NET สูงกว่าระดับชาติ 7 กลุ่มสาระ (โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี, 2557, หน้า 3)

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษากิจการการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 และจากการสำรวจข้อมูลทำให้ผู้วิจัยได้พบว่า ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีสถานศึกษาขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี ซึ่งเป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กแห่งหนึ่ง จากการสำรวจข้อมูลพบว่าเป็นสถานศึกษาที่มีการบริหารจัดการที่เป็นการปฏิบัติที่ดีจนประสบความสำเร็จผ่านการประเมินและได้รับรางวัล สถานศึกษาด้านแบบเศรษฐกิจพอเพียงระดับประเทศและมีสถานศึกษาอื่น ๆ มาศึกษาดูงานจำนวนมาก ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการพิจารณากำหนดรูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นข้อมูลในการสังเคราะห์รูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลัก

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการกระจายแนวคิดในการพัฒนาให้กับสถานศึกษาอื่น สามารถนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้เป็นรูปแบบในการขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ประสบความสำเร็จ บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของนโยบายการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีการปฏิบัติที่ดีกรณีศึกษา: โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีกรณีศึกษา: โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3
3. เพื่อวิเคราะห์รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีกรณีศึกษา: โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

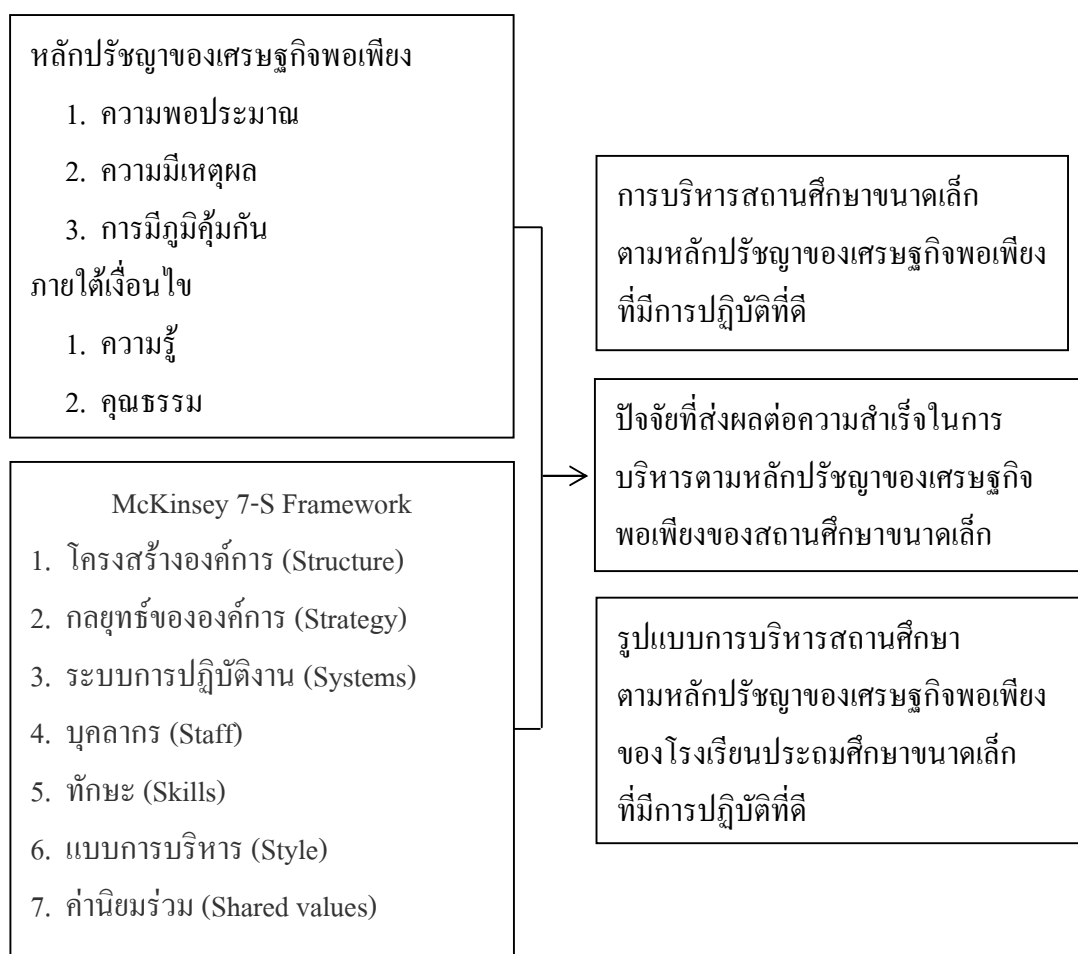
คำถามในการวิจัย

1. การบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีลักษณะอย่างไร
2. มีปัจจัยอะไรบ้างที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3
3. รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีลักษณะอย่างไร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี กรณีศึกษาของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 โดยใช้แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความพอประมาณ 2) ความมีเหตุผลและ 3) การมีภูมิคุ้มกัน ภายใต้เงื่อนไข ความรู้

และเงื่อนไขคุณธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 13) และแนวคิดในการบริหารตามแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey, 1980, p. 10) ที่กล่าวว่า ระบบปัจจัยการบริหารมี 7 ประการ ประกอบด้วย 1) โครงสร้างองค์การ (Structure) 2) กลยุทธ์ขององค์การ (Strategy) 3) ระบบการปฏิบัติงาน (Systems) 4) บุคลากร (Staff) 5) ทักษะ (Skills) 6) แบบการบริหาร (Style) และ 7) ค่านิยมร่วม (Shared values) กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบถึงหลักการที่เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขนาดเล็ก

2. ได้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขนาดเล็ก

3. ได้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ซึ่งจะทำได้สามารถนำไปพัฒนาและปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

4. ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา สามารถประยุกต์ใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ไปใช้ในการกำหนดนโยบาย การวางแผนงาน และแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดผลสำเร็จ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้ มุ่งศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี กรณีศึกษาของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 ศึกษาปัจจัยการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 โดยใช้แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ได้แก่ 1) ความพอประมาณ 2) ความมีเหตุผลและ 3) การมีภูมิคุ้มกัน ภายใต้เงื่อนไข 1) ความรู้ 2) คุณธรรม ที่เป็นการปฏิบัติที่ดี และส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 การบริหารจัดการสถานศึกษาตามระบบแนวคิดปัจจัย 7 ประการของแมคคินซี (McKinsey) ได้แก่ 1) โครงสร้างองค์การ (Structure) 2) กลยุทธ์ขององค์การ (Strategy) 3) ระบบการปฏิบัติงาน (Systems) 4) บุคลากร (Staff) 5) ทักษะ (Skills) 6) แบบการบริหาร (Style) 7) ค่านิยมร่วม (Shared values)

2. ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จนประสบความสำเร็จ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 3 คน พนักงานบริการ จำนวน 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน ผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 5 คน ประชาชนในชุมชน จำนวน 2 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 2 คน รวมทั้งหมดจำนวน 16 คน

3. ระยะเวลาดำเนินการวิจัย

3.1 ศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 3 เป็นเวลา 1 เดือน

3.2 สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 3 โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ การบริหาร ปัจจัยการบริหาร และการบริหารจัดการ สถานศึกษาตามระบบแนวคิดปัจจัย 7 ประการ เป็นเวลา 1 เดือน

3.3 นำผลการสัมภาษณ์ที่ได้ มาสรุปประเด็นรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สรุปผลเขียนรายงานและจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ เป็นเวลา 1 เดือน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. รูปแบบ หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษา ตามขอบข่ายและภารกิจการบริหารและจัดการศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

2. รูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการบริหารจัดการที่ดี ที่ใช้ในการบริหารสถานศึกษา โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในสถานศึกษา จากความร่วมมือของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3. การปฏิบัติที่ดี หมายถึง การบริหารสถานศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งผ่านการประเมิน และได้รับรางวัลสถานศึกษาด้านแบบเศรษฐกิจพอเพียงในระดับประเทศ

4. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี หมายถึง การบริหารจัดการสถานศึกษาโดยการนำหลักของความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกัน ควบคู่กับความรู้และคุณธรรม มาใช้ในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อมุ่งปลูกฝังจิตสำนึก ค่านิยม และหล่อหลอมพฤติกรรมจนเป็นวิถีชีวิตของผู้เรียน โดยมีครู ทำการสอนและสร้างความตระหนักให้ผู้เรียน

4.1 ความพอประมาณ หมายถึง การบริหารจัดการอยู่บนพื้นฐานของความพอดี เหมาะสมกับสถานะทางสังคมและสิ่งแวดล้อม ใช้ทรัพยากรในการดำเนินงานแบบพอประมาณ เหมาะสมกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

4.2 ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจในการบริหารโรงเรียนอย่างมีเหตุผล ถูกต้องตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย และหลักศีลธรรมจริยธรรมบนพื้นฐานวัฒนธรรมที่พึงงาม

4.3 การมีภูมิคุ้มกัน หมายถึง การบริหารจัดการที่มีการเตรียมความพร้อมรับมือต่อ ผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม

4.4 เงื่อนไขความรู้ หมายถึง การบริหารที่เน้นการฝึกตนให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับ วิชาการต่าง ๆ มีความรอบคอบ และความระมัดระวังในการนำความรู้ไปใช้ประกอบการวางแผน และปฏิบัติ

4.5 เงื่อนไขคุณธรรม หมายถึง การบริหารที่เสริมสร้างพื้นฐานด้านจิตใจ รู้จัก ผิดชอบชั่วดี มีความซื่อสัตย์สุจริต ใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องและเหมาะสมในการดำเนินชีวิต มีการกระทำที่แสดงถึงความขยันหมั่นเพียรความอดทน รู้จักแบ่งปันและรับผิดชอบต่อสังคม

5. การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey) หมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยการนำหลักของความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการมี ภูมิคุ้มกัน ควบคู่กับความรู้และคุณธรรม มาเป็นกรอบการพิจารณาและการวางแผนเพื่อกำหนด กลยุทธ์ในโรงเรียน โดยการประสานองค์ประกอบตามแนวคิด 7S ให้สอดคล้องประสานกัน ในแต่ละตัวแปร

5.1 โครงสร้างองค์การ หมายถึง การบริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีลักษณะโครงสร้างของโรงเรียนที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ รวมถึงการควบคุมการรวมอำนาจและการกระจายอำนาจของผู้บริหาร การแบ่งโครงสร้างงานตาม หน้าที่ได้อย่างเหมาะสม

5.2 กลยุทธ์ หมายถึง การบริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการวางแผน เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน การพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อนของกิจกรรม รวมถึงโอกาสและอุปสรรคในการพัฒนาโรงเรียน

5.3 ระบบการปฏิบัติงาน หมายถึง การบริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีกระบวนการและลำดับขั้นในการปฏิบัติงานทุกอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง สอดคล้องประสานกัน ทุกระดับ

5.4 บุคลากร หมายถึง การบริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มี การคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถและมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

5.5 ทักษะ หมายถึง การบริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่ผู้บริหารมีความโดดเด่น ความเชี่ยวชาญในการบริหาร การพัฒนางาน การจัดการเรียนการสอน ทักษะในการทำงานของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

5.6 แบบการบริหาร หมายถึง พฤติกรรมการบริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสมกับลักษณะโรงเรียน เช่น การสั่งการ การควบคุม การจูงใจสะท้อนถึงวัฒนธรรมองค์การ

5.7 ค่านิยมร่วม หมายถึง การบริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการกำหนดทิศทางการดำเนินงานร่วมกันระหว่างคนในโรงเรียน ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ความเชื่อร่วมกันในหน่วยงาน

6. ผู้ให้ข้อมูลหลัก หมายถึง ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จนประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน พนักงานบริการ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ประชาชน ผู้นำชุมชน จำนวน 16 คน

7. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 หมายถึง เขตพื้นที่ในการจัดแบ่งการปกครองโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแจ้ห่ม อำเภอวังเหนือ และอำเภอเมืองปาน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ประมวลเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกำหนดประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3
2. แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. นโยบายการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
4. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
5. การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
6. แนวคิดการบริหารระบบตาม McKinsey 7-S
7. การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey)
8. รูปแบบการบริหารการศึกษา
9. แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยเชิงคุณภาพ
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพทั่วไปของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาลำปาง เขต 3

ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน

ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี มีดังนี้ (โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี, 2557, หน้า 1-14)

ที่ตั้ง

โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี ตั้งอยู่ เลขที่ 130 หมู่ที่ 6 ตำบลแม่สุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ถึงระดับประถมศึกษา ปีที่ 6 มีเนื้อที่ประมาณ 5 ไร่ 3 งาน 43 ตารางวา

อาณาเขตติดต่อของโรงเรียน

ทิศเหนือ ติดต่อกับหมู่บ้านทุ่งคา บ้านศรีบุญเรือง บ้านหนองกอก

ทิศใต้ ติดต่อกับบ้านแม่สุก

ทิศตะวันตก ติดต่อกับภูเขาและเขตอำเภอแจ้ห่ม

ทิศตะวันออก ติดต่อกับบ้านห้วยพระเจ้า

ปริมาณงานที่รับผิดชอบ

จำนวนครูและบุคลากรในโรงเรียน (จำแนกตามวุฒิ) ปีงบประมาณ 2558 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนครูและบุคลากรในโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี

ประเภทบุคลากร	เพศ		ระดับการศึกษาสูงสุด		
	ชาย	หญิง	ต่ำกว่า ป.ตรี	ป.ตรี	สูงกว่า ป.ตรี
ผู้อำนวยการ	-	1	-	-	1
รองผู้อำนวยการ	-	-	-	-	-
ครูประจำการ	1	1	-	1	1
ครูอัตราจ้าง	1	1	-	2	-
พนักงานบริการ	1	-	1	-	-
รวม	3	3	1	3	2

ตารางที่ 2 จำนวนนักเรียนของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี

ระดับห้อง	จำนวน	นักเรียน		
		ชาย	หญิง	รวม
ก่อนประถม	2	2	1	3
ประถม	6	11	18	29
รวมทั้งสิ้น	8	13	19	32

อาคารเรียน อาคารประกอบและสิ่งก่อสร้าง รายละเอียดแสดงจำนวนอาคารเรียน อาคารประกอบและสิ่งก่อสร้าง ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 อาคารเรียน อาคารประกอบและสิ่งก่อสร้างของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี

ประเภทของอาคาร	จำนวนที่มีอยู่		สภาพอาคาร	
	หลัง	ห้อง	ใช้งานได้	ชำรุด
1. อาคารเรียน	2	4	4	-
2. อาคารอเนกประสงค์	1	1	1	-
3. บ้านพักครู	1	2	1	-
4. ส้วม	2	6	6	-
5. ถังเก็บน้ำฝน	-	-	-	-
6. เรือนเพาะชำ	-	-	-	-
7. ที่แปร่งพื้น	1	-	1	-

ข้อมูลรายชื่อบุคลากร แสดงข้อมูลบุคลากร ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ข้อมูลบุคลากรของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี

ที่ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	วุฒิสูงสุด	วิชาเอก
1 นางวาริณญา บุญเรือง	ผู้บริหาร	คศ.3	กศ.ม. การบริหารการศึกษา
2 นางสาวบุรณีย์ สิทธิวงษ์	ครู	คศ.3	ค.บ. ภาษาอังกฤษ
3 นายวิเชียร เอี้ยวเฮง	ครู	คศ.1	กศ.ม. บริหารการศึกษา
4 นายณัฐกิจ วิจิตรจรัสแสง	ครูอัตราจ้าง	-	ค.บ. วิทยาศาสตร์ทั่วไป
5 นางสาวปนัดดา รักมิตร	ครูอัตราจ้าง	-	ค.บ. การศึกษาปฐมวัย
6 นายสวงษ์ คุณเครือ	พนักงานบริการ	-	ม.6 -

ภารกิจของโรงเรียน

โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี มีภารกิจในการดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ การจัดการศึกษาปฐมวัย กำหนดให้มีหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเป็นการเฉพาะมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการเสริมสร้างพัฒนาการและเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมในการเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551 บูรณาการการเรียนรู้ตามแนวคิด โรงเรียนวิถีพุทธและโรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียง
ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การบริหารงานตามขอบข่าย ภารกิจของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี
ภารกิจในการจัดการศึกษา

1. จัดการศึกษาปฐมวัย ให้ได้รับมาตรฐานการพัฒนาด้านกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม

และสติปัญญา

2. จัดการศึกษาภาคบังคับ 6 ปี ให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานชาติ บทบาทอำนาจหน้าที่
ของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี

3. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบายของ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงศึกษาธิการ

4. จัดตั้งงบประมาณ และรับผิดชอบการใช้จ่ายงบประมาณ

5. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551

6. จัดการเรียนการสอน จัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอนที่เหมาะสม
และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนา
ตนเองของผู้เรียน

7. ออกระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ รวมทั้งระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวกับการบริหาร
จัดการศึกษา

8. กำกับ ติดตาม ประเมินผลงานตาม แผนงาน โครงการ และประเมินผลการปฏิบัติงาน
ตลอดจนการพิจารณาความดีความชอบ การพัฒนา และการดำเนินงานทางวินัยกับครูและบุคลากร
ทางการศึกษา

9. ประสานการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งปกครอง ดูแล บำรุงรักษา
ใช้และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของโรงเรียน ทั้งที่เป็นราชพัสดุและทรัพย์สินอื่น ๆ
ตามระเบียบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

10. จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ความร่วมมือในการประเมิน
คุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานภายนอก รวมทั้งการรายงานผลการประเมินต่อคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

11. ส่งเสริมความเข้มแข็งในชุมชน และสร้างความสัมพันธ์กับสถาบันอื่น ๆ ในชุมชน
และท้องถิ่น

12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายใน หรือตามที่ได้รับมอบหมาย และตามที่กฎหมายกำหนดให้

วิสัยทัศน์ (Vision)

“เน้นนักเรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม ตามหลักไตรสิกขา มีความรู้ มีทักษะชีวิต ตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับชุมชน ก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558”

พันธกิจ (Mission)

1. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาทั้ง 8 สาระ ที่เน้นผู้เรียนแบบยั่งยืนตามมาตรฐานระดับชาติ ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

2. พัฒนาระบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมีสมรรถนะตามเกณฑ์มาตรฐาน

3. ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรครูให้มีคุณธรรม มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน โดยจัดกิจกรรมเสริมศักยภาพตามความถนัด และความสนใจของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

4. จัดทำฐานข้อมูล อย่างเป็นระบบ ถูกต้อง พร้อมใช้

5. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา

ปรัชญาการศึกษา (Philosophy of education)

“ปัญญา เป็นแสงสว่างในโลก”

ปณิธาน (Wish)

“สร้างนักเรียนเป็นคนดี มีครูที่เก่ง เน้นคุณภาพการศึกษา ได้มาตรฐานชาติ”

มีจุดเน้นปณิธาน ดังนี้

นักเรียนดี ๆ 3 อย่าง

1. ความรู้ดี

2. จริยธรรมดี

3. กิจกรรมปฏิบัติดี

ครูเก่ง ๆ 3 ด้าน

1. เก่งด้านใฝ่รู้ ใฝ่เรียน

2. เก่งด้านการสอนและประเมินผล

3. เก่งด้านคุณธรรม

คุณภาพ มี 3 ประการ

1. คุณภาพนักเรียน
2. คุณภาพครู ผู้บริหาร
3. คุณภาพผู้ปกครอง ชุมชน

มาตรฐานระดับชาติ 3 มาตรฐาน

1. มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
2. มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก สำนักงานรับรองมาตรฐานการประเมิน

ภายนอก

3. มาตรฐานการประเมิน โรงเรียนต้นแบบ โครงการส่งเสริมผลิตทางการเกษตร

เพื่ออาหารกลางวัน

ค่านิยมหลัก (Core values)

ความรู้คู่คุณธรรม

เป้าหมาย (Goal)

1. นักเรียนมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะการอ่านและการเขียน มีทักษะชีวิตและทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย
2. นักเรียนมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี มีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เรียนรู้อย่างมีความสุขภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ดี
3. นักเรียนมีความสามารถใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. นักเรียนมีทักษะในการดำเนินชีวิต มีจิตสาธารณะ สามารถนำหลักไตรสิกขา คือ สมถิ ปัญญา นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
5. ครูมีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจรรยาบรรณของวิชาชีพ
6. มีสภาพแวดล้อม ร่มรื่น สะอาด สวยงาม เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
7. มีหลักสูตรสถานศึกษาที่เสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนให้มาตรฐาน
8. มีฐานข้อมูลและมีแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ภายในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษาอย่างหลากหลาย
9. มีระบบข้อมูล เทคโนโลยี สารสนเทศ เพียงพอ มีคุณภาพ
10. มีองค์กรเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

อัตลักษณ์ของสถานศึกษา

“คุณธรรมดี ใช้วิถีพอเพียง”

เอกลักษณ์ของสถานศึกษา

“โรงเรียนคุณธรรมนำพอเพียง”

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Character education or moral education)

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

สมรรถนะผู้เรียน

1. ความสามารถในการเรียนรู้ การสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ผลการประเมินคุณภาพของสมศ. ได้รับรองผลการบริหาร โรงเรียนแยกเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านผลการจัดการศึกษา

ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนทุกกลุ่มสาระ ยกเว้นภาษาไทย การพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่น ส่งผลสะท้อนเป็นอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และการดำเนินงาน โครงการพิเศษสามารถส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา

2. ด้านการบริหารจัดการ

สถานศึกษาประสบความสำเร็จ ด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาประสิทธิภาพผลการส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษา สามารถรักษามาตรฐานสอดคล้องกับแนวทางปฏิรูปการศึกษา

3. ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ครูมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

โดยมีจุดแข็ง คือชุมชนเข้มแข็ง ไม่มีแหล่งอบายมุขและยาเสพติด กรรมการสถานศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาเป็นอย่างดี (โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี, 2557, หน้า 10-11)

จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี พบว่า โรงเรียนมีนวัตกรรมที่เป็นตัวอย่างการปฏิบัติที่ดี (Good practices) ของสถานศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม คือ โครงการสถานศึกษาพอเพียง โดยดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน จัดให้มีการปลูกพืชผักสวนครัว เด็กได้ฝึกทำกิจกรรมด้านการเกษตร นำผลผลิตที่ได้ไปประกอบอาหารกลางวัน เด็กได้รับประทานพืชผักที่เป็นประโยชน์ ปลอดภัย ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายของสถานศึกษาและผู้ปกครองด้านอาหารกลางวัน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ชุมชน ทำให้มองเห็นประโยชน์และคุณค่าในการดำเนินการ ตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นที่ยอมรับของสถานศึกษาอื่น ๆ ได้เข้ามาศึกษาดูงานเป็นจำนวนมาก อีกทั้งสถานศึกษายังได้รับรางวัลสถานศึกษาด้านแบบเศรษฐกิจพอเพียงในระดับประเทศและเป็นสถานศึกษาด้านแบบเศรษฐกิจพอเพียงของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ที่เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ของสถานศึกษาอื่น ๆ

แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลปัจจุบัน ได้ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางที่ควรดำรงอยู่ และปฏิบัติตนแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจปี พ.ศ. 2540 และเมื่อภายหลังวิกฤตทางเศรษฐกิจพระองค์ก็ได้ทรงเน้นย้ำให้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้รอดพ้นวิกฤต และสามารถดำรงอยู่ต่อไปได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ และความเปลี่ยนแปลงในรูปแบบต่าง ๆ เศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็นปรัชญาที่เป็นทั้งแนวคิด หลักการ และแนวทางปฏิบัติตนของแต่ละบุคคล และองค์กร โดยมุ่งให้คำนึงถึงความพอประมาณกับศักยภาพของตนเองและสภาวะแวดล้อม ความมีเหตุผล ที่ถูกต้องตามความเป็นจริง และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง คือ ไม่ประมาทในการดำเนินชีวิต โดยใช้ความรู้ต่าง ๆ อย่างถูกหลักวิชาการ ด้วยความรอบคอบและระมัดระวัง ควบคู่ไปกับการมีคุณธรรม สามารถรู้จักและแยกแยะผิดชอบชั่วดี มีความละเอียดที่จะทำความชั่ว เกรงกลัวต่อผลจากการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม เป็นบุคคลที่ไม่เบียดเบียนผู้อื่นหรือ สังคม รู้จัก

การแบ่งปัน ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ผู้อื่น เห็นความสำคัญของการร่วมมือปรองดองกันในสังคม ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยงคนในภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคมเข้าด้วยกัน ร่วมสร้างสรรค์พลังในทางบวก คือ มีความรู้รักสามัคคี นำไปสู่การพัฒนาให้มีความเจริญก้าวหน้าที่สุด และยั่งยืน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัตถุ เศรษฐกิจ ด้านสังคม ชุมชน ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และด้านวัฒนธรรม ความเชื่อ ค่านิยมต่าง ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 9)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550, หน้า 2) กล่าวถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชน ในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเพื่อให้ก้าวทันต่อยุค โลกาภิวัตน์ สำนักงาน ก.พ.ร. และ สศช. จึงเป็นหน่วยงานหลักที่สนับสนุนให้ทุกส่วนราชการ ดำเนินการพัฒนาองค์ความรู้ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นแนวทางที่จะพัฒนา ให้ส่วนราชการมีรากฐานการปฏิบัติราชการที่มั่นคงและเข้มแข็งอย่างยั่งยืน สามารถทำงาน ด้วยความโปร่งใส มีความเป็นธรรมมีความประหยัด และมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการพัฒนาความรู้ คู่คุณธรรม

ปรีชา ศรีลับขวา (2551, หน้า 15) ให้ความหมายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวทางในการประพฤติ ปฏิบัติตนและการดำเนินชีวิตอย่างพึงประสงค์ คือ มีความพอประมาณ รู้จักประมาณตน มีเหตุผลในการปฏิบัติตน โดยใช้สติปัญญา ชี้ทางสายกลาง มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีความรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวังและดำเนิน ชีวิตอย่างมีคุณธรรม ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน มีความเพียรและรู้จักการแบ่งปัน รับผิดชอบต่อสังคมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2551, หน้า 8) อธิบายความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง มิได้เน้น เฉพาะด้านเศรษฐกิจเพียงด้านเดียว การดำเนินชีวิตและการปฏิบัติงานของประชาชนและชุมชน ในทุกระดับต้องพอเพียงในทุกด้าน ทั้งด้านวัตถุ จิตใจ หรือด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครองและการบริหาร ตามทางสายกลาง โดยมีองค์ประกอบ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน ทั้งนี้ต้องอาศัยความรู้และคุณธรรมในการดำรงชีวิตและการปฏิบัติงาน

พระพानวิทย์ เค้าเงื่อน (2552, หน้า 24) เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง วิธีการดำเนินชีวิต ของตนโดยการพึ่งตนเองมีความเป็นอยู่อย่างพอประมาณตนตามฐานะและอรรถภาพของตน มีเหตุ มีผลในการดำรงชีวิต โดยพิจารณาจากปัจจัยและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนพิจารณาผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำอย่างรอบคอบและมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว เพื่อพร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

ระพีพรรณ คณาฤทธิ์ (2554, หน้า 14) กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงว่ามีทิศทางเดียวกันกับเกษตรทฤษฎีใหม่ คือ มีมุมมองในสองมิติ มิติแรกคือระดับบุคคล กล่าวคือ สามารถเลี้ยงชีพและพึ่งตนเองได้ตามฐานะ ทัศนภาพ หรือดำรงชีวิตจากสิ่งที่มีพอเพียง และมีระดับประเทศคือ ความสามารถของชุมชนเมือง ภูมิภาค รัฐประเทศในการผลิตสินค้าและบริการเพื่อเลี้ยงสังคมนั้น ๆ โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น

วิภาวี นามเดช (2552, หน้า 28) ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของบุคคลไปจนถึงแนวทางในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ เป็นแนวปฏิบัติโดยยึดหลักสำคัญ คือ ยึดทางสายกลาง ประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี ต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง โดยอาศัยความรู้และรอบคอบในการดำเนินงานทุกขั้นตอน รวมทั้งเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจให้สำนึกในคุณธรรม เพื่อก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

สรุปแนวคิดและความหมายของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากหลักแนวคิดและความหมายข้างต้นได้ว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะเพื่อเป็นแนวทางที่ควรปฏิบัติตนในการดำรงอยู่ร่วมกับสังคม โดยมีเนื้อหาที่ต้องนำไปปรับใช้ในการที่จะดำรงอยู่ของประชาชนทุกระดับมีหลักการสำคัญ คือ การยึดทางสายกลางซึ่งหมายถึงไม่มากหรือน้อยจนเกินไปตามหลักการสามประการ คือ ความพอประมาณมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน โดยมีเงื่อนไข ความรู้และคุณธรรม เพื่อใช้เชื่อมโยงร่วมกันเป็นแนวทางในการปฏิบัติตน เพื่อสังคมที่สงบสุข น่าอยู่ มีความมั่นคงในทุก ๆ ด้านและมุ่งสู่ความเจริญก้าวหน้าอย่างสมดุลและยั่งยืน

ความสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อมูลโดยสรุปจากการรายงานการพัฒนาคนของประเทศไทย ได้กล่าวถึงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศใน 6 ประการ ดังนี้ (คริสเบเกอร์, 2550, หน้า 77-82)

1. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง สำหรับการใช้จ่ายความยากจนและการลดความเสี่ยงทางเศรษฐกิจ
2. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐานของการสร้างพลังอำนาจของชุมชนและการพัฒนาศักยภาพของชุมชนให้เข้มแข็งเพื่อเป็นฐานรากของการพัฒนาประเทศต่อไป
3. เศรษฐกิจพอเพียงช่วยยกระดับความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทหรือหน่วยงานด้วยการสร้างข้อปฏิบัติในการทำธุรกิจที่เน้นผลกำไรระยะยาวในบริบทที่มีการแข่งขัน
4. หลักการของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปรับปรุงมาตรฐานของธรรมาภิบาล ในการบริหารงานในภาครัฐ

5. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายของชาติ เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันต่อสถานการณ์ที่เข้ามากระทบโดยฉับพลัน หรือเพื่อปรับปรุงนโยบายต่าง ๆ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นการวางแผนยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการเติบโตที่เสมอภาคและยั่งยืน

6. ในการปลูกฝังจิตสำนึกเรื่องความพอเพียง จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนค่านิยม และความคิดของคนเพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาคน และนอกจากนี้ คณะทำงานขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาได้ระบุถึงความสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาคนด้านการพัฒนาเพิ่มอีก 4 ประการ ดังนี้ (ปริญานูช พิบูลสรารุช, 2550, หน้า 10)

1. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะช่วยให้มนุษย์มีความพออยู่ พอกิน พอใช้ สามารถพึ่งตนเองได้และมีความสุขตามอัตภาพความเป็นอยู่

2. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะช่วยให้มนุษย์อยู่ร่วมกับผู้อื่นตลอดจนใช้เสรีภาพในสังคมได้อย่างสันติสุข คือ ไม่เบียดเบียนหรือเอาเปรียบผู้อื่นรู้จักแบ่งปัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีจิตเมตตา และจิตสาธารณะ

3. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะช่วยให้มนุษย์อยู่ร่วมกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน เห็นคุณค่า ไม่ทำลาย และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะช่วยให้มนุษย์อยู่อย่างมีรากเหง้าทางวัฒนธรรม ประเพณี รักรักษาประวัติศาสตร์ ภูมิปัญญา ค่านิยม และเอกลักษณ์หรืออัตลักษณ์ของแต่ละบุคคลของสังคม

จากความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักการ เป็นแนวคิดเพื่อใช้เป็นแนวทางหรือหลักในการดำเนินชีวิตให้อยู่รอดในสังคม มีความเข้มแข็ง มีค่านิยม ความคิดที่ดี มีศักยภาพที่จะเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของสังคมไม่ว่าสังคมจะเปลี่ยนแปลงไปเพียงใดก็ตาม เศรษฐกิจพอเพียงจะช่วยให้มนุษย์อยู่ร่วมกับบุคคลอื่น และสิ่งแวดล้อมในสังคมได้อย่างสงบสุข โดยใช้หลักคุณธรรมในการอยู่ร่วมกันตลอดจนสามารถใช้เป็นหลักการแนวคิดในการวางแผน กำหนดนโยบายในการบริหารงานต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับบุคคลไปจนถึงระดับประเทศ เพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

องค์ประกอบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การพิจารณาองค์ประกอบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหลักพิจารณาอยู่ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 12-14)

1. กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางในการดำรงอยู่ หรือปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนตามสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้

ตลอดเวลา มุ่งเน้นเรื่องของการรอดพ้นจากภัยและวิกฤตต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของสังคม เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา

2. คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติตนบนทางสายกลาง และมีการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

3. คำนิยาม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ ที่เกิดขึ้นพร้อม ๆ กัน ดังนี้

3.1 ความพอประมาณ หมายถึง การทำอะไรโดยมีพื้นฐานของความพอดี พอเหมาะพอควรต่อความจำเป็น เหมาะสมกับฐานะสถานะสังคม และสิ่งแวดล้อมของตนเอง รวมทั้งวัฒนธรรมของท้องถิ่น การเลือกใช้ทรัพยากรในการดำเนินการต่าง ๆ ก็ต้องให้พอประมาณ ซึ่งการจะตัดสินว่าอยู่ในระดับพอประมาณนี้ต้องใช้ความรู้ ความรอบคอบ ในการวางแผน การตัดสินใจ และต้องอยู่บนพื้นฐานของคุณธรรมด้วย

3.2 ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจดำเนินการเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล บนพื้นฐานของความถูกต้องเป็นจริงตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย หลักศีลธรรมจรรยา และบนพื้นฐานวัฒนธรรมที่ดีงาม โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ ทั้งในระยะสั้น ระยะยาว อย่างรอบคอบ การวางแผน การดำเนินการอย่างสมเหตุสมผลได้นั้น ต้องอาศัยความรู้ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน ในการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ และแสวงหาความรู้ที่ถูกต้องอย่างสม่ำเสมอ ใช้ความรู้รอบคอบในการคิดพิจารณา ตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างเฉลียวฉลาด

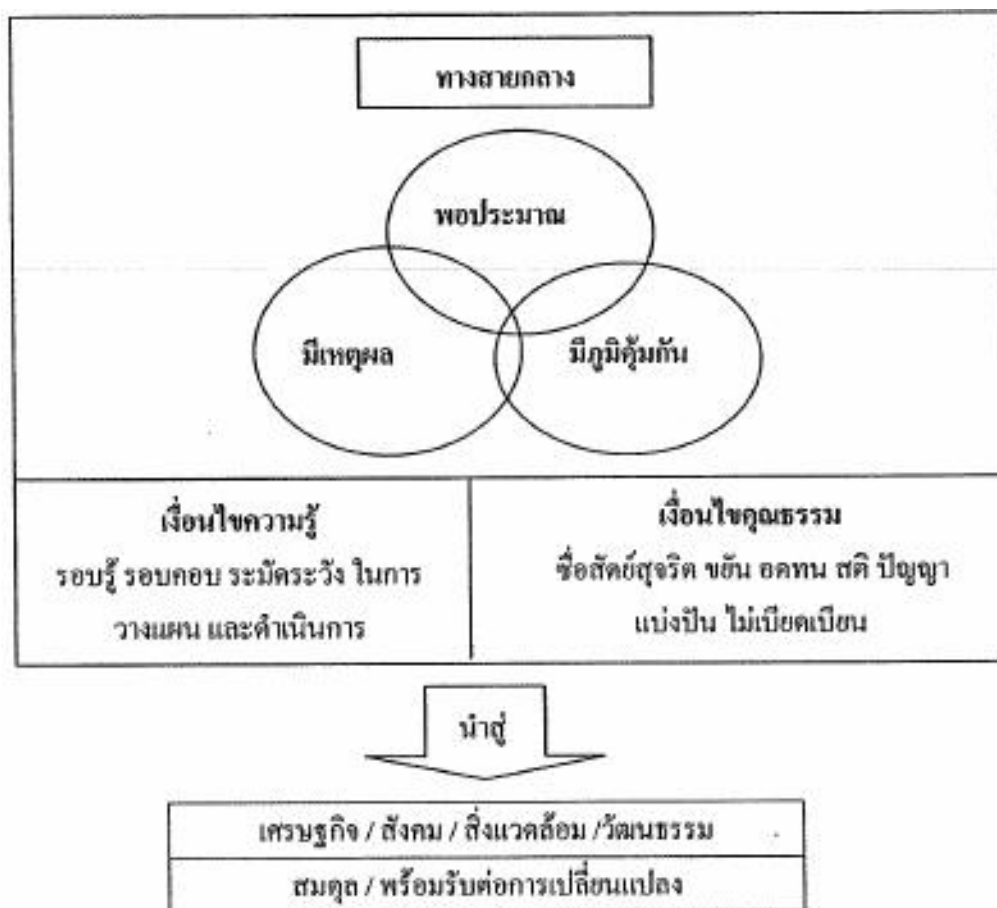
3.3 การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถปรับตัวและรับมือต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างทันท่วงที่ไม่ประมาทซึ่งจะนำไปสู่ผลประโยชน์ในระยะยาว และความสุขที่ยั่งยืน

4. เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

4.1 เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย การฝึกตนให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน มีความรอบคอบและความระมัดระวังในการที่จะนำความรู้ต่าง ๆ เหล่านี้มาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและประกอบในขั้นตอนปฏิบัติ

4.2 เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างให้เป็นพื้นฐานจิตใจ ประกอบด้วย ด้านจิตใจ คือ ตระหนักในคุณธรรม รู้จักพิจารณาผิชอบชั่วดี มีความซื่อสัตย์สุจริต ใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องและเหมาะสมในการดำเนินชีวิต และด้านการกระทำคือ มีความขยันหมั่นเพียร มีความอดทน รู้จักแบ่งปัน และรับผิชอบในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

5. แนวทางปฏิบัติ/ ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกมิติ ทั้งการเปลี่ยนแปลงด้านวัตถุ ด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม โดยสรุปได้ดังแผนภาพที่ 2

ภาพที่ 2 หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549, หน้า 17)

กล่าวโดยสรุป คือ เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่เป็นทั้งแนวคิด หลักการ และแนวทางปฏิบัติตนของแต่ละบุคคล และองค์กร โดยคำนึงถึงความพอประมาณกับศักยภาพของตนเอง และสถานะแวดล้อมเพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ โดยอาศัยความมีเหตุมีผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง โดยใช้ความรู้อย่างถูกหลักวิชาการด้วยความรอบคอบและระมัดระวัง ควบคู่ไปกับการมีคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ไม่เบียดเบียนกันแบ่งปัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมมือปรองดองกันในสังคม ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างสายใยเชื่อมโยงคนในภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคมเข้าด้วยกัน

สร้างสรรค์พลังในทางบวก นำไปสู่ความสามัคคี การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ได้

การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาของชาติ เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย และสอดคล้องกับหลักการของการจัดการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จึงกำหนดแผนการปฏิบัติราชการปี พ.ศ. 2556 ถึง พ.ศ. 2559 ในบริบทด้านแผนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ยังคงยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา รวมทั้งสร้างสมดุลการพัฒนาในทุกด้าน และขับเคลื่อนให้เกิดผลที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในทุกระดับ เพื่อการพัฒนาและบริหารประเทศเป็นไปบนทางสายกลาง โดยมีการวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ใช้หลักความพอประมาณ และเตรียมระบบภูมิคุ้มกัน ทั้งนี้ต้องใช้ความรู้ในการขับเคลื่อน และเสริมสร้างศีลธรรม และสำนึกในคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่และดำเนินชีวิต ทั้งนี้ยุทธศาสตร์ที่เป็นภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการโดยตรง ได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะผู้สังคมนักเรียนรู้อุดมคติอย่างยั่งยืน มีเป้าหมายในการพัฒนาคณะคนไทยให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้นในทุกด้านและทุกช่วงวัย ยกกระดับคุณภาพการศึกษาสู่สากล เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงระบบสุขภาพที่คุณภาพ และบ่มเพาะ หล่อหลอมเด็กและเยาวชนให้เป็นคนดีมีคุณธรรมและจริยธรรมอย่างเข้มแข็ง โดยเป็นหน้าที่ของทุกสถาบันจากแนวโน้มนโยบายการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ทำให้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 มุ่งเน้นการพัฒนาคนให้สู่สังคมนักเรียนรู้อุดมคติอย่างยั่งยืน และให้ความสำคัญกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเสริมสร้างศักยภาพคนในทุกมิติ ในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) กระทรวงศึกษาธิการได้ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสร้างพื้นฐานความสมดุลพอดีโดยยึดทางสายกลาง รู้จักพอประมาณอย่างมีเหตุผล มีความรอบรู้เท่าทันโลก เพื่อมุ่งการพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนในชาติ เป็นแผนบูรณาการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และกีฬากับการศึกษาทุกระดับ เชื่อมโยงการพัฒนาการศึกษากับการพัฒนาต่าง ๆ ไปพร้อมกัน โดยคำนึงถึงการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (ปรีชา ศรีลับขวา, 2551, หน้า 19) เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย และสอดคล้องกับหลักการในการจัดการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จึงดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามรายละเอียด ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 25-27)

ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา (พ.ศ. 2550-2554)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
แนวทางการขับเคลื่อน

1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยแนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษา
2. จัดทำแนวทางการจัดการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน

ทุกระดับการศึกษา โดยสอดแทรกสาระเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนา
ผู้เรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนา ตามลำดับ โดยเริ่มให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้อัตนุบุคคลและครอบครัว
รู้จักนำไปประยุกต์ใช้ นำไปขยายผลในครอบครัวและชุมชน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม
และประเทศ

3. จัดทำแนวทางการจัดระบบบริหารจัดการของสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาบุคลากร

แนวทางการขับเคลื่อน

1. อบรมสัมมนาผู้บริหารการศึกษาให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ฝึกอบรมและพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ในสถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย ให้สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการสู่
การเรียนการสอนและการบริหารจัดการ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การขยายผลและพัฒนาเครือข่าย

แนวทางการขับเคลื่อน

1. ให้สถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างเข้าไปช่วยเหลือพัฒนาสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ
1: 10 แห่ง ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน
และการบริหารจัดการ

2. ให้มีระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และส่งเสริม สนับสนุน ประสานการดำเนินงาน
ของเครือข่าย

3. จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ และเชื่อมโยงเครือข่ายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แนวทางการขับเคลื่อน

1. เผยแพร่การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการศึกษา
โดยจัดทำสื่อรูปแบบต่าง ๆ

2. เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ความก้าวหน้าของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนากระบวนการติดตามและประเมินผล
แนวทางการขับเคลื่อน

ในการติดตามและประเมินผลเพื่อทราบการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ และการพัฒนาเครือข่าย โดยมีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

1. จัดให้มีคณะกรรมการติดตามประเมินผลระดับกระทรวง ระดับภูมิภาค และระดับสถานศึกษา โดยให้คณะกรรมการมีหน้าที่ติดตามประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน ในภาพรวม ระดับภูมิภาค และสถานศึกษา

2. กำหนดรูปแบบ แนวทาง เครื่องมือ และคู่มือในการติดตาม และประเมินผล

3. ดำเนินการติดตามประเมินผล และรายงานผลแนวทางการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1 เป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนรู้จักใช้ชีวิตที่พอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากร ฝึกร่วมอยู่กับผู้อื่น อย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปัน มีจิตสำนึก รักสิ่งแวดล้อม และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ค่านิยม เอกลักษณ์ของความเป็นไทย

3.2 จุดหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุขมีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

3.2.1 มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 บรรจุในสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ โดยมีมาตรฐานการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจระบบและวิธีการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้ ดังนี้

มาตรฐานช่วงชั้นที่ 1-2 ส 3.1 (4) เข้าใจระบบและวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้

มาตรฐานช่วงชั้นที่ 3-4 ส 3.1 (5) เข้าใจระบบและวิธีการของสหกรณ์ สำหรับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีมาตรฐานการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง ในสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ ดังนี้

มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การเรียนการสอนเศรษฐกิจพอเพียงตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานเรียนรู้ในแต่ละชั้นปี มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น กระทรวงศึกษาธิการ โดยคณะทำงานบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนได้กำหนดขอบเขตการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการเรียนการสอน หรือมาตรฐานการเรียนรู้ของแต่ละชั้นปี เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจหลักเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมกับแต่ละวัย

จากการศึกษาข้อมูล จะเห็นได้ว่า การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่ระบบการจัดการศึกษาเดิม นั้น การจัดระบบหรือวางแนวทางต่างๆจะคำนึงถึงระบบการศึกษาเดิมเป็นหลัก มีแนวทางในการดำเนินการ คือ การสอดแทรกปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในขั้นตอนต่าง ๆ ของการจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นที่ตัวผู้เรียนในการเข้าถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถนำไปใช้เป็นทักษะชีวิตของผู้เรียนได้ ตลอดจนการขยายผลสู่ครอบครัวและชุมชน เพื่อประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ

แนวทางดำเนินการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กระทรวงศึกษาธิการกำหนดแนวทางการดำเนินการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ 2 ส่วน คือ (รัชชชัช ทรัพย์สิน, 2554, หน้า 15-18)

1. การบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ได้ ดังนี้

1.1 การบริหารงานด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

1.2 การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ เน้นการมีส่วนร่วม การช่วยเหลือเกื้อกูล รู้รักสามัคคี บนฐานของความมีเหตุมีผล พอประมาณกับศักยภาพและสถานภาพ และไม่ประมาท

2. การจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ได้ ดังนี้

2.1 สอดแทรกหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียงในหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ โดยจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้ หรือสื่อการเรียนรู้ ที่มีการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับสาระการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่าง ๆ

2.2 ประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน กระทรวงศึกษาธิการได้เสนอแนวทางในการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 33)

1. แนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถบูรณาการใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

2. การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไม่เคร่งครัดรูปแบบของการเขียนหน่วย แผนการจัดการเรียนรู้ ปรับได้ตามธรรมชาติของวิชา ระดับชั้น ตามบริบทของโรงเรียน แต่ขอให้คงหัวข้อสำคัญ ได้แก่

- 2.1 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
- 2.2 สารการเรียนรู้
- 2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 2.4 สื่อ แหล่งการเรียนรู้
- 2.5 การวัดและประเมินผล

3. การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ เน้นกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมและปลูกฝังวิธีการคิด และการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนให้ก้าวหน้าไปพร้อมกับความสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ในด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ได้อย่างมั่นคง และยั่งยืน

4. ขั้นตอนการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีดังนี้

- 4.1 กำหนดหน่วยการเรียนรู้ โดยศึกษาและเลือกมาตรฐานการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระ และกำหนดขอบข่ายของเนื้อหาสาระที่จะเรียน แต่สามารถยืดหยุ่นได้ในแต่ละสถานศึกษา
- 4.2 วิเคราะห์เนื้อหาให้สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 4.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 4.4 เลือกสื่อและแหล่งเรียนรู้ประกอบการจัดการเรียนการสอน
- 4.5 กำหนดเครื่องมือ วิธีการวัด และเกณฑ์การประเมินผล ตลอดจนผลสัมฤทธิ์

ที่ผู้เรียนได้รับ ได้แก่ นักเรียนได้รับความรู้ที่ชัดเจน นักเรียนมีแนวทางในการประยุกต์ใช้ความคิดในชีวิตประจำวัน นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และนักเรียนได้รับการวัดผลตามสภาพจริง

จากข้อมูลสรุปได้ว่า กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการกำหนดแนวทางการดำเนินการจัดการศึกษาและการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้อย่างชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางให้แก่ผู้บริหารและครูผู้สอนได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริม ปลูกฝังวิธีการคิดการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและพัฒนาผู้เรียนให้ก้าวหน้าพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ได้อย่างมั่นคง

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานขับเคลื่อนสู่สถานศึกษา สรุปได้ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ความเชื่อมโยงการดำเนินงานสู่สถานศึกษาพอเพียง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552,

จากภาพที่ 3 ความเชื่อมโยงการดำเนินงานสู่สถานศึกษาพอเพียงขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานขับเคลื่อนสู่สถานศึกษาพอเพียงการดำเนินงานสู่สถานศึกษาพอเพียง มีแนวทางการดำเนินงานจำแนกแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 35-39)

1. การบริหารจัดการศึกษา

สถานศึกษามีกระบวนการบริหารจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา ที่เอื้อต่อการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

1.1 ทบทวน ปรับปรุง พัฒนา โครงสร้าง และกระบวนการบริหารจัดการให้สอดคล้องหรือรองรับการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มีความพอประมาณ สมดุลกับภูมิสังคมของแต่ละสถานศึกษาอย่างเป็นพื้นฐานทางการวางแผนอย่างรอบคอบเป็นเหตุเป็นผล และไม่ประมาทหรือเสี่ยงในการจัดการ โดยต้องเตรียมสร้างภูมิคุ้มกันที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ

1.2 กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย แผนงาน โครงการ และกิจกรรม และการปรับปรุงเพิ่มเติมหรือจัดทำแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้ครอบคลุมการพัฒนาการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษามีการดำเนินการตามแผนอย่างเป็นระบบ และมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

1.3 พัฒนานุคลากร ทั้งผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้มีความพร้อมในการดำเนินการตามระบบการบริหารจัดการที่เปลี่ยนแปลง และสามารถจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4 จัดระบบการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการและกระบวนการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.5 การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สถานศึกษาควรจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ ปลูกฝัง หล่อหลอม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเอื้อต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษานูรณ์การหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

1.5.1 จัดอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เน้นความร่มรื่น สวยงาม ประโยชน์ใช้สอย เป็นแหล่งเรียนรู้ และอนุรักษ์สืบสานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม สถาปัตยกรรมของท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.5.2 กำหนดระเบียบ ธรรมเนียมปฏิบัติในสถานศึกษา ที่ส่งเสริมความมีระเบียบวินัย เคารพธรรมเนียมปฏิบัติ กฎกติกาของสังคมส่วนรวม มีจิตอาสาจิตสาธารณะ การคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม เช่น การมีวินัย การเข้าคิวการรับประทานอาหาร การแต่งกาย การใช้ทรัพยากรร่วมกัน ฯลฯ

1.5.3 ส่งเสริมและพัฒนาบรรยากาศด้านคุณธรรม เช่น การทำบุญ การบริจาค การปฏิบัติกิจทางศาสนา การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา การยกย่องส่งเสริม ผู้กระทำความดี การส่งเสริมการแข่งขัน การช่วยเหลือกันและกัน ฯลฯ ส่งเสริมการแสวงหาความรู้ และเผยแพร่ความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การจัดนิทรรศการ การจัดการแข่งขัน การหาความรู้โดยสื่อเทคโนโลยีและอื่น ๆ

1.5.4 ส่งเสริมการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา

1.5.5 จัดโครงการและกิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติตนและการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.6 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน สถานศึกษา ควรให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในขั้นตอนสำคัญทุกขั้นตอนตามแนวทาง ดังนี้

1.6.1 ร่วมกำหนดนโยบายและวางแผน

1.6.2 ร่วมให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร

1.6.3 ร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดสภาพ และบรรยากาศภายในสถานศึกษาบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.6.4 ส่งเสริมการเรียนรู้ และการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ที่บ้าน และสถานที่อื่น ๆ

1.6.5 ร่วมติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. การพัฒนาหลักสูตร

สถานศึกษาควรมีการพัฒนาหรือบูรณาการเนื้อหาสาระของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในหลักสูตรสถานศึกษา ตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 สถานศึกษานำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพิจารณาปรับปรุง หรือเพิ่มเติมวิสัยทัศน์ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในหลักสูตรสถานศึกษา

2.2 สถานศึกษาทบทวนเนื้อหาสาระสำคัญทั้ง 8 กลุ่มสาระ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งกิจกรรมเสริมที่เคยจัดมาก่อน และเห็นว่าสอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 ปรับปรุง หรือเพิ่มเติมมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น ให้สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหลักสูตรสถานศึกษาที่ปรับปรุงหรือเพิ่มเติม

2.4 ปรับปรุง เพิ่มเติม หรือจัดทำสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ และแผน การจัดการเรียนรู้ตามลำดับ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้น บูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. การจัดการเรียนการสอน

สถานศึกษาควรจัดการเรียนการสอนตามเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ เน้นการปฏิบัติจริง บูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตนที่เหมาะสมในวิถีชีวิตประจำวัน โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

3.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การแก้ปัญหา ฯลฯ ที่เริ่มจากชีวิตประจำวัน และเชื่อมโยงสู่ครอบครัว สังคม ประเทศชาติและสังคมโลก บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยเน้นการทดลอง การปฏิบัติจริงทั้งในสถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา ทั้งในรูปของการจัดทำโครงการ โครงการงาน และอื่น ๆ ทั้งการศึกษารายบุคคลและเป็นกลุ่ม บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 วัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุม ความรู้ ทักษะกระบวนการ เจตคติ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

4. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้าน เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มี ศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 37)

4.1 กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิต ทั้งด้านการเรียน

และอาชีพ สามารถปรับตนได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน

4.2 กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทร และสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติตามแผนประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกัน เป็นกลุ่ม ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน บริบท ของสถานศึกษา และท้องถิ่น กิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย

4.2.1 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษา

4.2.2 วิชาทหาร

4.2.3 กิจกรรมชุมนุม ชมรม

4.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่น ตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบ ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสา พัฒนาต่าง ๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม

5. การติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

สถานศึกษาควรจัดให้มีการติดตาม และประเมินผลการดำเนินการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

5.1 ติดตามและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยพิจารณาจาก

5.1.1 ผลการทดสอบความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานด้านเศรษฐกิจพอเพียง

5.1.2 ผลงานและการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน

5.1.3 การปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันของผู้เรียน

5.1.4 ผลการประเมินโดยผู้ประเมินภายนอก หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจาก

ทุกภาคส่วน

5.2 ติดตาม และประเมินความเหมาะสมของการดำเนินการในกระบวนการ ขั้นตอน และกิจกรรมการดำเนินการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม การจัดระบบบริหารจัดการ การให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และการประเมินคุณลักษณะของผู้เรียนอันพึงประสงค์

5.3 จัดให้ระบบการรายงานผลการดำเนินการเป็นระยะ ๆ ทั้งการรายงานภายในสถานศึกษา การรายงานต่อสาธารณชน และการรายงานหน่วยงานต้นสังกัด ตามลำดับ

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ ปลูกฝัง และเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ “อยู่อย่าง พอเพียง” ในการดำเนินชีวิต ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 39)

6.1 มีความรู้ ความเข้าใจ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และตระหนักในความสำคัญของการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6.2 มีความรู้ ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และความเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจทั่วไป

6.3 มีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง

6.4 เห็นประโยชน์ และตระหนักถึงความสำคัญ ความจำเป็นในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาตนเอง พัฒนาองค์กร และพัฒนาสังคม

6.5 มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6.6 มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตและการพัฒนาอาชีพ

6.7 ใช้และพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมให้คุ้มค่า ได้ประโยชน์สูงสุด และมีความยั่งยืน

6.8 มีทักษะ และเห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม อย่างไม่เบียดเบียนกัน มีความสงบสุขและรู้รักสามัคคี

6.9 สืบสานและพัฒนาศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ดี รักและภาคภูมิใจในความเป็นไทย ปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6.10 รู้จักประมาณตน รู้จักศักยภาพของคนที่อยู่ตามความเป็นจริง

6.11 ปฏิบัติตนอย่างมีเหตุผล โดยใช้สติปัญญา ความรอบรู้ รอบคอบ

6.12 มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ทำอะไรไม่เสี่ยง ไม่ประมาท

6.13 มีความรอบรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง สามารถคิดวิเคราะห์ได้อย่างเป็นระบบ และปฏิบัติด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง

6.14 ปฏิบัติตนและดำเนินชีวิต ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน เพียรพยายาม แบ่งปัน มีสติปัญญา มีวินัย พึ่งตนเอง แบ่งปัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รับผิดชอบ และอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

สรุปขั้นตอนวิธีการดำเนินงานขับเคลื่อนสู่สถานศึกษาพอเพียง ได้ว่าในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการศึกษานั้นประการแรกจะต้องมุ่งพัฒนาที่ตัวครูก่อน เพราะครูเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอน ถ่ายทอดความรู้ และปลูกฝังสิ่งต่าง ๆ ให้กับนักเรียน ดังนั้นจึงควรส่งเสริมครูให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้ก่อน เพราะเมื่อครูเข้าใจ ครูก็จะได้เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กได้ โดยอยู่อย่างพอเพียง และเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับเด็ก โดยต้องมีสติ รู้จักเลือกรับข้อมูลความรู้และหมั่นศึกษา เพิ่มพูนความรู้ อย่างเป็นขั้นตอน รู้จักแก้ไขปัญหาอย่างเป็นขั้นเป็นตอน เรียนรู้การเตรียมพร้อมที่จะรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรอบคอบและระมัดระวัง

จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่า เป้าหมายสำคัญของการขับเคลื่อน คือ การทำให้เด็กรู้จักความพอเพียง จากการปลูกฝัง อบรม และบ่มเพาะตามรูปแบบวิธีการของครู โดยสอดแทรกแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร สาระเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อสอนให้เด็กรู้จักการใช้ชีวิตได้อย่างสมดุล ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง มองเห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ รู้จักอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีไมตรีจิต และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมค่านิยม ความเป็นไทย ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ซึ่งการจะบรรลุเป้าหมายนั้นครูจะต้องรู้จักบูรณาการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเห็นถึงความเชื่อมโยงในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจ ซึ่งครูต้องใช้ความรู้และคุณธรรมเป็นปัจจัยในการขับเคลื่อน

ปรัชญา พลพุดินันท์ (2557, หน้า 4) คณะทำงานขับเคลื่อนด้านการศึกษาและเยาวชนทำงานร่วมกับ กระทรวงศึกษาธิการ และอีกหลายหน่วยงาน วิสัยทัศน์ของการขับเคลื่อน คือ สานเครือข่าย ขยายความรู้ ควบคู่ประชาสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาฯ และให้บุคลากรด้านการศึกษา สามารถนำหลักคิดหลักปฏิบัติเศรษฐกิจพอเพียง มาบูรณาการสู่การเรียนการสอนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ของทุกระดับ ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นรูปธรรม ตลอดจนผู้บริหารสามารถนำหลักปรัชญาฯ ไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์และความสุข

การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษานั้น สรุปได้ว่า ทางหน่วยงานที่รับผิดชอบหรือทุกภาคส่วนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการกำหนดแนวทางขั้นตอน และวิธีการดำเนินงาน ไว้อย่างชัดเจน ถึงอย่างไรก็ตามสถานศึกษาต้องนำหลักการและแนวทางไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเริ่มจาก

ความร่วมมือจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการกำหนดเป้าหมายทิศทางและวางแผนทาง
ดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน สิ่งสำคัญที่สุดของการขับเคลื่อนนี้คือผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน
เพราะฉะนั้นการดำเนินการต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพของผู้เรียน หรือสิ่งที่ผู้เรียนจะได้รับ
เป็นสำคัญ

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อระบบการจัดการศึกษาในสถานศึกษานั้น ๆ
มีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทั้งหมดในสถานศึกษา
เนื่องจากเป็นปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จของสถานศึกษาตามนโยบาย ตามแผนงาน
หรือการบรรลุผลตามเป้าหมายที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554,
หน้า 655) กำหนดความหมายของคำว่า “บริหาร” หมายถึง ออกคำสั่ง เช่น บริหารร่างกาย หมายถึง
ปกครอง เช่น บริหารส่วนท้องถิ่น หมายถึง ดำเนินการจัดการ เช่น บริหารธุรกิจ รวมถึงการกล่าวแก้
ตั้งนั้น การบริหารจึงหมายถึง การดำเนินการตามแผน หรือเป้าหมายที่กำหนด รวมไปถึงการควบคุม
เพื่อให้บุคคลหรือองค์กรนั้นมีความมั่นคง

สมุทร ชำนาญ (2556, หน้า 28-29) ได้กล่าวถึงความหมายของ “การบริหาร” เกี่ยวกับการ
การจัดสรร การแบ่งงานหรือภารกิจขององค์กรให้แก่บุคคลในองค์กรได้ร่วมมือกันปฏิบัติหน้าที่
ของตนให้ประสบผลสำเร็จตามที่องค์กรกำหนดไว้ การบริหารจึงเป็นกระบวนการทางสังคม
ที่สามารถพิจารณาได้ 3 ทาง คือ

1. ทางโครงสร้าง เป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา
ตามลำดับชั้นของสายการบังคับบัญชา
2. ทางหน้าที่ เป็นขั้นตอนของหน่วยงานที่ระบุบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ
และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้สำเร็จเป้าหมาย
3. ทางปฏิบัติ เป็นกระบวนการที่บุคคลต้องการร่วมทำปฏิริยาซึ่งกันและกัน
สามารถวิเคราะห์องค์ประกอบสำคัญของการบริหาร ได้ดังนี้
 1. การบริหารต้องมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย
 2. อาศัยปัจจัยบุคคลเป็นองค์ประกอบสำคัญ
 3. ใช้ทรัพยากรบริหารเป็นองค์ประกอบพื้นฐาน
 4. มีลักษณะการดำเนินการเป็นกระบวนการทางสังคม
 5. เป็นการดำเนินการร่วมกันระหว่างกลุ่มบุคคล 2 คน ขึ้นไป

6. มีลักษณะเป็นการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

7. การบริหารไม่มีตัวตน แต่มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์

ชาล्यूซีย์ อาจินสมาจาร (2556, หน้า 1) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งโดยพื้นฐานแล้วมันเกี่ยวข้องกับการทำให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดโดยองค์การ สถาบันไม่มีองค์กรไหนสามารถทำให้บรรลุเป้าหมายได้นอกจากว่าสมาชิกทั้งหมดของกลุ่มบูรณาการเข้าด้วยกันแล้วทำเป้าหมายให้เป็นจริง การบริหารถูกมองว่าเป็นกลไกที่บริหารองค์การ เป็นที่ทราบกันในทางเทคนิคว่า การบริหารเป็นส่วนหลักที่เกี่ยวข้องกับการทำสิ่งต่าง ๆ บรรลุความสำเร็จ

รัชนี ชังชู (2549, หน้า 13) ได้กล่าวถึงไว้ว่า การบริหารการศึกษาเป็นการบริหารส่วนของระบบการจัดการสถานศึกษา (School system) ได้ดำเนินงานไปตามนโยบายของการจัดการศึกษา และในส่วนของการบริหารสถานศึกษา (School administration) เป็นการบริหารการเรียนการสอน และองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน เป็นการบริหารงานภายในโรงเรียน ซึ่งมีความรับผิดชอบต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามที่สังคมต้องการ

มงคล ภาธรธวานนท์ (2549, หน้า 29) ได้ให้ความหมายการบริหารเป็นกิจกรรมของกลุ่มบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปที่มาร่วมมือกันในการดำเนินงาน โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน และมีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า การบริหารการศึกษาจึงเป็นกิจกรรมที่มุ่งสาธารณประโยชน์ที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมทั้งทางด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถ คุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพตามที่สังคมต้องการ โดยใช้เทคนิคในการบริหารจัดการที่เหมาะสม ควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลทางบวกต่อบุคคล

วิเชียร วิทย์อุดม (2550, หน้า 10) ได้ให้ความหมายการบริหาร คือ การดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ ในองค์การ ที่กลุ่มบุคคลร่วมมือร่วมใจกันในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่องค์กรได้กำหนดและตั้งเป้าหมายไว้

สุนทร โคตรบรรเทา (2551, หน้า 3-4) ได้กล่าวถึงความหมายของการบริหารไว้ว่า หมายถึง การประสานงาน การชี้นำและการได้รับการเกื้อหนุนจากผู้อื่น ในการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์การประเมินผลการปฏิบัติงาน รวมถึงจัดหาทรัพยากรขององค์การ

เนาวรัตน์ นาคพงษ์ (2555, หน้า 19) กล่าวถึงการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การดำเนินตามแผน การกำกับติดตาม และการประเมินผล รวมถึงการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้งาน ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

อำนวยการ ท่องโปรง (2555, หน้า 69) ได้ให้ความหมายการบริหารเป็นการกระทำกิจกรรมในงานต่าง ๆ ร่วมกัน โดยบุคคลตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป มีการประสานสัมพันธ์กันมีระบบกฎเกณฑ์ มีทรัพยากรและเทคนิคอย่างเหมาะสมเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งทุกคนในหน่วยงานรับรู้และเห็นด้วยตรงกัน

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2556, หน้า 4) ให้ความหมายการบริหาร หมายถึง การที่กลุ่มบุคคลร่วมมือกันทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ร่วมกันกำหนดไว้ล่วงหน้าอย่างชัดเจน ด้วยการดึงทรัพยากรที่มีอยู่ ประยุกต์เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้อย่างเป็นระบบ และมีระเบียบ มรดกเกณฑ์ในการทำงานที่เป็นที่ยอมรับได้ร่วมกัน ส่วนของ “การบริหารสถานศึกษา” มีองค์ประกอบที่มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน ส่งผลกระทบต่อถึงกันและกัน และเป็นผลให้มีการพัฒนาสู่แนวทางที่ดีกว่า 5 ประการ คือ

1. บริบทที่เป็นแรงผลักดันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ ปริมาณและคุณภาพของประชากร สภาพรวมของทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและมลภาวะ ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และเทคโนโลยีสารสนเทศ สภาพทางเศรษฐกิจ สภาพความรุนแรงของปัญหาทางสังคม สภาพความรุนแรงของปัญหาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของประชาชน การดูแลและส่งเสริมผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ คุณภาพและบริการเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ความเป็นประชาธิปไตย และทุจริตคอร์รัปชัน คุณภาพและความทั่วถึงของบริการทางการศึกษา

2. กฎหมายเกี่ยวกับการจัดการศึกษา และการบริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นนิติบุคคล ในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา

3. ฝ่ายบริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา

4. รูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

5. บุคลากรภายในสถานศึกษา ได้แก่ ครู อาจารย์ ผู้สอน บุคลากรสนับสนุนการสอน ผู้เรียน นักการ-ภารโรง ยาม และผู้ประกอบการค้าภายในโรงเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องศึกษาองค์ประกอบสำคัญของการบริหารสถานศึกษาเหล่านี้ ให้เข้าใจรายละเอียดอย่างชัดเจน ด้วยความเอาใจใส่ ระมัดระวัง ตั้งใจ ใฝ่คว้าด้วยเหตุผล เพื่อให้

เป็นแนวทางในการบริหารและการพัฒนาสถานศึกษายามปกติ และตัดสินใจแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น
ในสถานศึกษาได้

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา เป็นกระบวนการอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการทำให้
บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายของสถานศึกษา เป็นการดำเนินการตามแผนงาน นโยบาย หรือเป้าหมาย
ที่สถานศึกษากำหนด รวมไปถึงการควบคุม กำกับดูแลการดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา
ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่อย่างลึกซึ้ง และบุคลากรทุกคน
ในสถานศึกษาต้องมีส่วนร่วม มีการประสานสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ในสถานศึกษา มีระบบ กฎเกณฑ์
ที่เป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกันเพื่อบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย นโยบายของสถานศึกษา

การแบ่งงานในการบริหารจัดการสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดทำคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล
ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารจัดการสถานศึกษา ไว้ 4 ด้าน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ,
2546, หน้า 5-9)

1. การบริหารวิชาการ เป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ มุ่งกระจายอำนาจในการบริหารจัดการให้สถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการ
ได้อย่างอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน
มีมาตรฐาน และมีคุณภาพสอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพ
ภายในเพื่อพัฒนาตนเอง และการประเมินจากหน่วยงานภายนอกมีการพัฒนาหลักสูตรและ
กระบวนการเรียนรู้ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ
โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ
2. การบริหารงบประมาณมุ่งเน้นความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว
โปร่งใส ตรวจสอบได้ เพื่อให้ได้ผลผลิตเป็นไปตามข้อตกลงการให้บริการ สามารถจัดหาผลประโยชน์
จากทรัพย์สินของสถานศึกษา เพื่อนำมาบริหารจัดการทรัพยากรได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ
เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน
3. การบริหารงานบุคคล เป็นการบริหารที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงาน
ให้เกิดความคล่องตัว มีอิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และจิตสำนึกในการปฏิบัติภารกิจ
ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานเต็มศักยภาพ โดยยึดมั่นในระเบียบวินัย
จรรยาบรรณ อย่างมีมาตรฐานแห่งวิชาชีพ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและความก้าวหน้า
ในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. การบริหารทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร เพื่อให้บริการ สนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานและอำนวยความสะดวก ให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไป ด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการให้บริการการศึกษา มุ่งพัฒนาสถานศึกษา ให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม มีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และผลงานของสถานศึกษาต่อสาธารณชน ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน เป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจน การมีส่วนร่วมของ บุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สัมมนา รัชนิธิ (2556, หน้า 98-101) ได้สรุปการบริหารสถานศึกษาที่มีความสอดคล้อง กับขอบข่ายและภารกิจการบริหารจัดการสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ คือ การบริหาร งานวิชาการ การบริหารงานบุคลากร การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละงาน ดังนี้

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงาน ปรับปรุง พัฒนากิจกรรม การเรียนการสอน ที่มีการร่วมมือของบุคลากรใน โรงเรียน ในการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ และการศึกษาของผู้เรียน ผู้บริหารต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการบริหารงานด้านวิชาการ เพื่อมุ่งเน้น ให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และภาวะสุขภาพ ตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารงานบุคลากร หมายถึง กระบวนการในการแสวงหาบุคคลที่เหมาะสม เพื่อให้ ได้คนมาร่วมทำงานการใช้บุคลากรให้เหมาะสมกับงานที่จะมอบหมาย การบำรุงรักษา และพัฒนา บุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ตลอดจนการประเมินผลงานของบุคลากร เพื่อส่งเสริม ให้มีตำแหน่งที่สูงขึ้น การเปลี่ยนแปลงตำแหน่งหน้าที่ให้เหมาะสม หรือการให้พ้นจากหน้าที่ ตามวาระ

การบริหารงานงบประมาณ หมายถึง แผนการดำเนินงานเกี่ยวกับรายรับรายจ่าย เพื่อมาใช้ในการดำเนินงาน โดยมีการควบคุมตามกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ มากที่สุด ซึ่งประกอบด้วย ตัวเลขแสดงรายรับว่ามาจากทางใด และรายจ่ายที่จะต้องจ่ายตามแผนงาน โครงการ กิจกรรม และค่าใช้จ่ายทรัพยากรที่จำเป็น

การบริหารงานทั่วไป หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ที่ช่วยประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนให้การบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การอำนวยความสะดวก และความสะอาดต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบมุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรม

และเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ตลอดจนการจัดและการให้บริการการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

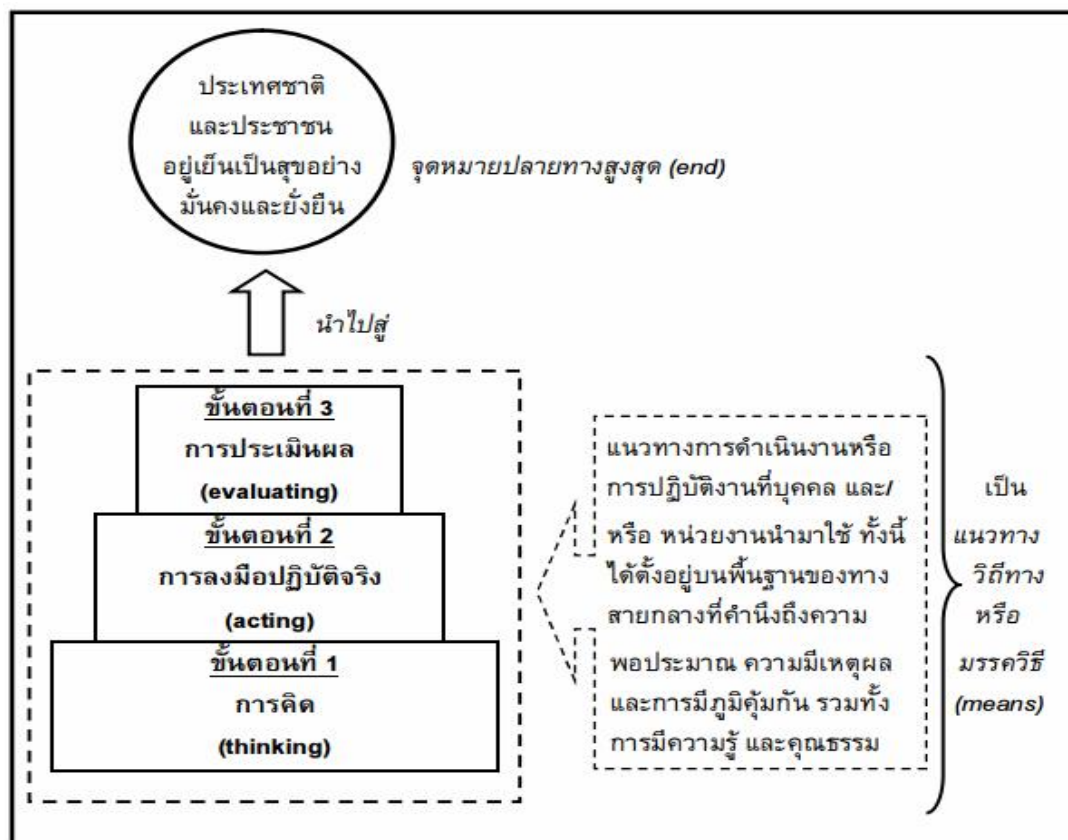
สรุปได้ว่า งานหลักของการบริหารสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคลากร การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป ซึ่งงานแต่ละด้านจะมีขอบข่ายของงานและมีบุคลากรที่ต้องรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่อย่างถูกต้อง เหมาะสม ภายใต้กฎ ระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการเป็นพื้นฐาน แนวทางในการปฏิบัติงานแต่ละงาน และมีการประสานงานซึ่งกันและกันภายในสถานศึกษา เพื่อให้งานของทุกฝ่ายประสบผลสำเร็จไปในทิศทางเดียวกันตามเป้าหมายของสถานศึกษา โดยงานทั้ง 4 ด้านนี้จะอยู่ภายใต้ความเห็นชอบ การตัดสินใจ การกำกับควบคุม ดูแลงานของผู้บริหารสถานศึกษา

การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเกิดขึ้นเพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการหรือการพัฒนาประเทศไทย เพื่อนำไปสู่จุดหมายปลายทางสำคัญคือ ประเทศชาติและประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข ตามแนวพระราชดำรัส พร้อมทั้งประเทศไทยมีความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงยั่งยืน และประชาชนในชาติทุกระดับมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2551, หน้า 9-10) ได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวทางการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานที่บุคคลหรือหน่วยงานนำมาใช้ในการพัฒนา เปลี่ยนแปลง เพื่อสร้างความมั่นคงใน สังคม โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางที่คำนึงถึงหลักการสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกัน ตลอดจนการใช้ความรู้และคุณธรรมในปฏิบัติงานแนวคิดการบริหารจัดการเศรษฐกิจพอเพียงหลักการดังกล่าวมีพื้นฐานแนวคิดมาจากคำสอนของพระพุทธเจ้า โดยเฉพาะ “หลักธรรมมัชฌิมาปฏิปทา” ซึ่งแปลว่า ทางสายกลาง คือมีเป้าหมายในการทำให้ระบบดำเนินต่อเนื่องไปได้ในลักษณะที่ยั่งยืน ลดความทุกข์เข้าถึงความสุข พร้อมทั้งป้องกันความทุกข์นั้นด้วย แนวคิดการบริหารจัดการเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางการบริหารจัดการแนวทางหนึ่งที่ยึดทางสายกลางในการดำรงชีวิตและการปฏิบัติงาน

การบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางที่ประกอบด้วยหลายขั้นตอน ซึ่งนำไปสู่จุดหมายปลายทางสูงสุด ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 ความหมายของการบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2551, หน้า 11)

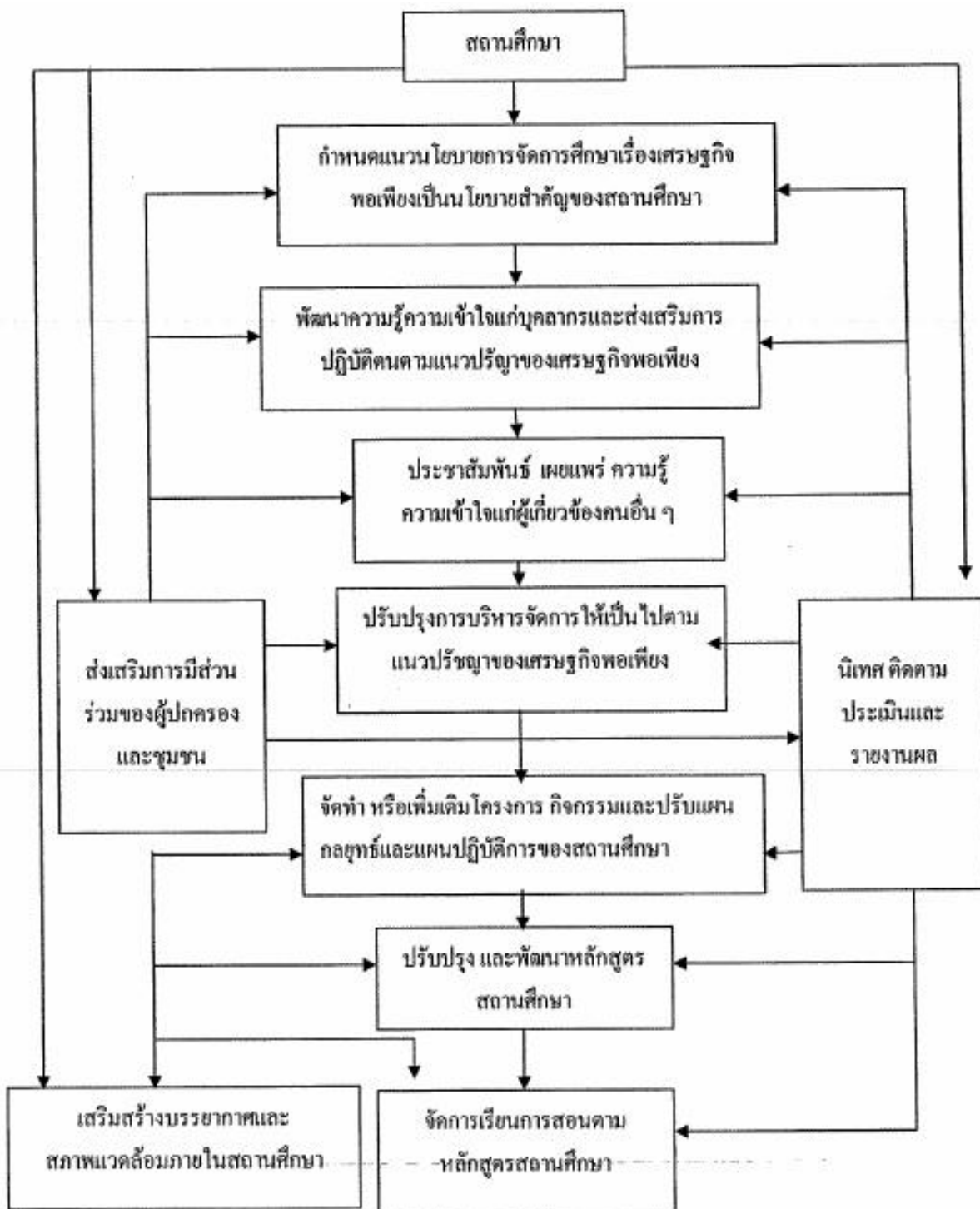
การกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการศึกษาไว้ 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารงานทั่วไป 2) ด้านวิชาการ 3) ด้านกิจการนักเรียน 4) ด้านบุคลากรและ 5) ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน (เพ็ญญา ชีรทองดี, 2552, หน้า 51)

โดยมีรายละเอียดด้านการบริหารงานทั่วไปในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในด้านการบริหารการศึกษา มีผู้วิจัยได้ให้รายละเอียดไว้ ดังนี้

ปรีชา ศรีลับขวา (2551, หน้า 26) กล่าวถึงการบริหารจัดการสถานศึกษาต้องมีการกำหนดนโยบาย จัดทำยุทธศาสตร์ตลอดจนปรับปรุงพัฒนาโครงสร้างของกระบวนการบริหาร มีการกำหนดแผนงานและ โครงการให้มีความสอดคล้องกับการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอนและการนิเทศติดตามอย่างจริงจัง มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษาให้เป็นระบบทันต่อเหตุการณ์ เน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร

ต่อมาสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้สรุปแนวทางในการจัดการศึกษาด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กล่าวถึงแนวทางในการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีรายละเอียด ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 35)

1. ทบทวนปรับปรุงพัฒนาด้านโครงสร้างและกระบวนการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาด้านเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล และทางสายกลาง คือ มีความพอประมาณ มีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกันที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
 2. กำหนดนโยบายแผนงานโครงการและกิจกรรมและการปรับปรุงหรือจัดทำแผนกลยุทธ์แผนปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้ครอบคลุมการพัฒนาการศึกษา ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา และดำเนินการตามแผนอย่างเป็นระบบ มีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง
 3. พัฒนาบุคลากรทั้งผู้บริหารครูและกรรมการสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เตรียมความพร้อมในการดำเนินการตามระบบการบริหารจัดการที่มีการเปลี่ยนแปลง
 4. จัดระบบการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการและกระบวนการเรียนการสอน ให้เอื้อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาด้านแนวทางหรือนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษา
 5. การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สถานศึกษาควรจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ และเอื้อต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 6. สถานศึกษาควรให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในขั้นตอนสำคัญทุกขั้นตอน
- ขั้นตอนการดำเนินการตามแนวทางหรือนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา สรุปได้ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 แสดงขั้นตอนการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
(กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 25)

จากข้อมูลการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สรุปได้ว่า การบริหารจัดการสถานศึกษานั้น ต้องมีการกำหนดนโยบายน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี พร้อมกับการพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถรองรับดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา มีการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ความรู้ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องสม่ำเสมอ พร้อมทั้งติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปี ที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการเสริมสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา และนำผลการติดตามที่ได้มาพัฒนา นโยบายแผนงาน และ โครงการ ในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

สรุปรวมจากข้อมูลการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการนำหลักของความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการมีภูมิคุ้มกัน ควบคู่กับความรู้ และคุณธรรม มาใช้ในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อมุ่งปลูกฝังจิตสำนึก ค่านิยมและหล่อหลอมพฤติกรรมจนเป็นวิถีชีวิตของผู้เรียน โดยมีครูทำการสอนและสร้างความตระหนักให้ผู้เรียนประกอบด้วย

1. ความพอประมาณ หมายถึง การบริหารจัดการอยู่บนพื้นฐานของความพอดี เหมาะสมกับสถานะทางสังคมและสิ่งแวดล้อม ใช้ทรัพยากรในการดำเนินงานแบบพอประมาณ เหมาะสมกับวัฒนธรรมท้องถิ่น
2. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจในการบริหารโรงเรียนอย่างมีเหตุผล ถูกต้องตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย และหลักศีลธรรมจริยธรรมบนพื้นฐานวัฒนธรรมที่ค้ำจุน
3. การมีภูมิคุ้มกัน หมายถึง การบริหารจัดการที่มีการเตรียมความพร้อมรับมือผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม
4. เงื่อนไขความรู้ หมายถึง การบริหารที่เน้นการฝึกตนให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ มีความรอบคอบและความระมัดระวังในการนำความรู้ไปใช้ประกอบการวางแผนและปฏิบัติ
5. เงื่อนไขคุณธรรม หมายถึง การบริหารที่เสริมสร้างพื้นฐานด้านจิตใจ รู้จักผิดชอบชั่วดี มีความซื่อสัตย์สุจริต ใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องและเหมาะสมในการดำเนินชีวิต มีการกระทำที่แสดงถึงความขยันหมั่นเพียรความอดทน รู้จักแบ่งปันและรับผิดชอบต่อสังคม

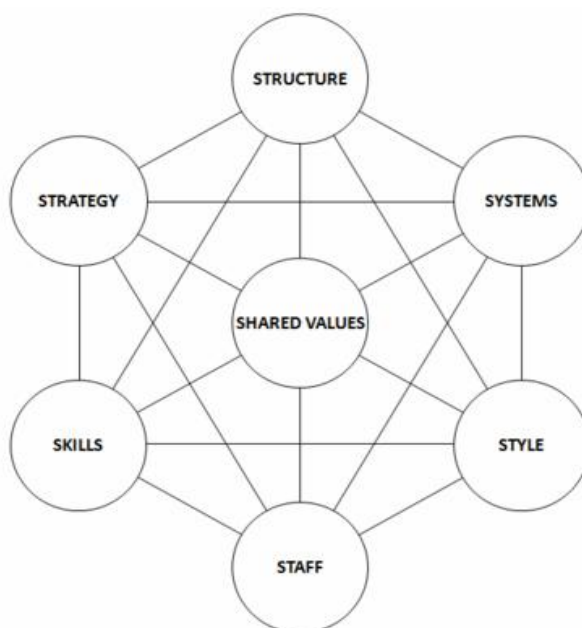
แนวคิดการบริหารระบบตาม McKinsey 7-S

กรอบแนวคิดการบริหารปัจจัย 7 ประการของแมคคินซี (McKinsey 7's framework) ได้ถูกนำมาใช้ในการบริหารจนเป็นสากล จากการเผยแพร่ครั้งแรกในหนังสือชื่อ In search of excellence ในการค้นหาความเป็นเลิศ ในช่วงต้นปี ค.ศ. 1977 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานนอกจากกลยุทธ์และโครงสร้าง ยังมีปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์เชื่อมโยงกันทั้งหมด 7 ปัจจัย ได้แก่ (Peters & Waterman, 1980, pp. 9-11)

1. โครงสร้างองค์การ (Structure)
2. กลยุทธ์ (Strategy)
3. บุคลากร (Staff)
4. แบบการจัดการ (Style)
5. ระบบ (Systems)
6. ค่านิยมร่วม (Shared values)
7. ทักษะ (Skills)

ซึ่งตัวแปร 2 ตัวแรก คือ โครงสร้างและกลยุทธ์ เปรียบเสมือนเป็นส่วนที่เรียกว่า ฮาร์ดแวร์ ซึ่งผู้จัดการในอดีตให้ความสนใจ ส่วนตัวแปรอีก 5 ตัวที่ค้นพบใหม่ในอดีตผู้จัดการหรือผู้บริหารอาจไม่ให้ความสนใจมากนัก ซึ่งเปรียบเสมือนซอฟต์แวร์ แมคคินซีเรียกตัวแปรเหล่านี้ว่า กรอบ 7-S

กรอบแนวคิดนี้เป็นที่ยอมรับในระบบการบริหาร โดยกำหนดเป็นกรอบแนวคิดพื้นฐานที่นำมาใช้ในการคัดสรรบริษัทต่าง ๆ เรียกว่า McKinsey 7-S framework ซึ่งกรอบแนวคิดประกอบด้วย ปัจจัย 7 ประการ ในการประเมินองค์การ จนได้รับการยอมรับและมีการศึกษาและนำไปใช้อย่างกว้างขวาง ปัจจุบันได้มีการนำกรอบแนวคิดนี้มาใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์องค์การในส่วนของ SWOT ในด้านของปัจจัยภายในองค์การ วิเคราะห์ถึงจุดแข็งและจุดอ่อนในปัจจัยทั้ง 7 ประการ ภาพ Model ของ McKinsey 7-S Framework ซึ่งแสดงความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 โครงร่างแสดง McKinsey 7's framework (Peters & Waterman, 1980, p. 10)

เกษม พิพัฒน์เสรีธรรม (2557, หน้า 71) ได้สรุปนิยามองค์ประกอบแต่ละตัวไว้ ดังนี้

1. โครงสร้างองค์การ (Structure) คือ รูปแบบการจัดการองค์การแสดงถึงความสัมพันธ์เกี่ยวกับสายการบังคับบัญชา ตามขอบเขตงานและความรับผิดชอบ การจัดองค์กรที่ดีจะช่วยให้เกิดความสะดวก คล่องตัวในการปฏิบัติงาน ลดความขัดแย้งในหน้าที่ ผู้บริหารสามารถตัดสินใจในการบริหารจัดการองค์การ ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว
2. กลยุทธ์ (Strategy) คือ แผนการใช้ทรัพยากรขององค์การให้เกิดประโยชน์ เพื่อบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งกลยุทธ์เป็นตัวกำหนดการตัดสินใจ ในการกระทำต่อปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกทั้งที่เป็นอุปสรรคและ โอกาส
3. ระบบ (System) คือ กระบวนการและลำดับขั้นในการทำงานที่สอดคล้องประสานกัน ทั้งที่เป็นระบบหลักและระบบสนับสนุน
4. บุคลากร (Staff) คือ การบริหารงานทรัพยากรบุคคล ที่หมายรวมถึงตั้งแต่การพิจารณาคัดเลือกพนักงาน การบรรจุแต่งตั้งพนักงาน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับงาน การพัฒนาความสามารถของพนักงาน การควบคุมติดตามประเมินผลการทำงาน ไปจนถึงการให้รางวัลผลตอบแทน และการลงโทษซึ่งเป็นเรื่องยากที่สุด และมีความสำคัญต่อการบริหารองค์การ

5. ทักษะ (Skill) คือ ความเชี่ยวชาญ ความโดดเด่น ความสามารถในการทำงานของพนักงาน ทักษะอาจเกิดขึ้นจากการได้รับความรู้ การศึกษาเพิ่มเติม การฝึกฝน หรืออาจเป็นพรสวรรค์ ซึ่งองค์กรต้องมีพนักงานที่มีทักษะเพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก

6. แบบการบริหารจัดการ (Style) ของผู้บริหาร ผู้นำองค์กรมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร ซึ่งผู้นำองค์กรต้องเป็นแบบอย่าง รู้จักสร้างวัฒนธรรมที่ช่วยให้องค์กรประสบความสำเร็จ

7. คุณค่าหรือค่านิยมร่วม (Shared value) คือ สิ่งที่คนทั้งองค์กรยึดถือร่วมกัน มุ่งมั่น โดยไม่มีการบังคับ แต่เป็นวัฒนธรรมองค์กร เป็นวิถีปฏิบัติ และปรัชญาการทำงานที่ทุกคนยอมรับ และปฏิบัติ ค่านิยมร่วม จึงเปรียบเสมือนหัวใจขององค์กรที่เชื่อมประสานให้องค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อความสำเร็จ

สรุปจากภาพ McKinsey 7 S จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบทั้งหมดมีเส้นเชื่อมโยงประสานกันอย่างเห็นได้ชัด โดยมี Shared value เป็นหัวใจสำคัญอยู่ตรงกลาง และในการนำเครื่องมือวิเคราะห์นี้ไปใช้อาจเริ่มต้นจากการทำความเข้าใจ พิจารณาองค์ประกอบทั้ง 7 ตัวกับโครงสร้างและกลยุทธ์ที่องค์กรใช้อยู่ในปัจจุบัน เพื่อประกอบการบริหารและพัฒนาองค์การในการใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์การนำกลยุทธ์ขององค์กรและการพัฒนาองค์การไปสู่ความสำเร็จ

การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey)

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ในชีวิตประจำวันของแต่ละคน การที่จะปลูกฝังแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงกลายเป็นวัฒนธรรมหลักในการใช้ชีวิตของคนในสังคมจำเป็นต้องใช้กระบวนการในการหล่อหลอมให้ทุกคนได้ปฏิบัติด้วยความคุ้นเคย เชื่อมมั่นในหลักการ สถานศึกษาเป็นหน่วยงานสำคัญที่จะนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาเด็กและเยาวชนในการจัดกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการนำเอาหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ซึ่งในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษากระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางการดำเนินการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ 2 ส่วน คือ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 31)

1. ประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ได้ ด้านการบริหารงานด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ

ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป พร้อมทั้งนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ เน้นการมีส่วนร่วม ตามหลักความมีเหตุมีผล พอประมาณกับศักยภาพและสถานภาพ และไม่ประมาท

2. ประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ กำหนดให้มีการสอดแทรกหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียงในหลักสูตร และสาระการเรียนรู้ โดยจัดทำหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ หรือสื่อการเรียนการสอน ที่มีการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับสาระการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่าง ๆ รวมถึงการประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอีกด้วย

จากข้อมูลจึงสามารถสรุปการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ตามโครงสร้าง (Structure) ของโรงเรียนที่มีการบริหารงานออกเป็น 4 ฝ่าย คือ วิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ซึ่งมีการแบ่งโครงสร้างงานตามหน้าที่รับผิดชอบ และมีกลยุทธ์ (Strategy) ในการบริหาร คือ วิเคราะห์งานตามโครงสร้างงานทั้ง 4 ฝ่ายของโรงเรียน โดยนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหาร วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรคและโอกาสของสถานศึกษา โดยใช้หลักความมีเหตุผลและพอประมาณเพื่อวางแผนตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลง และในด้านการจัดการเรียนรู้ สรุปได้ว่าการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการบริหารบุคลากร (Staff) และระบบในการปฏิบัติงาน คือ บุคลากรมีความรู้ ความสามารถในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานเป็นขั้นตอนอย่างมีระบบ (Systems) ที่มีการประสานงานกันในสถานศึกษา และในการจัดการเรียนรู้ทั้งผู้บริหารและบุคลากรก็ต้องใช้ทักษะ (Skills) ในการบริหารจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงแบบในการบริหาร (Style) ที่มีการสั่งการ การควบคุมการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างเหมาะสม ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับสาระการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยที่ทรัพยากรบุคคลของโรงเรียนต้องมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ให้ความร่วมมือ มีค่านิยมร่วม (Shared value) จึงจะทำให้การจัดการสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ จากข้อมูลแนวทางการดำเนินการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกระทรวงศึกษาธิการ แสดงถึงความสอดคล้องกับการบริหารตามแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey)

สรุปการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey) ดังนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 35) กล่าวถึงกระบวนการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

1. ทบทวน ปรับปรุง พัฒนา โครงสร้าง และกระบวนการบริหารจัดการให้สอดคล้องหรือรองรับการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สร้างภูมิคุ้มกันที่พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ

จากกระบวนการดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey) ด้านโครงสร้างองค์กร (Structure) ที่มีการกำหนดลักษณะโครงสร้างของโรงเรียนที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ การแบ่งโครงสร้างงานตามหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

2. กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย แผนงาน โครงการ หรือจัดทำแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้ครอบคลุมการพัฒนาการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการดำเนินการตามแผนอย่างเป็นระบบ และติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

จากกระบวนการดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey) ด้านกลยุทธ์ (Strategy) คือ มีการวางแผนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน โดยพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน รวมถึงโอกาสและอุปสรรคในการพัฒนาโรงเรียน

3. พัฒนาบุคลากร ทั้งผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้มีความพร้อมในการดำเนินการตามระบบการบริหารจัดการ จากกระบวนการดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey) ด้านบุคลากร (Staff) ที่มีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถ และมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

4. จัดระบบการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการ และกระบวนการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากกระบวนการดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey) ด้านระบบ (Systems) ที่มีกระบวนการและลำดับขั้นในการปฏิบัติงานทุกอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง สอดคล้องประสานกันทุกระดับ

5. การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ที่เอื้อต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.1 จัดอาคารสถานที่ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ และอนุรักษ์สืบสานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม ของท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่น

5.2 กำหนดระเบียบ ธรรมเนียมปฏิบัติในสถานศึกษา ที่ส่งเสริมความมีระเบียบวินัย เคารพธรรมเนียมปฏิบัติ กฎกติกาของสังคมส่วนรวม มีจิตอาสาจิตสาธารณะ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม

5.3 ส่งเสริมและพัฒนาบรรยากาศด้านคุณธรรม

5.4 ส่งเสริมการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง ของผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา

5.5 จัดโครงการและกิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติตน และการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากกระบวนการดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey) ด้านแบบในการบริหาร (Style) ที่มีการจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสมกับลักษณะโรงเรียนสะท้อนถึงวัฒนธรรมองค์การ

6. สถานศึกษาควรให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในการร่วมกำหนดแนวนโยบายและวางแผน ร่วมให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดสภาพ และบรรยากาศภายในสถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ และการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับสถานศึกษา จากกระบวนการดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey) ด้านค่านิยมร่วมกัน (Shared value) คือ มีความร่วมมือของทุกฝ่ายเพื่อการพัฒนาองค์การไปในทิศทางเดียวกัน

สรุป จากกระบวนการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกระทรวงศึกษาธิการ มีความสอดคล้องกับแนวคิดในการบริหารของแมคคินซี (McKinsey) เนื่องจากกระบวนการบริหารงานผู้บริหารต้องมีทักษะ (Skills) ในการบริหารงานและทั้งหมดจะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายได้ บุคลากรในสถานศึกษาจำเป็นต้องมีค่านิยมร่วมกัน (Shared value) หรือความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีความร่วมมือกันในการพัฒนาสถานศึกษาตามแผนงานหรือนโยบายของสถานศึกษา

รูปแบบการบริหารการศึกษา

รูปแบบถ้าจะแปลความหมายตรงตัวก็คือต้นแบบหรือแบบจำลองที่มีผู้สร้างขึ้นมาเพื่อเป็นตัวอย่างหรือแบบอย่าง อย่างไม่อย่างหนึ่งนั่นเอง มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของรูปแบบไว้

เพชรสุดา ภูมิพันธุ์ (2549, หน้า 15) ได้ให้ความหมายของรูปแบบ หมายถึง แบบจำลองอย่างง่ายของปรากฏการณ์ที่ผู้นำเสนอได้ศึกษาและพัฒนาขึ้น เพื่อใช้ในการอธิบายปรากฏการณ์ได้ง่ายขึ้น

มณฑกาญจน์ ทองใย (2549, หน้า 13) ได้กล่าวไว้ว่า รูปแบบการบริหารเป็นรูปแบบที่แสดงถึงโครงสร้างทางความคิด โดยอาศัยหลักการเทียบเคียงจากแนวความคิดประสบการณ์ และข้อมูล ในองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญโดยใช้ภาษาข้อความ

รุ่งชัยดาพร เวหะชาติ (2556, หน้า 78-80) ได้สรุปความหมายของรูปแบบมีสองลักษณะ คือ รูปแบบที่เป็นแบบจำลองของสิ่งที่เป็นรูปธรรม และรูปแบบที่เป็นแบบจำลองของสิ่งที่เป็นนามธรรม ซึ่งการแบ่งประเภทของรูปแบบนั้นอาจจะบอกให้ทราบถึงลักษณะการเขียนรูปแบบ หรือแบ่งตามแนวคิดพื้นฐานในการเสนอรูปแบบในการบรรยาย อธิบายปรากฏการณ์นั้น ๆ เป็นหลัก รูปแบบการบริหารการศึกษามีหลายรูปแบบ (Tony, 1995 อ้างถึงใน รัชณี ชังชู, 2549, หน้า 84) ได้กำหนดรูปแบบการบริหารการศึกษาที่เป็นทางการ (Formal models) ที่เน้นองค์ประกอบทางด้านโครงสร้างและระบบราชการ ระบบการดูแลควบคุมตามลำดับชั้น อำนาจการบังคับบัญชา ตามกฎหมาย ซึ่งระบุตำแหน่งในองค์กรและมีการตรวจสอบกิจกรรมของสถาบัน

รูปแบบการบริหารการศึกษาที่เป็นทางการจะมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. องค์กรในฐานะเป็นระบบ จะแบ่งองค์กรออกเป็นส่วนย่อย เช่น เป็นแผนก หรือหน่วยงานที่เรียกอย่างอื่น มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างเป็นระบบ
2. โครงสร้างขององค์กรเป็นแบบราชการ มีแผนผังขององค์กรแสดงแบบแผนของอำนาจหน้าที่ของบุคลากรในองค์กร และแผนผังจะช่วยแสดงความมั่นคงและอำนาจหน้าที่แบบราชการขององค์กร
3. โครงสร้างแบบราชการ แผนผังองค์กรจะเน้นความสัมพันธ์แนวตั้งระหว่างคณะครู แสดงความรับผิดชอบของหัวหน้างานในแผนกต่าง ๆ และการควบคุมดูแลคณะครูในแต่ละแผนก
4. โรงเรียนจะเป็นรูปแบบการบริหารที่เป็นทางการ มีการกำหนดเป้าหมายขององค์กร และมีจุดมุ่งหมายเป็นทางราชการ สมาชิกทุกคนต้องปฏิบัติตามเป้าหมายและจุดมุ่งหมายของทางราชการ โรงเรียนจะมีความสัมพันธ์กับองค์กรที่ควบคุมดูแลการศึกษาอย่างมีลำดับขั้นตอน หัวหน้างานหรือครูใหญ่จะเป็นผู้นำที่ทำหน้าที่กำหนดเป้าหมายของสถาบัน หัวหน้างานที่ประสบผลสำเร็จจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ของการพัฒนาโรงเรียน
5. รูปแบบการบริหารการศึกษาที่เป็นทางการ การตัดสินใจในการบริหารจะต้องเป็นกระบวนการเหตุผล การกำหนดเป้าหมายและการประเมินเป้าหมายขององค์กรจะต้องเลือกจุดประสงค์ที่สามารถปฏิบัติได้ การตัดสินใจเลือกจุดประสงค์จะต้องเป็นกระบวนการทางสติปัญญาที่เป็นจุดประสงค์ที่ดีที่สุด มีความชัดเจน และนำไปสู่เป้าหมายขององค์กรได้
6. รูปแบบการบริหารการศึกษาที่เป็นทางการ จะคำนึงถึงอำนาจหน้าที่ของผู้นำตามตำแหน่งที่เป็นทางการภายในองค์กร หัวหน้าและครูใหญ่จะมีอำนาจหน้าที่เหนือคณะครู เพราะบทบาทอย่างเป็นทางการในโรงเรียน อำนาจขึ้นอยู่กับตำแหน่ง ครูจะก็ทำงานภายใต้การยอมรับของผู้นำที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

7. รูปแบบการบริหารการศึกษาที่เป็นทางการจะเน้นการตรวจสอบองค์การ โรงเรียน อยู่ในความรับผิดชอบของอำนาจหน้าที่การศึกษาของเขตพื้นที่ โรงเรียนจะต้องถูกตรวจสอบ เกี่ยวกับการเงิน กฎหมายการปฏิรูปโรงเรียน หัวหน้างานและครูใหญ่จะต้องตอบคำถามต่อ คณะกรรมการตรวจสอบการเงิน คณะกรรมการปฏิรูป โรงเรียน และต้องรับผิดชอบต่อการเงิน และการบริหารงานบุคคล

ประเภทของรูปแบบ (Keeves, 1988 อ้างถึงใน เพชรสุดา ภูมิพันธุ์, 2549, หน้า 16) ได้แบ่งประเภทรูปแบบไว้ 4 ประเภท คือ

1. รูปแบบเชิงอุปมาอุปไมย (Analogue model) เป็นรูปแบบที่ใช้ในการเปรียบเทียบ เชิงกายภาพอุปมาอุปไมยกับปรากฏการณ์ที่เป็นรูปธรรม เพื่อสร้างความเข้าใจปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม สามารถนำไปใช้ทำการหาข้อสรุปของปรากฏการณ์ได้อย่างกว้างขวาง
2. รูปแบบเชิงภาษา (Semantic model) เป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยาย หรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ หรือรูปภาพ เพื่อให้เห็น โครงสร้างทางความคิด องค์ประกอบต่างๆและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของปรากฏการณ์นั้น ๆ เช่น แบบจำลอง การเรียนรู้
3. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical model) รูปแบบนี้ใช้สมการทางคณิตศาสตร์ เป็นสื่อในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์
4. รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal model) เป็นแบบจำลองที่พัฒนามาจากแบบจำลองเชิงอธิบายเป็นรูปแบบที่พัฒนามาจากเทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) และหลักการสร้าง Semantic model โดยการนำตัวแปรต่าง ๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้น แบบจำลองดังกล่าวสามารถกำหนดเป็นกรอบในการรวบรวมข้อมูลในสภาพที่เป็นจริงเพื่อทดสอบแบบจำลอง ได้ด้วย

ลักษณะของรูปแบบมีหลักการกว้าง ๆ เพื่อกำกับการพัฒนารูปแบบไว้ 4 ประการ คือ (Keeves, 1988 อ้างถึงใน เพชรสุดา ภูมิพันธุ์, 2549, หน้า 16)

1. รูปแบบควรประกอบขึ้นด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างของตัวแปรมากกว่า ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงธรรมดา แต่อย่างไรก็ตามความเชื่อมโยงแบบเส้นตรงธรรมดาทั่วไป ก็มีประโยชน์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาวิจัยในช่วงต้นของการพัฒนารูปแบบ
2. รูปแบบควรจะไปสู่การทำนายผล พยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบได้ ที่สามารถทดสอบได้ด้วยจากการสังเกต ดังนั้น รูปแบบที่ดีจึงควรมีการออกแบบและทดสอบ รูปแบบที่มีพื้นฐานจากข้อมูลเชิงประจักษ์ และถ้าการทดสอบไม่ได้ผลสิ่งที่ก็แสดงว่ารูปแบบนั้น จะถูกปฏิเสธ

3. โครงสร้างของรูปแบบจะต้องเกี่ยวข้องกับบางสิ่งที่เป็นกลไกเชิงเหตุผลของเรื่อง ที่ศึกษา ดังนั้น รูปแบบที่ดีจะเป็นเครื่องมือในการทำนายผลและใช้ในการอธิบายปรากฏการณ์ ที่เกิดขึ้นได้

4. รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ สร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรใหม่ และเป็นการเพิ่มองค์ความรู้ ขยายองค์ความรู้ในเรื่องที่ศึกษาต่อไปอีกด้วย

จากการศึกษารูปแบบในการบริหารการศึกษา สรุปได้ว่า รูปแบบมีหลากหลายลักษณะ ตามคำนิยามที่นักวิชาการได้กล่าวไว้ แต่อย่างไรก็ตาม รูปแบบต้องมีความสอดคล้องกับปรากฏการณ์ สามารถคาดคะเนหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งด้านรูปธรรมและนามธรรมและรูปแบบของ การบริหารการศึกษานั้น ต้องแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างเป็นระบบ แสดงแบบ แผนของอำนาจหน้าที่ของบุคลากรในองค์กร แสดงโครงสร้างในแบบราชการเนื่องจากสถานศึกษา เป็นหน่วยงานราชการ แม้สถานศึกษาบางแห่งจะมีรูปแบบการบริหารงานที่ไม่เป็นทางการ แต่อย่างไรก็ตาม ต้องมีการกำหนดเป้าหมายขององค์กรและมีจุดมุ่งหมายเป็นทางการ ตามวิสัยทัศน์ของการพัฒนาสถานศึกษา และควรคำนึงถึงอำนาจหน้าที่ของผู้นำตามตำแหน่ง ที่เป็นทางการภายในองค์กร

แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา หมายถึง การศึกษาปรากฏการณ์ทางการศึกษาภายใต้ สภาพการณ์ทางการศึกษาที่เกิดขึ้นตามปกติ โดยนักวิจัยเข้าไปอาศัยอยู่ร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับ บุคคลต่าง ๆ ในสภาพการณ์ทางการศึกษา แล้วทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปรากฏการณ์ ทางการศึกษาอย่างลุ่มลึกรอบด้านด้วยวิธีการอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์ระดับลึก เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจปรากฏการณ์ดังกล่าวจากพื้นฐานการให้ ความหมายของบุคคลที่เป็นคนในสถานการณ์ทางการศึกษา ตลอดจนบริบทที่เกี่ยวข้อง (รัตนะ บัวสนธิ์, 2556, หน้า 12)

การวิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา เป็นการแสวงหาความรู้จากปรากฏการณ์ทางสังคม จากความเป็นจริงของสภาพแวดล้อมในทุกมิติ เพื่อค้นหาความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ และสิ่งแวดลอม โดยผู้วิจัยจะมุ่งไปที่ความรู้สึกนึกคิด ค่านิยมหรืออุดมการณ์ของบุคคลภายนอก เหนือข้อมูลเชิงปริมาณ (มงคล ภาธรธวานนท์, 2552, หน้า 45)

นิตา ชูโต (2557, หน้า 34) กล่าวถึงวิธีการวิจัยคุณภาพมีลักษณะเฉพาะในมุมมอง ของกระบวนทัศน์แนวปรากฏการณ์นิยม ซึ่งแตกต่างจากเดิม เนื่องด้วยความคิดของการมอง “ความจริง” และวิธีการ “แสวงหา” และการได้ความจริงที่แตกต่างไปจากวิธีการเดิม เป็นการมอง

ความจริงทางสังคมที่ขยายฐานความคิด นำเอาปัญหาหม่อมมองและประสบการณ์ของคนหลาย ๆ คน ในสังคมที่เกี่ยวข้องร่วมด้วย เป็นการสะท้อนเสียงที่หลากหลาย

สมโภชน์ เอนกสุข (2553, หน้า 166-167) ได้เขียนไว้ว่า การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการศึกษา ข้อมูลที่ไม่เป็นตัวเลขจากปรากฏการณ์ตามสภาพแวดล้อมที่เป็นจริงในทุกมิติ ซึ่งมีคุณลักษณะ สำคัญ ดังนี้

1. เป็นการวิจัยสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ (Naturalistic research) การค้นหาความรู้ ความจริงใช้วิธีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเหตุการณ์กับสภาพแวดล้อมหรือระบบทั้งหมด โดยไม่ดึงเหตุการณ์ใด ๆ ออกจากสภาพแวดล้อมจากความเป็นจริง เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ตลอดจนมองเห็นภาพรวมหลายมิติในปรากฏการณ์ที่ศึกษานั้น
2. เป็นการค้นหาความรู้ความจริงโดยตัวผู้วิจัยเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งอาจใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบลึก (In-depth interview) สัมภาษณ์แบบกลุ่ม (Focus group interview) การสังเกต (Observation) การศึกษาจากเอกสาร หรือใช้หลาย ๆ วิธีรวมกันในการเก็บ รวบรวมข้อมูล อาจมีการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเดิมหลายครั้งหรือทำการศึกษาในสนาม เป็นระยะเวลายาวนาน ข้อมูลที่ได้ต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องของข้อมูล เรียกว่าวิธีการแบบสามเส้า (Triangulation)
3. การวิจัยให้ความสำคัญกับความรู้สึนึกคิดและประสบการณ์ของบุคคลแต่ละคน ในมุมมองของคนใน (Insider view หรือ Emic) โดยถือว่าผู้ให้ข้อมูล (Participants) เป็นผู้มีความสำคัญ และมีบทบาทเท่าเทียมกับผู้วิจัยซึ่งเป็นคนนอก (Outsider view หรือ Etic)
4. การวิเคราะห์ข้อมูลมักกระทำไปพร้อม ๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูล และใช้วิธีการ แบบอุปมาน (Inductive) เพื่อทำการสรุปผลการวิจัย กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล จะมีการสร้าง ข้อสรุปชั่วคราวหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลในสนามแต่ละครั้ง ตรวจสอบข้อสรุปจาก ประสบการณ์จริง จนกระทั่งได้ข้อสรุปที่ชัดเจน มีเหตุผล และสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง มากที่สุด

สรุปได้ว่า การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการวิจัยที่มุ่งค้นหาหาข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ในสถานการณ์ต่าง ๆ ตามธรรมชาติที่เป็นปรากฏการณ์ทางสังคมของสิ่งที่ต้องการศึกษา โดยพยายาม ที่จะศึกษาข้อมูลด้านต่าง ๆ มาบรรยายถึงความสัมพันธ์และเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับสภาพแวดล้อม ที่เป็นอยู่การวิจัยเชิงคุณภาพจึงเป็นการศึกษาค้นคว้าในเชิงลึก และการเก็บรวบรวมข้อมูลจะ ให้ ความสำคัญกับข้อมูลที่เป็นจริงเกี่ยวกับประวัติส่วนตัว แนวคิด ความรู้สึกต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล ซึ่ง มีวิธีการรวบรวมข้อมูลที่หลากหลายและมีการเว้นช่วงระยะเวลาในการเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ ถูกต้อง แม่นยำมากที่สุด

แบบแผนการวิจัย (Research design)

จากการศึกษาประเด็นที่ใช้ในการกำหนดแบบแผนการวิจัยของบอจแดน และไบเคลน (Bogdan & Biklen) มาพิจารณาประกอบการตัดสินใจเบื้องต้นในการกำหนดหรือออกแบบแผนการวิจัย ที่นักวิจัยต้องออกแบบแผนการวิจัย เพื่อให้การดำเนินงานวิจัยเกิดความตรงภายใน หรือความน่าเชื่อถือได้ (Internal validity or creditability) และเกิดความตรงภายนอกหรือการถ่ายโยง (External validity or transferability) ของผลการวิจัยให้มากที่สุด โดยพิจารณาจากเงื่อนไขสำคัญ ดังนี้ (รัตนะ บัวสนธ์, 2556, หน้า 41-43)

ประการแรก คือ มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

ประการที่สอง คือ ไม่ควรทำวิจัยในเรื่องที่ผู้วิจัยมีความเกี่ยวข้องกับคุณโดยตรง ในการเลือกประเด็นปัญหาและพื้นที่

ประการที่สาม คือ ไม่กำหนดทางเลือกเดียวในการวิจัย ต้องสามารถที่จะปรับเปลี่ยนได้

ประการที่สุดท้าย คือ ความสำคัญของปัญหาหรือเรื่องที่จะทำการวิจัย ต้องพิจารณาว่า ปัญหาวิจัยที่ต้องการศึกษานั้นเป็นปัญหาที่ควรค่าแก่การศึกษาหรือไม่ ก่อให้เกิดประโยชน์เพียงใด

ซึ่งแบบแผนการวิจัยเชิงคุณภาพก็มีหลายแบบ ได้แก่ 1) การศึกษารายกรณี 2) การศึกษาพหุกรณี 3) การศึกษาพหุพื้นที่ซึ่งแต่ละแบบแผน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แบบแผนการวิจัย “การศึกษารายกรณี” อาจเป็นรายกรณีง่าย ๆ หรือรายกรณีที่ซับซ้อนก็ได้ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดออกแบบขึ้นเพื่อทำการศึกษาลักษณะใดสิ่งหนึ่ง โดยจำเพาะเพียงกรณีเดียว แบ่งออกเป็นการศึกษารายกรณีประวัติองค์กร การสังเกตรายกรณีศึกษา การศึกษารายกรณี ประวัติชีวิต และประวัติของกลุ่ม

2. แบบแผนการวิจัยการศึกษาพหุกรณี หมายถึง การวิจัยที่นักวิจัยทำการศึกษากับบุคคลสภาพการณ์ หรือเหตุการณ์ตั้งแต่สองกรณีขึ้นไป โดยที่กรณีเหล่านั้นใช้ศึกษาหาคำตอบในปัญหาวิจัยเดียวกัน และกรณีต่าง ๆ ที่ทำการศึกษาย่อยอยู่ในบริบทที่คล้าย ๆ กัน ทั้งนี้เพื่อการเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างระหว่างกรณีศึกษาทั้งหลาย ข้อค้นพบที่ได้จะนำไปสู่การสร้างทฤษฎีจากพื้นที่ เพื่อให้ได้ความรู้ที่มีลักษณะนำไปสรุปอ้างอิงที่มีความเป็นนัยทั่วไปนั่นเอง

3. แบบแผนการวิจัยการศึกษาพหุพื้นที่ ในกรณีที่ผู้วิจัยออกแบบแผนการวิจัยโดยใช้พื้นที่ที่ทำการศึกษาปัญหาวิจัยเดียวกันมากกว่าหนึ่งพื้นที่ ในแต่ละพื้นที่ก็ศึกษาจากบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ซึ่งผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์การวิจัยไว้ก่อนแล้วว่า ต้องการพัฒนาทฤษฎีในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับปัญหาวิจัยนั้น แบบแผนการวิจัยนี้มุ่งเน้นทำการศึกษจากพื้นที่ที่มีความแตกต่าง เพื่อต้องการพัฒนาทฤษฎี และมุ่งให้ได้ความรู้ที่สามารถนำไปสรุปอ้างอิงที่มีความเป็นนัยทั่วไปสูง

มีความซับซ้อนและมีความเป็นตัวแทนของข้อค้นพบมากกว่าแบบแผนการวิจัยแบบพหุกรณี และมีวัตถุประสงค์เริ่มต้นของการวิจัยไม่เหมือนกัน (รัตนะ บัวสนธ์, 2556, หน้า 41-43)

มงคล ภาครฐวานนท์ (2549, หน้า 45-46) กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยเชิงคุณภาพที่เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของนักวิจัยที่มุ่งศึกษาปรากฏการณ์สังคม โดยคำนึงถึงลักษณะเฉพาะ ลักษณะที่เป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่แตกต่างจากธรรมชาติ ซึ่งมีลักษณะสำคัญคือ เน้นการมองให้เห็นภาพรวม โดยมองจากหลายแง่มุม เป็นการศึกษาติดตามในระยะยาว แบบเจาะลึก คำนึงถึงความเป็นมนุษย์ของผู้ถูกวิจัยหรือผู้ให้ข้อมูล ใช้การพรรณนาและวิเคราะห์แบบอุปนัย และเน้นปัจจัยด้านความรู้สึกนึกคิด จิตใจ ความหมายที่แฝงอยู่ข้างใน

เทคนิคในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยสรุป ได้แก่

1. การสังเกต การเฝ้าดูและใช้หูฟังสิ่งต่าง ๆ อย่างละเอียดถี่ถ้วนและมีจุดมุ่งหมาย เป็นวิธีการรวบรวมข้อมูลที่ใช้มาก เหมาะสมกับข้อมูลที่เป็นพฤติกรรม การกระทำ กิริยาอาการ หรือการแสดงออกทั้งของบุคคลและของกลุ่มบุคคล ซึ่งสามารถใช้ประสาทสัมผัสต่าง ๆ รับรู้ และทำความเข้าใจได้ แบ่งตามลักษณะการเข้าร่วมกิจกรรมออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เป็นการสังเกตที่ผู้วิจัยไม่ได้เข้าไปอยู่ร่วมกับกิจกรรมนั้นเพียงแต่เฝ้าดูอยู่ภายนอก 2) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม นักวิจัยจะทำการสังเกต โดยเข้าร่วมในปรากฏการณ์หรือกิจกรรมดังกล่าวในฐานะที่เป็นสมาชิกคนหนึ่ง หรือบางครั้งเรียกว่าการสังเกตภาคสนาม

2. การสัมภาษณ์ คือ การสนทนาที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะเจาะจงเพื่อได้ข้อมูลเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ต้องการ (ประวิต เอราวรรณ์, 2545, หน้า 10) กล่าวถึงการสัมภาษณ์เป็นวิธีการรวบรวมข้อมูล โดยอาศัยการสนทนาซักถามและโต้ตอบระหว่างผู้รวบรวมข้อมูลหรือผู้สัมภาษณ์ (Interviewer) กับผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ถูกสัมภาษณ์ (Interviewee) โดยวิธีนี้ผู้รวบรวมข้อมูลจะสังเกตบุคลิกภาพอากัปกิริยา ตลอดจนพฤติกรรมทางกายและวาจาขณะสัมภาษณ์ ซึ่งอาจใช้เป็นข้อมูลที่ประกอบคำสัมภาษณ์ได้ด้วยการสัมภาษณ์เป็นการสนทนาโต้ตอบ แสดงความรู้สึกร่วมกัน ในประเด็นต่าง ๆ ที่นักวิจัยกำหนดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. การใช้เอกสารบันทึก คือการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร ข้อมูลที่บันทึกไว้เป็นเอกสารหรือสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลช่วยเสริม หรือใช้ในลักษณะเป็นการวิจัยเอกสารโดยตรง จะทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งการนำข้อมูลมาใช้ต้องการวิเคราะห์เนื้อหาแล้วทำการสังเคราะห์เรียบเรียงนำเสนอตามประเด็นต่าง ๆ ที่กำหนด

5. การใช้อุปกรณ์ประกอบ นักวิจัยจะต้องอาศัยเครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูลปรากฏการณ์ทางการศึกษาหรือปรากฏการณ์ทางสังคม เพื่อให้ได้รายละเอียด

ครบถ้วน ได้แก่ กล้องถ่ายรูป เทปบันทึกเสียง หรือกล้องถ่ายวิดีโอ อุปกรณ์เหล่านี้จะช่วยบันทึกข้อมูลได้ครบถ้วนเพื่อผู้วิจัยสามารถนำมาวิเคราะห์เก็บรายละเอียดของข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพ มีแบบแผนในการวิจัยและเทคนิคในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย มีนักวิชาการหลายท่านได้ทำการศึกษาและสรุปไว้เป็นแนวทางแก่นักวิจัยเป็นจำนวนมาก ซึ่งผู้วิจัยต้องคำนึงถึงความสามารถและความเหมาะสมในการทำการวิจัย เพื่อให้การดำเนินงานวิจัยมีคุณภาพ เชื่อถือได้เป็นที่ยอมรับ และข้อมูลที่ได้นั้นต้องเกิดจากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิควิธีการ จนได้มาซึ่งข้อมูลที่มีความละเอียด ถูกต้องตามปรากฏการณ์ที่ผู้วิจัยทำการศึกษา

ประเภทของการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ในการวิจัยเชิงคุณภาพมีหลายประเภท การเก็บรวบรวมข้อมูลให้ได้อย่างมีคุณภาพและปริมาณมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับทางเลือกประเภทของการสัมภาษณ์ ซึ่งในแต่ละประเภทก็มีทั้งจุดอ่อนและจุดแข็งที่แตกต่างกัน การเลือกประเภทของการสัมภาษณ์อาจจะขึ้นอยู่กับขนาดของโครงการวิจัย จำนวนของผู้ที่จะสัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์หรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย หรืออาจจะขึ้นอยู่กับทางเลือกที่จะสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล หรือเลือกสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม (Group interview) หรือการใช้กลุ่มสนทนาประเด็นเฉพาะ (Focus group) ซึ่งมีข้อดีข้อเสียแตกต่างกัน

โดยทั่วไป การสัมภาษณ์ในฐานะเครื่องมือหรือวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยสามารถจำแนกได้เป็น 3 ประเภท (กิตติพัฒน์ นนทปัทมชุลย์ส, 2554, หน้า 3-8) คือ 1) การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างหรือแบบมาตรฐาน (Structured or standardized interviews) 2) การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างหรือแบบปลายเปิด (Unstructured or open-ended interviews) และ 3) การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured or guided interviews)

การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างบางครั้งนิยมเรียกว่า การสัมภาษณ์แบบมาตรฐาน กล่าวคือ เป็นการสัมภาษณ์ที่มีการกำหนดคำถามเฉพาะเจาะจง และชัดเจน ตามหลักการและเหตุผลของการสัมภาษณ์ ซึ่งการสัมภาษณ์ประเภทนี้ตั้งอยู่บนข้อสันนิษฐานว่า 1) การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างนั้นสามารถที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบถ้วนตรงตามเรื่องที่นักวิจัยศึกษา 2) ชุดคำถามในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างนั้นสามารถทำให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เข้าใจคำถามได้อย่างชัดเจน และ 3) ความหมายของคำถามแต่ละข้อนั้นเป็นความหมายที่ผู้ถูกสัมภาษณ์ทุกคนจะเข้าใจตรงกัน

การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างหรือแบบปลายเปิด จะคล้ายคลึงกับการสัมภาษณ์ในการให้การปรึกษา (Counseling) และการสัมภาษณ์ในการทำงานสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย

(Social casework) ในการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างของนักวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการข้อมูลที่สามารถนำไปวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามในการวิจัย

การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างหรือบางครั้งนิยมเรียกว่าการสัมภาษณ์แบบชี้นำ (Guided interview) เป็นประเภทที่อยู่ตรงกลางระหว่างการสัมภาษณ์สองประเภทข้างต้น ระหว่างการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ซึ่งการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างดูแข็งกระด้าง ขณะเดียวกันการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างยืดหยุ่นและเปิดกว้างมาก ต้องอาศัยนักวิจัยหรือผู้สัมภาษณ์ที่มีประสบการณ์และความชำนาญ การสัมภาษณ์ประเภทนี้นักวิจัยไม่ได้ร่างคำถามที่ชัดเจนแน่นอนในแต่ละประเด็น แต่มีการเตรียมหัวข้อคำถามอย่างหลวม ๆ ในลักษณะกึ่งโครงสร้าง คือการร่างคำถามปลายเปิด มีความยืดหยุ่น พร้อมจะปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับแต่ละคนและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

การสัมภาษณ์ทั้ง 3 ประเภท มีความแตกต่างและรายละเอียดที่ผู้ทำการวิจัยควรศึกษาวิเคราะห์หลักการเพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลในการสัมภาษณ์ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ สถานที่ หรือข้อมูลที่ต้องการให้มากที่สุดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

วิธีการสัมภาษณ์และหลักการสัมภาษณ์

ประวิต เอรารวรรณ (2545, หน้า 11-12) ได้กล่าวถึงวิธีการสัมภาษณ์ และหลักการในการสัมภาษณ์ไว้ดังต่อไปนี้

วิธีการสัมภาษณ์

1. การสัมภาษณ์แบบมี/ ไม่มีระบบ (Structured or unstructured interviews) การสัมภาษณ์แบบมีระบบเป็นวิธีการที่ผู้รวบรวมข้อมูล มีการกำหนดรูปแบบการสัมภาษณ์ รายการคำถาม เวลา และสถานที่สัมภาษณ์ไว้เรียบร้อยแล้ว มักใช้กรณีที่มีผู้ถูกสัมภาษณ์หลายคนและสัมภาษณ์ในเรื่องเดียวกัน

2. การสัมภาษณ์แบบกลุ่ม/ รายบุคคล (Group/ individual interviews) เป็นลักษณะการสัมภาษณ์ที่แยกตามจำนวนผู้ถูกสัมภาษณ์จะแบ่งเป็น 2 แบบคือแบบกลุ่มและแบบรายบุคคล ซึ่งการสัมภาษณ์แบบกลุ่มช่วยประหยัดเวลาและได้ข้อมูลครบถ้วนรวมทั้งได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์รายบุคคลมีข้อดีคือผู้ถูกสัมภาษณ์จะให้ข้อมูลที่เป็นทักษะหรือความรู้สึกได้อย่างอิสระมากกว่าและเหมาะกับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interviews) แต่อาจได้ข้อเท็จจริงไม่ครบถ้วนเพราะผู้ถูกสัมภาษณ์ไม่ได้รู้ทั้งหมดอาจทำให้เสียเวลาในการรวบรวมข้อมูลหลักการสัมภาษณ์ ในการสัมภาษณ์ผู้รวบรวมข้อมูลควรดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้รวบรวมข้อมูลควรกำหนดจุดมุ่งหมายของการสัมภาษณ์ให้ชัดเจนเตรียมแนวคำถามแบบบันทึกตลอดจนอุปกรณ์ที่ใช้ในการสัมภาษณ์ให้พร้อมและไม่ควรใช้เวลาเกิน 2 ชั่วโมงในการสัมภาษณ์

2. ควรมีการติดต่อนัดหมายผู้ถูกสัมภาษณ์ล่วงหน้ากำหนดเวลาสถานที่และวิธีการสัมภาษณ์ที่ผู้ถูกสัมภาษณ์ สะดวกและเต็มใจ

3. ขณะสัมภาษณ์ต้องสร้างบรรยากาศที่ดีผ่อนคลายเป็นกันเองและชี้แจงให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ทราบว่าผลการสัมภาษณ์ไปใช้อย่างไรเพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เต็มใจให้ข้อเท็จจริงมากที่สุด

4. ขณะสัมภาษณ์ควรตั้งคำถามที่ละคำถามไม่เร่งเร้าและไม่ใช้คำถามนำหรือผู้ถูกสัมภาษณ์ต้องเข้าใจคำถามก่อนตอบคำถามต้องตรงประเด็นใช้ภาษาง่ายสื่อความหมายชัดเจนและเมื่อได้ฟังคำตอบไม่ควรแสดงอารมณ์หรือปฏิกิริยาใด ๆ หากจำเป็นต้องตั้งคำถาม เพื่อค้นหาความจริงหรือถามลึกลงไปหรือเป็นเรื่องที่อาจมีผลกระทบควรชี้แจงและขออนุญาตไม่ทำให้ผู้ถูกสัมภาษณ์มีความอึดอัดที่จะให้ข้อมูล

5. ผู้รวบรวมข้อมูลควรจดบันทึกการสัมภาษณ์ทันทีเพราะอาจลืมได้พยายามจดบันทึกให้เร็วและไม่แสดงความกังวลกับการจดบันทึกจนผู้ถูกสัมภาษณ์เสียจังหวะในการพูด หากจะใช้เครื่องบันทึกเสียงหรืออุปกรณ์อย่างอื่นช่วยจะต้องขออนุญาตและต้องให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ยินยอมก่อนจึงใช้ได้ห้ามลักลอบบันทึกการสัมภาษณ์โดยเด็ดขาดเพราะเป็นการผิดจรรยาบรรณ และถือเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

วิธีการสัมภาษณ์สามารถแยกได้ตามวิธีการของเครื่องมือ และแยกตามจำนวนผู้ถูกสัมภาษณ์ ซึ่งจะมีทั้งข้อดีและข้อเสียของแต่ละวิธี หากผู้วิจัยไม่ระมัดระวังและการสัมภาษณ์ ก็มีแนวทางและหลักการที่ผู้วิจัยควรปฏิบัติเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน โดยไม่ละเมิดหรือกีดกันผู้ให้ข้อมูล และได้ข้อมูลที่เป็นจริง เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัย

วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative inquire)

วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพประกอบด้วยยุทธวิธีต่าง ๆ ดังนี้ (นิศา ชูโต, 2557, หน้า 10-12)

1. เป็นการทำวิจัยในสภาพธรรมชาติ เป็นการศึกษาสภาพจริง
2. ผู้วิจัย ใช้วิธีค้นหา สรุปข้อความจริงตรรกะแบบอุปนัย (Induction) สรุปความเข้าใจของตนเองจากข้อมูล ไม่มีข้อตกลงใด ๆ เกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษา
3. มองภาพรวมรอบ ๆ ด้าน (Wholistic perspective) ศึกษาแต่ละส่วน โดยภาพรวมทั้งหมด
4. เน้นข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพ ที่มีรายละเอียดครอบคลุม ครบถ้วน
5. เน้นกระบวนการพลวัต (Dynamic) เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

6. เน้นเกี่ยวกับบริบท (Contextual) จากสถานที่ เวลา และแง่มุมต่าง ๆ
7. เน้นความจริง ที่เป็นความแตกต่างเฉพาะเกี่ยวกับรายละเอียดที่เป็นพิเศษของเรื่อง และกรณี
8. คุณภาพของผู้วิจัย คือ เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญในการเก็บข้อมูล เพราะนักวิจัยเป็นเครื่องมือในการวิจัย
9. เน้นเรื่องความรู้สึกร่วม ความเข้าใจ (Empathy and insight) ความสัมพันธ์กับ ผู้ให้ข้อมูล รู้และเข้าใจสภาพ มุมมองของผู้ให้ข้อมูล
10. วิธีการวิจัยมีความยืดหยุ่นสูง มีการปรับแผนและใช้วิธีการหาข้อมูลหลาย ๆ วิธี ในการเก็บข้อมูล

สรุปได้ว่า วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการวิจัยที่มุ่งหา ความรู้ที่เป็นความจริงตามธรรมชาติ ตามปรากฏการณ์ขององค์การ โดยตัวผู้วิจัยถือเป็นเครื่องมือหนึ่งที่มีความสำคัญ เนื่องจากต้องมีการจับกุมด้านความรู้สึก นึกคิดที่อาจจะเกิดขึ้นจากสถานการณ์ และระมัดระวังในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นความจริง มีความถูกต้องตามสภาพการณ์ที่เป็นภาพรวม โดยมองรอบด้านอย่างละเอียด และมีความรอบคอบ โดยให้ความสำคัญกับผู้ให้ข้อมูลในเรื่องของความรู้สึก ไม่กดดันหรือทำให้ผู้ให้ข้อมูลรู้สึกอึดอัดในการให้ข้อมูล การวิจัยเชิงคุณภาพ มีความละเอียดในขั้นตอนและวิธีการที่ผู้ทำการวิจัยควรศึกษาและทำความเข้าใจเพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญก่อนที่จะลงสนามเก็บข้อมูล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ปรีชา ศรีลับขวา (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนในอำเภอบ้านฝาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า สภาพการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนในอำเภอบ้านฝาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ มีสภาพการดำเนินการอยู่ในระดับมากทุกด้าน สูงสุดอยู่ที่การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม การจัดการงบประมาณ และการจัดการเรียนการสอนส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ที่การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการศึกษา และเมื่อทำการเปรียบเทียบสภาพการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

สัญญา จารุจินดา (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการในการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า แนวทางการบริหารจัดการในการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเสนอแนะแนวทางการพัฒนาครูในการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้านบริหารงานวิชาการ คือ จัดประชุมทางวิชาการเป็นประจำทุกเดือนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้ครูมีการวางแผนการใช้งบประมาณให้สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง และจัดอบรม ให้ความรู้แก่ครูในโรงเรียน พร้อมทั้งส่งเสริมให้ครูทำงานร่วมกับชุมชนและหน่วยงานราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง

เพ็ญญา วีรทองดี (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการของสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง และประเภทของสถานศึกษา พบว่า มีความแตกต่างกันด้านปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ พบว่า ในด้านการบริหารงานทั่วไปยังขาดแคลนงบประมาณและขาดวิธีการในการประเมินโครงการ ด้านวิชาการพบปัญหาในการบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล ส่วนด้านบุคลากรนั้นยังขาดความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสถานศึกษายังไม่ให้ความสำคัญในการดำเนินการด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

เนาวรัตน์ นาคพงษ์ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ส่วนใหญ่ดำเนินการในด้านการวางแผนสถานศึกษา มีการนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก มีหลักเกณฑ์การดำเนินงานที่ชัดเจน แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงาน และสถานศึกษามีการพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงพัฒนา เพื่อให้การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาได้ผลดีส่วนปัญหา ได้แก่ ขาดการกำหนดนโยบายการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษา การดำเนินงานตามแผนที่ส่งเสริมการบูรณาการ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนค่อนข้างน้อย การติดตามและประเมินผลไม่ต่อเนื่อง และการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขขยายผล และเผยแพร่ยังไม่มีมีการดำเนินการเชิงประจักษ์

กาญจณี มุณี (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 พบว่า สภาพการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบริหารจัดการศึกษา และด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านผลลัพธ์ภาพความสำเร็จ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบสภาพการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนของโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่าง

ศิริพร สิตติสาร (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครูโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1 พบว่า ครูโรงเรียนเอกชนมีการปฏิบัติในการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมากทุกด้าน ตามลำดับ คือ ด้านการทำงานและการแก้ปัญหา ด้านการพึ่งตนเอง ด้านการแสวงหาความรู้เพื่อใช้ในการทำงานและด้านการพัฒนาตนเองและคุณภาพชีวิต โดยครูในโรงเรียนเอกชนขนาดใหญ่และขนาดกลางมีการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านการพึ่งตนเองด้านการทำงานและการแก้ปัญหาและการพัฒนาตนเองและคุณภาพชีวิตมากกว่าครูในโรงเรียนขนาดเล็ก ครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการพึ่งตนเองด้านการทำงานและการแก้ปัญหาและด้านการพัฒนาตนเองและคุณภาพชีวิตมากกว่าครูโรงเรียนเอกชนขนาดกลาง และครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการแสวงหาความรู้เพื่อใช้ในการทำงานมากกว่าครูในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ปัจจัยด้านองค์การและปัจจัยด้านแรงจูงใจมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลางกับการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครูโรงเรียนเอกชน

จากการศึกษางานวิจัย พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา พบว่าในการจัดการศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษา ขาดวิทยากรผู้แนะนำให้ความรู้ ปัจจัยเกี่ยวกับความยุ่งยากในการจัดการศึกษา งบประมาณที่ไม่เพียงพอ การดูแลและติดตามผลขาดความต่อเนื่อง ทำให้มีสถานศึกษาจำนวนมากที่ยังไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เกิดปัญหาในการบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล และสถานศึกษายังไม่ให้ความสำคัญในการดำเนินการด้านความสัมพันธ์กับ

ชุมชน ในบางเขตพื้นที่ก็ขาดการกำหนดนโยบายการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษาไม่เล็งเห็นความสำคัญในการดำเนินงานตามแผนที่ส่งเสริมการบูรณาการ และการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขขยายผลและเผยแพร่ยังไม่มีการดำเนินการเชิงประจักษ์ ซึ่งมีข้อเสนอแนะให้มีการพัฒนาครูทั้งด้านบริหารงานวิชาการ โดยการจัดประชุมทางวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการวางแผนการใช้งบประมาณให้สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง และจัดอบรม ให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรในโรงเรียน พร้อมทั้งส่งเสริมการทำงานร่วมกับชุมชนและหน่วยงานราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

ซัก และเบอร์คี (Schug & Bireky, 1985) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “The development of children’s economic reasoning” เพื่อทำการศึกษาการให้เหตุผลของเด็กก่อนวัยเรียนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เกี่ยวกับแนวคิดและปัญหาทางเศรษฐกิจ พบว่า ความเข้าใจทางเศรษฐกิจจะพัฒนาตามทฤษฎีพัฒนาการทางความรู้ การให้เหตุผลจะขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของนักเรียน ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการแลกเปลี่ยนและการโฆษณาทางโทรทัศน์ ครูสามารถจัดการสอนโดยสร้างสถานการณ์ ส่งเสริมแนวคิดทางเศรษฐกิจให้นักเรียน ซึ่งการเน้นเรื่องมโนทัศน์ทางเศรษฐกิจมีความเหมาะสมต่อนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย

เรนเดลล์ (Randall, 1986) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของหัวหน้างานในการปฏิบัติงานโครงการการศึกษาครู พบว่า ปัจจัยเชิงจิตมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของครู และปัจจัยด้านสุขภาพ มีความสัมพันธ์กับความไม่พึงพอใจของครู ซึ่งปัจจัยเชิงจิตส่งผลต่อความสำเร็จของงาน ลักษณะของงานและการได้ทำงานตามความสามารถและมีความท้าทาย และได้รับการยอมรับมีความสำคัญ และสิ่งที่เป็นเงื่อนไขและมีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยสุขภาพ ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน นโยบาย ความรู้ และความสามารถของผู้บริหาร

เฮิร์ตซ (Hirtz, 2002) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “Effective leadership for total quality management” เป็นการบริหารคุณภาพของทั้งองค์การในระดับประถมศึกษา กล่าวถึงกิจกรรมการผลิต และการบริการ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบภาวะผู้นำ และการใช้เครื่องมือการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมภาวะผู้นำมากกว่ารูปแบบของภาวะผู้นำและวิธีการจัดการคุณภาพของผู้นำ ซึ่งรูปแบบการปฏิรูปของผู้นำและการให้รางวัลมีความสัมพันธ์ทางบวก เป็นปัจจัยและวิธีการจัดการคุณภาพ ส่วนรูปแบบธุรกิจของภาวะผู้นำเป็นความสัมพันธ์ทางลบ

เวเบอร์ (Weber, 2007) ได้ศึกษาเรื่อง ข้อมูลการศึกษากรอบแนวคิดของ McKinsey 7S พบว่า การออกแบบเพื่อผู้บริหารที่สนใจได้เข้าถึงการเจริญเติบโตและการพัฒนาความสัมพันธ์

ต่าง ๆ ขององค์กรสู่ความเป็นเลิศ โดยได้ขยายกรอบแนวคิด รวมถึงการเชื่อมต่อของตัวเชื่อมต่อต่าง ๆ ระหว่างสถานการณ์ภายนอก และผู้ได้รับประโยชน์จากองค์กร รูปแบบภายในของ 7S และแบบวัดความสำเร็จขององค์กร ได้กระตุ้นความเป็นผู้นำในขอบเขตอำนาจของตนที่จะช่วยแก้ปัญหาขององค์กร สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงที่จะนำไปสู่เป้าหมายสูงสุดขององค์กร เพื่อแสดงถึงจิตสำนึกร่วมและการส่งเสริมการทำงาน โดยรวมให้บรรลุผลสำเร็จ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า ในการบริหารงานนั้น ความพึงพอใจของผู้บริหารหรือหัวหน้างานในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของบุคลากรในหน่วยงานหรือองค์กร ซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จของงาน ด้านความรู้และความสามารถของผู้บริหารก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีความสำคัญ และในการบริหารระบบแนวคิดของ McKinsey 7S จะช่วยให้ผู้บริหารเข้าถึงการพัฒนาความสัมพันธ์ต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ สามารถกระตุ้นความเป็นผู้นำที่จะช่วยแก้ปัญหาขององค์กร สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงที่จะนำไปสู่เป้าหมายสูงสุดขององค์กร เป็นการส่งเสริมการทำงาน โดยรวมให้บรรลุผลสำเร็จ และในการปลูกฝังแนวคิดและปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ครูผู้สอนถือเป็นบุคคลสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนแสดงถึงความสำคัญในการบริหารจัดการระบบในสถานศึกษาเพื่อสร้างรากฐานการพัฒนาที่ดี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ มุ่งศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี กรณีศึกษา: โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 โดยมีขั้นตอนดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. การเลือกพื้นที่ที่ศึกษา
2. ผู้ให้ข้อมูลหลัก
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การเลือกพื้นที่การศึกษา

การเลือกพื้นที่การศึกษาคำวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดพื้นที่ในการศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 เนื่องจากพบว่าเป็นสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ประสบความสำเร็จเป็น โรงเรียนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง ระดับประเทศ ที่มีการบริหารจัดการที่ดีประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

ผู้ให้ข้อมูลหลัก

การศึกษาค้นคว้านี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 16 คน แยกรายละเอียด ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี ตำบลแม่สุก อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง จำนวน 1 คน
2. ครูโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี ตำบลแม่สุก อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง จำนวน 3 คน
3. พนักงานบริการโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี ตำบลแม่สุก อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง จำนวน 1 คน

4. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี ตำบลแม่สุก อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง จำนวน 2 คน
5. ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี ตำบลแม่สุก อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง จำนวน 5 คน
6. ประชาชนในชุมชนบ้านใหม่สามัคคี ตำบลแม่สุก อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง จำนวน 2 คน
7. ผู้นำชุมชนบ้านใหม่สามัคคี ตำบลแม่สุก อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง จำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured or standardized interviews) โดยผู้วิจัยเตรียมคำถามในการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายไว้ล่วงหน้า โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured or guided interviews) โดยนำจุดแข็งของแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured or standardized interviews) และการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างหรือแบบปลายเปิด (Unstructured or open-ended interviews) มาใช้ กล่าวคือ การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างจะได้ข้อมูลเชิงลึก จากการพิจารณาคำตอบที่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้การเก็บข้อมูลครอบคลุมขอบข่าย

1.1 หลักเศรษฐกิจพอเพียง มี 3 ห่วงคือ

1.1.1 ความพอประมาณ

1.1.2 ความมีเหตุผล

1.1.3 การมีภูมิคุ้มกัน

และ 2 เงื่อนไข คือ

1. ความรู้

2. คุณธรรม

1.2 การบริหารระบบปัจจัย 7 ประการ คือ

1.2.1 โครงสร้างองค์การ (Structure)

1.2.2 กลยุทธ์องค์การ (Strategy)

1.2.3 ระบบการปฏิบัติงาน (Systems)

1.2.4 บุคลากร (Staff)

1.2.5 ทักษะ (Skills)

1.2.6 แบบการบริหาร (Style)

1.2.7 ค่านิยมร่วม (Shared values)

เมื่อรวบรวมข้อมูลเสร็จแล้วทำการสรุปรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

การสร้างเครื่องมือในการดำเนินการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) ใช้สัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน ครูโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี จำนวน 3 คน พนักงานบริการ 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี จำนวน 2 คน ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี 5 คน ประชาชนในชุมชนโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี 2 คน และผู้นำชุมชนบ้านใหม่สามัคคี 2 คน มีลักษณะครอบคลุมรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวคิดการบริหารระบบปัจจัย 7 ประการ (McKinsey, 1980, pp. 8-12) ได้แก่

1.1 วิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

1.1.1 สร้างแบบสัมภาษณ์ที่มีประเด็นคำถามทุกคำถาม ที่สัมพันธ์กับการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและแนวคิดการบริหารระบบของแมคคินซี และเป็นคำถามที่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง

1.1.2 สร้างคำถามต้องมีความชัดเจน ไม่คลุมเครือ

1.1.3 คำถามนั้น ผู้ตอบคำถามต้องรู้จริงและสามารถตอบได้ โดยไม่ต้องเป็นคำถามนำ หรือแนะนำคำตอบ

2. อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยใช้ประกอบในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

2.1 สมุดบันทึกภาคสนาม

2.2 เครื่องอัดเสียงใช้อัดเสียงระหว่างการสัมภาษณ์ เพื่อให้สามารถเก็บข้อมูลได้โดยละเอียด

2.3 กล้องถ่ายภาพวิดีโอดิจิทัล กล้องถ่ายภาพนิ่ง เพื่อเก็บภาพข้อมูลโดยละเอียดเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เป็นวิถีชีวิตของบุคลากรในโรงเรียน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในการบริหารงานดำเนินงานบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

3. การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

3.1 ผู้วิจัยนำประเด็นคำถามที่กำหนดไว้ เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย เสนอต่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบและพิจารณา จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะแก้ไขตามคำแนะนำ และนำไปใช้เก็บข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการทำวิจัย และตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหาภาษาและความครอบคลุม ดังรายชื่อต่อไปนี้

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจแบบสัมภาษณ์

3.2.1	รองศาสตราจารย์ชารี มณีศรี	อาจารย์พิเศษภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.2.2	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร
นิยมศรีสมศักดิ์	อาจารย์พิเศษภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.2.3	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ
งามกนก	อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.2.4	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีพร
อนุศาสนนันท์	หัวหน้าภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.2.5	นางวาริณญา บุญเรือง	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำปาง เขต 3

ผลพบว่า การพิจารณาแบบสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิมีความเที่ยงตรง เนื่องจากเนื้อหา มีความครอบคลุมครบถ้วน ข้อคำถามถูกต้องเหมาะสม ตรงตามโครงสร้าง และภาษาที่ใช้เหมาะสมกับผู้ให้ข้อมูล

3.3 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ตรวจสอบความเที่ยงตรง แล้วเสนอต่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ในช่วงเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2558 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2558 เป็นเวลา 2 เดือน โดยการสัมภาษณ์การบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ของ โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จากผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี

ครูโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี ประชาชนในชุมชนบ้านใหม่สามัคคี และผู้นำชุมชน บ้านใหม่สามัคคี โดยการสัมภาษณ์ (Interview) ใช้การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ (Informal interview) โดยใช้ในการสัมภาษณ์แบบเปิดกว้าง (Open interview) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยกำหนดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 3
2. นัดหมายปรึกษากับผู้บริหารโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3
3. ลงพื้นที่เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับทางโรงเรียน
4. นัดหมายเวลาในการสัมภาษณ์
5. ลงภาคสนาม ดำเนินการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูล
6. สรุปข้อมูล
7. นำข้อมูลกลับไปให้ทางโรงเรียนอ่านและยืนยันข้อมูล
8. สรุปสังเคราะห์รูปแบบ
9. นำรูปแบบที่สังเคราะห์ได้ กลับไปให้โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อมกับการเก็บรวบรวมข้อมูล อยู่ตลอดเวลา กล่าวคือ ผู้วิจัยต้องวิเคราะห์และตีความข้อมูลที่ได้ตลอดเวลา ขณะปฏิบัติภาคสนาม มีการตรวจสอบความถูกต้องของการสัมภาษณ์ โดยนำเสนอข้อมูลการสัมภาษณ์ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ ยืนยันความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง ผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลโดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ กัน เพื่อให้ได้ข้อมูลเรื่องเดียวกัน โดยใช้หลักการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) คือ

- 1) การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data triangulation) เป็นการตรวจสอบข้อมูลที่ได้มาว่าถูกต้อง หรือไม่โดยพิจารณาแหล่งที่มาในการตรวจสอบ ได้แก่ แหล่งข้อมูล เวลาสถานที่และบุคคลที่มีความแตกต่างกัน แต่ได้ข้อมูลที่ตรงกัน
- 2) การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการวิจัย (Methodological triangulation) คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งจากการศึกษาเอกสารการสัมภาษณ์ และการสัมภาษณ์เชิงลึก การยืนยันข้อมูล (Confirmation)
- 3) การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย (Investigator triangulation) คือ การตรวจสอบว่าผู้วิจัยแต่ละคนจะได้ข้อมูลต่างกันอย่างไร โดยการเปลี่ยนตัว

ผู้สังเกต พร้อมกับทำการศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์ตีความหมาย (Interpretation) จัดกลุ่มประเด็นหลัก ประเด็นย่อยมีความชัดเจน (Clarity) เน้นการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบ อุกบ้นัย (Inductive analysis) และใช้หลักการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) สรุปผลจาก การสัมภาษณ์ การค้นหาความจริง จากหลักฐานข้อเท็จจริงที่มีอยู่ เพื่อให้ได้ข้อมูลครอบคลุมเนื้อหา ของงานวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 โดยศึกษาการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงมี 3 ห่วง ได้แก่ 1) ความพอประมาณ 2) ความมีเหตุผล 3) การมีภูมิคุ้มกัน และ 2 เงื่อนไข คือ 1) ความรู้ 2) คุณธรรม และศึกษาการบริหารตามระบบปัจจัยการบริหารตามแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey, 1980) มี 7 ประการ ได้แก่ 1) โครงสร้างองค์การ (Structure) 2) กลยุทธ์ขององค์การ (Strategy) 3) ระบบการปฏิบัติงาน (Systems) 4) บุคลากร (Staff) 5) ทักษะ (Skills) 6) แบบการบริหาร (Style) 7) ค่านิยมร่วม (Shared values) โดยผู้วิจัยได้เสนอรูปแบบการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี และการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี โดยบริหารตามระบบปัจจัยการบริหารตามแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey) จากการศึกษาแบบจากสภาพการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน พนักงานบริการ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน ประชาชน ผู้นำชุมชน

สภาพการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของโรงเรียน

บ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ได้รับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ความพอประมาณ

ด้านความพอประมาณ ได้รับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ดังนี้

1.1 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารมีการบริหารอยู่บนพื้นฐานของความพอดีเหมาะสมกับสถานะสังคมและสิ่งแวดล้อมโรงเรียน คำนึงถึงความเหมาะสมในการบริหารดังกล่าวให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...มีการบริหารจัดการศึกษา ตามขอบข่ายภารกิจ

4 งาน นอกจากจะใช้หลักธรรมาภิบาลแล้วสิ่งสำคัญ คือ การวางแผนงาน โครงการ ควรให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานงบประมาณให้มีความเพียงพอเหมาะสม คุ่มค่า และเป็นประโยชน์ต่อผู้รับบริการ เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และไม่มีปัญหา อีกทั้งต้องบริหารงานวิชาการ งานบุคคล และบริหารทั่วไป ให้เกิดความสมดุล อันจะเป็นพื้นฐานและเป็นแบบอย่างให้กับบุคลากร หน่วยงานและนักเรียนด้วย...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “... ใช้ความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายในการบริหาร โรงเรียนที่จำกัดด้วยจำนวนบุคลากร และงบประมาณ จึงต้องดำเนินการบริหารงานทรัพยากรที่มีให้เพียงพอ เหมาะสม และคุ้มค่า...” ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...การบริหารงานโรงเรียนมีการวางแผนในการใช้งบประมาณให้เพียงพอและพอดี มีการประสานงานกับชุมชนเพื่อใช้ทรัพยากรที่มีอย่างมีเหตุผล คุ่มค่าและเหมาะสม...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...ผู้บริหารมีการบริหารงานโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เหมาะสมกับขนาดของโรงเรียนและงบประมาณที่ได้รับ...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...โรงเรียนมีการบริหารงานตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการดำเนินการโดยใช้ความร่วมมือจากทุกภาคส่วน มีการวางแผนการดำเนินงานที่เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...โรงเรียนมีการบริหารงานทั้ง 4 ฝ่าย โดยใช้หลักธรรมาภิบาล และหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตามขนาดของโรงเรียน...” ซึ่งจะพบว่าข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...มีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ที่เหมาะสมตามสภาพแวดล้อม มีการใช้ทรัพยากรที่มีในสถานศึกษาอย่างพอดีและเพียงพอ คุ่มค่า...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่าการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านความพอประมาณ ผู้บริหารคำนึงถึงความเหมาะสมในการบริหารทรัพยากรอย่างเหมาะสมกับสถานะสังคมและสิ่งแวดล้อมโรงเรียน โดยใช้หลักธรรมาภิบาล การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน โครงการ ให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของโรงเรียน บริหารงานงบประมาณให้มีความเพียงพอ เหมาะสม คุ่มค่า และเป็นประโยชน์ต่อผู้รับบริการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้ความร่วมมือจากทุกภาคีเครือข่าย และมีการวางแผนการดำเนินงานที่เหมาะสมตามบริบทโรงเรียน

1.2 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมีการใช้ทรัพยากรดำเนินงานแบบพอประมาณ โดยคำนึงถึงความเหมาะสม คุ่มค่า อาศัยการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการส่งเสริมให้เห็นคุณค่าของทรัพยากรท้องถิ่น มีการดำเนินการดังกล่าวให้สัมภพณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...ในการบริหารงานการใช้ทรัพยากรมีการดำเนินการอย่างมีเหตุผล โดยวางแผนระดมความคิด และนำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ การจัดสรรงบประมาณตามโครงการให้เหมาะสม และมีความเพียงพอ มีการนิเทศ กำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง และมีการตรวจสอบผลการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า และปลูกฝังการใช้ทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่าและนำเอาทรัพยากร

ที่มีในท้องถิ่นเข้ามาช่วย...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...มีการดำเนินการวางแผนการใช้ทรัพยากรแบบค่อยเป็นค่อยไป และขอรับการสนับสนุนทรัพยากรจากท้องถิ่นเข้ามาช่วย นำเอาสิ่งของที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้ในการบริหารจัดการ รักษาวัฒนธรรมของโรงเรียนที่มีมา...” และสิ่งที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...โรงเรียนบริหารแบบมีส่วนร่วม มีการใช้ทรัพยากรดำเนินงานโดยมีการวางแผน ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม มีการดำเนินการวางแผน ระดมความคิด มีการดำเนินการติดตามและตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...ดำเนินการโดยมีการวางแผน ใช้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม มีการติดตามตรวจสอบ...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงาน ใช้สื่อควบคู่กันไป...” ซึ่งจะพบว่าข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...มีการดำเนินการโดยขอความร่วมมือจากชุมชน ใช้ทรัพยากรที่มีในชุมชน และใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง...” จากข้อมูลข้างต้นพบว่า การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านความพอประมาณ ผู้บริหารโรงเรียนมีการใช้ทรัพยากรดำเนินงานแบบพอประมาณมีเหตุผล มีการดำเนินการโดยวางแผน ระดมความคิด ใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม และนำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ มีการจัดสรรงบประมาณตามโครงการให้เหมาะสม และมีความเพียงพอ มีการนิเทศ กำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง และมีการตรวจสอบการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า ขอความร่วมมือจากชุมชน รักษาวัฒนธรรมโรงเรียนโดยใช้ทรัพยากรที่มีในชุมชนอย่างเหมาะสม

1.3 การบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารโรงเรียนอย่างเหมาะสมกับวัฒนธรรมท้องถิ่น มีการนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ปลุกฝังและสร้างจิตสำนึกให้เกิดความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น ให้ความร่วมมือกับท้องถิ่นในการส่งเสริมและสนับสนุนวัฒนธรรมท้องถิ่น ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...มีการวิเคราะห์ห้องกร่วมกับภาคีเครือข่าย ร่วมวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค และนำเอาผลการวิเคราะห์มาบริหารจัดการ โดยนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมของท้องถิ่นเพื่อนำมาปลุกฝังและสร้างจิตสำนึกและความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...ดำเนินการนำเอาวัฒนธรรมท้องถิ่นมาใช้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนปลุกจิตสำนึกให้กับผู้เรียนรักในท้องถิ่นของตนและรักษาวัฒนธรรมของโรงเรียน...” เช่นกัน ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...ใช้วัฒนธรรมท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน ปลุกจิตสำนึกให้เกิดความรักในท้องถิ่น...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...โรงเรียนได้ดำเนินการใช้วัฒนธรรมท้องถิ่นมาจัดบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน เพื่อปลุกฝังให้ผู้เรียนเกิดความรัก

และวางแผนในท้องถิ่นของตน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...โรงเรียนได้จัดให้นำวัฒนธรรมท้องถิ่นจัดการเรียนการสอน สนับสนุนในเรื่องการแต่งกายให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่นส่งเสริมให้แสดงทางด้านวัฒนธรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสืบทอดสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...โรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการสืบทอดวัฒนธรรม ส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างเหมาะสม มีการนำวัฒนธรรมท้องถิ่นมาจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...โรงเรียนมีการใช้วัฒนธรรมท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ให้ความร่วมมือกับท้องถิ่นส่งเสริมและสนับสนุนวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างเหมาะสม...” จากข้อมูลข้างต้นพบว่า การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านความพอประมาณ ผู้บริหารโรงเรียนบริหารโรงเรียนอย่างเหมาะสมกับวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยมีการวิเคราะห์ห้องกร่วมกับภาคีเครือข่าย ร่วมวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค และนำเอาผลการวิเคราะห์มาบริหารจัดการ และนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน รักษาวัฒนธรรมโรงเรียนและดำเนินถึงวัฒนธรรมของท้องถิ่นเพื่อนำมาปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกและความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น ให้ความร่วมมือกับท้องถิ่นใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมส่งเสริมและสนับสนุนวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างเหมาะสม

1.4 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน มีการบริหารโรงเรียนด้วยความพอเหมาะพอควร ต่อความจำเป็นของโรงเรียน มีการดำเนินการอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงขนาดสภาพและบริบทของโรงเรียนเป็นสำคัญ ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการบริหารจัดการ นำมาสอดคล้องใน 4 งาน โดยการวิเคราะห์มีการประชุมชี้แจงให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ ระดมความคิดเห็นในการวางแผนงาน ซึ่งหลักเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปใช้ได้กับทุกงาน เพื่อให้เกิดความยั่งยืนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...มีการประชุมชี้แจงให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ ระดมความคิดเห็นในการวางแผนงาน จัดการให้ทุกส่วนเื่อต่อการบริหารเรียงลำดับตามความจำเป็นใช้ทรัพยากรดำเนินงานอย่างมีเหตุผลพอเหมาะ...” สอดคล้องกับพนักงานบริการที่ว่า “...มีการดำเนินการประชุมชี้แจงระดมความคิดเห็น วางแผนงานเพื่อควมมีประสิทธิภาพ...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...มีการประชุมชี้แจงร่วมกับคณะกรรมการ เพื่อระดมความคิดเห็นในการวางแผนงานจัดการให้ทุกส่วนเื่อต่อการบริหารใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...มีการระดมความคิดเห็น วางแผนงานบริหารงานโดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...มีการดำเนินการบริหารโรงเรียนได้เหมาะสมตามบริบท

โรงเรียน...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...มีการระดมความคิด วางแผนงาน บริหารงาน โดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง...” จากข้อมูลข้างต้นพบว่า การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านความพอประมาณ ผู้บริหารโรงเรียนบริหารโรงเรียนด้วยความเหมาะสม พอเหมาะ พอควร ต่อความจำเป็นของโรงเรียนมีการดำเนินการ โดยมีการประชุมชี้แจงให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ระดมความคิดในการวางแผนงานใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการในการบริหารจัดการ นำมาสอดคล้องใน 4 งาน มีการดำเนินการบริหารโรงเรียนได้เหมาะสมตามบริบทโรงเรียน

2. ความมีเหตุผล

ด้านความมีเหตุผล ได้รับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

2.1 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน มีการตัดสินใจในการบริหารโรงเรียนอย่างมีเหตุผล ถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยผู้บริหารเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักวิชาการ การบริหารและมีความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นอย่างดี ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การตัดสินใจในการบริหารของสถานศึกษาพอเพียง ต้องอยู่บนพื้นฐานของความรู้ความเข้าใจ ความถูกต้อง มีการวางแผน โครงสร้าง อย่างชัดเจน มีข้อมูลสารสนเทศซึ่งเป็นเหตุเป็นผล ทำให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บุคลากรต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักเศรษฐกิจพอเพียงและปฏิบัติจริง ต้องมีความรอบคอบ อันเป็นผลจากการทำงานบนพื้นฐานข้อมูล-สารสนเทศ มีการใช้ทรัพยากรต่างๆอย่างมีเหตุผล...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “... การตัดสินใจบริหารโรงเรียนอย่างมีเหตุผล มีส่วนร่วม โดยพิจารณาจากหลายด้านและอิงหลักวิชาการ มีความเป็นกลาง มีเหตุผล...” สอดคล้องกับพนักงานบริการที่ว่า “...ประชุมชี้แจง วางแผนตัดสินใจ ให้ข้อมูลที่ชัดเจน มีเหตุผลในการทำงาน...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...โรงเรียนมีการตัดสินใจบริหารโรงเรียนอย่างมีเหตุผล มีส่วนร่วม มีการบริหารอย่างเท่าเทียมกัน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...โรงเรียนมีการแจ้งให้ทราบถึงการบริหารงาน มีเหตุและผลในการดำเนินงานตามกิจกรรมต่าง ๆ มีการบริหารงานอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...มีการตัดสินใจในเรื่องการจัดการเรียนการสอน โดยยึดหลักวิชาการในการเรียน มีความสามารถเก่งในเรื่องของวิชาการ...” ซึ่งจะพบว่าข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...มีการประชุมกับทุกภาคส่วน ร่วมกันตัดสินใจ มีการบริหารที่เท่าเทียมกัน...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านความมีเหตุผล ผู้บริหารโรงเรียนมีการตัดสินใจบริหารโรงเรียนอย่างมีเหตุผล ถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยการตัดสินใจในการบริหารของสถานศึกษาพอเพียง ต้องอยู่บนพื้นฐานของความรู้ความเข้าใจ ความถูกต้อง มีการวางแผน โครงสร้าง อย่างชัดเจน มีข้อมูลสารสนเทศ

ซึ่งเป็นเหตุเป็นผล ใช้ทรัพยากรดำเนินการอย่างมีเหตุผล ทำให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความรอบคอบ มีเหตุผลในการทำงาน ใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามกิจกรรมต่าง ๆ มีการบริหารงานอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

2.2 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมีการตัดสินใจในการบริหารโรงเรียนอย่างมีเหตุผล ถูกต้องตามหลักกฎหมาย โดยยึดมั่นในความถูกต้องตามกรอบของกฎหมาย มีความโปร่งใสในการบริหารงานราชการ ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การบริหารงานตามหลักกฎหมายเกี่ยวข้องกับงานงบประมาณ ต้องมีการวางแผนงานอย่างคุ้มค่า โปร่งใส มีการจัดทำระบบบัญชีการใช้จ่ายงบประมาณอย่างถูกต้องตรวจสอบได้ เป็นแบบอย่างที่ดีต่อบุคลากร ชุมชน ด้านการประพฤติ ปฏิบัติ ให้ความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...ใช้ความถูกต้องมีเหตุผล มีหลักฐานในการบริหารจัดการ สามารถตรวจสอบได้ ยึดเอกสารอยู่ในกรอบของกฎหมาย มีการเตรียมความพร้อมในการบริหารงาน...” เช่นกัน ดังที่ พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...ดำเนินการในกรอบของกฎหมาย มีความโปร่งใสตรวจสอบได้...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...โรงเรียนมีการดำเนินการในกรอบของกฎหมาย มีการวางแผนงานอย่างคุ้มค่า มีความโปร่งใสตรวจสอบได้...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...โรงเรียนมีการบริหารถูกต้องตามหลักกฎหมาย...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...โรงเรียนมีการบริหารถูกต้องตามหลักกฎหมาย ไม่มีเรื่องเสียหายหรือไม่ถูกต้องตามกรอบของกฎหมาย...” ซึ่งจะพบว่าข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...มีการบริหารงานอย่างโปร่งใส ชัดเจน...” จากข้อมูลข้างต้นพบว่า การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ด้านความมีเหตุผล ผู้บริหารโรงเรียนมีการตัดสินใจบริหารโรงเรียนอย่างมีเหตุผล ถูกต้องตามหลักกฎหมาย โดยการบริหารงานตามหลักกฎหมายเกี่ยวข้อง มีการเตรียมความพร้อมในการบริหารงาน วางแผนงานอย่างคุ้มค่า โปร่งใส ใช้ทรัพยากรดำเนินงานอย่างมีเหตุผล มีหลักฐานในการบริหารจัดการ สามารถตรวจสอบได้ ยึดเอกสารอยู่ในกรอบของกฎหมาย

2.3 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมีการตัดสินใจบริหารโรงเรียนอย่างมีเหตุผลถูกต้องตามหลักศีลธรรม จริยธรรม โดยคำนึงถึงจรรยาบรรณในวิชาชีพ ดำเนินชีวิตตามแนวทางของหลักศีลธรรมอันดี ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีโดยปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพผู้บริหาร เป็นผู้มีความดี จริยธรรม มีความรัก ความเอาใจใส่ด้วยใจเป็นกลาง...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากร นักเรียนและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ชุมชน...” เช่นกัน ดังที่ พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...ผู้บริหารมีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรในโรงเรียนและชุมชน...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...โรงเรียนมีการบริหารโดยตัวผู้บริหาร

มีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรใน โรงเรียนและชุมชน บริหาร โรงเรียนอย่างมีเหตุผล ถูกต้องตามหลักศีลธรรม จริยธรรม...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...โรงเรียน มีการดำเนินการโดยเน้นคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...เน้นคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...มีการใช้หลักธรรมมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหาร...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านความมีเหตุผล ผู้บริหาร โรงเรียนมีการตัดสินใจบริหาร โรงเรียนอย่างมีเหตุผล ถูกต้องตามหลักศีลธรรม จริยธรรม โดยการปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี โดยปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพผู้บริหาร เป็นผู้มีความคุณธรรม จริยธรรม มีความรัก ความเอาใจใส่ด้วยใจเป็นกลาง มีการนำหลักธรรมและการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาใช้ในการบริหารงาน

2.4 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน มีการตัดสินใจบริหารโรงเรียนอย่างมีเหตุผลถูกต้องตามหลักพื้นฐานวัฒนธรรมที่ดีงาม ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...ผู้บริหารต้องศึกษาพื้นฐานวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ดีงามและร่วมสืบสานประเพณี โดยเข้าร่วมกิจกรรมในท้องถิ่น เป็นผู้นำให้กับบุคลากรและนักเรียนและส่งเสริมให้กับนักเรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นและร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรม...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...มีการบริหารอย่างมีเหตุผลบนพื้นฐานวัฒนธรรม เป็นผู้นำแก่บุคลากรในเรื่องการมีเหตุและผล...” สอดคล้องกับพนักงานบริการที่ว่า “...ดำเนินการ โดยเป็นผู้นำให้กับบุคลากรและนักเรียนและส่งเสริมให้กับนักเรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นและร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรม...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...ผู้บริหารมีการบริหาร โรงเรียนอย่างมีเหตุผลบนพื้นฐานวัฒนธรรม เป็นผู้นำแก่บุคลากรในเรื่องการมีเหตุและผล...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...ผู้บริหารได้มีการบริหารอย่างมีเหตุผลบนพื้นฐานวัฒนธรรมอันดีงาม...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “... ดำเนินการ โดยเป็นผู้นำให้กับบุคลากรและนักเรียน มีการบริหารอย่างมีเหตุผล...” ซึ่งจะพบว่าข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...มีการบริหารอย่างมีเหตุผล...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านความมีเหตุผล ผู้บริหาร โรงเรียน มีการตัดสินใจบริหาร โรงเรียนอย่างมีเหตุผล ถูกต้องตามหลักพื้นฐานวัฒนธรรมที่ดีงาม มีการเตรียมความพร้อมและวางแผนในการบริหาร โดยผู้บริหารเป็นผู้นำแก่บุคลากรในเรื่องการมีเหตุและผล ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น และร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรม ร่วมรักษาวัฒนธรรม โรงเรียน ศึกษาพื้นฐานวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ดีงาม และร่วมสืบสานประเพณี โดยเข้าร่วมกิจกรรมในท้องถิ่น เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุคลากรและนักเรียน

3. การมีภูมิคุ้มกัน

ด้านการมีภูมิคุ้มกัน ได้รับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

3.1 การบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมในการรองรับผลกระทบ โดยคำนึงถึงสภาพเศรษฐกิจและสังคมมุ่งสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี มีความเหมาะสมในการบริหาร ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...สภาพเศรษฐกิจ สังคมปัจจุบัน โดยเฉพาะ ICT มีผลต่อการเรียนรู้และพฤติกรรมของนักเรียนและผู้ปกครองที่ขาดความรู้ โรงเรียนต้องมีการวางแผน เพื่อให้เกิดภูมิคุ้มกันโดยการให้ความรู้และการจัดกิจกรรมภาคปฏิบัติให้กับนักเรียนเพื่อปลูกฝังให้เป็นคนดีและสร้างภูมิคุ้มกันอีกด้วย...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...เตรียมความพร้อมสร้างความเข้าใจ มีการวางแผนและจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะสร้างภูมิคุ้มกันให้กับทุกฝ่ายพร้อมที่จะรับมือกับผลกระทบด้านต่างๆที่เกิดขึ้น...” ดังที่ พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...โรงเรียนมีการวางแผน จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างให้เกิดภูมิคุ้มกันกับนักเรียนเพื่อปลูกฝังให้เป็นคนดี...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจ มีการวางแผนและจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะสร้างภูมิคุ้มกันให้กับทุกฝ่าย...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...โรงเรียนมีการประชุม ระดมความคิด มีการคิดวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับผลกระทบต่างๆที่จะเกิดขึ้น...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...มีการวางแผนกับทุกฝ่ายเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น...” ซึ่งจะพบว่าข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...มีการดำเนินการจัดประชุม ร่วมพิจารณาการแก้ไขปัญหา วางแผนร่วมกัน...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีในการรองรับต่อผลกระทบ ผู้บริหารโรงเรียนการเตรียมความพร้อมวางแผนในการบริหารเพื่อรองรับผลกระทบโดยศึกษาสภาพเศรษฐกิจสังคมปัจจุบัน โดยเฉพาะ ICT มีผลต่อการเรียนรู้และพฤติกรรมของนักเรียนและผู้ปกครองที่ขาดความรู้ โรงเรียนมีการวางแผนเพื่อให้เกิดภูมิคุ้มกัน โดยการให้ความรู้และการจัดกิจกรรมภาคปฏิบัติให้กับนักเรียน เพื่อปลูกฝังให้เป็นคนดีและมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะสร้างภูมิคุ้มกันให้กับทุกฝ่ายในการรองรับผลกระทบต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเหมาะสม

3.2 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน มีการเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การเตรียมความพร้อมด้านเศรษฐกิจ โรงเรียนต้องบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านวิชาการ คือ การให้ความรู้ที่ถูกต้องและสร้างความเข้าใจจากนั้นลงสู่การปฏิบัติจริง โดยเฉพาะกิจกรรมการเรียนการสอน ทุกกลุ่มสาระควรสอดแทรกหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไขให้เป็นวิถีชีวิตและย้าคิด ย้าทำ ให้ซึมซับจนเด็กเกิดเป็นนิสัย ส่งเสริมการออม การเป็นผู้ผลิต การคำนวณต้นทุนการผลิตและกำไร-ขาดทุน

การบันทึกรายรับ-รายจ่ายของนักเรียนแต่ละคนด้วย...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...ในการเตรียมความพร้อมด้านเศรษฐกิจมีการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ตรงตามเป้าหมาย ขอรับการสนับสนุนเพิ่มเติม มีการวางแผนการใช้ทรัพยากรล่วงหน้า...” เช่นกันกับพนักงานบริการที่ว่า “...มีการวางแผนในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ส่งเสริมในเรื่องของการใช้ชีวิตแบบพอเพียง...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...โรงเรียนได้วางแผนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมด้านเศรษฐกิจ มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ นำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...โรงเรียนได้นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาจัดการเรียนการสอน มีการจัดระบบทางการเงิน ส่งเสริมให้รู้จักการออมทรัพย์ ใช้จ่ายอย่างประหยัด และคุ้มค่า...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...ส่งเสริมให้รู้จักการออมทรัพย์ ใช้จ่ายอย่างประหยัด และคุ้มค่า...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ นำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่าการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านการเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ โดยการเตรียมความพร้อมด้านเศรษฐกิจ โรงเรียนมีการบริหารจัดการเรียนรู้ด้านวิชาการให้ความรู้ที่ถูกต้องและสร้างความเข้าใจ วางแผนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาจัดการเรียนการสอน กำหนดเป้าหมายในการบริหารอย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้รู้จักการออมทรัพย์ ใช้จ่ายอย่างประหยัด และคุ้มค่า ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาจัดการเรียนการสอน กำหนดเป้าหมายในการบริหารอย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้รู้จักการออมทรัพย์ ใช้จ่ายอย่างประหยัด และคุ้มค่า

3.3 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน มีการเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...ด้านสังคม โรงเรียนต้องวางแผนสร้างสังคมให้เกิดเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การฝึกให้นักเรียน ได้ฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตาม การติดตามข่าวสาร การนำความรู้มาร่วมวิเคราะห์วางแผนสภาพสังคมปัจจุบัน นักเรียนจะอย่างไรให้มีความปลอดภัยและมีความสุข การวิเคราะห์แยกแยะและการเอาตัวรอดจากสังคมปัจจุบัน...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...ในห้องฉันมีสังคมที่หลากหลายในการเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม จำเป็นต้องศึกษาบริบทของโรงเรียนมีการวางแผนในการพัฒนา ปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม สร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เด็ก...” เช่นกัน ดังที่ พนักงานบริการ เช่นกันที่ว่า “...โรงเรียนมีการดำเนินการเพื่อเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยมีการปลูกฝังค่านิยมที่ดีงามผ่านกิจกรรมการเรียนการสอน...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการ

สถานศึกษาที่ว่า “...โรงเรียนมีการวางแผนในการพัฒนา ปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม สร้างภูมิคุ้มกัน ให้แก่เด็กเพื่อเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่จะเกิดขึ้น...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครอง นักเรียนที่ว่า “...จัดการเรียนการสอนเน้นการปรับตัวให้เข้ากับสังคม สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข รู้จักการเอาตัวรอดจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สามารถเผชิญหน้ากับปัญหาต่าง ๆ ได้...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...จัดการเรียนการสอนเน้นการปรับตัวให้สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้ให้สัมภาษณ์ที่ว่า “...โรงเรียน มีการดำเนินการเพื่อเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยมีการปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ด้านการเตรียมความพร้อมวางแผนการบริหารงาน เพื่อสร้างสังคมให้เกิดเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การฝึกให้นักเรียน ได้ฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตาม การติดตามข่าวสาร การนำความรู้มาร่วมวิเคราะห์วางแผนสภาพสังคม ปัจจุบัน เพื่อความปลอดภัยและมีความสุข การวิเคราะห์แยกแยะและการเอาตัวรอดจากสังคม ปัจจุบัน จัดการเรียนการสอน เน้นการปรับตัวให้สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข มีการปลูกฝัง ค่านิยมที่ดีงามโดยบริหารอย่างเหมาะสม

3.4 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมรองรับ การเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...โรงเรียน ต้องวางแผนโครงการด้านสิ่งแวดล้อม จัดทำสิ่งแวดล้อมให้มีความสวยงาม ร่มรื่น ปลอดภัย และให้ความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม การรณรงค์ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมประสานงานกับองค์กรอื่น เพื่อให้ความรู้และการนำสู่ปฏิบัติและจัดสภาพสิ่งแวดล้อมให้เป็นแหล่งเรียนรู้...” และสอดคล้อง กับครูผู้สอนที่ว่า “...วางแผนการบริหารจัดการในการใช้ทรัพยากรล่วงหน้า มีการประสาน ความร่วมมือกับองค์กรอื่น และมีการประยุกต์ใช้ทรัพยากรให้สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก...” สอดคล้องกับพนักงานบริการที่ว่า “...โรงเรียนต้องวางแผนโครงการด้านสิ่งแวดล้อม จัดทำ สิ่งแวดล้อมให้มีความสวยงาม ร่มรื่น ปลอดภัย และให้ความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม การรณรงค์ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมประสานงานกับองค์กรอื่น...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการ สถานศึกษาที่ว่า “...โรงเรียนดำเนินการประชุมวางแผนร่วมกับทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการ ในการใช้ทรัพยากรล่วงหน้า มีการประสานความร่วมมือกับองค์กรอื่น ในการใช้ทรัพยากรที่มี อย่างคุ้มค่า และสามารถนำเอาทรัพยากรที่ใช้ไปแล้วให้กลับมาใช้ใหม่ได้อีก...” ซึ่งสอดคล้องกับ ผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...โรงเรียนดำเนินการ โดยมีการสร้างจิตสำนึกให้กับนักเรียนมีการนำเอา ทรัพยากรมาใช้อย่างคุ้มค่า...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...โรงเรียนดำเนินการ ประชุมวางแผนร่วมกับทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการในการใช้ทรัพยากรล่วงหน้า...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้ให้สัมภาษณ์ที่ว่า “...มีการประสานความร่วมมือกับองค์กรอื่นในการใช้

ทรัพยากรที่มีอย่างคุ้มค่า...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงผู้บริหารโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม โดยโรงเรียนมีการวางแผนโครงการด้านสิ่งแวดล้อม จัดทำสิ่งแวดล้อมให้มีความสวยงาม ร่มรื่น ปลอดภัย และให้ความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม การรณรงค์ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อให้ความรู้และการนำไปปฏิบัติ และจัดสภาพสิ่งแวดล้อมให้เป็นแหล่งเรียนรู้ มีการสร้างจิตสำนึกให้กับนักเรียน มีการนำเอาทรัพยากรมาใช้อย่างคุ้มค่า มีการประสานความร่วมมือกับองค์กรอื่น ในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด และสามารถนำเอาทรัพยากรที่ใช้ไปแล้วให้กลับมาใช้ใหม่ได้อีก

3.5 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมรองรับการต่อการเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรม ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การเตรียมความพร้อมด้านวัฒนธรรมไม่ว่าจะเป็นด้านภาษา การทำความเคารพ การแต่งกายและอื่น ๆ ผู้บริหารวางแผนและการจัดกิจกรรม ปลูกฝังตามความเหมาะสม รวมทั้งให้บุคลากรร่วมปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีและให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้วย...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...มีการวางแผนการดำเนินการเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรม ปรับให้มีความเหมาะสมตามเหตุและผล มีการทำความเข้าใจให้กับทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วม มีการปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามวัฒนธรรม...” สอดคล้องกับพนักงานบริการที่ว่า “...โรงเรียนมีการวางแผนและการจัดกิจกรรม ปลูกฝังตามความเหมาะสม รวมทั้งให้บุคลากรร่วมปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...โรงเรียนมีการวางแผนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนปลูกฝังในเรื่องของวัฒนธรรม รวมถึงการเตรียมความพร้อมในรองรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม รวมถึงบุคลากรร่วมปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม สร้างภูมิคุ้มกันมีการเรียนรู้วัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน และยังคงไว้ซึ่งการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยของตนเองด้วย...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนปลูกฝังตามความเหมาะสม...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...โรงเรียนมีการวางแผนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนปลูกฝังในเรื่องของวัฒนธรรม รวมถึงการเตรียมความพร้อมในรองรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงผู้บริหารโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรม ทั้งทางภาษา การทำความเคารพ การแต่งกาย โดยผู้บริหารมีการวางแผนบริหารงานและการจัดกิจกรรม ปลูกฝังตามความเหมาะสม ส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนได้ปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้วย มีการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอนปลูกฝังในเรื่องของวัฒนธรรม สร้างภูมิคุ้มกัน รักษาวัฒนธรรมโรงเรียน โดยมีการเรียนรู้วัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านและยังคงไว้ซึ่งการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยด้วย

4. ความรู้

ด้านเงื่อนไขความรู้ ได้รับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

4.1 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน มีการเน้นการฝึกคนแก่บุคลากร ให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการ ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...จะมีการประชุมชี้แจงให้ความรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างชัดเจน ให้เกิดความเข้าใจและนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนโดยมีการบูรณาการใน 8 กลุ่มสาระ รวมทั้งสามารถนำความรู้สู่การปฏิบัติได้ พร้อมทั้งส่งเสริมการฝึกอบรมและศึกษาดูงาน โรงเรียนที่มีความพร้อมและสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจนำไปจัดทำผลงานทางวิชาการ...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...มีการจัดประชุม ส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม และนำมาขยายผลให้กับบุคลากรอื่นในโรงเรียน ส่งเสริมเพิ่มเติมความรู้ทางสื่อต่างๆด้วยตนเอง...” สอดคล้องกับพนักงานบริการที่ว่า “...มีการจัดประชุม ส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม ศึกษาดูงาน และนำมาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของโรงเรียน...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...โรงเรียนสนับสนุน ส่งเสริมการฝึกอบรมและศึกษาดูงานแล้วนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรม ศึกษาดูงานมาปรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเพื่อเป็นการฝึกคนแก่บุคลากร...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...มีการจัดประชุม ส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม และนำมาขยายผลให้กับบุคลากรอื่นในโรงเรียน...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเพื่อเป็นการฝึกคนแก่บุคลากร...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การบริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านความรู้ ผู้บริหารโรงเรียนมีการเน้นการฝึกคนแก่บุคลากร ให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการ โดยบริหารแบบมีส่วนร่วม ประชุมเตรียมความพร้อมในการวางแผนการบริหารให้ความรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างชัดเจน มีความเข้าใจและนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนได้ โดยบูรณาการใน 8 กลุ่มสาระ รวมทั้งสามารถนำความรู้สู่การปฏิบัติได้ พร้อมทั้งส่งเสริมการฝึกอบรมและศึกษาดูงาน โรงเรียนที่มีความพร้อมและสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำผลงานทางวิชาการ และนำมาขยายผลให้กับบุคลากรในโรงเรียน

4.2 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน มีการเน้นการฝึกคนแก่นักเรียนให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการ ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การให้ความรู้

ด้านวิชาการแก่นักเรียนต้องเกิดจากการเรียนรู้ ค้นคว้าด้วยตนเองจนเกิดเป็นความเข้าใจ ผ่านการปฏิบัติจริง ไม่ใช่การจำ ดังนั้น กระบวนการจัดการเรียนการสอนครูต้องมีการวิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐาน ตัวชี้วัด เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้มีสมรรถนะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...มีการฝึกทักษะกระบวนการวิชาการ ส่งเสริมสนับสนุนการเข้าร่วมแข่งขัน ศึกษาคุณทางวิชาการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เป็นแบบอย่างที่ดี การแสวงหาความรู้ตลอดเวลาจากแหล่งต่าง ๆ...” สอดคล้องกับพนักงานบริการที่ว่า “...ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองผ่านการปฏิบัติจริงได้ลงมือกระทำ...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...มีการฝึกทักษะกระบวนการวิชาการ ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองผ่านการปฏิบัติจริงได้ลงมือกระทำ...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...มีการดำเนินการให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมได้ลงมือปฏิบัติ ลงมือทำจริงจนการเป็นที่ยอมรับของสังคม...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...มีการให้ความรู้ด้านวิชาการแก่นักเรียนต้องเกิดจากการเรียนรู้ ค้นคว้าด้วยตนเองจนเกิดเป็นความเข้าใจ ผ่านการปฏิบัติจริง...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านความรู้ ผู้บริหาร โรงเรียนมีการเน้นการฝึกฝนแก่นักเรียนให้มี ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการ โดยกำหนดเป้าหมายการบริหารงาน ให้ความรู้ด้านวิชาการแก่นักเรียน เน้นให้เกิดจากการเรียนรู้ ค้นคว้าด้วยตนเองจนเป็นความเข้าใจ ผ่านการปฏิบัติจริง ใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ มีสมรรถนะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีการฝึกทักษะกระบวนการทางวิชาการ ส่งเสริมสนับสนุนการเข้าร่วมแข่งขัน ศึกษา คุณทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ เป็นแบบอย่างที่ดี มีการแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ เสมอ

4.3 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียน มีการเน้นการฝึกความรอบคอบ และความระมัดระวังในการนำความรู้ไปใช้แก่บุคลากร ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การให้ความรู้ที่ถูกต้องชัดเจนแก่บุคลากรเป็นสิ่งสำคัญ ผู้บริหารต้องทำความเข้าใจอย่างชัดเจนเพื่อให้ความรู้ที่ถ่ายทอดให้กับนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องมีการจัดทำแผนการสอน มีสื่อที่หลากหลาย มีการวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคลด้วย...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...โรงเรียนมีการเน้นการฝึกความรอบคอบ และระมัดระวังในการนำความรู้ไปใช้แก่บุคลากร โดยมีการประชุม วางแผนการนำความรู้ที่ได้รับนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม จัดประสบการณ์ตรงให้กับนักเรียนและมีการนำไปใช้ให้มากที่สุด...” สอดคล้องกับพนักงานบริการที่ว่า “...โรงเรียนมีการดำเนินการประชุมกับทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันวางแผน ปรึกษาหารือในการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า

“...การให้ความรู้ที่ถูกต้องชัดเจนแก่บุคลากร ทำความเข้าใจอย่างชัดเจนเพื่อร่วมกันวางแผน
 ปรัชญาหรือในการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน และการนำความรู้ไปใช้ด้วยความรอบคอบ
 และระมัดระวัง...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...โรงเรียนมีการเน้นการฝึกความรอบคอบ
 และระมัดระวังในการนำความรู้ไปใช้แก่บุคลากร โดยมีการประชุม วางแผนกับทุกภาคส่วน
 เน้นการเป็นแบบอย่างที่ดี การให้ความรู้ที่เหมาะสม...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า
 “...มีการเน้นการฝึกความรอบคอบและระมัดระวัง...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า
 “...มีการดำเนินการการให้ความรู้ที่ถูกต้องชัดเจนแก่บุคลากร ทำความเข้าใจอย่างชัดเจน เพื่อร่วมกัน
 วางแผนปรัชญาหรือในการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การบริหาร
 ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านความรู้ ผู้บริหารโรงเรียนมีการเน้นการฝึก
 ความรอบคอบและความระมัดระวังในการนำความรู้ไปใช้แก่บุคลากร โดยการให้ความรู้ที่ถูกต้อง
 ชัดเจนแก่บุคลากรเป็นสิ่งสำคัญ ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายในการบริหารทำความเข้าใจเพื่อให้
 ความรู้ที่ถ่ายทอดสู่ผู้เรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการจัดทำแผนการสอน มีสื่อที่หลากหลาย
 มีการวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล โรงเรียนมีการเน้นการฝึกความรอบคอบและระมัดระวัง
 ในการนำความรู้ไปใช้แก่บุคลากร โดยมีการประชุม วางแผนกับทุกภาคีเครือข่าย ให้ความรู้
 โดยคำนึงถึงความเหมาะสม

4.4 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน มีการเน้นการฝึกความรอบคอบ
 และความระมัดระวังในการนำความรู้ไปใช้แก่นักเรียน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา
 ที่ว่า “...การฝึกนักเรียนในด้านความรอบคอบ ระมัดระวัง ควรปลูกฝังผ่านกิจกรรมที่เหมาะสม
 ให้กับนักเรียนได้ฝึกคิด วิเคราะห์ วางแผน สรุปผล และนำผลมารวมกันวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น
 ข้อดี ข้อเสีย นักเรียนสามารถคิดเอง รู้จักวิเคราะห์ร่วมกันและฝึกนำเสนอ...” และสอดคล้องกับ
 ครูผู้สอนที่ว่า “...ฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยผ่าน
 กิจกรรมที่ได้ลงมือปฏิบัติบนพื้นฐานของความดี...” เช่นกัน ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า
 “...โรงเรียนเน้นการฝึกนักเรียนให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น โดยปลูกฝังผ่านกิจกรรมการเรียนการสอน
 และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่าง ๆ...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...โรงเรียน
 มีการบริหารงานโดยฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
 นำเอาความรู้ที่ได้รับจากโรงเรียนออกสู่ชุมชน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า
 “...โรงเรียนมีการเน้นการจัดการเรียนการสอนที่ได้ลงมือปฏิบัติ ประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้อง...”
 และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...ฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูล
 ตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...โรงเรียนมีการบริหารงานโดยฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น
 และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด นำเอาความรู้ที่ได้รับจากโรงเรียนออกสู่ชุมชน...” จากข้อมูล

ข้างต้น พบว่า การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านความรู้ ผู้บริหารโรงเรียน มีการเน้นการฝึกความรอบคอบและความระมัดระวังในการนำความรู้ไปใช้แก่นักเรียน โดยปลูกฝัง ผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมให้กับนักเรียน ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกคิด วิเคราะห์ วางแผน สรุปผล และนำผลมาร่วมกันวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย นักเรียนสามารถคิดเอง รู้จักวิเคราะห์ร่วมกันฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น และนำไปใช้ให้เกิด ประโยชน์สูงสุด นำเอาความรู้ที่ได้รับจากโรงเรียนออกสู่ชุมชน มีการเน้นการจัดการเรียนการสอน ที่ได้ลงมือปฏิบัติ ประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้อง

5. คุณธรรม

ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ได้รับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

5.1 การบริหารโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนมีการเน้นการปฏิบัติงาน โดยพิจารณา ความผิชอบชั่วดีแก่บุคลากร ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...ในการปฏิบัติงาน ของบุคลากร ผู้บริหารต้องวางแผนการดำเนินงานให้บุคลากรเป็นครูที่ดี มีคุณธรรม ส่งเสริม การเข้ารับการอบรมคุณธรรม จริยธรรม และการประพฤติปฏิบัติตนที่เป็นแบบอย่างแก่นักเรียน ชุมชน และประมุขชี้แจงมีความปรารถนาดีต่อกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานในทางที่ถูกต้อง...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...ดำเนินการประชุม พิจารณาตามความถูกต้อง ร่วมแสดง ความคิดเห็นเพื่อหาข้อตกลง หาข้อสรุป เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่บุคลากร ประพฤติปฏิบัติตน ที่เป็นแบบอย่างแก่บุคลากร...” มีความสอดคล้องกับพนักงานบริการที่ว่า “...โรงเรียนดำเนินการ โดยส่งเสริมบุคลากรให้เข้ารับการอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรม และเน้นย้ำการประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...โรงเรียนได้ดำเนินการ ประมุขชี้แจง วางแผนการดำเนินงาน เน้นการปฏิบัติงานบนพื้นฐานของความผิชอบชั่วดี บุคลากรประพฤติปฏิบัติตนที่เป็นแบบอย่างแก่นักเรียน และชุมชน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครอง นักเรียนที่ว่า “...โรงเรียนดำเนินการประชุม พิจารณาตามความถูกต้องในการปฏิบัติงานของ บุคลากร...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...โรงเรียนมีเน้นการประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...โรงเรียนได้ดำเนินการประชุม ชี้แจง วางแผนการดำเนินงาน เน้นการปฏิบัติงานบนพื้นฐานของความผิชอบชั่วดีการ บุคลากร ประพฤติปฏิบัติตนที่เป็นแบบอย่างแก่นักเรียน และชุมชน...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การบริหาร ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านคุณธรรม ผู้บริหารใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม เน้นการปฏิบัติงาน โดยพิจารณาความผิชอบชั่วดีแก่บุคลากร โดยการวางแผนการดำเนินงาน กำหนดเป้าหมายการบริหารให้บุคลากรเป็นครูที่ดี มีคุณธรรม ส่งเสริมการเข้ารับการอบรมคุณธรรม จริยธรรม และการประพฤติปฏิบัติตนที่เป็นแบบอย่างแก่นักเรียน ชุมชน มีความปรารถนาดีต่อกัน

เพื่อให้การปฏิบัติงานไปในทางที่ถูกต้อง มีการดำเนินการประชุมกับทุกฝ่าย เพื่อพิจารณาตามความถูกต้อง ร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อหาข้อตกลง หาข้อสรุปร่วมกันเพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่บุคลากร ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่บุคลากร

5.2 การบริหารโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนมีการเน้นการปฏิบัติงาน โดยพิจารณาความพึงพอใจแก่นักเรียน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...เน้นกิจกรรมโรงเรียนวิถีพุทธ ซึ่งเน้นคุณธรรมจริยธรรม ทั้งที่เป็นนามธรรมและรูปธรรม จัดกิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนา รู้ดี รู้ชั่ว โดยบูรณาการกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตลอดเวลา จนเป็นนิสัย ให้นักเรียนเป็นคนดี คิดก่อนทำ นำความสุข...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...เน้นกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักของพุทธศาสนา...” เช่นกัน ดังที่ พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...โรงเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนา รู้ดี รู้ชั่ว ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงปลูกฝังจนเป็นนิสัย...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...เน้นกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักของพุทธศาสนา สอนให้นักเรียนรักสามัคคีกัน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...โรงเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนา ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนา...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...เน้นกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักของพุทธศาสนา สอนให้นักเรียนรักสามัคคีกัน...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านคุณธรรม ผู้บริหารโรงเรียนมีการเน้นการปฏิบัติงาน โดยพิจารณาความพึงพอใจแก่นักเรียน โดยเน้นกิจกรรมโรงเรียนวิถีพุทธ ซึ่งเน้นคุณธรรมจริยธรรม ทั้งที่เป็นนามธรรมและรูปธรรม เตรียมความพร้อมจัดกิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนา รู้ดี รู้ชั่ว โดยบูรณาการกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจนเป็นนิสัย ให้นักเรียนเป็นคนดี คิดก่อนทำ นำความสุข โรงเรียนมีการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนา เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

5.3 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน มีการเน้นความซื่อสัตย์ สุจริต ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...ปลูกฝังให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต โดยฝึกปฏิบัติกิจกรรมความรับผิดชอบ เช่น งานสหกรณ์โรงเรียน ออมทรัพย์ฯ รวมทั้งเน้นย้ำบุคลากรให้ความสำคัญในการปลูกฝัง การสร้างแรงจูงใจในการทำดี...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...เน้นปลูกฝังลักษณะนิสัยให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต โดยลงมือผ่านกิจกรรมงานในหน้าที่

ต่างๆ เสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการทำดี...” เช่นกัน ดังที่ พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...โรงเรียนเน้นปลูกฝังลักษณะนิสัยให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต โดยลงมือผ่านกิจกรรมงานในหน้าที่ต่าง ๆ ให้เป็นลักษณะนิสัย...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...โรงเรียนดำเนินกิจกรรม โดยเน้นการปลูกฝังลักษณะนิสัยให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต ให้นักเรียนเรียนรู้จากการลงมือผ่านกิจกรรมต่างๆ ให้เป็นลักษณะนิสัย...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...โรงเรียนปลูกฝังให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต เน้นย้ำบุคลากรให้เห็นความสำคัญในการปลูกฝัง การสร้างแรงจูงใจในการทำดี...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...ปลูกฝังให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต สร้างแรงจูงใจในการทำดี...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...เน้นปลูกฝังลักษณะนิสัยให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต โดยลงมือผ่านกิจกรรมงานในหน้าที่ต่าง ๆ ให้เป็นลักษณะนิสัย...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านคุณธรรมผู้บริหาร โรงเรียนมีการเน้นความซื่อสัตย์ สุจริต โดยปลูกฝังให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต จากการฝึกปฏิบัติกิจกรรมให้เกิดความรับผิดชอบ เช่น งานสหกรณ์โรงเรียน ออมทรัพย์ฯ รวมทั้งเน้นย้ำบุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารให้ความสำคัญในการปลูกฝัง การสร้างแรงจูงใจในการทำดี เน้นย้ำการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมลักษณะนิสัยให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต โดยลงมือผ่านกิจกรรมงานในหน้าที่ต่าง ๆ ให้เป็นลักษณะนิสัยของนักเรียน

5.4 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน มีการเน้นให้บุคลากรใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องและเหมาะสมในการดำเนินชีวิต ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การบริหารงานบุคคล โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม หลักนิติธรรมและคุณธรรมส่งเสริมให้ครูมีการปฏิบัติงานบนความถูกต้อง มีความเหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กนักเรียนและผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อให้มีการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ตลอดจนมีการส่งเสริมการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...เป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อให้มีการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ตลอดจนมีการส่งเสริมการใช้ชีวิตอย่างพอเพียงบนพื้นฐานของความคิดไม่ประมาท...” สอดคล้องกับพนักงานบริการที่ว่า “...มีการดำเนินการ โดยการเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนในการใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสม...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...โรงเรียนมีการดำเนินในเรื่องของดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข มีการส่งเสริมการใช้ชีวิตอย่างพอเพียงบนพื้นฐานของความคิดไม่ประมาท มีการทำบัญชีรายรับรายจ่าย ส่งเสริมการออมทรัพย์ และการใช้ชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...โรงเรียนมีการสอนในเรื่องของดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข รู้จักการออม ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...โรงเรียนมีการส่งเสริมการใช้

วัฒนธรรมโรงเรียน การทำงานแบบมีส่วนร่วมนำนักเรียนทำกิจกรรมจิตอาสาและรู้จักแบ่งปัน
 คนอื่น มีการให้ขวัญและกำลังใจ ผู้ที่ปฏิบัติตนเป็นคนดี ทั้งครูและนักเรียนมีความอดทน หมั่นเพียร
 ขยันต่อภาระงาน รู้จักแบ่งปันในทุกด้าน เป็นแบบอย่างให้แก่บุคลากร

การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี โดยบริหารตามแนวคิด ของแมคคินซี (McKinsey) ของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี
 โดยบริหารตามแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey) (7S Framework) ของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีการบริหาร สรุปเป็นประเด็น
 ที่สำคัญได้ ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างองค์กร (Structure)

ด้านโครงสร้างองค์กร ผลการวิจัย พบว่า มีการบริหารด้วยการแบ่งงานตามโครงสร้าง
 4 งานหลัก โดยบริหารจากล่างขึ้นบน กระจายอำนาจสู่บุคคลและทีมงานแบบ มีส่วนร่วม ดังนี้

1.1 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการแบ่ง
 หน้าที่โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารงานตาม
 โครงสร้างหน้าที่หลัก โดยคำนึงถึงความถนัดและใช้หลักการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ดังคำ
 ให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...ในการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบจะใช้หลักของการมี
 ส่วนร่วม จากการประชุมคณะกรรมการโดยมอบหมายตามการบริหาร 4 งานหลัก ให้ทุกคนได้มี
 ส่วนร่วม และได้ปฏิบัติงานตามความถนัด โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ โครงสร้าง
 มีบทบาทหน้าที่ร่วมกับโรงเรียน เนื่องจากบุคลากรของโรงเรียนมีน้อย...” และสอดคล้องกับ
 ครูผู้สอนที่ว่า “...ผู้บริหารจะแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบโดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ที่ดีขององค์กร
 จากการประชุมคณะกรรมการการบริหารงานของโรงเรียน โดยมีการแบ่งหน้าที่ตามความเหมาะสม
 และความถนัดเป็นหลัก...” ดังที่ พนักงานบริการให้สัมภาษณ์ว่า “...ผู้บริหารมีการมอบหมายงาน
 ให้รับผิดชอบ โดยพิจารณาตามความถนัดของบุคลากรในโรงเรียน...” และสอดคล้องกับ
 คณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...ผู้บริหารมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบงานต่าง ๆ
 โดยมอบหมายงานและเป็นแบบอย่างที่ดี มีการบอกกล่าวเตือนตามเหตุผล และเอาใจใส่บุคลากร
 เป็นอย่างดี...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...ผู้บริหารมีการจัดแบ่งครูดูแลนักเรียน
 อย่างทั่วถึง มีการช่วยเหลือลัดเปลี่ยนกันในการทำงาน...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า
 “...ผู้บริหารแบ่งหน้าที่ตามความถนัดเป็นหลัก มีการแบ่งงานเป็น 4 ฝ่าย และจัดแบ่งหน้าที่

ความรับผิดชอบ แต่มีความยืดหยุ่นในการบริหารและทำงานร่วมกันแบบพี่น้อง...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...ผู้บริหารแบ่งหน้าที่โดยเน้นความถนัด คณะครูมีการทำงานแบบช่วยเหลือกัน...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงมีการแบ่งหน้าที่ โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ มอบหมายให้มีอำนาจหน้าที่ตามงานบริหาร 4 ฝ่ายของโรงเรียน โดยคำนึงถึงความสามารถและความถนัดจากการสะท้อนความคิดเห็นจากผู้ปฏิบัติ การประชุมร่วมกันกับคณะกรรมการของโรงเรียน และใช้หลักการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงาน

1.2 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

มีการควบคุม การรวมอำนาจ และการกระจายอำนาจของผู้บริหารในการบริหารงาน โดยไม่ยึดติดกับอำนาจหน้าที่ ควบคุมการรวมอำนาจโดยใช้โครงสร้างการบริหารจากล่างขึ้นบนแบบมีส่วนร่วม ใช้หลักบริหารแบบกัลยาณมิตรเสมือนพี่น้องดูแลกันอย่างทั่วถึง และกระจายอำนาจโดยมอบหมายงานให้บุคลากรมีความรับผิดชอบ มีบทบาทหน้าที่ มีส่วนร่วมในงานทั้งส่วนของโรงเรียนและชุมชนมีบทบาทร่วมกัน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...บริหารงานโรงเรียนโดยไม่ยึดติดอำนาจ จะใช้หลักการบริหารแบบพี่น้อง เอื้ออาทรต่อกัน โดยใช้หลักคุณธรรมเข้าช่วย เน้นการส่งเสริมความรู้ให้มีความเข้าใจต่อกัน ให้ทุกคนได้มีส่วนร่วม รวมถึงชุมชนด้วย ส่งเสริมให้ชุมชนได้รับรางวัล เมื่อเด็กเปลี่ยนชุมชนก็เปลี่ยน โดยโรงเรียนให้ความร่วมมือ สนับสนุน เป็นแบบอย่างให้กับชุมชน...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...ผู้บริหารมีการกระจายงานให้ครูรับผิดชอบตามหมวดหมู่ตามสายงานอย่างเหมาะสม ครูมีการช่วยเหลือกันในการทำงาน...” สอดคล้องกับพนักงานบริการที่ว่า “...ผู้บริหารไม่ได้ใช้อำนาจในการสั่งการโดยตรงแต่จะเป็นการบอกกล่าวกันไป อยู่กันแบบพี่น้อง แบ่งหน้าที่ให้บุคลากรในโรงเรียนรับผิดชอบแต่ส่วนใหญ่ก็ช่วยเหลือกันไป...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...ผู้บริหารมีการแบ่งหน้าที่ให้ครูตามความเหมาะสม แต่ในการทำงานคณะครูก็จะช่วยเหลือกัน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...ผู้บริหารมีการแบ่งงาน แบ่งหน้าที่ให้ครูรับผิดชอบงานต่าง ๆ ตามความเหมาะสม...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...ผู้บริหารกระจายอำนาจการบริหาร โดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีการช่วยเหลือกันทุกฝ่าย ทั้งครูและชุมชนโดยประสานงานกับชุมชน และอาศัยความร่วมมือจากปราชญ์ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในโรงเรียน...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...ผู้บริหารมีการบริหารแบบกระจายอำนาจให้ครู และทำงานแบบช่วยเหลือ...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงมีการควบคุม การรวมอำนาจ และการกระจายอำนาจของผู้บริหารในการบริหารงาน

โดยใช้โครงสร้างการบริหารจากล่างขึ้นบนแบบมีส่วนร่วม และกระจายอำนาจโดยมอบหมายงานให้บุคลากร มีการสอดส่องดูแลอย่างทั่วถึงทุกฝ่าย ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนตามความเหมาะสม โดยกำหนดให้มีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบตามสายงานและให้เกียรติในการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม

1.3 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการแบ่งโครงสร้างการบริหารงานตามหน้าที่อย่างเหมาะสม ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...ใช้หลักการบริหาร 4 ฝ่าย คือ วิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ควบคู่กับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ในการบริหารโรงเรียน โดยมีการประชุมร่วมกัน ผู้บริหารมีการชี้แจง แนะนำในการนำหลักการ ความรู้ ไปใช้ในการดำเนินชีวิต มีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมเป็นหลัก โดยผู้บริหารจะเป็นผู้ส่งเสริมให้มีการสอดแทรกการบูรณาการหลักเศรษฐกิจพอเพียง...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...ในการบริหารงานของผู้บริหารจะมีการประชุม คัดเลือกบุคลากรให้เหมาะสมกับงานตามโครงสร้างการบริหาร 4 ฝ่าย โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ มอบหมายงานตามความถนัด ตามมติที่ประชุมแต่ในการทำงานก็จะช่วยเหลือกันเป็นหลัก...” เช่นกัน ดังที่พนักงานบริการว่า “...ผู้บริหารมีการจัดครูให้รับผิดชอบงานอย่างเหมาะสม ตามความถนัด ครูจะรู้บทบาทหน้าที่ของตัวเองและช่วยกันทำงาน...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...โรงเรียนจะมีโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารก็จัดการได้อย่างเหมาะสม แบ่งหน้าที่ให้รับผิดชอบตามความถนัด...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...มีความเหมาะสมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แบ่งกันตามหน้าที่และความเหมาะสม...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...มีการแบ่งงานตามโครงสร้างของโรงเรียนเป็นกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อยตามกันไป แบ่งงานตามความถนัดและคอยช่วยเหลือกัน โดยผู้บริหารจะคอยควบคุม ดูแล แนะนำ เป็นที่ปรึกษา...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...ผู้บริหารเป็นคนเก่งในการจัดการ สามารถแบ่งงานกันทำในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการแบ่งโครงสร้างการบริหารงานตามหน้าที่อย่างเหมาะสม โดยใช้หลักการบริหารงาน 4 ฝ่ายตามโครงสร้างการบริหาร ควบคู่กับแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมเป็นหลัก รับฟังความคิดเห็นจากระดับล่าง มีการแบ่งหน้าที่การรับผิดชอบตามความถนัด กระจายอำนาจสู่ฝ่ายต่าง ๆ โดยผู้บริหารจะคอยควบคุม ดูแล แนะนำ เป็นที่ปรึกษา

2. ด้านกลยุทธ์ (Strategy)

ด้านกลยุทธ์ ผลการวิจัย พบว่า มีการบริหารด้วยการวางแผนเชิงรุก วิเคราะห์สภาพ จัดทำแผนปฏิบัติการ ปฏิบัติตามแผนและติดตามปรับปรุงแผนงาน ดังนี้

2.1 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการวางแผนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม โดยการจัดประชุมเพื่อวางแผนงานไว้ล่วงหน้า ในการรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...จากการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมการใช้วัตถุนิยม ผู้บริหารใช้หลักการบริหารโดยเริ่มจากการเป็นแบบอย่างที่ดี จากการบริหารโรงเรียนค่อนข้างใช้เวลาเป็นอย่างมาก ใช้เวลาในการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในช่วงปี พ.ศ. 2548-2550 และค่อย ๆ ปรับเปลี่ยนความคิดกับผู้ปกครอง โดยโรงเรียนมีผลผลิตให้เห็นจนเป็นที่ยอมรับ...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...ในการบริหารโรงเรียนผู้บริหารจะมีการวางแผนล่วงหน้า 3 ปี และมีการปรับแผนตามความเหมาะสม...” เช่นกัน ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...ผู้บริหารจะมีการกำหนดแผนงานไว้ล่วงหน้า...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...ผู้บริหารจะมองอนาคตไว้เสมอ มีการประชุม วางแผนล่วงหน้าเสมอ มีการวางแผนในเรื่องการจัดหางบประมาณ โดยประสานความร่วมมือ ปรัชญาหรือกันทุกฝ่ายทั้งเรื่องเล็กไปจนถึงเรื่องใหญ่ ๆ เช่น เรื่องของอาหารนักเรียน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...ผู้บริหารจะมีการวางแผนไว้ล่วงหน้าเสมอ เช่นเรื่องอาหารกลางวัน เรื่องการทำเกษตร...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...มีการวางแผน จัดทำแผนไว้ล่วงหน้า มีการหางบประมาณรองรับต่อสิ่งที่จะเกิดขึ้น มีการปรับบริบทตามผู้ร่วมงานและสภาพแวดล้อม สังคมที่อาศัยอยู่ โดยร่วมมือกับผู้ปกครองในการสอนเพื่อวางแผนการรองรับการเปลี่ยนแปลง...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...ผู้บริหารจะมีการจัดประชุม ปรัชญาหรือ มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าเสมอ...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่าการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงมีการวางแผนเชิงรุก เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม โดยเริ่มจากการประชุม ปรัชญาหรือ ประสานความร่วมมือ เพื่อวิเคราะห์ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นร่วมกัน และร่วมกำหนดแนวทางในการป้องกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้า รวมถึงการจัดหางบประมาณเพื่อรองรับในการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในสภาพแวดล้อมที่อาจเปลี่ยนแปลงไปในอนาคต ซึ่งเป็นการสร้างองค์การภายในให้เกิดความเข้มแข็ง

2.2 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ของกิจกรรมในการบริหารงาน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...ในการบริหารโรงเรียนจะมีการจัดประชุม เพื่อศึกษาวิเคราะห์

ร่วมกันก่อนการจัดทำแผน ซึ่งแยกออกจากแผนปฏิบัติการเป็นแผนของสถานศึกษาพอเพียง ซึ่งโรงเรียนมีจุดอ่อนเรื่องจำนวนเด็กและงบประมาณ และมีจุดแข็งคือชุมชนเข้มแข็ง มีอาชีพที่มีความสอดคล้องกับการพัฒนา มีโอกาสในการพัฒนาเนื่องจากการสร้างภาคีเครือข่าย ซึ่งทางโรงเรียนมีการจัดการแข่งขันยูวเกษตรด้วย...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...ผู้บริหารจะมีการจัดประชุมปรึกษาหารือร่วมกันกับคณะครู ประชุมร่วมพิจารณาและหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน...” ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...ผู้บริหารจะให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพิจารณาเพื่อกำหนดกิจกรรมต่างๆ ตามความเหมาะสม...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม โดยการจัดประชุมร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...โรงเรียนจะมีการจัดประชุมเพื่อวิเคราะห์ปัญหาต่างๆร่วมกัน...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...ผู้บริหารจะหาจุดเด่นของโรงเรียน หาโอกาสในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ พยายามปรับจุดอ่อนให้กลายเป็นจุดเด่น โดยประชุมร่วมกัน มีการ SWOT สรุปโครงการ ประเมิน โครงการ และปรับปรุงตามบริบทของโรงเรียน...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...ผู้บริหารมีการพิจารณาความเหมาะสมของโรงเรียน ปรับปรุงในเรื่องที่เป็นจุดอ่อนเริ่มตั้งแต่เรื่องการเรียนรู้ มีการแบ่งงานให้กับคณะครู ออกเป็นฝ่ายเพื่อช่วยกันบริหารโรงเรียน...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงมีการวิเคราะห์สภาพในการจัดทำแผนปฏิบัติการ ปฏิบัติตามแผนและติดตามปรับปรุงแผนงานโดยพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของกิจกรรมในการบริหารงานโดยจะมีการจัดประชุม เพื่อศึกษาวิเคราะห์ร่วมกัน ซึ่งโรงเรียนมีจุดอ่อนเรื่องจำนวนเด็กและงบประมาณ และมีจุดแข็งคือชุมชนเข้มแข็ง ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน มีการหาจุดเด่น โอกาสในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ โดยปรับปรุงตามบริบทของโรงเรียนอย่างเหมาะสม

3. ระบบการปฏิบัติงาน (Systems)

ด้านระบบการปฏิบัติงาน ผลการวิจัย พบว่า มีการบริหาร โดยจัดลำดับขั้นตอนปฏิบัติงาน อย่างเป็นระบบต่อเนื่อง ประสานกันทุกระดับ ดังนี้

3.1 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

มีกระบวนการและลำดับขั้นตอนในการบริหารงานที่เป็นระบบต่อเนื่อง ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...กระบวนการหรือลำดับขั้นตอนในการบริหารโรงเรียน คือ เริ่มจากการประชุมครู เพื่อให้มีการดำเนินการสอดคล้องเนื้อหาในกลุ่มสาระต่าง ๆ มีการจัดกิจกรรม จัดทำหลักสูตร ท้องถิ่น และประเมินผล ติดตามทั้งด้านกายภาพคือการศึกษาปฏิบัติ และด้านทฤษฎี สร้างขวัญกำลังใจ ต่อยอดกิจกรรม มีการแข่งขัน โครงการงานและปฏิบัติให้มีความต่อเนื่องไปกับชีวิตเด็ก ใช้หลัก

ไทรสิกขาร่วมกับเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนควบคู่กันไป มีการจัดระบบเอกสารอย่างต่อเนื่องสนองต่อกลยุทธ์ของโรงเรียน...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...ใช้กระบวนการวางแผนงาน มีการลงมือปฏิบัติ การตรวจสอบงาน และการปรับปรุงแก้ไขงานตามความเหมาะสม...” ซึ่งสอดคล้องกับพนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...ผู้บริหารจะมีขั้นตอนในการบริหารงานของโรงเรียน จัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำดับ มีความเหมาะสม มีการทำงานอย่างต่อเนื่อง...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...ในการบริหารโรงเรียนผู้บริหารมีการทำงานอย่างเป็นลำดับอย่างต่อเนื่อง โดยจะสานต่อโครงการต่าง ๆ และปรับปรุงพัฒนาใหม่เรื่อย ๆ...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...โรงเรียนมีการทำงานแบบต่อเนื่อง โดยได้รับความร่วมมือจากชุมชนด้วย...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...มีกระบวนการทำงานในการสืบทอดหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทำเป็นกระบวนการและมีขั้นตอน ทำให้ได้รับรางวัลอยู่เสมอ...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...โรงเรียนจะมีการประชุม ทำแผนปฏิบัติงานประจำปี ซึ่งสามารถปรับได้ตามความเหมาะสม มีความต่อเนื่อง...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีกระบวนการและลำดับขั้นในการบริหารงานที่เป็นระบบต่อเนื่อง โดยใช้หลักการบริหารควบคู่กับหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีกระบวนการและลำดับขั้นในการบริหารที่เป็นระบบตามหลักการบริหารงานทั่วไป คือ การประชุมเพื่อกำหนดวางแผนงานอย่างเป็นขั้นตอน โดยมีการประสานความร่วมมือในขั้นตอนการทำงาน และมีการปรับตามความเหมาะสม มีการจัดระบบงานอย่างต่อเนื่อง

3.2 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

มีการประสานงานกันทุกระดับ เพื่อให้งานหรือกิจกรรมประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...โรงเรียนจะประสานงานกับภาคีเครือข่าย มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ระหว่างกัน ทางโรงเรียนได้รับการติดตามจากสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระองศ์ โดยให้ความร่วมมือในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทุกระดับ...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...มีการประสานงานกับคณะครูก่อน และประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาแล้วประสานงานกับผู้ปกครองร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันทุกระดับ ทั้งนักเรียน ครู ผู้บริหาร หน่วยงานต่าง ๆ ภายนอก ทุกระดับเพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิด ความรู้ ประสบการณ์ร่วมกัน...” เช่นกัน ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...ผู้บริหารเป็นคนเก่ง ด้านการประสานงานกับชุมชน หน่วยงานต่าง ๆ ทำให้โรงเรียนได้รับการสนับสนุนเสมอ...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...ผู้บริหารจะประสานงานกับทุกฝ่าย ทั้งครู และผู้ปกครอง...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...ผู้บริหารจะมีการประสานงานกัน มีการประชุมร่วมกัน พุดคุยกันกับทุกฝ่าย ทั้งในโรงเรียนและชุมชน...” และมีความสอดคล้องกับ

ประชาชนที่ว่า “...ผู้บริหารมีการประสานงานจากครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ประสานงานขอความร่วมมือจากชุมชน โดยมีการจัดประชุมก่อนล่วงหน้าทุกครั้ง...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...ชุมชนจะเข้าร่วมกิจกรรม ของโรงเรียนเสมอ และทางโรงเรียน ผู้บริหารจะเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนอยู่ตลอด ผู้บริหาร มีความเป็นกันเอง ให้ความช่วยเหลือชุมชน...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การบริหารโรงเรียน ของผู้บริหาร โรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการประสานงานกันทุกระดับ โดยผู้บริหาร เป็นผู้มีทักษะในการประสานงาน ทักษะการบริหารแบบมีส่วนร่วม เริ่มจากประสานงานภายใน โรงเรียนก่อน และขยายไปสู่ภายนอกโรงเรียนทั้งผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานต่าง ๆ สร้างเป็นภาคี เครือข่าย เพื่อให้เกิดความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

4. บุคลากร (Staff)

ด้านบุคลากร ผลการวิจัย พบว่า มีการบริหาร โดยคัดเลือกบุคลากรที่มีความเหมาะสม พัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

4.1 การบริหารโรงเรียนผู้บริหาร โรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการคัดเลือก บุคลากรที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ว่า “...ในการบริหารบุคลากรในโรงเรียนจะคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ บุคลิกภาพ รวมถึงผลการปฏิบัติงาน ของบุคลากร มีการวางแผนในการมองคนและใช้คนให้ถูกกับงาน โดยมีการสร้างขวัญกำลังใจตามความเหมาะสม...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...จะมีการประชุม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมพิจารณาถึงความเหมาะสมของบุคคลกับงานนั้น ๆ...” สอดคล้องกับ พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...ผู้บริหารจะคัดเลือกคนในที่ประชุมของ โรงเรียนเพื่อมอบหมาย หน้าที่ ตามความถนัด...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...ผู้บริหารโรงเรียน บริหารได้ดี จะมีการแบ่งงานให้ครูทำตามความถนัดของครูและบุคลากรในโรงเรียน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...มีการประชุมชี้แจงเพื่อคัดเลือกบุคลากรตามความสามารถ...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...มีการคัดเลือกบุคลากรตามความเหมาะสม โดยพิจารณา จุดเด่น จุดด้อยของ โรงเรียนและเลือกบุคลากรเข้ามาพัฒนาโรงเรียนร่วมกัน โดยผู้บริหารเป็น ผู้แนะนำให้ความรู้ ถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคลากรได้...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชน ที่ว่า “...ผู้บริหารมีการคัดเลือกคนในการทำงาน ให้ทำตามแบบอย่างที่ดี ตามแบบแผนของโรงเรียน มีการดำเนินงานไปในแนวทางเดียวกัน มีการคัดเลือกคนที่ดี มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาต่อไป...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การบริหารโรงเรียนผู้บริหาร โรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม คำนึงถึงความรู้ ความสามารถ บุคลิกภาพ รวมถึงผลการปฏิบัติงาน จากการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อร่วมพิจารณาถึง

ความเหมาะสมของบุคคลกับงานนั้น ๆ เพื่อให้ได้ปฏิบัติงานตรงตามความถนัดในการพัฒนาโรงเรียน โดยผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดี มีความสามารถในการแนะนำให้ความรู้ ถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคลากรได้

4.2 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนทำโดยส่งเข้ารับการอบรมความรู้เกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง และกลับมาถ่ายทอดความรู้เล่าสู่กันฟังในโรงเรียน มีการจัดนิทรรศการถ่ายทอดความรู้ เปิดโอกาสให้บุคลากรไปศึกษาดูงาน และสนับสนุนให้ส่งผลงานนำเสนอในระดับต่าง ๆ เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจ สร้างโอกาสในการเข้ารับรางวัลหรือพัฒนาวิชาชีพ...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...โรงเรียนจะส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จัดทำโครงการ กิจกรรมไว้ในแผนปฏิบัติงาน จัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ทั้งเทศบาล อำเภอ จังหวัด และระดับต่าง ๆ ร่วมจัดนิทรรศการเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงและนำความรู้ที่ได้รับมาสานต่อให้เกิดประโยชน์ให้มากที่สุด...” ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...ผู้บริหารจะเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้าอบรมและไปศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาตนเอง และนำความรู้มาใช้กับโรงเรียน...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...ครูในโรงเรียนจะเข้าร่วมอบรม ศึกษาดูงาน และจะจัดนิทรรศการเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...พัฒนาบุคลากรโดยการอบรม ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ในการทำงานตามหน้าที่รับผิดชอบ...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...จัดให้บุคลากรเข้าอบรม พัฒนาด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอน รวมถึงสนับสนุนให้เข้าอบรมเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง การศึกษาดูงาน เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนานักเรียนและโรงเรียน...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...โรงเรียนมีการส่งบุคลากรไปพัฒนาไปอบรม และผู้บริหารจะเน้นย้ำเรื่องการทำงานอย่างจริงจัง...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยผู้บริหารจะสนับสนุนการจัดนิทรรศการ การส่งผลงานของบุคลากร ส่งเสริมให้เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง มีการจัดให้ศึกษาดูงานนอกสถานที่และเข้าร่วมงานของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อนำความรู้มาพัฒนาตนเองและพัฒนารับรู้การเรียนการสอนสู่นักเรียน ประยุกต์ใช้ในการพัฒนาโรงเรียนต่อไป

5. ทักษะ (Skills)

ด้านทักษะ ผลการวิจัย พบว่า มีการบริหารงานที่มีความโดดเด่น เน้นการปฏิบัติเป็นแบบอย่าง เป็นผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน พัฒนางานและการจัดการเรียนการสอนเสมอ มีทักษะในการบริหารและเน้นทักษะแก่ครูและบุคลากรในการปฏิบัติงาน ดังนี้

5.1 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

มีการบริหารงานที่มีความโดดเด่น ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...เน้นการปฏิบัติให้เป็นตัวอย่าง ต้องเสียสละทั้งกำลังทรัพย์ กำลังกาย กำลังใจ โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการบริหารงาน...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...ผู้บริหารมีความโดดเด่นด้านการบริหารโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จนเป็นที่ยอมรับ เป็นผู้นำที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาใช้ในการบริหารโรงเรียน มีการแบ่งงานตามความถนัดของบุคคล และให้แต่ละฝ่ายอย่างเท่าเทียมกันโดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละคนให้เหมาะสมกับงาน สร้างขวัญและกำลังใจให้เกิดในการปฏิบัติงาน เป็นตัวอย่างที่ดี...” พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...ผู้บริหารมีความโดดเด่นด้านการบริหารโรงเรียน จนเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศ...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...ผู้บริหารมีความพยายามในการสร้างโรงเรียนให้มีชื่อเสียง โดยส่งเสริมทั้งด้านศิลปะ ดนตรี รวมถึงอาชีพด้วย ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความรู้หลายด้าน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...ผู้บริหารเป็นคนจริงจัง ทำจริง โดดเด่นด้านศิลปะและดนตรี...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...ผู้บริหารมีความโดดเด่นด้านความรู้ ความสามารถ มีความขยัน มุ่งมั่นและมีความสามารถรอบด้าน โดยยึดหลักความพอเพียง เน้นคุณธรรม และมีความซื่อสัตย์ วิเคราะห์นักเรียนมองนักเรียนรอบด้าน...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...ผู้บริหารเป็นคนเก่งทุกด้าน โดดเด่นเรื่องทักษะการสอนเพื่อปลูกฝังเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการบริหารงานที่มีความโดดเด่นในการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีทักษะ มีความรู้ความสามารถในการบริหาร ผลักดันสถานศึกษาขนาดเล็กเป็นสถานศึกษาพอเพียงที่ได้รับการยอมรับในระดับประเทศ โดยมีความเป็นผู้นำที่เสียสละ จริงจังในการทำงาน มีบุคลิกภาพดีเป็นที่ยอมรับของผู้อื่นและมีความรอบรู้รอบด้าน เป็นแบบอย่างที่ดี

5.2 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เป็นผู้มี ความเชี่ยวชาญในบริหารงาน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...ในการบริหารสถานศึกษาพอเพียง จะทำการศึกษาเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง จนสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ได้ สถานการณ์ต่าง ๆ ผู้บริหารจะใช้ความรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ศึกษาจนเข้าใจอย่างถ่องแท้แล้ว และผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ความรู้แก่ผู้อื่น ได้อีกด้วย...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...ผู้บริหารเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ กว้างไกลเห็นคุณค่าของงาน ใช้ความรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ จากการทำงาน และนำมาสู่การปฏิบัติจริงในคร้วเรือน ผู้โรงเรียน พร้อมทั้งเป็นผู้ที่หมั่นฝึกตน

และเข้ารับการพัฒนาอยู่เสมอ...” เช่นกันกับพนักงานบริการที่ว่า “...ผู้บริหารมีความเชี่ยวชาญในการสร้างกิจกรรมใหม่ ๆ เกี่ยวกับความพอเพียง และพัฒนางานต่าง ๆ อยู่เสมอจนได้รับรางวัลต่าง ๆ มากมาย...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...ผู้บริหารมีความเก่ง ความเชี่ยวชาญด้านการจัดการ การบริหาร โดยมีการวิเคราะห์ผู้เรียน ส่งเสริมผู้เรียนให้ได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...ผู้บริหารเป็นคนเก่งหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการบริหาร การจัดการเรียนการสอนและเรื่องศิลปะ ดนตรี รวมถึงการประสานงานกับชุมชน ผู้บริหารเป็นที่ยอมรับของชุมชน...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหาร เป็นผู้มีความวิสัยทัศน์กว้างไกล มีประสบการณ์ในการทำงานสามารถนำโรงเรียนขนาดเล็กเข้าสู่การแข่งขันในระดับต่าง ๆ จนเป็นที่ยอมรับ...” ซึ่งจะพบว่าข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...ผู้บริหารเป็นคนทำงานเก่ง มีความเชี่ยวชาญทุกด้านทั้งศิลปะ การแสดง กีฬา และหัตถกรรม มีอริยาศีลดี มีการประสานงานร่วมกับชุมชน...” จากข้อมูลข้างต้นพบว่า การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ผู้บริหารต้องมีความเชี่ยวชาญในบริหารงาน โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง เพื่อนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาพอเพียง หมั่นฝึกตนและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีความเชี่ยวชาญในการสร้างกิจกรรมใหม่ ๆ เกี่ยวกับความพอเพียง ผู้บริหารต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เก่งหลายด้าน

5.3 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

มีการพัฒนางานและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...ในการบริหารโรงเรียนจะใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐานในการบริหารงาน 4 งานหลัก กำหนดให้มีแผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร เน้นการลงมือทำจริง เห็นผลจริง สามารถสร้างรายได้ มีการสนับสนุนให้แสดงความรู้ ความสามารถ ได้แสดงศักยภาพของตัวเอง และหมั่นสร้างขวัญกำลังใจให้กับเด็ก...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...ผู้บริหารเอาใจใส่ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน นำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้กับนักเรียนให้มากที่สุด มีการสนับสนุนให้แสดงความรู้ ความสามารถ ได้แสดงศักยภาพของตนเอง พร้อมทั้งดูแลในการปรับปรุงแก้ไขงานต่าง ๆ...” เช่นกัน ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...ผู้บริหารจะพัฒนาโรงเรียนเรื่อย ๆ ทั้งการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม จะมีกิจกรรมใหม่ๆ ให้นักเรียนได้เข้าร่วมและมีรางวัลให้กับนักเรียน...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...โรงเรียนจะมีกิจกรรมใหม่ ๆ ให้ชุมชนได้เข้าร่วม โดยผู้บริหารจะประชุมปรึกษากับคณะกรรมการเพื่อแสดงความคิดเห็นร่วมกัน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...ผู้บริหารมีการพัฒนาโรงเรียนจากการเข้าร่วมศึกษาดูงานตามที่ต่าง ๆ และนำมาปรับใช้ใน

โรงเรียนอยู่เสมอ...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “... โรงเรียนมีการพัฒนาสื่อที่ทันสมัย ตามสภาพจริงและมีการสร้างแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม มีการจัดกิจกรรมต่างๆและพัฒนาการเรียนการสอนอยู่เสมอ...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...พัฒนางานของโรงเรียนโดยนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ ร่วมมือกันกับชุมชน เน้นการลงมือปฏิบัติจริงทั้งครูและนักเรียน...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการพัฒนางานและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐานในการบริหาร เน้นการลงมือปฏิบัติจริง เห็นผลจริง ส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนได้แสดงศักยภาพของตนเอง ผู้บริหารคอยดูแล เอาใจใส่ หาแนวทางพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆมาใช้พัฒนาโรงเรียนเสมอ หมั่นแสวงหาความรู้ โดยผู้บริหารจะประชุมปรึกษากับคณะกรรมการเพื่อแสดงความคิดเห็นร่วมกัน มีการสร้างแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอยู่เสมอ

5.4 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีทักษะในการบริหารงาน ใช้ทักษะต่าง ๆ ในการบริหารงานโรงเรียน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...ในการบริหารโรงเรียนใช้ทักษะการเรียนรู้ โดยจะหมั่นศึกษาเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เกิดความเชี่ยวชาญ ควบคู่กับหลักทฤษฎีการบริหารงานแบบ PDCA มีการให้ข้อมูลสะท้อนกลับ วางแผนแบ่งภาระงานให้เหมาะสม และจัดทำโครงการรองรับ...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานของโรงเรียน เป็นผู้ที่มีทักษะที่โดดเด่นเรื่องของความพอเพียง...” สอดคล้องกับพนักงานบริการที่ว่า “...ผู้บริหารมีทักษะในการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการทำจริง เน้นทักษะการปฏิบัติ...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...ผู้บริหารมีทักษะในการทำงาน มีความเชี่ยวชาญ หมั่นเรียนรู้ และบริหารโรงเรียนอย่างเหมาะสม...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...ผู้บริหารมีทักษะในการดำเนินงาน การใช้หลักวิชาการ มีความสามารถในการบริหารจัดการงานให้บุคลากรในโรงเรียน...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...ผู้บริหารมีทักษะการปฏิบัติ เป็นผู้ที่มีมองถึงอนาคตไว้ล่วงหน้า โดยจะสร้างการเรียนรู้ให้กับนักเรียนไว้เป็นพื้นฐาน...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...ผู้บริหารมีทักษะการบริหารงาน เป็นที่ยอมรับของชุมชน มีการวางแผนงาน และแบ่งงานได้อย่างเหมาะสม...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีทักษะในการบริหารงาน โดยเริ่มจากการใช้ทักษะการเรียนรู้ หมั่นแสวงหาความรู้ ศึกษาให้เชี่ยวชาญ รู้จักการวางแผนงานและมีการจัดการเรื่องภาระงานได้อย่างเหมาะสม เน้นการลงมือปฏิบัติจริง การสร้างให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ โดยอยู่บนพื้นฐานของความพอเพียง

5.5 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการเน้นทักษะแก่ครูและบุคลากรในโรงเรียนในการปฏิบัติงาน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...ทางโรงเรียนจะมีการเน้นทักษะแก่ครูและบุคลากรโดยเน้นย้ำ ให้มีทักษะเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เข้าใจ เพื่อที่จะสามารถถ่ายทอดความรู้ไปสู่ตัวผู้เรียน ให้สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ในชีวิตจริง ทั้งในห้องเรียนและในครอบครัว ทั้งตัวบุคลากรในโรงเรียนและรวมไปถึงนักเรียนด้วย...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...เน้นทักษะการปฏิบัติจริงแก่ครูและบุคลากร ให้สามารถถ่ายทอดความรู้ไปสู่ตัวผู้เรียนมีการลงมือปฏิบัติฝึกฝนตนเองให้มีประสิทธิภาพ และนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดผลดีที่สุด...” เช่นกัน ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...ผู้บริหารเน้นทักษะการปฏิบัติจริง ให้ได้ลงมือทำทั้งครูและนักเรียน...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...โรงเรียนจะเน้นการจัดกิจกรรมที่ให้ทุกคนได้ลงมือปฏิบัติร่วมกัน ทั้งครู นักเรียน และชุมชนช่วยเหลือกัน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...เน้นให้มีการเพิ่มทักษะโดยทำงานตามความสามารถ และแบ่งงานตามความเหมาะสมของบุคลากรในโรงเรียน...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...เน้นทักษะในเรื่องของการลงมือปฏิบัติจริงสู่ผู้เรียน และทักษะการใช้เทคโนโลยีให้ถูกต้อง...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...โรงเรียนจะเน้นการให้นักเรียนลงมือทำ ครูก็ทำร่วมกับนักเรียนเมื่อมีกิจกรรมชุมชนก็ร่วมกิจกรรมกับโรงเรียน...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการเน้นทักษะแก่ครูและบุคลากรในโรงเรียนในการปฏิบัติงาน โดยเน้นย้ำเรื่องการศึกษาให้เข้าใจในทักษะเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อที่จะสามารถถ่ายทอดความรู้ไปสู่ตัวผู้เรียน ให้สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ในชีวิตจริง ฝึกฝนตนเองให้มีประสิทธิภาพ มีการจัดกิจกรรมที่ให้ทุกคนได้ลงมือปฏิบัติร่วมกัน ทั้งครู นักเรียน และชุมชน

6. แบบการบริหาร (Style)

ด้านแบบการบริหาร ผลการวิจัย พบว่า มีการบริหารจัดการแบ่งงานให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถ ใช้การบริหารแบบทีมบริหารงาน โดยสะท้อนวัฒนธรรมโรงเรียน ดังนี้

6.1 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดการที่มีรูปแบบวิธี ที่เหมาะสมกับลักษณะโรงเรียน โดยบริหารจัดการแบ่งงานให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของครูและบุคลากรในโรงเรียน ตามขอบข่ายของงานหลัก เหมาะสมกับสภาพโรงเรียน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การจัดการของโรงเรียนใช้รูปแบบวิธีการแบ่งงาน 4 งาน ให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของครูและบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น หรือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตามขอบข่ายของงานหลัก

โดยคำนึงถึงลักษณะโรงเรียนเป็นสำคัญ...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...มีการจัดการที่เหมาะสมกับสภาพโรงเรียน เหมาะสมกับงานและโครงสร้างของโรงเรียน โดยเริ่มจากทำการสำรวจก่อนแล้วจึงจัดคนให้เหมาะสมกับงานตามโครงสร้าง โดยให้ที่ประชุมมีส่วนร่วม...” สอดคล้องกับพนักงานบริการที่ว่า “...ผู้บริหารมีการจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสม โดยมีการศึกษาจากตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จ และนำมาปฏิบัติอย่างตั้งใจ...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...โรงเรียนของเราเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก แต่ผู้บริหารมีการจัดการที่ดีทำให้โรงเรียนมีชื่อเสียงจนเป็นที่ยอมรับในระดับต่างๆ ไปจนถึงระดับประเทศ มีคณะศึกษาดูงานเข้ามาศึกษาดูงานอยู่เสมอ...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...ผู้บริหารจัดรูปแบบวิธีให้เหมาะสมกับโรงเรียนขนาดเล็ก ดูแลโรงเรียนดี มีการตกแต่งและปรับปรุง พัฒนาเรื่อย ๆ ให้เด็กได้มีความรู้ ได้ทำจริง สามารถนำกลับมาใช้ในบ้านได้...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...ผู้บริหารมีการจัดการที่เหมาะสม โดยบริหารให้โรงเรียนสามารถอยู่รอดได้ นักเรียนมีศักยภาพ มีความรู้ โดยผู้บริหารมีการศึกษา วิเคราะห์ตามความเหมาะสม มีการบริหารจัดการที่ดี...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...โรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้บริหารมีการจัดการที่เน้นคุณธรรมให้กับนักเรียน ควบคู่กันกับโรงเรียนวิถีพุทธ เนื่องจากมีการศึกษาดูงานไม่ขาด แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากการบริหารที่เหมาะสม...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่าการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสมกับลักษณะโรงเรียน โดยบริหารจัดการแบ่งงานให้สอดคล้องกับความรู้ ความสามารถของครูและบุคลากรในโรงเรียน ตามขอบข่ายของงานหลัก เหมาะสมกับสภาพโรงเรียน จากการสำรวจแบบมีส่วนร่วม จัดรูปแบบวิธีให้เหมาะสมกับโรงเรียนขนาดเล็ก มีการศึกษา วิเคราะห์ตามความเหมาะสม จนเป็นที่ยอมรับในระดับต่าง ๆ

6.2 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการสั่งการ การควบคุม การจูงใจ ที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมของโรงเรียน คือ ความเป็นเสมือนพี่น้อง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...ในการสั่งการหรือการควบคุมของโรงเรียนจะไม่เด่นชัดเพราะทางโรงเรียนจะใช้หลักการบริหารแบบพี่น้อง มีการปรึกษาหารือเอื้ออาทรต่อกัน งานหรือกิจกรรมทุกกิจกรรมจะลงมือปฏิบัติร่วมกัน รักและสามัคคีกัน...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...มีการสั่งการหรือมอบหมายงานทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ส่วนใหญ่จะเป็นการพูดคุย ปรึกษากันมากกว่า โดยมีความเคารพต่อกัน จะมุ่งเน้นไปที่ผลผลิตของงานคือช่วยเหลือกันให้ประสบผลสำเร็จ โดยมีการสร้างแรงจูงใจด้วยรางวัล หรือไปทัศนศึกษาตามความเหมาะสม...” ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...ผู้บริหารจะใช้การบอกกล่าวขอความร่วมมือมากกว่าการสั่งการ โดยเน้นการช่วยเหลือกันเพื่อให้เห็นแนวทาง

ของความสำเร็กร่วมกัน...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...ผู้บริหารจะขอความร่วมมือกับคณะกรรมการให้มีส่วนร่วมในงานต่างๆของโรงเรียน ทำให้ชุมชนมีส่วนร่วมในความสำเร็กร และโรงเรียนก็คอยช่วยเหลือชุมชนด้วย ...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...ผู้บริหารจะมีการแบ่งงาน บริหารงาน สั่งการในโรงเรียน ให้มีความร่วมมือกัน การทำงานก็จะช่วยเหลือกัน...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...มีการสร้างแรงจูงใจโดยการให้ของขวัญ มีการจัดงานเลี้ยงแสดงความชื่นชมยินดีในโอกาสต่าง ๆ ตามความเหมาะสม มีการสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...ผู้บริหารดูแลโรงเรียนดี...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงมีการสั่งการ การควบคุม การจูงใจ ที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมของโรงเรียน โดยจะใช้ระบบพี่น้องในการบริหาร มีความเอื้ออาทรต่อกัน ลงมือปฏิบัติร่วมกัน ด้วยความรักและสามัคคี มีการจูงใจโดยชี้ให้เห็นผลสำเร็จ การให้รางวัลตามความเหมาะสม และเปิดโอกาสในการออกนอกสถานที่เพื่อทัศนศึกษาหรือพัฒนาตนเอง ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในความสำเร็จของงานเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ

7. ค่านิยมร่วม (Shared values)

ด้านค่านิยมร่วม ผลการวิจัย พบว่า มีการบริหารที่มีความเชื่อร่วมกัน มีการดำเนินงานร่วมกัน มีเป้าหมายเดียวกัน ดังนี้

7.1 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงมีค่านิยมร่วมกันระหว่างบุคลากรในโรงเรียน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...ผู้บริหารครูและบุคลากรในโรงเรียนเน้นความประหยัดพอเพียง โดยสามารถพูดคุยแนะนำกันฉันท์พี่น้อง โดยใช้หลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข เป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต มีความรักและจริงใจต่อกันในโรงเรียน ผู้บริหารต้องได้ใจลูกน้อง โดยเอื้ออาทรต่อลูกน้อง ช่วยเหลือแบ่งเบาภาระงานเนื่องจากโรงเรียนขนาดเล็กจะมีบุคลากรน้อย ผู้บริหารจึงต้องมีความเสียสละ...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนมีการทำงานร่วมกันตามความเหมาะสมเป็นการทำงานแบบครอบครัว แบบพี่น้อง การทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข...” เช่นกัน ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...โรงเรียนของเราจะอยู่ด้วยกันแบบพี่น้อง มีอะไรก็จะช่วยเหลือกัน...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...ผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรในโรงเรียนของเราจะให้ความร่วมมือกันดี การทำงานจะทำงานไปในทิศทางเดียวกัน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...โรงเรียนมีการให้ความร่วมมือกัน สามัคคีและมีค่านิยม ความคิดไปในทางเดียวกัน บุคลากรรักใคร่ปรองดองกันดี ไม่เคยมีความขัดแย้ง...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...มีการปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน บุคลากรมีความสามัคคี รักใคร่ปรองดองกันในหมู่คณะ

“ไม่มีความขัดแย้ง...” ซึ่งจะพบว่าข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...บุคลากรในโรงเรียนจะทำงาน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย มีความสมัครสมานสามัคคีกัน...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงมีค่านิยมร่วมกันระหว่าง บุคลากรในโรงเรียน คือเน้นความพอเพียง ปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันเหมือนพี่น้อง ให้ความร่วมมือ ร่วมใจในการทำงาน ดำเนินงานร่วมกันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีค่านิยมในเรื่องความสามัคคี คือ พลัง

7.2 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีความเป็น อันหนึ่งอันเดียวกันในการปฏิบัติงาน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...โรงเรียน ของเราจะมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในเรื่องการมุ่งเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เริ่มจากการศึกษา วิเคราะห์เป็นรายบุคคล โดยจะทำงานร่วมกันทั้งผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองในการร่วมแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...โรงเรียนมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันไม่แบ่งแยกตำแหน่งหน้าที่หัวหน้า ลูกน้อง ทุกคน ต่างช่วยเหลือกัน...” สอดคล้องกับพนักงานบริการที่ว่า “...ผู้บริหารจะเน้นการให้ความร่วมมือกัน โดยการพูดคุยกันอย่างมีเหตุผล เน้นความสามัคคี และมีเป้าหมายร่วมกัน...” และสอดคล้องกับ คณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากรมีความสามัคคีกัน จนสามารถสร้างผลงานของโรงเรียนได้และประสบผลสำเร็จเสมอ...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครอง นักเรียนที่ว่า “...ผู้บริหารสร้างความสามัคคีในองค์กร มีความร่วมมือกันดีทุกฝ่าย การดำเนินงาน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ชุมชนก็เห็นความสำคัญเป็นหมู่บ้านแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...สร้างความสามัคคีในองค์กร โดยให้ความสำคัญกับ งานทุกอย่างของโรงเรียน โดยจะไม่แบ่งแยกกัน...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...ผู้บริหารมีการสั่งการตามระเบียบหน้าที่ แต่ในการทำงานก็ทำงานร่วมกันทั้งหมด มีการช่วยเหลือกัน...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลัก เศรษฐกิจพอเพียงมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการปฏิบัติงาน คือ เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มุ่งสร้างคุณภาพของโรงเรียน โดยทุกฝ่ายให้ความร่วมมือ สามัคคี ช่วยเหลือกันในการปฏิบัติงาน

7.3 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการเน้น ความเชื่อร่วมกัน ของบุคลากรในโรงเรียน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...โรงเรียนมีความเชื่อร่วมกันเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เริ่มจากการวิเคราะห์ร่วมกัน จากการทำงานทุกงาน เชื่อมั่นว่าการสร้างให้เด็กมีภูมิคุ้มกัน จะทำให้เด็กสามารถดำเนินชีวิต ได้อย่างมีความสุขต่อไปได้...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...โรงเรียนของเรามีการเน้นเรื่อง ความเชื่อร่วมกันที่ว่า ความสามัคคี ช่วยเหลือกันและการทำงานร่วมกันโดยมีเป้าหมายเดียวกัน

ให้ความร่วมมือกันงานก็จะประสบผลสำเร็จ...” เช่นกัน ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...ผู้บริหารจะเน้นเรื่องความมีเหตุผล กระตุ้นให้ทุกคนมีความเห็นร่วมกัน...” และสอดคล้องกับ คณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...โรงเรียนเรามีความเข้มแข็งแม้เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก เนื่องจากผู้บริหารดี สร้างความเชื่อมั่นให้กับชุมชน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...เน้นเรื่องความสามัคคี ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในความสำเร็จ โรงเรียนจะเน้นเรื่องความสำเร็จจากการลงมือทำจริง บุคลากรมีความเชื่อมั่นในความสำเร็จ โดยผู้บริหารและครูก็เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...เน้นความเชื่อเรื่องความสำเร็จ ผลจากการปฏิบัติงานร่วมกัน ให้มีความมุ่งมั่นที่จะประสบผลสำเร็จ ชื่นชมยินดีในความสำเร็จร่วมกัน...” ซึ่งจะพบว่าข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...เน้นความเชื่อในการดำเนินงานของโรงเรียนให้ไปในทิศทางเดียวกัน...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงเพียงมีการเน้นความเชื่อร่วมกัน ของบุคลากรในโรงเรียนเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เชื่อมั่นในการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับนักเรียน ด้วยความสามัคคี ช่วยเหลือกัน และมีเป้าหมายเดียวกัน ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในความสำเร็จ มีความเชื่อมั่นในความสำเร็จ ชื่นชมยินดีในความสำเร็จร่วมกัน โดยปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีด้วย

8. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีข้อเสนอแนะในการบริหาร โดยให้ทุกฝ่ายมีความเชื่อมั่นในการบริหารงานของผู้บริหาร จากการลงมือปฏิบัติอย่างจริงจังและต้องการให้มีการสานต่องานและกิจกรรมต่าง ๆ ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหรือการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ให้ประสบผลสำเร็จนั้น ต้องทำอย่างจริงจัง มีความเสียสละยอมสละเวลาส่วนตัวในบางครั้งเพื่อความสำเร็จของงาน มีความมุ่งมั่นที่จะขับเคลื่อนร่วมกัน โดยต้องมีความรู้ ความเข้าใจอย่างแก่นแท้ ลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียนอย่างจริงจัง โดยเริ่มจากแนวคิดในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้อย่างจริงจัง ร่วมกับการบูรณาการไปกับทุกกลุ่มสาระเพื่อให้แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงคงอยู่ในจิตใจของทุกคนทุกฝ่าย...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การทำงานที่มีการวางแผนล่วงหน้าย่อมประสบความสำเร็จได้ง่าย การประชุมร่วมกันทำให้งานไปในทิศทางเดียวกันประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย...” พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...อยากให้ผู้บริหารทำดีต่อไปในการบริหารโรงเรียน...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...ผู้บริหารเก่งโรงเรียนจึงอยู่ได้อยากให้โรงเรียนรักษาสภาพแบบนี้ไว้และพัฒนาต่อไปเรื่อย ๆ...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...บริหารได้ดี มีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ เพิ่มการเน้นวิชาการควบคู่

กับกิจกรรมด้วย คุณเลเอาใจใส่นักเรียน อยากให้นักเรียนได้เรียนเก่ง ๆ อยากให้ทางโรงเรียนพัฒนา นักเรียนแบบนี้ไปตลอด...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...มีความสามัคคี มีเป้าหมาย ในการพัฒนาต่อไป โดยอาจเพิ่มกิจกรรมใหม่ ๆ ให้นักเรียนได้เรียนรู้เพื่อเป็นพื้นฐานการพัฒนา ต่อไปในอนาคต...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...ให้มีการประสานความร่วมมือ ร่วมมือกันกับชุมชนในการดำเนินการอย่างนี้ไปตลอด มีการสานต่อเรื่องการฝึกอาชีพแก่นักเรียน เพื่อเป็นทักษะพื้นฐานของนักเรียน นำไปใช้ในอนาคตต่อไป...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ทุกฝ่าย มีความเชื่อมั่นในการบริหารงานของผู้บริหาร จากการลงมือปฏิบัติอย่างจริงจังและต้องการให้มีการ สานต่องานและกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาโรงเรียนต่อไป

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการสถานศึกษา ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ได้รับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ความพอประมาณ

ด้านความพอประมาณ ได้รับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

1.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน

ด้านการบริหาร บนพื้นฐานของความพอดีเหมาะสมกับสถานะสังคมและสิ่งแวดล้อมโรงเรียน คือ ผู้บริหารมีหลักการในการบริหารที่เน้นความพอประมาณ และให้ชุมชนมีส่วนร่วม ทำให้ การดำเนินงานของโรงเรียนมีความพอดี เหมาะสม และเป็นที่ยอมรับ ดังคำให้สัมภาษณ์ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การวางแผนงาน โครงการ เหมาะสมกับสภาพบริบทของโรงเรียน โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน และใช้หลักคุณธรรมในการบริหารโรงเรียนอย่างเหมาะสม มีการดำเนินงานเป็นไปตามแผนงานที่กำหนด กำเนินถึงความเหมาะสมกับสภาพบริบททั้งจำนวนครู บุคลากรและนักเรียน...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การวางแผนของผู้บริหารโรงเรียน ที่จำกัดด้วยจำนวนบุคลากร และงบประมาณ ...” ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...การวางแผน ให้เหมาะสมและพอดี มีการประสานงานกับชุมชน...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษา ที่ว่า “...ผู้บริหารมีการวางแผนในการบริหาร โรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เหมาะสมกับ ขนาดของโรงเรียนและงบประมาณที่ได้รับ...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...การใช้ ทรัพยากรที่มีอย่างคุ้มค่าและเหมาะสม...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...การใช้หลัก

คุณธรรม และหลักเศรษฐกิจพอเพียง ในการบริหารโรงเรียน...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “... การบริหารงานที่เหมาะสมตามสภาพแวดล้อม มีการใช้ทรัพยากรที่มีในสถานศึกษาอย่างคุ้มค่า...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนด้านการบริหารบนพื้นฐานของความพอดีเหมาะสมกับสภาวะสังคม และสิ่งแวดล้อมโรงเรียน คือ การใช้ทรัพยากรที่มีอย่างคุ้มค่าและเหมาะสม ใช้หลักคุณธรรม และความรู้ ความสามารถมีเทคนิควิธีในการบริหารงานโรงเรียนอย่างเหมาะสม มีการดำเนินงานเป็นไปตามแผนงานที่กำหนด คำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพบริบทที่จำกัดในด้านต่าง ๆ ทั้งขนาดโรงเรียน จำนวนครู บุคลากรและนักเรียน

1.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน

ด้านการใช้ทรัพยากรดำเนินงานแบบพอประมาณ โดยคำนึงถึงความเหมาะสม คุ้มค่า โดยอาศัยการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการส่งเสริมและอนุรักษ์ทรัพยากรท้องถิ่น มีปัจจัยในความสำเร็จดังกล่าวให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “... ในด้านการใช้ทรัพยากรมีการวางแผน ระดมความคิด ต้องมีความเข้าใจและนำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ปลูกฝังการใช้ทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่า...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การใช้ทรัพยากรดำเนินงานเป็นไปตามแผน...” และดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...การวางแผน ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การวางแผน ระดมความคิด ร่วมกันให้ทุกฝ่ายเข้าใจตรงกัน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...การวางแผน ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนงานและการดำเนินงานตามแผน...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...ทุกคนมีความพอประมาณ เห็นคุณค่าของทรัพยากร โดยมีการประชุมวางแผน กำหนดให้ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินงานควบคู่กันไป...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การดำเนินการโดยขอความร่วมมือจากชุมชน ใช้ทรัพยากรที่มีในชุมชนอย่างพอประมาณ ทุกคนเข้าใจในความพอประมาณและเห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนด้านการใช้ทรัพยากรดำเนินงานแบบพอประมาณ คือ มีการวางแผนการใช้ทรัพยากร โดยใช้เทคนิคการมีส่วนร่วมระดมความคิดร่วมกัน ต้องมีความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากร จิตสำนึกในการใช้ทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่า ใช้ทรัพยากรที่มีในชุมชนอย่างเหมาะสม จากความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน

1.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน

ด้านการบริหารโรงเรียนอย่างเหมาะสมกับวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยร่วมมือกับท้องถิ่นในการส่งเสริมและสนับสนุนวัฒนธรรมท้องถิ่น ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...วิเคราะห์

ศึกษา วัฒนธรรมท้องถิ่นให้เข้าใจ และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน การปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกและความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...มีการนำเอาวัฒนธรรมท้องถิ่นมาใช้ดำเนินการจัดการเรียนการสอน การสร้างจิตสำนึกให้รักในท้องถิ่นของตน...” เช่นกัน ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...การใช้วัฒนธรรมท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอน...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...โรงเรียนจะปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดความรักท้องถิ่นของตน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่น สนับสนุนในเรื่องการแต่งกาย ฝึกซ้อมการแสดงทางด้านวัฒนธรรมให้นักเรียน...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการสืบทอดวัฒนธรรม ส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างเหมาะสม สนับสนุนการนำวัฒนธรรมท้องถิ่นมาจัดการเรียนการสอน...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...ผู้บริหารให้ความร่วมมือกับท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนวัฒนธรรมท้องถิ่น ให้ความร่วมมือกับชุมชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรมหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านการบริหาร โรงเรียนอย่างเหมาะสมกับวัฒนธรรมท้องถิ่น คือ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำด้านคุณธรรมจริยธรรม มีความรู้ ความสามารถ วิเคราะห์ ศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่น และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน การปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกและความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการร่วมด้วย มีความเข้าใจ เห็นคุณค่าอนุรักษ์ สืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น บริหาร โรงเรียนโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับท้องถิ่น

1.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนด้านการบริหารโรงเรียนด้วยความพอเหมาะพอควร ต่อความจำเป็นของโรงเรียน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...ต้องมีความรอบคอบในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาบูรณาการในการบริหารจัดการ โดยการวิเคราะห์ถึงความพอดีพอเหมาะต่อความจำเป็น มีการระดมความคิดร่วมวางแผนงานการบริหารให้มีประสิทธิภาพ...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การประชุมชี้แจงให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ ระดมความคิดในการวางแผนงานการบริหารให้เหมาะสมตามความจำเป็น...” สอดคล้องกับพนักงานบริการที่ว่า “...การร่วมวางแผนงานตามสมควร เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...ผู้บริหารมีการประชุมชี้แจงร่วมกับคณะกรรมการ เพื่อระดมความคิดในการวางแผนการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนและชุมชน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...มีการร่วมประชุม วางแผนการบริหารงาน...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...ผู้บริหาร

มีความเข้าใจ เป็นแบบอย่างเรื่องความพอเพียงมีการดำเนินการบริหารโรงเรียนได้เหมาะสมกับโรงเรียน...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...โรงเรียนและผู้นำจะร่วมมือกันวางแผนงานบริหารงานโดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านการบริหารโรงเรียน ด้วย ความพอเหมาะพอควรต่อความจำเป็นของโรงเรียน คือ ผู้บริหารเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญ มีความรอบคอบ เข้าใจในหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีความพอเพียง พอประมาณ บริหารจัดการ โดยใช้ความรู้ความสามารถในการประสานงานกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ระดมความคิดในการวางแผนงาน ใช้เทคนิคการบริหารแบบทีมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียง บริหารจัดการให้เหมาะสมต่อความจำเป็นของโรงเรียน

2. ความมีเหตุผล

ด้านความมีเหตุผล ได้รับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

2.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนด้านการตัดสินใจบริหารโรงเรียนอย่างมีเหตุผล ถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยผู้บริหารใช้ความมีเหตุผลและหลักวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารโรงเรียน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...สิ่งที่มีผลต่อความสำเร็จคือการใช้เหตุผลในการตัดสินใจในการบริหารของสถานศึกษาพอเพียง มีการชี้แจงให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบในการตัดสินใจเพื่อหาข้อสรุปร่วมกัน มีการวางแผน โครงสร้าง อย่างชัดเจน สิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ บุคลากรต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักเศรษฐกิจพอเพียง...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...ความร่วมมือกันของทุกฝ่ายในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจบริหารโรงเรียนอย่างมีเหตุผล ตามหลักวิชาการ...” สอดคล้องกับพนักงานบริการที่ว่า “...ผู้บริหารเป็นที่ยอมรับครูให้ความเชื่อมั่นในตัวของผู้บริหาร และมีเหตุผลในการทำงาน...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...ผู้บริหารบริหารโรงเรียนอย่างมีเหตุผล ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม มีการบริหารอย่างเท่าเทียมกัน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...การยอมรับในการตัดสินใจของผู้บริหาร การให้ความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...ผู้บริหารใช้หลักความถูกต้องในการบริหาร มีการตัดสินใจโดยยึดหลักวิชาการ และให้ชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การประชุมกับทุกภาคส่วน ร่วมกันตัดสินใจในการบริหารอย่างเท่าเทียมกัน...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านความมีเหตุผล บริหารโรงเรียนอย่างมีเหตุผล ถูกต้องตามหลักวิชาการ คือ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ยึดหลักความถูกต้องในการบริหารจัดการ มีการวางแผน โครงสร้าง อย่างมี

เหตุผล ใช้เทคนิคการมีส่วนร่วมโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้บริหารเป็นที่
ยอมรับ ครูและบุคลากรมีความเชื่อมั่นในการบริหาร ใช้ความรู้ความเข้าใจในหลักเศรษฐกิจพอเพียง
และการปฏิบัติจริง มาเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและถูกต้องตามหลักวิชาการ

2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร โรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียน

ด้านการตัดสินใจในการบริหาร โรงเรียนอย่างมีเหตุผล ถูกต้องตามหลักกฎหมาย ผู้บริหารศึกษา
การบริหารงานตามหลักกฎหมาย วางแผนงานอย่างคุ้มค่า โปร่งใส บริหารตามหลักประชาธิปไตย
ใช้หลักการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจใช้ความถูกต้อง มีเหตุผลในการบริหาร โรงเรียน เพื่อประสิทธิภาพ
ในการบริหาร ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การศึกษาการบริหารงานตามหลัก
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง วางแผนงานอย่างคุ้มค่า โปร่งใส บริหารตามหลักประชาธิปไตยใช้หลักการมี
ส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นแบบอย่างที่ดีต่อบุคลากรและชุมชน...” และสอดคล้องกับครูผู้สอน
ที่ว่า “...ผู้บริหารใช้ความถูกต้องมีเหตุผลในการบริหาร โรงเรียน บริหารอยู่ในกรอบของกฎหมาย
ผู้บริหารมีเหตุผล รัก และเข้าใจเด็ก...” เช่นกัน ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...ผู้บริหาร
จะบริหารโรงเรียนตามกรอบของกฎหมาย มีความโปร่งใส ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ...”
และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...ผู้บริหารตัดสินใจในการบริหารอยู่ในกรอบ
ของกฎหมาย มีการวางแผนงานบริหารให้เกิดความคุ้มค่า...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียน
ที่ว่า “...โรงเรียนมีการบริหารถูกต้องตามหลักกฎหมาย...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า
“...โรงเรียนมีการบริหารถูกต้องตามหลักกฎหมาย ผู้บริหารใช้เหตุผลในการบริหารตามกรอบ
ของกฎหมาย...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบริหารงาน
ทำให้เกิดความร่วมมือกัน โรงเรียนจึงประสบผลสำเร็จในการบริหารจัดการ...” จากข้อมูลข้างต้น
พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี
ด้านความมีเหตุผล ในการตัดสินใจบริหาร โรงเรียนอย่างมีเหตุผล ถูกต้องตามหลักกฎหมาย คือ
ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในการศึกษาการบริหารงานตามหลักกฎหมาย วางแผนงาน
อย่างคุ้มค่า โปร่งใส บริหารตามหลักประชาธิปไตยใช้เทคนิคการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
ใช้ความถูกต้องมีเหตุผลในการบริหาร โรงเรียน บริหารอยู่ในกรอบของกฎหมาย คำนี้ถึง
ความคุ้มค่า มีเหตุผล เป็นแบบอย่างที่ดีต่อบุคลากรและชุมชน

2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร โรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียน

มีการตัดสินใจบริหาร โรงเรียนอย่างมีเหตุผลถูกต้องตามหลักศีลธรรม จริยธรรม โดยคำนึงถึง
จรรยาบรรณในวิชาชีพ ดำเนินชีวิตตามแนวทางของหลักศีลธรรมอันดี ความมีคุณธรรมประจำใจ
ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม นำหลักธรรมมาใช้ในการบริหารงาน

โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...ควมามีคุณธรรมประจำใจ การปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี ความเชื่อมั่นในความดี เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม...” เช่นกัน ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “... ผู้บริหารมีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรในโรงเรียนและชุมชน...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...ผู้บริหาร บริหารโรงเรียนอย่างมีเหตุผลถูกต้องตามหลักศีลธรรม จริยธรรม...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...บริหาร โดยเน้นคุณธรรม จริยธรรม รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...ผู้บริหารเน้นคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...ผู้บริหารใช้หลักธรรมในการบริหารโรงเรียน...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านความมีเหตุผล ตัดสินใจบริหารโรงเรียนอย่างมีเหตุผลถูกต้องตามหลักศีลธรรม จริยธรรม คือ ความมีภาวะผู้นำด้านคุณธรรม จริยธรรม มีคุณธรรมประจำใจ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม นำหลักธรรมมาใช้ในการบริหารงานบูรณาการโรงเรียนวิถีพุทธ โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วย

2.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน

ด้านการตัดสินใจบริหารโรงเรียนอย่างมีเหตุผลถูกต้องตามหลักพื้นฐานวัฒนธรรมที่ดีงาม ผู้บริหารโรงเรียนมีความเป็นผู้นำแก่บุคลากรในเรื่องการมีเหตุผล การอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น การส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นและร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่นและร่วมสืบสานประเพณี โดยเข้าร่วมกิจกรรมในท้องถิ่น ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...ผู้บริหารบริหารโรงเรียนอย่างมีเหตุผลบนพื้นฐานวัฒนธรรมที่ดี...” สอดคล้องกับพนักงานบริการที่ว่า “...ครูและบุคลากรสนับสนุนการตัดสินใจในการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นและร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรม...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...ผู้บริหารเข้าใจวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นผู้นำเรื่องการมีเหตุผล...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...ผู้บริหารมีเหตุผล อนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรม...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...ความเป็นผู้นำให้กับบุคลากรและนักเรียน และการบริหารอย่างมีเหตุผล...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านความมีเหตุผล บริหารโรงเรียนอย่างมีเหตุผลถูกต้องตามหลักพื้นฐานวัฒนธรรมที่ดีงาม คือ

ความเป็นผู้นำแก่บุคลากรในเรื่องการมีเหตุผล การอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นคำนึงถึงความเหมาะสมกับบริบทโรงเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นและร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น การให้ความร่วมมือกับท้องถิ่นในการสืบสานประเพณีโดยเข้าร่วมกิจกรรมในท้องถิ่น ใช้เทคนิคการบริหารแบบทีมเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุคลากรและนักเรียน การได้รับการสนับสนุนจากครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชนในการตัดสินใจ

3. การมีภูมิคุ้มกัน

ด้านการมีภูมิคุ้มกัน ได้รับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

3.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนด้านการเตรียมความพร้อมในการรองรับผลกระทบ โดยคำนึงถึงสภาพเศรษฐกิจและสังคมมุ่งสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ผู้บริหารโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมรองรับผลกระทบ คือ การวางแผน เพื่อให้เกิดภูมิคุ้มกัน โดยการให้ความรู้และการจัดกิจกรรมภาคปฏิบัติให้กับนักเรียนเพื่อปลูกฝังให้เป็นคนดี การเตรียมความพร้อมสร้างความเข้าใจ การวางแผนไว้ล่วงหน้า ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...โรงเรียนต้องมีการวางแผน เพื่อให้เกิดภูมิคุ้มกันโดยการให้ความรู้และการจัดกิจกรรมภาคปฏิบัติให้กับนักเรียนเพื่อปลูกฝังให้เป็นคนดี...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การเตรียมความพร้อมสร้างความเข้าใจ โดยวางแผนไว้ล่วงหน้า ประสานความร่วมมือกับทุกฝ่าย...” ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...โรงเรียนมีการวางแผน จัดกิจกรรมสร้างภูมิคุ้มกันกับนักเรียนเพื่อปลูกฝังให้เป็นคนดี...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การเตรียมความพร้อม โดยประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจกับทุกฝ่าย...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...การประชุม ระดมความคิด วางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นร่วมกัน...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...การวางแผนกับทุกฝ่ายเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การประชุม ร่วมพิจารณาแก้ไขปัญหาด้วยกัน...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีในการรองรับต่อผลกระทบ ผู้บริหารโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมรองรับผลกระทบ คือการมีเทคนิคการมีส่วนร่วมให้ชุมชนร่วมวางแผน เพื่อให้เกิดภูมิคุ้มกัน โดยการให้ความรู้และการจัดกิจกรรมภาคปฏิบัติให้กับนักเรียนเพื่อปลูกฝังให้เป็นคนดี การเตรียมความพร้อมสร้างความเข้าใจ การวางแผนไว้ล่วงหน้า โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน การประสานความร่วมมือกับทุกฝ่าย

3.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนด้านการเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ ผู้บริหารมีการวางแผนการใช้ทรัพยากรล่วงหน้า โดยส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าใช้ทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิด

ประโยชน์สูงสุด การใช้ชีวิตแบบพอเพียง การวางแผนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...ความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งครู บุคลากร และชุมชน...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การเตรียมความพร้อมด้านเศรษฐกิจโดยการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการวางแผนการใช้ทรัพยากรล่วงหน้า...” เช่นกันกับพนักงานบริการที่ว่า “...การวางแผนในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ส่งเสริมในเรื่องของการใช้ชีวิตแบบพอเพียง...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การวางแผนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อม ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาจัดการเรียนการสอน...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...การส่งเสริมให้รู้จักการออมทรัพย์ ใช้จ่ายอย่างประหยัด และคุ้มค่า...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านการเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ คือ ความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งครู บุคลากร และชุมชน การเตรียมความพร้อมด้านเศรษฐกิจโดยการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผู้บริหารมีการวางแผนการใช้ทรัพยากรล่วงหน้า โดยส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าใช้ทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด การใช้ชีวิตแบบพอเพียง มีเทคนิควิธีการบริหารงานวางแผนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนเพื่อเตรียมความพร้อม

3.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร โรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนด้านการเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม การวางแผนสร้างสังคมให้เกิดเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การฝึกนักเรียนเป็นผู้นำ ผู้ตาม การฝึกการวิเคราะห์วางแผนรองรับสภาพสังคมปัจจุบัน การสร้างค่านิยมที่ดีงาม สร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เด็ก ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกล เน้นการสอนให้สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การวางแผนสร้างสังคมให้เกิดเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การฝึกนักเรียนเป็นผู้นำ ผู้ตาม การวิเคราะห์วางแผนรองรับสภาพสังคมปัจจุบัน...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การสร้างค่านิยมที่ดีงาม สร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เด็ก...” เช่นกัน ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...ผู้บริหารมีความพร้อม ประสานความร่วมมือกับชุมชนเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การวางแผนในการพัฒนา ปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม สร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เด็ก...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเน้นการปรับตัวให้เข้ากับสังคม...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์

กว้างไกล เน้นการสอนให้สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมโดยปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านการเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม คือ ผู้บริหาร มีความเชี่ยวชาญ มีความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ฝึกนักเรียนเป็นผู้นำ ผู้ตาม การฝึกการวิเคราะห์วางแผนรองรับสภาพสังคมปัจจุบัน การสร้างค่านิยมที่ดีงาม สร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เด็ก ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกล เน้นการสอนให้สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ใช้เทคนิคการบริหารแบบที่มประสานความร่วมมือกับคณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชน

3.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน มีการเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม ผู้บริหารมีความเข้าใจเกี่ยวกับสถานะแวดล้อม มีการเตรียมการ วางแผนด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการในการใช้ทรัพยากรล่วงหน้า มีการประสานความร่วมมือกับองค์กรอื่น ให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีบทบาทในการบริหาร คำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การวางแผนด้านการณรงค์ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การประสานงานกับองค์กรอื่น...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การวางแผนการบริหารจัดการในการใช้ทรัพยากรล่วงหน้า มีการประสานความร่วมมือกับองค์กรอื่น และการประยุกต์ใช้ทรัพยากรเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่...” สอดคล้องกับพนักงานบริการที่ว่า “...การวางแผนด้านสิ่งแวดล้อม การรณรงค์ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การประชุมวางแผนร่วมกับทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการไว้ล่วงหน้า มีการประสานความร่วมมือ...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...การสร้างจิตสำนึกให้กับนักเรียนเพื่อเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...การประชุมวางแผนร่วมกับทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการในการใช้ทรัพยากรไว้ล่วงหน้า...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การประสานความร่วมมือกับองค์กรอื่น...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม คือ ผู้บริหารมีความเข้าใจเกี่ยวกับสถานะแวดล้อม มีการเตรียมการ วางแผนด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการในการใช้ทรัพยากรล่วงหน้า ใช้เทคนิคการมีส่วนร่วมประสานความร่วมมือกับองค์กรอื่น ให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีบทบาทในการบริหารเพื่อเตรียมความพร้อมของโรงเรียน

3.5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรม ผู้บริหารมีการวางแผน

และการจัดกิจกรรม ปลูกฝังเรื่องความไม่ประมาทตามความเหมาะสม การปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี ส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามวัฒนธรรม การวางแผนการดำเนินการเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ทางด้านวัฒนธรรม โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี ดังคำให้สัมภาษณ์ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การวางแผนและการจัดกิจกรรม ปลูกฝังเรื่องความไม่ประมาท ตามความเหมาะสม การปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามวัฒนธรรม...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การวางแผนการดำเนินการเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ทางด้านวัฒนธรรม ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีและมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติตามวัฒนธรรม...” สอดคล้องกับพนักงานบริการที่ว่า “...โรงเรียนมีการวางแผน และการจัดกิจกรรม ปลูกฝังตามความเหมาะสม...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษา ที่ว่า “...โรงเรียนมีการวางแผนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปลูกฝังในเรื่องเตรียมความพร้อม ในรองรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...การจัด การเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม การสร้าง ภูมิคุ้มกัน...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...การจัดการเรียนการสอนปลูกฝังตาม ความเหมาะสม...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การวางแผนและการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนปลูกฝังเรื่องวัฒนธรรม เพื่อเตรียมความพร้อมในรองรับการเปลี่ยนแปลง ทางวัฒนธรรม...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารตามหลัก เศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรม คือ ผู้บริหาร มีความเชี่ยวชาญเป็นแบบอย่างในเรื่องความไม่ประมาทตามความเหมาะสม ส่งเสริมให้นักเรียน ปฏิบัติตามวัฒนธรรมการวางแผนการดำเนินการเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรม โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามวัฒนธรรม มีภาวะผู้นำทางด้านคุณธรรม จริยธรรม บูรณาการวิถีพุทธจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณลักษณะตามความเหมาะสม

4. ความรู้

ด้านเงื่อนไขความรู้ ได้รับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

4.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร โรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียน มีการเน้นการฝึกตนแก่บุคลากรให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการ ผู้บริหาร โรงเรียนมีการเน้น การฝึกตนแก่บุคลากรให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการ คือ ความมุ่งมั่นของผู้บริหาร การประชุม ชี้แจง สร้างความเข้าใจเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างชัดเจน ความใฝ่เรียนรู้ของผู้บริหาร ครู บุคลากรในโรงเรียนรวมถึงผู้เรียน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การประชุม ชี้แจงให้ความรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างชัดเจน ความใฝ่เรียนรู้ของผู้บริหาร ครู บุคลากร ในโรงเรียนรวมถึงผู้เรียน การหมั่นแสวงหาความรู้และหมั่นฝึกตน...” และสอดคล้องกับครูผู้สอน

ที่ว่า “...การจัดประชุม ส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม ผู้บริหารเป็นผู้มีความพร้อมต่อการเรียนรู้ มีความมุ่งมั่น ตั้งใจในการบริหารและเป็นแบบอย่างที่ดี...” สอดคล้องกับพนักงานบริการที่ว่า “...การส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม ศึกษาคุณ และนำมาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของโรงเรียน...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การสนับสนุน ส่งเสริมการฝึกอบรมและศึกษาคุณแล้วนำความรู้ที่ได้มาปรับใช้...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “... การสนับสนุนการฝึกอบรมและศึกษาคุณ...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในเรื่องความขยัน หมั่นเพียร ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเอง...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...ผู้บริหารมีความรู้เกี่ยวกับวิชาการ สนับสนุนการฝึกอบรมและศึกษาคุณเพื่อเป็นการฝึกตนเองแก่บุคลากร...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร โรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ด้านความรู้ ผู้บริหาร โรงเรียนมีการเน้นการฝึกตนเองแก่บุคลากรให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการ คือ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงวิชาการ มีความมุ่งมั่นในการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงหมั่นแสวงหาความรู้และหมั่นฝึกตนเอง การส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม เพื่อพัฒนาตนเองผู้บริหารเป็นผู้มีความพร้อมต่อการเรียนรู้ มีความมุ่งมั่น ตั้งใจในการบริหารและเป็นแบบอย่างที่ดี

4.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร โรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน

มีการเน้นการฝึกตนเองแก่นักเรียนให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการ ผู้บริหาร โรงเรียนมีการเน้นการฝึกตนเองแก่นักเรียนให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการ คือ ความมุ่งมั่นในการส่งเสริมนักเรียนด้านการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การฝึกปฏิบัติจริง ส่งเสริมการฝึกทักษะกระบวนการทางวิชาการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การส่งเสริมนักเรียนด้านการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ฝึกการปฏิบัติจริง ...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...ผู้บริหารให้การส่งเสริมการฝึกทักษะกระบวนการวิชาการ ส่งเสริมสนับสนุนการเข้าร่วมแข่งขัน ศึกษา คุณงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เป็นแบบอย่างที่ดีการแสวงหาความรู้ตลอดเวลา...” สอดคล้องกับพนักงานบริการที่ว่า “...การจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองผ่านการปฏิบัติจริง ได้ลงมือกระทำ...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การฝึกทักษะกระบวนการวิชาการ ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองผ่านการปฏิบัติจริง ได้ลงมือกระทำ...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...ผู้บริหารมีการดำเนินการให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรม ได้ลงมือปฏิบัติลงมือทำจริง การเป็นที่ยอมรับของสังคม...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “... การเน้นปฏิบัติจริงและการเป็นที่ยอมรับของสังคม...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...ผู้บริหารมุ่งมั่นพัฒนาให้ความรู้ด้านวิชาการแก่นักเรียนต้องเกิดจากการเรียนรู้ ค้นคว้าปฏิบัติจริงด้วยตนเอง...”

จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านความรู้ ผู้บริหาร โรงเรียนมีการเน้นการฝึกตนเองแก่นักเรียนให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการ คือ ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีมีความเชี่ยวชาญ มีความมุ่งมั่นในการส่งเสริมนักเรียนด้านการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การฝึกปฏิบัติจริง ส่งเสริมการฝึกทักษะกระบวนการทางวิชาการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เน้นการลงมือปฏิบัติลงมือทำจริงให้เป็นที่ยอมรับของสังคม

4.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร โรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียน

ด้านการเน้นการฝึกความรอบคอบ และความระมัดระวังในการนำความรู้ไปใช้แก่บุคลากร ผู้บริหาร โรงเรียนมีการเน้นการฝึกความรอบคอบและความระมัดระวังในการนำความรู้ไปใช้แก่บุคลากร คือ การให้ความรู้ที่ถูกต้องชัดเจนแก่บุคลากรเป็นสิ่งสำคัญ ผู้บริหารต้องทำความเข้าใจอย่างชัดเจน เพื่อถ่ายทอดความรู้ไปสู่ครู บุคลากรและนักเรียนได้ การประชุมชี้แจงให้เข้าใจตรงกัน การวางแผนการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้อย่างเหมาะสม โดยร่วมประชุมกับทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันวางแผน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การให้ความรู้ที่ถูกต้องชัดเจนแก่บุคลากรเป็นสิ่งสำคัญ ผู้บริหารต้องทำความเข้าใจอย่างชัดเจน เพื่อถ่ายทอดความรู้ไปสู่ครู บุคลากรและนักเรียนได้...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...ปัจจัยสำคัญ คือ การประชุมชี้แจงให้เข้าใจตรงกัน การวางแผนการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้อย่างเหมาะสม...” สอดคล้องกับพนักงานบริการที่ว่า “...การดำเนินการประชุมกับทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันวางแผน ปรึกษาหารือร่วมกัน...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การให้ความรู้ที่ถูกต้องชัดเจนแก่บุคลากร การทำความเข้าใจอย่างชัดเจนเพื่อร่วมกันวางแผนการนำความรู้ไปใช้ด้วยความรอบคอบและระมัดระวัง...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...การเน้นการฝึกความรอบคอบและระมัดระวังในการนำความรู้ไปใช้แก่บุคลากร ผู้บริหารจะมีการประชุม วางแผนกับทุกภาคส่วน เน้นการเป็นแบบอย่างที่ดี การให้ความรู้ที่เหมาะสม...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...การเน้นการฝึกความรอบคอบและระมัดระวัง...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การดำเนินการให้ความรู้ที่ถูกต้องชัดเจนแก่บุคลากรทำความเข้าใจร่วมกัน ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนปรึกษาหารือเกี่ยวกับการบริหาร โรงเรียน...” จากข้อมูลข้างต้นพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านความรู้ ผู้บริหาร โรงเรียนมีการเน้นการฝึกความรอบคอบ และความระมัดระวังในการนำความรู้ไปใช้แก่บุคลากร คือ เทคนิคการบริหาร การใช้ความรู้ความสามารถในการบริหาร ทำความเข้าใจอย่างชัดเจน เพื่อถ่ายทอดความรู้ไปสู่ครู บุคลากรและนักเรียนได้ ปรึกษาหารือร่วมกันเกี่ยวกับการบริหาร และการเน้นย้ำแก่บุคลากร เน้นการเป็นแบบอย่างที่ดีให้ความรู้ที่เหมาะสม

4.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน

ด้านการเน้นการฝึกความรอบคอบและความระมัดระวังในการนำความรู้ไปใช้แก่นักเรียน ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมเพื่อฝึกความรอบคอบ ระมัดระวังที่เหมาะสม นักเรียนได้ฝึกคิด วิเคราะห์ สามารถคิดเอง ไตร่ตรองได้ด้วยตนเอง การจัดกิจกรรมฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น และได้ลงมือปฏิบัติจริงบนพื้นฐานของความดี ผู้บริหารเน้นการฝึกนักเรียนโดยปลูกฝังผ่านกิจกรรมต่าง ๆ อบรม ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมเพื่อฝึกความรอบคอบ ระมัดระวังที่เหมาะสม นักเรียนได้ฝึกคิด วิเคราะห์ สามารถคิดเอง ไตร่ตรองได้ด้วยตนเอง...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การจัดกิจกรรมฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น และได้ลงมือปฏิบัติจริงบนพื้นฐานของความดี...” เช่นกัน ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...ผู้บริหารเน้นการฝึกนักเรียนให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น โดยปลูกฝังผ่านกิจกรรมต่าง ๆ...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...ผู้บริหารอบรม จี้แจงนักเรียนเป็นเกี่ยวกับความรอบคอบ และความระมัดระวังในการนำเอาความรู้ที่ได้รับจากโรงเรียนออกสู่ชุมชน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...การเน้นการจัดการเรียนการสอนที่ได้ลงมือปฏิบัติ ประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้อง...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...การฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การบริหารงาน โดยฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านความรู้ ผู้บริหารโรงเรียนมีการเน้นการฝึกความรอบคอบ และความระมัดระวังในการนำความรู้ไปใช้แก่นักเรียน คือ ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมเพื่อฝึกความรอบคอบ ระมัดระวังที่เหมาะสม นักเรียนได้ฝึกคิด วิเคราะห์ ไตร่ตรองได้ด้วยตนเองการจัดกิจกรรมฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น และได้ลงมือปฏิบัติจริงบนพื้นฐานของความดีผู้บริหารเน้นการฝึกนักเรียนโดยปลูกฝังผ่านกิจกรรมต่าง ๆ อบรม จี้แจงนักเรียนเกี่ยวกับความรอบคอบและความระมัดระวังในการนำเอาความรู้ที่ได้รับจากโรงเรียนออกสู่ชุมชน

5. คุณธรรม

ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ได้รับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

5.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน

ด้านการเน้นการปฏิบัติงานโดยพิจารณาความผิชอบชั่วดีแก่บุคลากร ผู้บริหารต้องวางแผนการดำเนินงานให้บุคลากรเป็นครูที่ดีมีคุณธรรม การประชุมชี้แจงด้วยความปรารถนาดีต่อการให้บุคลากรประชุม พิจารณาตามความถูกต้อง แสดงความคิดเห็นเพื่อหาข้อตกลง หาข้อสรุป

ร่วมกัน การประพฤติปฏิบัติตนที่เป็นแบบอย่างแก่บุคลากร ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การเป็นแบบอย่างที่ดี ตระหนักในคุณธรรม ใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องเหมาะสมในการดำเนินชีวิต ผู้บริหารต้องวางแผนการดำเนินงานให้บุคลากรเป็นครูที่ดีมีคุณธรรม ประชุมชี้แจงด้วยความปรารถนาดีต่อกัน...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การให้บุคลากรประชุม พิจารณาตามความถูกต้อง ร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อหาข้อตกลง หาข้อสรุป ร่วมกัน ประพฤติปฏิบัติตนที่เป็นแบบอย่างแก่บุคลากร...” มีความสอดคล้องกับพนักงานบริการที่ว่า “...การส่งเสริมบุคลากรด้านคุณธรรมจริยธรรม และเน้นย้ำการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “... การประชุมชี้แจง วางแผนการดำเนินงาน เพื่อเน้นการปฏิบัติงานบนพื้นฐานของความผิชอบชั่วดี การประพฤติปฏิบัติตนที่เป็นแบบอย่างแก่นักเรียน และชุมชน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...การประชุม พิจารณาตามความถูกต้องในการปฏิบัติงานของบุคลากร...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...การเน้นการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การประชุมชี้แจง วางแผนการดำเนินงาน ที่เน้นการปฏิบัติงานบนพื้นฐานของความผิชอบชั่วดี ให้บุคลากรประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน และชุมชน...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านคุณธรรม ผู้บริหารโรงเรียนมีการเน้นการปฏิบัติงานโดยพิจารณาความผิชอบชั่วดีแก่บุคลากร คือ การมีภาวะผู้นำคุณธรรมจริยธรรม ตระหนักในคุณธรรม ใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องเหมาะสมในการดำเนินชีวิต การบุคลากรร่วมพิจารณาตามความถูกต้อง แสดงความคิดเห็นใช้เทคนิคการมีส่วนร่วมเพื่อหาข้อตกลงหรือข้อสรุปร่วมกัน การเน้นย้ำเรื่องการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่ชุมชนเน้นการปฏิบัติงานบนพื้นฐานของความผิชอบชั่วดี

5.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร โรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนด้านการเน้นการปฏิบัติงาน โดยพิจารณาความผิชอบชั่วดีแก่นักเรียน ผู้บริหารเน้นการปฏิบัติงานโดยพิจารณาความผิชอบชั่วดีแก่นักเรียน คือ การเน้นกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม จัดกิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนา รู้ดี รู้ชั่ว โดยบูรณาการกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงปลูกฝังแก่นักเรียนจนเป็นนิสัย จัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การเน้นกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม จัดกิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนา รู้ดี รู้ชั่ว โดยบูรณาการกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปลูกฝังแก่นักเรียนจนเป็นนิสัย...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักของพุทธศาสนา...” เช่นกัน ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...การจัดกิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักพุทธ

ศาสนา รู้ดี รู้ชั่ว...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม การสอนให้นักเรียนรักสามัคคีกัน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...การดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนา ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...การจัดกิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนา...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การเน้นกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักของพุทธศาสนา สอนให้นักเรียนรักสามัคคีกัน...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านคุณธรรม ของผู้บริหาร โรงเรียน ด้านการเน้นการปฏิบัติงาน โดยพิจารณาความผิชอบชั่วดีแก่นักเรียน คือ การเน้นกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม ส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักธรรม เป็นโรงเรียนวิถีพุทธเน้นการ รู้ดี รู้ชั่ว โดยบูรณาการกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปลูกฝังแก่นักเรียนจนเป็นนิสัย จัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ไปพร้อมกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักของพุทธศาสนา และการสอนให้นักเรียนรักสามัคคีกัน

5.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร โรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนด้านการเน้นความซื่อสัตย์ สุจริต ผู้บริหาร โรงเรียนมีการเน้นความซื่อสัตย์ สุจริต คือ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรเป็นแบบอย่างในความซื่อสัตย์ สุจริต การปลูกฝังให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต โดยฝึกปฏิบัติผ่านกิจกรรมจนเป็นลักษณะนิสัย ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...ใช้ภาวะผู้นำด้านคุณธรรม จริยธรรม ใช้หลักธรรมบูรณาการการปลูกฝังให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต โดยฝึกปฏิบัติผ่านกิจกรรมต่าง ๆ การเน้นย้ำบุคลากรเพื่อให้ความสำคัญในการปลูกฝังการสร้างแรงจูงใจในการทำดี...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การปลูกฝังลักษณะนิสัยให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต โดยลงมือผ่านกิจกรรมงานในหน้าที่ต่าง ๆ เสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการทำดี เป็นโรงเรียนวิถีพุทธ...” เช่นกัน ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...ใช้หลักธรรมของโรงเรียนวิถีพุทธในการปลูกฝังลักษณะนิสัยให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต โดยลงมือผ่านกิจกรรมงานในหน้าที่...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การดำเนินการโดยเน้นการปลูกฝังลักษณะนิสัยให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต ให้นักเรียนเรียนรู้จากการลงมือผ่านกิจกรรมต่าง ๆ...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...การสร้างแรงจูงใจให้เห็นความสำคัญในการทำดี...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...การปลูกฝังให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต สร้างแรงจูงใจในการทำดี...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การเน้นปลูกฝังลักษณะนิสัยให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต จนเป็นลักษณะนิสัย...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านคุณธรรม ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำด้านคุณธรรม จริยธรรม ใช้หลักธรรมในการบูรณาการการสอน โดยเน้นความซื่อสัตย์ สุจริต คือ ผู้บริหารมีเทคนิคการบริหารแบบทีมร่วมกับบุคลากรเป็นแบบอย่างในความซื่อสัตย์ สุจริต การปลูกฝังให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต โดยฝึกปฏิบัติผ่านกิจกรรมจนเป็นลักษณะนิสัย การเน้นย้ำบุคลากรเพื่อให้ความสำคัญในการปลูกฝังความซื่อสัตย์ สุจริต การสร้างแรงจูงใจในการทำดี

5.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนด้านการเน้นให้บุคลากรใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องและเหมาะสมในการดำเนินชีวิต ผู้บริหารโรงเรียนมีการเน้นให้บุคลากรใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องและเหมาะสมในการดำเนินชีวิต คือ การบริหารโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม การส่งเสริมให้ครูมีการปฏิบัติงานบนความถูกต้องและเหมาะสม การเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียนและผู้ปกครอง ชุมชน และการส่งเสริมการใช้ชีวิตอย่างพอเพียงบนพื้นฐานของความคิดดี ไม่ประมาท การเป็นแบบอย่างที่ดี ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การบริหารโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้ครูมีการปฏิบัติงานบนความถูกต้อง มีความเหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ นักเรียนและผู้ปกครอง ชุมชน และการส่งเสริมการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การเป็นแบบอย่างที่ดี และการส่งเสริมการใช้ชีวิตอย่างพอเพียงบนพื้นฐานของความคิดดีไม่ประมาท...” สอดคล้องกับพนักงานบริการที่ว่า “...การเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนในการใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสม...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การส่งเสริมการใช้ชีวิตอย่างพอเพียงบนพื้นฐานของความคิดดีไม่ประมาท การส่งเสริมการออม...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “... การสอนในเรื่องของดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...การส่งเสริมการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การสอนในเรื่องของดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข รู้จักการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ด้านคุณธรรม ผู้บริหารโรงเรียนมีการเน้นให้บุคลากรใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องและเหมาะสมในการดำเนินชีวิต คือ การบริหารโดยใช้เทคนิคการมีส่วนร่วม การส่งเสริมให้ครูมีการปฏิบัติงานบนความถูกต้องและเหมาะสม การเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ นักเรียนและผู้ปกครอง ชุมชน และการส่งเสริมการใช้ชีวิตอย่างพอเพียงบนพื้นฐานของความคิดดี ไม่ประมาท การเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนในการใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง คำนึงถึงความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

5.5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร โรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียน ด้านความมีคุณธรรมด้านการกระทำ โดยมีความซื่อสัตย์ มีคุณธรรม มีความอดทน รู้จักแบ่งปัน และรับผิดชอบต่อสังคม ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นคนดี มีคุณธรรม เอาใจใส่นักเรียน โดยการอบรมสั่งสอนนักเรียน เป็นผู้ที่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ดีมีความสามัคคีในหมู่คณะ และเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น มีความยึดมั่นในคุณธรรมด้านการกระทำ ส่งเสริมความรักความสามัคคี การทำงานเป็นทีม ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การยึดมั่นในคุณธรรม ด้านการกระทำ โดยมีความซื่อสัตย์ มีคุณธรรม มีความอดทน รู้จักแบ่งปัน และรับผิดชอบต่อสังคม การส่งเสริมความรักความสามัคคี การทำงานเป็นทีม นำนักเรียนทำกิจกรรมจิตอาสาและรู้จัก แบ่งปันคนอื่น และการให้ขวัญกำลังใจ ผู้ที่ปฏิบัติตนเป็นคนดี ทั้งครูและนักเรียน...” และสอดคล้อง กับครูผู้สอนที่ว่า “...การที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการ พัฒนาตนเองทั้งการจัดการเรียนการสอน และการเรียนรู้มีความอดทน มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ ยึดต่อภาระงาน รู้จักแบ่งปันในทุกด้าน เป็นแบบอย่าง ให้แก่บุคลากรและนักเรียน...” สอดคล้องกับพนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...ความเป็นแบบอย่างที่ดี ของผู้บริหาร...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การสนับสนุนส่งเสริม การจัดการเรียนการสอน โดยการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์และค่านิยม 12 ประการ การให้ ขวัญและกำลังใจแก่ผู้ที่ปฏิบัติตนเป็นคนดีมีความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้บริหาร...” ซึ่งสอดคล้อง กับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยการปลูกฝังคุณลักษณะ อันพึงประสงค์...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...ผู้บริหารจะส่งเสริมการให้ขวัญ และกำลังใจแก่ผู้ที่ปฏิบัติตนเป็นคนดี...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...ผู้บริหาร เป็นแบบอย่างที่ดี มีความอดทน มีคุณธรรมต่อภาระหน้าที่ มีน้ำใจ ให้ความร่วมมือกับชุมชน...”

จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มี การปฏิบัติที่ดีด้านคุณธรรมผู้บริหาร โรงเรียนมีคุณธรรมด้านการกระทำ โดยมีความซื่อสัตย์ มีคุณธรรม มีความอดทน รู้จักแบ่งปัน และรับผิดชอบต่อสังคม คือ ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นคนดี มีคุณธรรม เอาใจใส่นักเรียน โดยมีเทคนิควิธีการบริหารงาน มีความสามัคคีในหมู่คณะและเป็นที่ ยอมรับของผู้อื่นมีความยึดมั่นในคุณธรรมด้านการกระทำ ส่งเสริมความรักความสามัคคี การทำงาน เป็นทีม นำนักเรียนทำกิจกรรมจิตอาสาและรู้จักแบ่งปัน และการให้ขวัญกำลังใจ ผู้ที่ปฏิบัติตน เป็นคนดี

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี โดยบริหารตามแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey) ของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีโดยบริหารตามแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey) ของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีการบริหารสรุปเป็นประเด็นที่สำคัญได้ ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างองค์กร (Structure)

ด้านโครงสร้างองค์กร มีปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร ผู้บริหารใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารงาน 4 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคคล งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป มีการบริหารจัดการที่ดี ใช้การบริหารจากล่างขึ้นบน กระจายอำนาจสู่บุคลากรและการมีส่วนร่วมของชุมชน ดังนี้

1.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร โรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านการแบ่งหน้าที่ โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารงานตามโครงสร้างหน้าที่หลัก โดยคำนึงถึงความถนัดและใช้หลักการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบโดยคำนึงถึงหลัก 4 M การใช้หลักของการมีส่วนร่วม การประชุมคณะกรรมการในการมอบหมายงาน การได้ปฏิบัติงานตามความถนัด ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการโครงสร้าง...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบโดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ที่ดีขององค์กร การประชุมคณะกรรมการการบริหารงานของโรงเรียนตามความเหมาะสม และความถนัดเป็นหลัก...” ดังที่พนักงานบริการให้สัมภาษณ์ว่า “...การมอบหมายงานให้รับผิดชอบ โดยพิจารณาตามความถนัดของบุคลากรในโรงเรียน...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การแบ่งหน้าที่มอบหมายงานโดยเป็นแบบอย่างที่ดี...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...การจัดแบ่งครูดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึง การช่วยเหลือกันในการทำงาน...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...การแบ่งหน้าที่ตามความถนัดเป็นหลัก ความยืดหยุ่นในการบริหารและการทำงานร่วมกันแบบพี่น้อง...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การแบ่งหน้าที่โดยเน้นความถนัด การทำงานแบบช่วยเหลือกัน...” จากข้อมูลข้างต้นพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร โรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านการแบ่งหน้าที่ โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ คือ การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบโดยคำนึงถึงหลัก 4 M การใช้หลักของการมีส่วนร่วม ชุมชน

มีส่วนร่วมในการจัดการ โครงสร้าง การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบโดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ที่ดีขององค์กร การประชุมคณะกรรมการการบริหารงานของโรงเรียนตามความเหมาะสม มีความร่วมมือ ช่วยเหลือกันในการทำงาน มีความยืดหยุ่นในการบริหารและการทำงานร่วมกัน แบบพี่น้อง

1.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านการควบคุม การรวมอำนาจ และการกระจายอำนาจของผู้บริหาร ในการบริหารงาน การไม่ยึดติดอำนาจ ใช้หลักการบริหารแบบพี่น้อง เอื้ออาทรต่อกัน โดยใช้หลักคุณธรรมเข้าช่วย เน้นการส่งเสริมความรู้ให้มีความเข้าใจต่อกัน ให้ทุกคนได้มีส่วนร่วม ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...ปัจจัยสำคัญ คือ การไม่ยึดติดอำนาจ ใช้หลักการบริหารแบบพี่น้อง เอื้ออาทรต่อกัน โดยใช้หลักคุณธรรมเข้าช่วย เน้นการส่งเสริมความรู้ให้มีความเข้าใจต่อกัน ให้ทุกคนได้มีส่วนร่วม ให้ความร่วมมือ สนับสนุน เป็นแบบอย่างให้กับชุมชน...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การกระจายงานให้ครูรับผิดชอบตามหมวดหมู่ ตามสายงานอย่างเหมาะสม ผลักดันให้เกิดความเข้าใจ ให้ความสำคัญกับผลงาน มีการสร้างขวัญ กำลังใจ โดยให้ไปศึกษาดูงาน มีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอก การบริหารจัดการ ภายใต้งบประมาณที่จำกัด ประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น สร้างภาคีเครือข่าย มีการปรึกษาหารือ ร่วมกัน...” สอดคล้องกับพนักงานบริการที่ว่า “...การใช้อำนาจในการสั่งการอย่างเหมาะสม การบอกกล่าวกันแบบพี่น้อง...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การแบ่งหน้าที่ ให้ครูตามความเหมาะสม...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...การแบ่งงาน แบ่งหน้าที่ ให้ครูรับผิดชอบงานต่าง ๆ ตามความเหมาะสม...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...การกระจายอำนาจการบริหารโดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีการช่วยเหลือกันทุกฝ่าย ทั้งครูและชุมชน การประสานงานกับชุมชน ความร่วมมือจากปราชญ์ชาวบ้าน...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การบริหารแบบกระจายอำนาจให้ครู และทำงานแบบ ช่วยเหลือ...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียน ของผู้บริหาร โรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านการควบคุม การรวมอำนาจ และการกระจาย อำนาจของผู้บริหารในการบริหารงาน คือ 2 การกระจายอำนาจสู่บุคลากรสู่ทีมงาน ไม่ยึดติดอำนาจ ใช้หลักการบริหารการแบ่งงาน กำหนดหน้าที่รับผิดชอบตามหมวดหมู่ตามสายงานอย่างเหมาะสม ผลักดันให้เกิดความเข้าใจ การประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น การสร้างภาคีเครือข่าย การประสานงานกับชุมชน ความร่วมมือจากปราชญ์ชาวบ้าน

1.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านการแบ่งโครงสร้างการบริหารงานตามหน้าที่อย่างเหมาะสม ดังคำ

ให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การใช้หลักการบริหาร 4 ฝ่าย คือ วิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ควบคู่กับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการบริหารโรงเรียน การประชุมร่วมกัน การชี้แจง แนะนำในการนำหลักการ ความรู้ ไปใช้ในการดำเนินชีวิต การคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและการคำนึงถึงความเหมาะสม...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การบริหารงานที่มีการประชุม คัดเลือกบุคลากรให้เหมาะสมกับงานตามโครงสร้างการบริหาร 4 ฝ่าย การคำนึงถึงความรู้ความสามารถ การมอบหมายงานตามความถนัดตามมติที่ประชุม...” เช่นกัน ดังที่พนักงานบริการว่า “...การจัดครูให้รับผิดชอบงานอย่างเหมาะสม ตามความถนัด...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การจัดโครงสร้างบริหารงานของโรงเรียนอย่างเหมาะสม การแบ่งหน้าที่ให้รับผิดชอบตามความถนัด...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...การแบ่งงานตามความเหมาะสมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แบ่งกันตามหน้าที่และความเหมาะสม...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...การแบ่งงานตาม โครงสร้างของโรงเรียน ตามความถนัดและคอยช่วยเหลือกัน การที่ผู้บริหารคอยควบคุม ดูแล แนะนำ เป็นที่ปรึกษา...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...ความเชี่ยวชาญในการจัดการของผู้บริหาร การแบ่งงานกันทำในโรงเรียน ได้อย่างเหมาะสม...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการแบ่งโครงสร้างการบริหารงานตามหน้าที่อย่างเหมาะสม คือ ความเชี่ยวชาญในการจัดการของผู้บริหารการใช้หลักการบริหาร 4 ฝ่าย คือ วิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ควบคู่กับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารโรงเรียน คัดเลือกบุคลากรให้เหมาะสมกับงานตามโครงสร้างการบริหาร 4 ฝ่าย การคำนึงถึงความรู้ความสามารถแบ่งหน้าที่ให้รับผิดชอบตามความถนัด

2. ด้านกลยุทธ์ (Strategy)

ด้านกลยุทธ์ มีปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร มีการวางแผนเชิงรุก วิเคราะห์สภาพจัดทำแผนปฏิบัติการ ปฏิบัติตามแผนและติดตามปรับปรุงแผนงาน ดังนี้

2.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านการวางแผนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม โดยการจัดประชุมเพื่อวางแผนงานไว้ล่วงหน้า ในการรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การใช้หลักการบริหาร โดยเริ่มจากการเป็นแบบอย่างที่ดี การที่โรงเรียนมีผลผลิตให้เห็นจนเป็นที่ยอมรับ...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การบริหารโรงเรียนที่ผู้บริหารจะมีการวางแผนล่วงหน้า 3 ปี และการปรับแผนตามความเหมาะสม...” เช่นกัน ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...การกำหนดแผนงานไว้

ล่วงหน้า...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การมองอนาคตของผู้บริหาร การประชุม วางแผนล่วงหน้า การประสานความร่วมมือ ปรึกษาหารือกันทุกฝ่าย...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...การวางแผนไว้ล่วงหน้าเสมอ...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...การวางแผน จัดทำแผนไว้ล่วงหน้า การหางบประมาณรองรับต่อสิ่งที่จะเกิดขึ้น การปรับปรับตามผู้ร่วมงานและสภาพแวดล้อม สังคมที่อาศัยอยู่ โดยร่วมมือกับผู้ปกครองในการสอน...” ซึ่งจะพบว่าข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การจัดประชุม ปรึกษาหารือ เพื่อการวางแผนไว้ล่วงหน้า...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการวางแผนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม คือ การใช้หลักการบริหาร โดยเริ่มจากการเป็นแบบอย่างที่ดี มีผลผลิตให้เห็นจนเป็นที่ยอมรับ การวางแผนล่วงหน้า 3 ปี และการปรับแผนตามความเหมาะสม การมองอนาคตของผู้บริหาร การประชุม วางแผนล่วงหน้า การประสานความร่วมมือ ปรึกษาหารือกันทุกฝ่าย การหางบประมาณรองรับต่อสิ่งที่จะเกิดขึ้น การปรับปรับตามผู้ร่วมงานและสภาพแวดล้อม สังคมที่อาศัยอยู่ โดยร่วมมือกับผู้ปกครองในการสอน

2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านการพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ของกิจกรรมในการบริหารงาน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การจัดประชุม เพื่อศึกษาวิเคราะห์ร่วมกันก่อนการจัดทำแผน ซึ่งแยกออกจากแผนปฏิบัติการเป็นแผนของสถานศึกษาพอเพียง การรู้จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของโรงเรียน...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การจัดประชุม ปรึกษาหารือร่วมกันกับคณะครู พิจารณาและหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน และความร่วมมือของภาคีเครือข่าย...” ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...การให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพิจารณาเพื่อกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ตามความเหมาะสม...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม โดยการจัดประชุมร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...การจัดประชุมเพื่อวิเคราะห์ปัญหาต่างๆร่วมกัน...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...การหาจุดเด่นของโรงเรียน การหาโอกาสในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ การปรับจุดอ่อนให้กลายเป็นจุดเด่นโดยประชุมร่วมกัน...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การพิจารณาความเหมาะสมของโรงเรียน การปรับปรุงเรื่องที่เป็นจุดอ่อน การแบ่งงานให้กับคณะครูเพื่อบริหารโรงเรียน...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านการพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของกิจกรรมในการบริหารงาน คือ การจัดประชุม เพื่อศึกษาวิเคราะห์ร่วมกันก่อนการจัดทำแผน

ซึ่งแยกออกจากแผนปฏิบัติการเป็นแผนของสถานศึกษาพอเพียง การรู้จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของโรงเรียน การจัดประชุม ปรึกษาหารือร่วมกันกับคณะครู พิจารณาและหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน และความร่วมมือของภาคีเครือข่าย การให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพิจารณาเพื่อกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ตามความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน การจัดประชุมเพื่อวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ร่วมกันเพื่อหาจุดเด่นของโรงเรียน การหาโอกาสในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ การปรับจุดอ่อนให้กลายเป็นจุดเด่นโดยประชุมร่วมกัน

3. ระบบการปฏิบัติงาน (Systems)

ด้านระบบการปฏิบัติงาน มีปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร มีการจัดลำดับขั้นตอนปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง ประสานกันทุกระดับ ดังนี้

3.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน

ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านกระบวนการและลำดับขั้นในการบริหารงานที่เป็นระบบต่อเนื่อง ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...ความรู้ ความเข้าใจในหลักการในการบริหารโรงเรียน การประชุมครู เพื่อให้เกิดความร่วมมือ การสร้างขวัญกำลังใจ ต่อยอดกิจกรรมการปฏิบัติให้มีความต่อเนื่องไปกับชีวิตเด็ก การจัดระบบเอกสารอย่างต่อเนื่อง...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การวางแผนงาน การลงมือปฏิบัติ การตรวจสอบงาน และการปรับปรุงแก้ไขงานตามความเหมาะสม...” ซึ่งสอดคล้องกับพนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...การวางแผนขั้นตอนในการบริหารงานของโรงเรียน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำดับ มีความเหมาะสม มีการทำงานอย่างต่อเนื่อง...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การทำงานอย่างเป็นลำดับต่อเนื่อง การสานต่อโครงการต่าง ๆ และการปรับปรุงพัฒนาใหม่เรื่อย ๆ...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...การทำงานแบบต่อเนื่อง การได้รับความร่วมมือจากชุมชน...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...กระบวนการทำงานในการสืบทอดหลักเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เป็นกระบวนการและมีขั้นตอน...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การประชุมทำแผนปฏิบัติงานประจำปี มีความต่อเนื่อง...”

จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านกระบวนการและลำดับขั้นในการบริหารงานที่เป็นระบบต่อเนื่อง โดยใช้หลักการบริหารควบคู่กับหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีกระบวนการและลำดับขั้นในการบริหารที่เป็นระบบตามหลักการบริหารงานทั่วไป คือ ความรู้ ความเข้าใจในหลักการในการบริหารโรงเรียน การประชุมครู เพื่อให้เกิดความร่วมมือ การสร้างขวัญกำลังใจ ต่อยอดกิจกรรม การปฏิบัติให้มีความต่อเนื่องไปกับชีวิตเด็ก การจัดระบบเอกสารอย่างต่อเนื่อง การวางแผนงาน การลงมือปฏิบัติ การตรวจสอบงาน และการปรับปรุงแก้ไขงานตามความเหมาะสมตามขั้นตอนในการบริหารงาน

ของโรงเรียน การทำงานอย่างเป็นลำดับต่อเนื่อง การสานต่อโครงการต่าง ๆ และการปรับปรุงพัฒนา การได้รับความร่วมมือจากชุมชน มีกระบวนการทำงานในการสืบทอดหลักเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เป็นกระบวนการและมีขั้นตอน โดยประชุมทำแผนปฏิบัติงานประจำทุกปีอย่างต่อเนื่อง

3.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านการประสานงานกันทุกระดับ เพื่อให้งานหรือกิจกรรมประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...ปัจจัยสำคัญ คือ การประสานงานกับภาคีเครือข่าย การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ระหว่างกัน การให้ความร่วมมือในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทุกระดับ...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การประสานงานกับคณะครู และประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาประสานงานกับผู้ปกครอง ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันทุกระดับ เพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิด ความรู้ ประสบการณ์ ร่วมกัน...” เช่นกัน ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...ความเชี่ยวชาญด้านการประสานงานกับชุมชน หน่วยงานต่าง ๆ การได้รับการสนับสนุนเสมอ...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การประสานงานกับทุกฝ่าย ทั้งครู และผู้ปกครอง...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...การประสานงานกัน การประชุมร่วมกัน พูดคุยกันกับทุกฝ่าย ทั้งใน โรงเรียน และชุมชน...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...การประสานงานจากครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม การประสานงานขอความร่วมมือจากชุมชน การจัดประชุมล่วงหน้าทุกครั้ง...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การเข้าร่วมกิจกรรมระหว่างโรงเรียนและชุมชน ความเป็นกันเองของผู้บริหาร...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านการประสานงานกันทุกระดับ คือ ทักษะด้านการบริหารที่ดี การมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย การสร้างภาคีเครือข่าย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การที่ทุกฝ่ายมีจุดมุ่งหมายในการทำงาน มีเป้าหมายเดียวกัน มีการทำความเข้าใจ ประชุมร่วมกันให้ทุกฝ่ายมีบทบาท การประสานงานกับภาคีเครือข่าย การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ระหว่างกัน การให้ความร่วมมือในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทุกระดับ ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันทุกระดับ เพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิด ความรู้ ประสบการณ์ร่วมกัน ความเชี่ยวชาญด้านการประสานงานของผู้บริหาร การขอความร่วมมือจากชุมชน

4. บุคลากร (Staff)

ด้านบุคลากร มีปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร มีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความเหมาะสม พัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

4.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ บุคลิกภาพ รวมถึงผลการปฏิบัติงานของบุคลากร การวางแผนในการมองคนและใช้คนให้ถูกกับงาน และการสร้างขวัญกำลังใจตามความเหมาะสม...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การประชุม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมพิจารณาถึงความเหมาะสมของบุคคลตามลักษณะงาน...” สอดคล้องกับพนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...การประชุม มอบหมายหน้าที่ ตามความถนัด...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การบริหารที่ดี การแบ่งงานให้ครูทำตามความถนัดของครู และบุคลากรในโรงเรียน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...การประชุมชี้แจง เพื่อคัดเลือกบุคลากรตามความสามารถ...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...การคัดเลือกบุคลากรตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจุดเด่น จุดด้อยของโรงเรียนและการเลือกบุคลากรเข้ามาพัฒนาโรงเรียนร่วมกัน การแนะนำให้ความรู้ ถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคลากรของผู้บริหาร...”

ซึ่งจะพบว่าข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การคัดเลือกคนในการทำงาน การทำตามแบบอย่างที่ดีตามแบบแผนของโรงเรียน การดำเนินงานไปในแนวทางเดียวกัน การคัดเลือกคนดีมีคุณภาพ...”

จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม คือ การคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ บุคลิกภาพ รวมถึงผลการปฏิบัติงานของบุคลากร การวางแผนในการมองคนและใช้คนให้ถูกกับงาน และการสร้างขวัญกำลังใจตามความเหมาะสม การประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมพิจารณาถึงความเหมาะสมของบุคคลตามลักษณะงาน ประชุมเพื่อมอบหมายหน้าที่ ตามความถนัด การบริหารที่ดี การแบ่งงานให้ครูทำตามความถนัดของครูและบุคลากรในโรงเรียน การคัดเลือกบุคลากรตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจุดเด่น จุดด้อยของโรงเรียนและการเลือกบุคลากรเข้ามาพัฒนาโรงเรียนร่วมกัน การแนะนำให้ความรู้ ถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคลากรของผู้บริหาร การทำตามแบบอย่างที่ดีตามแบบแผนของโรงเรียน การดำเนินงานไปในแนวทางเดียวกัน

4.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การเข้ารับการอบรมความรู้เกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง การถ่ายทอดความรู้ภายในโรงเรียน การศึกษาดูงาน และการสร้างขวัญกำลังใจ สร้างโอกาสแก่ครูและบุคลากร...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การเข้ารับการอบรมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การจัดกิจกรรมไว้ในแผนปฏิบัติงาน การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การนำความรู้ที่ได้รับมาสานต่อให้เกิดประโยชน์

ให้มากที่สุด...” ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...การเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้าอบรมและไปศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาตนเอง การนำความรู้กลับมาใช้ภายในโรงเรียน...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การเข้าร่วมอบรม ศึกษาดูงาน และจัดนิทรรศการเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง ...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...การอบรมส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ในการทำงานตามหน้าที่รับผิดชอบ...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...การจัดให้บุคลากรเข้าอบรม พัฒนาด้านวิชาการ รวมถึงการสนับสนุนให้เข้าอบรมเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง การศึกษาดูงาน เพื่อนำมาพัฒนานักเรียนและโรงเรียน...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การส่งบุคลากรเข้ารับการพัฒนาและการเน้นย้ำเรื่องการทำงานอย่างจริงจัง...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร โรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง คือ การสนับสนุน ส่งเสริมให้เข้ารับการอบรมความรู้เกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง การเข้ารับการอบรมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การจัดกิจกรรมไว้ในแผนปฏิบัติงาน การนำความรู้ที่ได้รับมาสานต่อให้เกิดประโยชน์ให้มากที่สุด การถ่ายทอดความรู้ภายในโรงเรียน การศึกษาดูงาน การสร้างขวัญกำลังใจ การสร้างโอกาสแก่ครูและบุคลากร การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง การสนับสนุนให้เข้าอบรมเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ศึกษาดูงาน เพื่อนำมาพัฒนานักเรียนและโรงเรียน การทำงานอย่างจริงจัง ความมุ่งมั่น ตระหนักในหน้าที่ เกิดความภาคภูมิใจกับผลผลิต

5. ทักษะ (Skills)

ด้านทักษะ มีปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร มีการบริหารงานที่มีความโดดเด่น เน้นการปฏิบัติเป็นแบบอย่าง เป็นผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน พัฒนางานและการจัดการเรียนการสอนเสมอ มีทักษะในการบริหารและเน้นทักษะแก่ครูและบุคลากรในการปฏิบัติงาน ดังนี้

5.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร โรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงานที่มีความโดดเด่น ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การปฏิบัติให้เป็นตัวอย่าง ความเสียสละ การใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการบริหารอย่างจริงจัง...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การเป็นที่ยอมรับในเรื่องการบริหารโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การเป็นผู้นำที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาใช้ในการบริหารโรงเรียน การแบ่งงานตามความถนัด โดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละคนให้เหมาะสมกับงาน การสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และเป็นตัวอย่างที่ดี...” พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...การบริหารโรงเรียนจนเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศ...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...ความพยายามในการสร้างโรงเรียนให้มีชื่อเสียง ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความรู้หลายด้าน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครอง

นักเรียนที่ว่า “...การเป็นคนจริงจัง ทำจริงของผู้บริหาร...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...การที่ผู้บริหารมีความโดดเด่นด้านความรู้ ความสามารถรอบด้าน โดยยึดหลักความพอเพียง เน้นคุณธรรม...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การที่ผู้บริหารเป็นคนเก่งทุกด้าน โดดเด่นเรื่องทักษะการปลูกฝังเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงานที่มีความโดดเด่นในการบริหารสถานศึกษา คือ การปฏิบัติให้เป็นตัวอย่าง ความเสียสละ การใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการบริหารอย่างจริงจัง การเป็นที่ยอมรับในเรื่องการบริหาร โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การเป็นผู้นำที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาใช้ในการบริหาร โรงเรียน การแบ่งงานตามความถนัดโดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละคนให้เหมาะสมกับงาน การสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และเป็นตัวอย่างที่ดี ความพยายามในการสร้างโรงเรียนให้มีชื่อเสียง การเป็นผู้ที่มีความรู้หลายด้าน

5.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความเชี่ยวชาญในบริหารงาน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การศึกษาเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง การนำความรู้ไปปรับใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ การที่ผู้บริหารสามารถถ่ายทอดความรู้ ให้ความรู้แก่ผู้อื่นได้...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การที่ผู้บริหารเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกลเห็นคุณค่าของงาน ใช้ความรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้ ประสบการณ์ของผู้บริหาร การปฏิบัติจริงในครัวเรือน ในโรงเรียน การหมั่นฝึกตนและเข้ารับการพัฒนาอยู่เสมอ...” เช่นกันกับพนักงานบริการที่ว่า “...การที่ผู้บริหารมีความเชี่ยวชาญในการสร้างกิจกรรมใหม่ๆเกี่ยวกับความพอเพียง และการพัฒนางาน...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การที่ผู้บริหารมีความเก่ง ความเชี่ยวชาญด้านการจัดการ การบริหาร และการวิเคราะห์ผู้เรียน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...การที่ผู้บริหารเป็นคนเก่งหลายด้าน การประสานงานกับชุมชน การเป็นที่ยอมรับของชุมชน...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...ความเชี่ยวชาญด้านการบริหาร การเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีประสบการณ์ในการทำงาน...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “... การเป็นคนทำงานเก่ง มีความเชี่ยวชาญทุกด้าน อหยาศัยดี การประสานงานร่วมกับชุมชนเสมอ...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความเชี่ยวชาญในบริหารงาน คือ การศึกษาเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง การนำความรู้ไปปรับใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ การที่ผู้บริหารสามารถถ่ายทอดความรู้ ให้ความรู้แก่ผู้อื่น

ได้ มีวิสัยทัศน์กว้างไกลเห็นคุณค่าของงาน มีความเชี่ยวชาญในการสร้างกิจกรรมใหม่ ๆ เกี่ยวกับความพอเพียง ใช้ความรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้ ประสบการณ์ของผู้บริหาร การปฏิบัติจริงในครัวเรือน ในโรงเรียน การหมั่นฝึกตนและเข้ารับการพัฒนาอยู่เสมอ การเป็นคนทำงานเก่ง มีความเชี่ยวชาญทุกด้าน อหยาศัยดี การประสานงานร่วมกับชุมชนเสมอ

5.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน

ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการพัฒนางานและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐานในการบริหารงาน 4 งานหลัก การจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร การลงมือทำจริง การสนับสนุนให้ได้แสดงศักยภาพของตัวเอง และหมั่นสร้างขวัญกำลังใจให้กับนักเรียน...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การเอาใจใส่ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การนำนวัตกรรมใหม่ๆมาใช้กับนักเรียนให้มากที่สุด การดูแลปรับปรุงแก้ไขงานต่าง ๆ...” เช่นกัน ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...การพัฒนาโรงเรียนเรื่อย ๆ ทั้งการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมพัฒนา...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การจัดกิจกรรมใหม่ ๆ ให้ชุมชนได้เข้าร่วม การประชุมปรึกษากับคณะกรรมการเพื่อแสดงความคิดเห็นร่วมกัน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...การพัฒนาโรงเรียน การนำความรู้มาปรับใช้ในโรงเรียนอยู่เสมอ...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...การพัฒนาสื่อที่ทันสมัย การสร้างแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม และการจัดกิจกรรมต่างๆเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การพัฒนาของโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ความร่วมมือกันกับชุมชน การลงมือปฏิบัติจริงทั้งครูและนักเรียน...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการพัฒนางานและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน คือ การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐานในการบริหารงาน 4 งานหลัก การจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร การลงมือทำจริง การสนับสนุนให้ได้แสดงศักยภาพของตัวเอง และหมั่นสร้างขวัญกำลังใจให้กับนักเรียน การเอาใจใส่ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้กับนักเรียนให้มากที่สุด การดูแลปรับปรุงแก้ไขงานต่าง ๆ พัฒนาโรงเรียนเรื่อย ๆ ทั้งการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมพัฒนา การจัดให้ชุมชนได้เข้าร่วมกิจกรรม การประชุมปรึกษากับคณะกรรมการเพื่อแสดงความคิดเห็นร่วมกัน การพัฒนาสื่อที่ทันสมัย การสร้างแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

5.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน

ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านทักษะในการบริหารงาน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา

ที่ว่า “...การใช้ทักษะการเรียนรู้ การหมั่นศึกษาเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เกิดความเชี่ยวชาญ ควบคู่กับหลักทฤษฎีการบริหารงานแบบ PDCA การให้ข้อมูลสะท้อนกลับ และการวางแผนแบ่งภาระงานให้เหมาะสม...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...นำทักษะการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานของโรงเรียน ความโดดเด่นเรื่องความพอเพียง...” สอดคล้องกับพนักงานบริการที่ว่า “...ทักษะในการบริหารโรงเรียน โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการปฏิบัติ...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...ปัจจัยสำคัญคือทักษะในการทำงาน ความเชี่ยวชาญ หมั่นเรียนรู้ และการบริหารโรงเรียนอย่างเหมาะสม...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...ทักษะในการดำเนินงาน การใช้หลักวิชาการ ความสามารถในการบริหารจัดการในโรงเรียน...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...การมีทักษะการปฏิบัติ การมองอนาคตไว้ล่วงหน้า การสร้างการเรียนรู้ให้กับนักเรียนไว้เป็นพื้นฐาน...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...มีทักษะการบริหารงาน เป็นที่ยอมรับของชุมชน การวางแผนงาน และแบ่งงานได้อย่างเหมาะสม...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านทักษะในการบริหารงาน คือ การใช้ทักษะการเรียนรู้ ทักษะในการทำงาน ความเชี่ยวชาญ หมั่นเรียนรู้ และการบริหารโรงเรียนอย่างเหมาะสม การหมั่นศึกษาเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เกิดความเชี่ยวชาญ ควบคู่กับหลักทฤษฎีการบริหารงานแบบ PDCA การให้ข้อมูลสะท้อนกลับ และการวางแผนแบ่งภาระงานให้เหมาะสม นำทักษะการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานของโรงเรียน ความโดดเด่นเรื่องความพอเพียง เน้นการปฏิบัติ การใช้หลักวิชาการ ความสามารถในการบริหารจัดการในโรงเรียน ทักษะการปฏิบัติ การมองอนาคตไว้ล่วงหน้า การสร้างการเรียนรู้ให้กับนักเรียนไว้เป็นพื้นฐาน ทักษะการบริหารงานเป็นที่ยอมรับของชุมชน การวางแผนงาน และแบ่งงานได้อย่างเหมาะสม

5.5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเน้นทักษะแก่ครูและบุคลากรในโรงเรียนในการปฏิบัติงาน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การเน้นย้ำให้มีทักษะเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เข้าใจ มีความสามารถถ่ายทอดความรู้ไปสู่ตัวผู้เรียน การนำความรู้ไปปฏิบัติในชีวิตจริง...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...ปัจจัยสำคัญ คือ การเน้นทักษะการปฏิบัติจริงแก่ครูและบุคลากร การลงมือปฏิบัติ ฝึกฝนตนเอง การนำความรู้มาประยุกต์ใช้ให้เกิดผลดีที่สุด...” เช่นกัน ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...การเน้นทักษะการปฏิบัติจริง ให้ได้ลงมือทำทั้งครูและนักเรียน...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การจัดกิจกรรมที่ให้ทุกคนได้ลงมือปฏิบัติร่วมกัน ทั้งครู นักเรียน และชุมชนช่วยเหลือกัน...” ซึ่งสอดคล้อง

กับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...การเพิ่มทักษะการทำงานตามความสามารถ และการแบ่งงานตามความเหมาะสม...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...เน้นทักษะการลงมือปฏิบัติจริงสู่ผู้เรียน และทักษะการใช้เทคโนโลยีให้ถูกต้อง...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การให้นักเรียนลงมือทำ ครูก็ทำร่วมกับนักเรียน การร่วมกิจกรรมชุมชนกับโรงเรียน...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเน้นทักษะแก่ครูและบุคลากรในโรงเรียนในการปฏิบัติงาน คือ การเน้นย้ำให้มีทักษะเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เข้าใจ มีความสามารถถ่ายทอดความรู้ไปสู่ตัวผู้เรียน การนำความรู้ไปปฏิบัติในชีวิตจริง การเน้นทักษะการปฏิบัติจริงแก่ครูและบุคลากร การลงมือปฏิบัติฝึกฝนตนเอง การนำความรู้มาประยุกต์ใช้ให้เกิดผลดีที่สุด การลงมือทำทั้งครูและนักเรียน จัดกิจกรรมที่ให้ทุกคนได้ลงมือปฏิบัติร่วมกัน ทั้งครู นักเรียน และชุมชน ช่วยเหลือกัน ร่วมกิจกรรมกับชุมชน การเพิ่มทักษะการทำงานตามความสามารถ และการแบ่งงานตามความเหมาะสม ทักษะการใช้เทคโนโลยีให้ถูกต้อง มีทักษะจากการเรียนรู้จนสร้างเป็นนิสัย

6. แบบการบริหาร (Style)

ด้านแบบการบริหาร มีปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร มีการจัดแบ่งงานให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถ ใช้การบริหารแบบทีมบริหารงานโดยสะท้อนวัฒนธรรมโรงเรียน ดังนี้

6.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านการจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสมกับลักษณะโรงเรียน โดยบริหารจัดการแบ่งงานให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของครูและบุคลากรในโรงเรียน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การพิจารณาลักษณะโรงเรียน ศีรษะรูปแบบวิธีการแบ่งงาน 4 งาน ให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของครูและบุคลากรในโรงเรียน การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นช่วยเหลือกันตามขอบข่ายของงานหลัก การคำนึงถึงลักษณะโรงเรียนเป็นสำคัญ...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การจัดการที่เหมาะสมกับสภาพโรงเรียน เหมาะสมกับโครงสร้างของโรงเรียน การให้ที่ประชุมมีส่วนร่วม...” สอดคล้องกับพนักงานบริการที่ว่า “...การจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสม การศึกษาจากตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จ และการปฏิบัติอย่างตั้งใจ...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การจัดการที่ดี การทำให้โรงเรียนมีชื่อเสียงจนเป็นที่ยอมรับจนถึงระดับประเทศ...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...การจัดรูปแบบวิธีให้เหมาะสมกับโรงเรียนขนาดเล็ก การดูแลโรงเรียนดี ตกแต่งและปรับปรุงและพัฒนา...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...การจัดการที่เหมาะสม การคำนึงถึงความอยู่รอดของโรงเรียน การศึกษา วิเคราะห์ตาม

ความเหมาะสม...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การจัดการที่เน้นคุณธรรมให้กับนักเรียน ควบคู่กันกับโรงเรียนวิถีพุทธ การบริหารที่เหมาะสม...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร โรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการจัดการที่มีรูปแบบวิธี ที่เหมาะสมกับลักษณะ โรงเรียน คือ การพิจารณาลักษณะ โรงเรียนศึกษารูปแบบวิธีการแบ่งงาน 4 งาน ให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของครูและบุคลากร ในโรงเรียน การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นช่วยเหลือกันตามขอบข่ายของงานหลัก การคำนึงถึงลักษณะ โรงเรียนเป็นสำคัญ การจัดการที่เหมาะสมกับสภาพโรงเรียน เหมาะสมกับโครงสร้างของโรงเรียน การให้ที่ประชุมมีส่วนร่วม การจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสม การศึกษาจากตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จ และการปฏิบัติอย่างตั้งใจ การทำให้โรงเรียนมีชื่อเสียงจนเป็นที่ยอมรับจนถึงระดับประเทศ จัดรูปแบบวิธีให้เหมาะสมกับโรงเรียนขนาดเล็ก การดูแลโรงเรียนดี ตกแต่งและปรับปรุงและพัฒนา คำนึงถึงความอยู่รอดของโรงเรียน การจัดการที่เน้นคุณธรรมควบคู่กับโรงเรียนวิถีพุทธ

6.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร โรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน

ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการสั่งการ การควบคุม การจูงใจ ที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมของโรงเรียน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การใช้หลักการบริหารแบบพี่น้อง การปรึกษาหารือ เอื้ออาทรต่อกัน การลงมือปฏิบัติร่วมกัน ความรักและสามัคคีกัน...” และสอดคล้องกับครูผู้สอน ที่ว่า “...การสั่งการหรือมอบหมายงานทั้งที่เป็นทางการและ ไม่เป็นทางการ เน้นการพูดคุย ปรึกษากัน มีความเคารพต่อกัน การมุ่งเน้นผลผลิตของงาน การสร้างแรงจูงใจด้วยรางวัลตามความเหมาะสม ...” ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...การบอกกล่าวขอความร่วมมือโดยเน้นการช่วยเหลือกัน การหาแนวทางของความสำเร็จร่วมกัน...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การขอความร่วมมือจากภายนอกให้มีส่วนร่วมในงานต่าง ๆ ของโรงเรียน การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในความสำเร็จ...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...การแบ่งงาน บริหารงาน สั่งการในโรงเรียนแบบร่วมมือกัน...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...การสร้างแรงจูงใจ โดยการให้ของขวัญ การแสดงความชื่นชมยินดีตามความเหมาะสม การสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การดูแลโรงเรียนดี การช่วยเหลือกันเหมือนพี่น้อง...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ในการบริหาร โรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านการสั่งการ การควบคุม การจูงใจ ที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมของโรงเรียน คือ การใช้หลักการบริหารแบบพี่น้อง การปรึกษาหารือ เอื้ออาทรต่อกัน การลงมือปฏิบัติร่วมกัน ความรักและสามัคคีกัน เน้นการพูดคุย ปรึกษากัน มีความเคารพต่อกัน การมุ่งเน้นผลผลิตของงาน การสร้างแรงจูงใจด้วยรางวัลตามความเหมาะสม

การช่วยเหลือกัน หาแนวทางของความสำเร็จร่วมกัน ขอความร่วมมือจากภายนอกให้มีส่วนร่วมในงานต่าง ๆ ของโรงเรียน การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในความสำเร็จ การแสดงความชื่นชมยินดีตามความเหมาะสม การสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การหารูปแบบวิถีในการจัดการ และวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันขององค์กร ความเป็นพี่น้อง รักและสามัคคี

7. ค่านิยมร่วม (Shared values)

ด้านค่านิยมร่วม มีปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารในสถานศึกษา มีความเชื่อร่วมกัน มีการดำเนินงานร่วมกัน มีเป้าหมายเดียวกัน ดังนี้

7.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านค่านิยมร่วมกันระหว่างบุคลากรในโรงเรียน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การพูดคุย ปรึกษาหารือกันบ่อย ๆ การเน้นเรื่องความประหยัดพอเพียง โดยสามารถพูดคุยแนะนำกันฉันท์พี่น้อง การมีความรักและจริงใจต่อกันในโรงเรียน ความเสียสละของผู้บริหาร...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การทำงานร่วมกันตามความเหมาะสม การทำงานแบบครอบครัว แบบพี่น้อง การทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข...” เช่นกัน ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...การอยู่ด้วยกันแบบพี่น้อง มีอะไรก็จะช่วยเหลือกัน...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การให้ความร่วมมือกัน การทำงานไปในทิศทางเดียวกัน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “... การให้ความร่วมมือกัน สามัคคี และมีค่านิยม ความคิดไปในทางเดียวกัน ความรักใคร่ปรองดองกัน...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “... การปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน ความสามัคคี รักใคร่ปรองดองกันในหมู่คณะ การไม่มีความขัดแย้ง...” ซึ่งจะพบว่าข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การเน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ความสมัคสมานสามัคคีกัน...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านค่านิยมร่วมกันระหว่างบุคลากรในโรงเรียน คือ การพูดคุย ปรึกษาหารือกันบ่อย ๆ การพูดคุยแนะนำกันฉันท์พี่น้อง ความรักใคร่ปรองดองกัน การมีความรักและจริงใจต่อกันในโรงเรียน ทำงานร่วมกันตามความเหมาะสม การทำงานแบบครอบครัว แบบพี่น้อง การทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข การให้ความร่วมมือกันทำงานไปในทิศทางเดียวกัน เน้นเรื่องความประหยัดพอเพียง ความเสียสละของผู้บริหาร ความร่วมมือกัน สามัคคีและมีค่านิยม ความคิดไปในทางเดียวกัน เน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

7.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการปฏิบัติงาน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการทำงาน การมุ่งเน้นนักเรียน

เป็นสำคัญ การทำงานร่วมกันทั้งผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองในการร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การทำงานร่วมกัน การช่วยเหลือกัน ไม่แบ่งแยกตำแหน่งหน้าที่ หัวหน้า ลูกน้อง...” สอดคล้องกับพนักงานบริการที่ว่า “...การให้ความร่วมมือกัน การพูดคุยกันอย่างมีเหตุผล ความสามัคคี และมีเป้าหมายร่วมกัน...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การปฏิบัติงานด้วยความสามัคคี การสร้างผลงานร่วมกัน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...การสร้างสามัคคีในองค์กร ความร่วมมือกันดีของทุกฝ่าย การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การเห็นความสำคัญของชุมชน...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...การสร้างสามัคคีในองค์กร การให้ความสำคัญกับงานทุกอย่างของโรงเรียน โดยไม่แบ่งแยกกัน...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การทำงานร่วมกันทั้งหมด การช่วยเหลือกัน...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร โรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการปฏิบัติงาน คือ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการทำงาน การมุ่งเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ การทำงานร่วมกัน ทั้งผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองในการร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ การช่วยเหลือกันไม่แบ่งแยกตำแหน่งหน้าที่ หัวหน้า ลูกน้อง การพูดคุยกันอย่างมีเหตุผล ความสามัคคี และมีเป้าหมายร่วมกันดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ปฏิบัติงานด้วยความสามัคคี การสร้างผลงานร่วมกัน ความร่วมมือกันดีของทุกฝ่าย การเห็นความสำคัญของชุมชน

7.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร โรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียน

ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเน้นความเชื่อร่วมกัน ของบุคลากรในโรงเรียน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การพูดคุย ประชุมร่วมกันในโรงเรียน การมีความเชื่อร่วมกันเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความเชื่อมั่นในการสร้างภูมิคุ้มกันให้เด็ก...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...การเน้นเรื่องความเชื่อร่วมกันเรื่องความสามัคคี ช่วยเหลือกันและการทำงานร่วมกัน การมีเป้าหมายเดียวกัน...” เช่นกัน ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...การเน้นเรื่องความมีเหตุผล การกระตุ้นให้ทุกคนมีความเห็นร่วมกัน...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...ความเข้มแข็งของโรงเรียนขนาดเล็ก การมีผู้บริหารดี การสร้างความเชื่อมั่นให้กับชุมชน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...การเน้นเรื่องความสามัคคี ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในความสำเร็จ การเน้นเรื่องความสำเร็จจากการลงมือทำจริง ความเชื่อมั่นในความสำเร็จ และการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...การเน้นความเชื่อเรื่องความสำเร็จ การปฏิบัติงานร่วมกัน ความมุ่งมั่นที่จะประสบผลสำเร็จ ความชื่นชมยินดีในความสำเร็จร่วมกัน...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...การดำเนินงานของโรงเรียนไปในทิศทางเดียวกัน...” จากข้อมูลข้างต้น พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ

ในการบริหาร โรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเน้นความเชื่อ ร่วมกันของบุคลากรในโรงเรียน คือ การพูดคุย ประชุมร่วมกันในโรงเรียน การมีความเชื่อร่วมกัน เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความเชื่อมั่นในการสร้างภูมิคุ้มกันให้เด็ก ความเชื่อร่วมกัน เรื่องความสามัคคี ช่วยเหลือกันและการทำงานร่วมกัน การมีเป้าหมายเดียวกัน มีเหตุผล การกระตุ้น ให้ทุกคนมีความเห็นร่วมกัน ความเข้มแข็งของโรงเรียนขนาดเล็ก การมีผู้บริหารดี การสร้าง ความเชื่อมั่นให้กับชุมชน ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในความสำเร็จ การลงมือทำจริง และการเป็นแบบอย่าง ที่ดีให้กับนักเรียน

รูปแบบการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของโรงเรียน

บ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

การบริหารสถานศึกษาโดยการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาดำเนินการ บริหารสถานศึกษา โดยการประสานองค์ประกอบการบริหารตามแนวคิดของ McKinsey (7S) ของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีการบริหาร สรุปเป็นประเด็นที่สำคัญได้ ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างองค์กร (Structure)

ผู้บริหารโรงเรียนมีการกำหนดลักษณะโครงสร้างของโรงเรียนที่แสดงความสัมพันธ์ ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ โดยบริหารจากล่างขึ้นบน กระจายอำนาจสู่บุคคล สู่ ทีมงานแบบมีส่วนร่วมมีการแบ่งโครงสร้างงานตามหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม พร้อมรับต่อ การเปลี่ยนแปลง ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...โดยบริหารจัดการ โครงสร้าง และกระบวนการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ใช้การบริหารจากล่างขึ้นบน ด้านความพอประมาณการบริหารงานด้าน โครงสร้างองค์กร มีความพอประมาณในการพิจารณาอบหมายให้มีอำนาจหน้าที่ตามงานบริหาร 4 ฝ่ายของโรงเรียน โดยคำนึงถึงความเหมาะสม กระจายอำนาจสู่บุคลากร...” สอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...แบ่งโครงสร้างงานตาม 4 ฝ่าย โดยผู้บริหารใช้ความรู้ ความรอบคอบในการวางแผนการตัดสินใจ พิจารณาตามความสามารถและความถนัดใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ในด้านความมีเหตุผล มีการพิจารณาโครงสร้างการบริหาร โรงเรียนตามหลักวิชาการ และหลักกฎหมาย แบ่งหน้าที่ โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ...” และสอดคล้องกับพนักงาน บริหารที่ว่า “...ผู้บริหารมีการกำหนดให้มีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบตามสายงานและให้เกียรติ ในการตัดสินใจ กระจายอำนาจสู่บุคคล สู่ทีมงาน ตามโครงสร้าง บริหารจากล่างขึ้นบน...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...บริหารโดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม

จากการประชุมร่วมกันกับคณะกรรมการของโรงเรียน รับฟังความคิดเห็นจากผู้ปฏิบัติ จากระดับล่างขึ้นบน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...ผู้บริหารใช้หลักการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานเป็นฝ่าย 4 ฝ่าย มีการกระจายอำนาจและช่วยเหลือกัน ด้านการมีภูมิคุ้มกัน มีการบริหารโรงเรียน โดยสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีพร้อมรับต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...ผู้บริหารกำหนดแผนงานตามโครงสร้างเพื่อเตรียมความพร้อม กระจายอำนาจในการบริหารนำไปสู่ผลประโยชน์ระยะยาว และด้านเงื่อนไขความรู้ผู้บริหารมีความรู้รอบด้าน รอบรู้เกี่ยวกับวิชาการสามารถแนะนำ เป็นที่ปรึกษา สอดส่องดูแลบุคลากรและนักเรียนได้อย่างทั่วถึงทุกฝ่าย...” ซึ่งจะสอดคล้องกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...ในด้านเงื่อนไขคุณธรรมใช้หลักคุณธรรมในการบริหาร โดยกระจายอำนาจในการบริหารอย่างทั่วถึงทุกฝ่าย ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนตามความเหมาะสม กำหนดโครงสร้างของโรงเรียนในการรับผิดชอบต่อสังคม...” จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า รูปแบบการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านโครงสร้างองค์กร ประกอบด้วยการแบ่งงานเป็น 4 งาน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ และการบริหารทั่วไป มีการบริหารจากล่างขึ้นบน กระจายอำนาจสู่บุคคล ผู้ทีมงานแบบมีส่วนร่วม แสดงถึงความสัมพันธ์ตามโครงสร้างอย่างเหมาะสม กำหนดโครงสร้างของโรงเรียนที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ แบ่งโครงสร้างงานตามหน้าที่อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สร้างภูมิคุ้มกันที่พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ แบ่งหน้าที่โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ

2. ด้านกลยุทธ์ (Strategy)

ผู้บริหารมีการวางแผนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน โดยพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน รวมถึงโอกาสและอุปสรรคในการพัฒนาโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย การวางแผนเชิงรุก วิเคราะห์สภาพจัดทำแผนปฏิบัติการ ปฏิบัติตามแผนและติดตามปรับปรุงแผนงาน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...ใช้การวางแผนเชิงรุกในการบริหาร ด้านความพอประมาณจะกำหนดวิสัยทัศน์วางแผนนโยบาย แผนงาน โครงการ จัดทำแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษา ให้ครอบคลุมการพัฒนาการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปฏิบัติและปรับปรุงตามแผนบนพื้นฐานของความพอดีเหมาะสมกับสถานะสังคมและสิ่งแวดล้อม...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...ผู้บริหาร มีความรอบคอบ มีการวางแผน ในการจัดทำแผนกลยุทธ์ให้มีความพอประมาณแบบเชิงรุก ด้านความมีเหตุผล ในการจัดทำแผนกลยุทธ์จะมีการพิจารณาจาก

เหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องวิเคราะห์สภาพ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ มีการดำเนินการตามแผนอย่างเป็นระบบ และติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง...” ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...การบริหารเริ่มจากการประชุม ปรึกษาหารือ ประสานความร่วมมือ เพื่อวางแผนเชิงรุกวิเคราะห์สภาพในด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน มีการวิเคราะห์ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ร่วมกัน และร่วมกำหนดแนวทางในการป้องกัน แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้า ...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...ผู้บริหารมีการจัดหางบประมาณเพื่อรองรับในการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในสภาพแวดล้อมที่อาจเปลี่ยนแปลงไปในอนาคต โดยวางแผนเชิงรุก ผู้บริหารมีการสร้างองค์การภายในให้เกิดความเข้มแข็ง ติดตามปรับปรุงสม่ำเสมอ...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...ผู้บริหารใช้ความรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ อย่างรอบคอบและระมัดระวัง และด้านเงื่อนไขคุณธรรม ผู้บริหารสามารถบริหารงานให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนเชิงรุก จัดกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...มีการวางแผนเชิงรุก ผู้บริหารใช้สติปัญญาอย่างถูกต้อง ทำการวิเคราะห์สภาพเพื่อหาจุดเด่นของโรงเรียน มีความอดทน สร้างโอกาสในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...ผู้บริหารปฏิบัติตามแผน ติดตามปรับปรุงแผนงานตามความเหมาะสม รับผิดชอบต่อสังคม โดยปรับปรุงตามบริบทของโรงเรียนอย่างเหมาะสมจากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า รูปแบบการบริหาร ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านกลยุทธ์ประกอบด้วย การวางแผนเชิงรุก วิเคราะห์สภาพ จัดทำแผนปฏิบัติการ ปฏิบัติตามแผนและติดตามปรับปรุงแผนงานเสมอ มีการทำงานแบบร่วมมือ ร่วมใจเป็นทีม เพื่อวิเคราะห์สภาพวางแผนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน โดยพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน รวมถึงโอกาสและอุปสรรค ในการพัฒนาโรงเรียนโดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ วางแผนจัดทำแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติงาน ของสถานศึกษาให้ครอบคลุมการพัฒนาการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ด้านระบบการปฏิบัติงาน (Systems)

ผู้บริหารมีกระบวนการและลำดับขั้นในการปฏิบัติงานทุกอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง สอดคล้องประสานกันทุกระดับ มีการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการ และกระบวนการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...การบริหารมีกระบวนการทำงานเป็นลำดับ ขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ในด้านความพอประมาณจะมีกระบวนการ และลำดับขั้นในการบริหารจัดการเป็นระบบตามหลักการบริหารงานทั่วไปโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับสถานะสังคม และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนเป็นสำคัญ..” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...มีการบริหาร

เป็นระบบในด้านความมีเหตุผล ผู้บริหารมีความรอบคอบในการพิจารณาตัดสินใจ โดยประชุมเพื่อกำหนดแผนงานอย่างเป็นขั้นตอน มีการจัดระบบงานอย่างต่อเนื่อง และสร้างภูมิคุ้มกัน โดยการประสานความร่วมมือ...” ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...การบริหารในขั้นตอนการทำงานเป็นระบบต่อเนื่องจะมีความยืดหยุ่น ปรับตามความเหมาะสม เพื่อสามารถปฏิบัติงานและรับมือต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...ผู้บริหารมีทักษะในการประสานงาน การบริหารจึงเป็นระบบประสานกันทุกระดับ เริ่มจากประสานงานภายในโรงเรียนขยายไปสู่ภายนอก โรงเรียนทั้งผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานต่าง ๆ สร้างเป็นภาคีเครือข่าย...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...ผู้บริหารมีคุณธรรม เน้นความขยันหมั่นเพียร รู้จักแบ่งปันเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...มีการวางแผนและจัดระบบการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...มีการประชุมเพื่อกำหนดแผนงานอย่างเป็นขั้นตอน มีการจัดระบบงานอย่างต่อเนื่องจากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า รูปแบบการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านระบบการปฏิบัติงาน มีการจัดลำดับขั้นตอนปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง ประสานกันทุกระดับ มีการปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอนกำหนดกระบวนการและลำดับขั้นในการปฏิบัติงานทุกอย่างเป็นระบบ มีการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการและกระบวนการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. ด้านบุคลากร (Staff)

ผู้บริหารมีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถและมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ใช้หลักความสามารถ และความเสมอภาค พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้มีความพร้อมในการดำเนินการตามระบบการบริหารจัดการ โดยคัดเลือกบุคลากรที่มีความเหมาะสม พัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...ใช้หลักความสามารถ และความเสมอภาคในการบริหารด้านบุคลากร ในด้านความพอประมาณมีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม คำนึงถึงความรู้ ความสามารถ บุคลิกภาพ รวมถึงผลการปฏิบัติงานและส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพ...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...ผู้บริหารพิจารณาตามความสามารถ มีเหตุผลในการบริหารด้านบุคลากรอย่างเท่าเทียมกันในการบริหาร มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อร่วมพิจารณาถึงความเหมาะสมและส่งเสริมการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง...” ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานตรงตามความถนัด ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน

มีการเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากรให้สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาบุคลากรเสมอ...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...ผู้บริหารใช้หลักความเสมอภาค ให้การสนับสนุนการจัดนิทรรศการ ส่งเสริมการสร้างผลงานของบุคลากร รวมถึงการอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง มีการจัดให้ศึกษาดูงานนอกสถานที่และเข้าร่วมงานของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อนำความรู้มาพัฒนาตนเองและพัฒนาการเรียนการสอนสู่นักเรียน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...พิจารณาตามความสามารถและมีการพัฒนาโรงเรียนเสมอ เน้นการฝึกคนให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการ โดยผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดี...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...ผู้บริหารมีการพิจารณาความสามารถมีการถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคลากรได้เน้นให้บุคลากรตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องเหมาะสมและพัฒนาบุคลากรเสมอ...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...มีการส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมโครงการต่าง ๆ อย่างเสมอภาคเพื่อพัฒนาศีลธรรมและจริยธรรมของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง...” จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า รูปแบบการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านบุคลากร โดยใช้หลักความสามารถ และความเสมอภาค คัดเลือกบุคลากรที่มีความเหมาะสม พัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ใช้ระบบคุณธรรมในการบริหารบุคคล โดยสร้างแรงจูงใจตามความเหมาะสม คัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม คำนึงถึงความรู้ ความสามารถ บุคลิกภาพ รวมถึงผลการปฏิบัติงานใช้หลักการมีส่วนร่วม เพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสมส่งเสริมให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานตรงตามความถนัด

5. ทักษะ(Skills)

ผู้บริหารมีทักษะ มีความโดดเด่น ความเชี่ยวชาญในการบริหาร การพัฒนางาน การจัดการเรียนการสอน เน้นการปฏิบัติเป็นแบบอย่าง เป็นผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน พัฒนางาน และการจัดการเรียนการสอนเสมอ มีทักษะในการบริหารและเน้นทักษะแก่ครูและบุคลากรในการปฏิบัติงานมีความรู้ความสามารถในการบริหารสามารถผลัดดันสถานศึกษาขนาดเล็กเป็นสถานศึกษาพอเพียงที่ได้รับการยอมรับในระดับประเทศ ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “... ต้องมีความเสียสละ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างมีทักษะการทำงาน คำนึงถึงพื้นฐานของความพอดี ใช้ทรัพยากรในการดำเนินการต่าง ๆ ในการบริหารอย่างพอประมาณ พัฒนางานและการจัดการเรียนการสอนเสมอ...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...ผู้บริหารเน้นทักษะแก่ครูและบุคลากรในการปฏิบัติงานมีทักษะในการบริหารงานโดยเริ่มจากการใช้ทักษะการเรียนรู้หมั่นแสวงหาความรู้ ศึกษาให้เชี่ยวชาญ รู้จักการวางแผนงานและมีการจัดการเรื่องภาระงานได้อย่างเหมาะสม...” ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...ผู้บริหารมีความเชี่ยวชาญในการบริหาร ใช้หลัก

วิชาการและหลักกฎหมายที่ถูกต้องเป็นทักษะในการบริหาร จริงจังในการทำงาน หมั่นแสวงหาความรู้...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...มีความโดดเด่นในการบริหาร โดยใช้หลักการมีการจัดประชุมร่วมกัน มีบุคลิกภาพดีเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น สร้างภูมิคุ้มกัน ใช้ทักษะการวางแผนในการบริหารงานเพื่อพร้อมรับต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลง เน้นทักษะแก่ครูและบุคลากรในการปฏิบัติงาน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...ผู้บริหาร เน้นทักษะแก่ครูและบุคลากรในการปฏิบัติงาน เน้นการลงมือปฏิบัติจริง การสร้างให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ โดยอยู่บนพื้นฐานของความพอเพียงบริหารโรงเรียนด้วยความไม่ประมาท...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...ผู้บริหารมีความเชี่ยวชาญ รอบรู้ เป็นแบบอย่างที่ดี มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำมาใช้ในการบริหาร สถานศึกษาหมั่นฝึกตนและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...ผู้บริหารมีความเชี่ยวชาญในการสร้างกิจกรรมใหม่ๆเกี่ยวกับความพอเพียงมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความสามารถหลายด้าน และผู้บริหารจะส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนได้แสดงศักยภาพของตนเอง ค้นหาแนวทางพัฒนา โดยน่านวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้พัฒนาโรงเรียนเสมอ มีการพัฒนา สร้างแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเสมอ...” จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า รูปแบบการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านทักษะมีการบริหารงานที่มีความโดดเด่น เน้นการปฏิบัติเป็นแบบอย่าง เป็นผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน พัฒนางานและการจัดการเรียนการสอนเสมอ มีทักษะในการบริหารและเน้นทักษะแก่ครูและบุคลากรในการปฏิบัติงานมีทักษะความรู้ความคิดใช้เทคนิควิธีในการบริหารอย่างมีคุณภาพ มีการฝึกทักษะมีความรอบรู้ เป็นแบบอย่างที่ดี โดยเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความสามารถหลายด้าน

6. ด้านแบบการบริหาร (Style)

ผู้บริหารมีการจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสมกับลักษณะ โรงเรียนสะท้อนถึงวัฒนธรรมองค์กร จัดแบ่งงานให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถ ใช้การบริหารแบบทีมบริหารงาน จัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในที่เอื้อต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...ใช้การบริหารแบบทีม และมีการบริหารมีรูปแบบวิธีในการบริหารที่เหมาะสมกับลักษณะโรงเรียน จากการสำรวจแบบมีส่วนร่วม จัดรูปแบบวิธีให้เหมาะสมกับโรงเรียนขนาดเล็กถึงกึ่งกลาง วัฒนธรรมโรงเรียน มีการศึกษา วิเคราะห์ตามความเหมาะสม จนเป็นที่ยอมรับในระดับต่าง ๆ...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...บริหารอย่างมีเหตุผล มีการแบ่งงานให้สอดคล้องกับความรู้

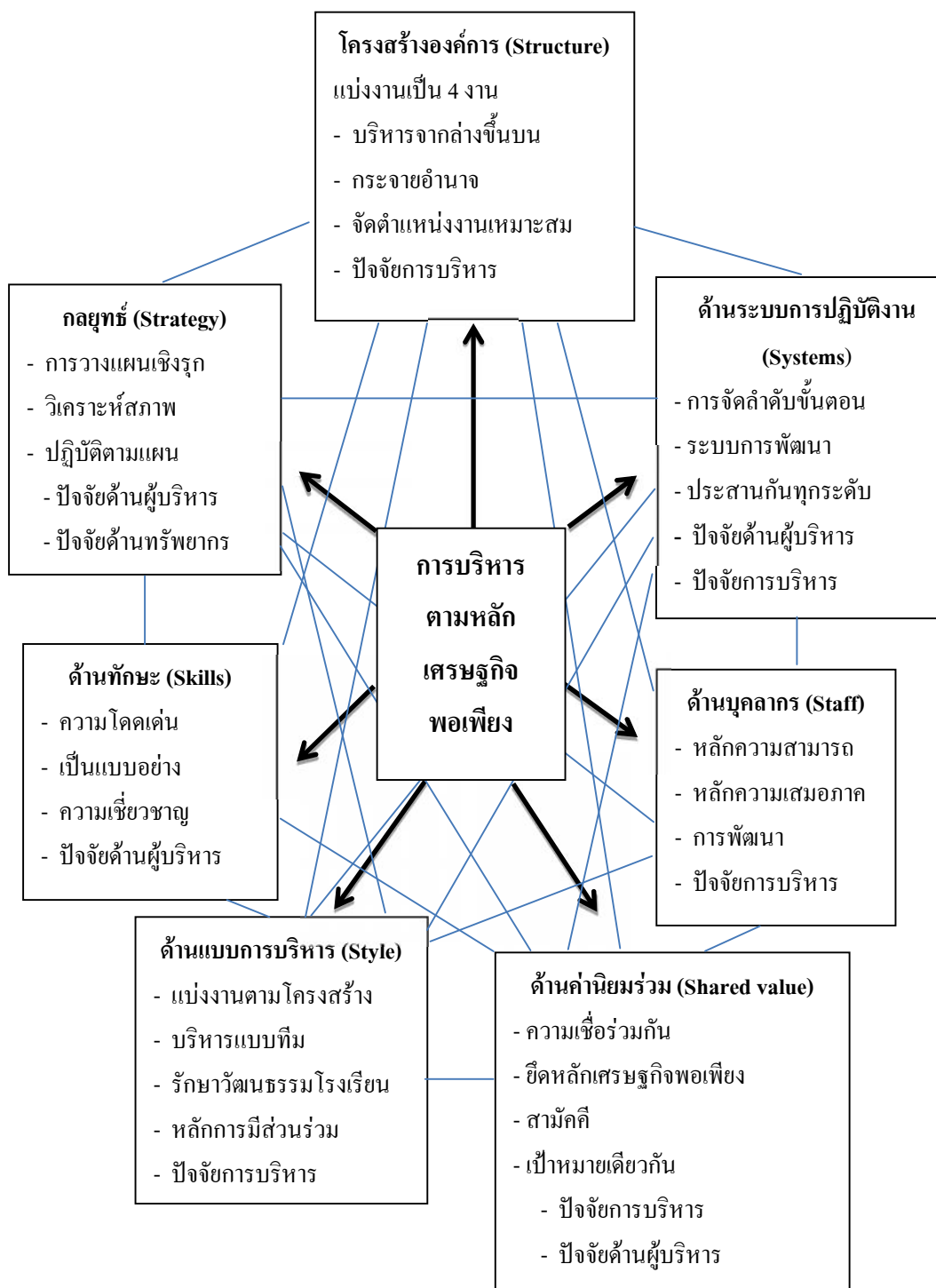
ความสามารถของครูและบุคลากรในโรงเรียน ตามขอบข่ายของงานหลักตามหลักวิชาการ...” ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...บริหารโดย พิจารณาจากปัจจัยต่างๆให้เหมาะสมกับสภาพโรงเรียน ผู้บริหารมีการสั่งการ ควบคุม และจูงใจ ที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมของโรงเรียน...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาที่ว่า “...การบริหารจะใช้ระบบพี่น้องในการบริหารเพื่อผลประโยชน์ในระยะยาว มีความเอื้ออาทรต่อกัน ปฏิบัติงานร่วมกัน ด้วยความรักและสามัคคีจูงใจโดยชี้ให้เห็นผลสำเร็จของงาน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียนที่ว่า “...ผู้บริหารใช้ความรอบรู้ในหลักวิชาการมาเป็นแบบในการบริหาร ปฏิบัติตนอย่างรอบคอบและระมัดระวัง เน้นการลงมือปฏิบัติเพื่อเป็นแบบอย่างในการบริหาร โรงเรียน...” และมีความสอดคล้องกับประชาชนที่ว่า “...ผู้บริหารมีการทำงานเป็นทีม พิจารณาความชอบด้านการกระทำ โดยให้รางวัลตามความเหมาะสม และเปิดโอกาสในการทัศนศึกษาและพัฒนาตนเอง...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...โรงเรียนทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในความสำเร็จของงาน เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ...” จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า รูปแบบการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านแบบการบริหารมีการจัดแบ่งงานให้สอดคล้องกับความรู้ ความสามารถ ใช้การบริหารแบบทีมบริหารงาน โดยสะท้อนวัฒนธรรมโรงเรียนมีการจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสมกับลักษณะโรงเรียนเหมาะสมกับโรงเรียนขนาดเล็ก โดยศึกษา วิเคราะห์ตามความเหมาะสมจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในที่เอื้อต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสภาพโรงเรียน

7. ด้านค่านิยมร่วม (Shared value)

ผู้บริหารมีการบริหารเน้นการมีความเชื่อร่วมกัน มีการดำเนินงานร่วมกัน มีเป้าหมายเดียวกันให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในการร่วมกำหนดแนวนโยบายและวางแผนให้สอดคล้องเห็น ข้อเสนอแนะในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสร้างบรรยากาศภายในสถานศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้ และการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับสถานศึกษา ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “...ในการบริหาร ผู้บริหารเน้นความเชื่อร่วมกันของบุคลากรในโรงเรียนเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เน้นความพอประมาณ พอเพียง ใช้ความรอบรู้ รอบคอบในการปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความสามัคคี...” และสอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “...มีเป้าหมายการทำงานร่วมกัน มีเหตุผล เน้นการตัดสินใจดำเนินการต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน สามัคคีกัน...” ดังที่พนักงานบริการเช่นกันที่ว่า “...เน้นความเชื่อร่วมกันในการปฏิบัติงาน

มีเป้าหมายเดียวกัน อยู่ร่วมกันเหมือนพี่น้อง มีค่านิยมร่วมในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มุ่งสร้างคุณภาพของโรงเรียน...” และสอดคล้องกับคณะกรรมการสถานศึกษา ที่ว่า “...บริหาร โดยทุกฝ่ายให้ความร่วมมือ สามัคคี ช่วยเหลือกันในการปฏิบัติงาน มีค่านิยมในเรื่อง ความสามัคคีคือพลัง ไม่ประมาทต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม มีความเชื่อมั่นในหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง มีการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน...” ซึ่งสอดคล้องกับผู้ปกครองนักเรียน ที่ว่า “...ผู้บริหารหมั่นฝึกคนปฏิบัติคนเป็นแบบอย่างที่ดีในการมีค่านิยม ศรัทธา เชื่อมั่นในหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทำงานไปในทิศทางเดียวกัน...” และมีความสอดคล้องกับประชาชน ที่ว่า “...โรงเรียนมุ่งเสริมสร้างให้มีคุณธรรมเป็นพื้นฐานในจิตใจ มีค่านิยมร่วมกันในการใช้หลัก คุณธรรมในการดำเนินชีวิต ด้วยความเพียร และซื่อสัตย์ ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในความสำเร็จมี เป้าหมายเดียวกัน...” ซึ่งจะพบว่า ข้อมูลตรงกันกับผู้นำชุมชนที่ว่า “...ทั้ง โรงเรียนและชุมชน มีความเชื่อมั่นในความสำเร็จ ชื่นชมยินดีในความสำเร็จ มีความเชื่อร่วมกัน...” จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า รูปแบบการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของ โรงเรียนบ้านใหม่ สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านค่านิยมร่วม มีความเชื่อ ร่วมกัน เชื่อมั่นในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน มีความสามัคคี มีเป้าหมายเดียวกันบริหารจัดการโดยให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในการร่วมกำหนดแนวนโยบายและวางแผน ร่วมให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การบรรยายภายในสถานศึกษา การส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งสร้างคุณภาพของ โรงเรียน

โดยแต่ละด้านจะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน สามารถสรุปความสัมพันธ์ได้ดังภาพที่ 7

ภาพที่ 7 รูปแบบการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 โดยศึกษาการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงมี 3 ห่วง ได้แก่ 1) ความพอประมาณ 2) ความมีเหตุผล 3) การมีภูมิคุ้มกัน และ 2 เงื่อนไข คือ 1) ความรู้ และ 2) คุณธรรม และศึกษาการบริหารตามระบบปัจจัยการบริหารตามแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey, 1980) มี 7 ประการ ได้แก่ 1) โครงสร้างองค์การ (Structure) 2) กลยุทธ์ขององค์การ (Strategy) 3) ระบบการปฏิบัติงาน (Systems) 4) บุคลากร (Staff) 5) ทักษะ (Skills) 6) แบบการบริหาร (Style) 7) ค่านิยมร่วม (Shared values) โดยผู้วิจัยได้เสนอรูปแบบการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี และการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี โดยบริหารตามระบบปัจจัยการบริหารตามแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey) จากการศึกษารูปแบบจากสภาพการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคีที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย เป็นการศึกษาโดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคีที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 3 คน พนักงานบริการ จำนวน 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 5 คน ประชาชนในชุมชน จำนวน 2 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 2 คน รวมทั้งหมดจำนวน 16 คน หลังจากได้ข้อมูลแล้วนำมาสรุปรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

สรุปผลการวิจัย

1. การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ในแต่ละด้าน สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ความพอประมาณ

1.1 การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ด้านความพอประมาณ ผู้บริหาร โรงเรียนคำนึงถึงความเหมาะสมในการบริหารทรัพยากรให้เหมาะสมกับสถานะสังคม และสิ่งแวดล้อมของ โรงเรียน โดยใช้หลักธรรมาภิบาล และการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน โครงการ ให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของโรงเรียน วางแผนบริหารงานงบประมาณให้มีความเพียงพอ เหมาะสม คุ่มค่า และเป็นประโยชน์ต่อผู้รับบริการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้ความร่วมมือจากทุกภาคีเครือข่าย เน้นการวางแผนการดำเนินงานที่เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน

1.2 การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ด้านความพอประมาณ ผู้บริหาร โรงเรียนมีการใช้ทรัพยากรดำเนินงานแบบพอประมาณมีเหตุผล ดำเนินการโดยวางแผนระดมความคิด ใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม และนำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดสรรงบประมาณตามโครงการให้เหมาะสม และมีความเพียงพอ มีการนิเทศ กำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง และมีการตรวจสอบการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า รักษาวัฒนธรรมของโรงเรียน โดยขอความร่วมมือจากชุมชนและใช้ทรัพยากรที่มีในชุมชนอย่างเหมาะสม

1.3 การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ด้านความพอประมาณ ผู้บริหาร โรงเรียนมีการบริหารอย่างเหมาะสมกับวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยมีการวิเคราะห์องค์กรร่วมกับภาคีเครือข่าย ร่วมวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค และนำเอาผลการวิเคราะห์มาบริหารจัดการ โดยนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน รักษาวัฒนธรรมโรงเรียนและคำนึงถึงวัฒนธรรมของท้องถิ่นเพื่อนำมาปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกและความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นให้ความร่วมมือกับท้องถิ่น ใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมส่งเสริมและสนับสนุนวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างเหมาะสม

1.4 การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ด้านความพอประมาณ ผู้บริหาร โรงเรียนบริหาร โรงเรียนด้วยความเหมาะสม พอเหมาะ พอควร ต่อความจำเป็นของโรงเรียน มีการดำเนินการ โดยมีการประชุมชี้แจงให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ระดมความคิดในการวางแผนงานใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการในการบริหารจัดการ นำมาสอดคล้องใน 4 งาน กำหนดเป้าหมายในการบริหารงานโดยคำนึงถึงความเหมาะสม มีการดำเนินการบริหาร โรงเรียนอย่างเหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน

2. ความมีเหตุผล

2.1 การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ด้านความมีเหตุผล ผู้บริหารโรงเรียนมีการตัดสินใจบริหารโรงเรียนอย่างมีเหตุผล ถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยการตัดสินใจในการบริหารของสถานศึกษาพอเพียง ต้องอยู่บนพื้นฐานของความรู้ความเข้าใจ ความถูกต้อง มีการวางแผน โครงสร้าง อย่างชัดเจน มีข้อมูลสารสนเทศซึ่งเป็นเหตุเป็นผล ใช้ทรัพยากรดำเนินการอย่างมีเหตุผล ทำให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความรอบคอบ มีเหตุผลในการทำงาน ใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตามกิจกรรมต่าง ๆ และบริหารงานอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

2.2 การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ด้านความมีเหตุผล ผู้บริหารโรงเรียนมีการตัดสินใจบริหารโรงเรียนอย่างมีเหตุผล ถูกต้องตามหลักกฎหมาย โดยการบริหารงานตามหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีการเตรียมความพร้อมในการบริหารงาน วางแผนงานอย่างคุ้มค่า โปร่งใส ใช้ทรัพยากรดำเนินงานอย่างมีเหตุผล มีหลักฐานในการบริหารจัดการ สามารถตรวจสอบได้ ยึดเอกสารอยู่ในกรอบของกฎหมาย

2.3 การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ด้านความมีเหตุผล ผู้บริหารโรงเรียนมีการตัดสินใจบริหารโรงเรียนอย่างมีเหตุผลถูกต้องตามหลักศีลธรรม จริยธรรม โดยการปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีโดยปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพผู้บริหาร เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ จริยธรรม มีความรัก ความเอาใจใส่ด้วยใจเป็นกลาง มีการนำหลักธรรมและการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาใช้ในการบริหารงาน

2.4 การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ด้านความมีเหตุผล ผู้บริหารโรงเรียนมีการตัดสินใจบริหารโรงเรียนอย่างมีเหตุผลถูกต้องตามหลักพื้นฐานวัฒนธรรมที่ดีงาม มีการเตรียมความพร้อมและวางแผนในการบริหารโดยผู้บริหารเป็นผู้นำแก่นุเคราะห์ในเรื่องการมีเหตุและผล ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นและร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรม ร่วมรักษาวัฒนธรรมโรงเรียน ศึกษาพื้นฐานวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ดีงามและร่วมสืบสานประเพณี โดยเข้าร่วมกิจกรรมในท้องถิ่น

3. การมีภูมิคุ้มกัน

3.1 การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีในการรองรับต่อผลกระทบ ผู้บริหารโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมวางแผนในการบริหาร เพื่อรองรับผลกระทบโดยศึกษา สภาพเศรษฐกิจสังคมปัจจุบัน โดยเฉพาะ ICT มีผลต่อการเรียนรู้และพฤติกรรมของนักเรียน และผู้ปกครองที่ขาดความรู้ โรงเรียนมีการวางแผน เพื่อให้เกิดภูมิคุ้มกัน โดยการให้ความรู้ และการจัดกิจกรรมภาคปฏิบัติให้กับนักเรียนเพื่อปลูกฝังให้เป็นคนดีและมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

ที่จะสร้างภูมิคุ้มกันให้กับทุกฝ่ายในการรองรับผลกระทบต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเหมาะสม

3.2 การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ด้านการเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ โดยการเตรียมความพร้อมด้านเศรษฐกิจ โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารจัดการเรียนรู้ด้านวิชาการให้ความรู้ที่ถูกต้องและสร้างความเข้าใจ วางแผนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาจัดการเรียนการสอน กำหนดเป้าหมายในการบริหารอย่างเหมาะสมส่งเสริมให้รู้จักการออมทรัพย์ ใช้จ่ายอย่างประหยัด และคุ้มค่า

3.3 การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ด้านการเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม โดยผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเตรียมความพร้อมวางแผนการบริหารงานเพื่อสร้างสังคมให้เกิดเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การฝึกให้นักเรียนได้ฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตาม การติดตามข่าวสาร การนำความรู้ร่วมวิเคราะห์วางแผนสภาพสังคมปัจจุบัน เพื่อความปลอดภัยและมีความสุข การวิเคราะห์แยกแยะและการเอาตัวรอดจากสังคมปัจจุบัน จัดการเรียนการสอนเน้นการปรับตัวให้สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข มีการปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม

3.4 การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ผู้บริหารโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม โดยโรงเรียนมีการวางแผนโครงการด้านสิ่งแวดล้อมให้มีความสวยงาม ร่มรื่น ปลอดภัย และให้ความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม การณรงค์ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อให้ความรู้และการนำสู่ปฏิบัติและจัดสภาพสิ่งแวดล้อมให้เป็นแหล่งเรียนรู้ มีการสร้างจิตสำนึกให้กับนักเรียน มีการนำเอาทรัพยากรมาใช้อย่างคุ้มค่า มีการประสานความร่วมมือกับองค์กรอื่น ในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดและสามารถนำเอาทรัพยากรที่ใช้ไปแล้วให้กลับนำมาใช้ใหม่ได้อีก

3.5 การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ผู้บริหารโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรม ทั้งทางภาษา การทำความเคารพ การแต่งกาย โดยผู้บริหารมีการวางแผนบริหารงานและการจัดกิจกรรม ปลูกฝังตามความเหมาะสม ส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนได้ปฏิบัติตามวัฒนธรรมด้วย มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนปลูกฝังในเรื่องของวัฒนธรรม สร้างภูมิคุ้มกัน รักษาวัฒนธรรมโรงเรียนโดยมีการเรียนรู้วัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านและยังคงไว้ ซึ่งการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยด้วย

4. ความรู้

4.1 การบริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ด้านความรู้ ผู้บริหารโรงเรียนมีการเน้นการฝึกคนแก่บุคลากรให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการ โดยบริหารแบบมีส่วนร่วม ประชุมเตรียมความพร้อมในการวางแผนการบริหารให้ความรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างชัดเจน มีความเข้าใจและนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนได้ โดยบูรณาการใน 8 กลุ่มสาระ รวมทั้งสามารถนำความรู้สู่การปฏิบัติได้ พร้อมทั้งส่งเสริมการฝึกอบรมและศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีความพร้อมและสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำผลงานทางวิชาการ และนำมาขยายผลให้กับบุคลากรในโรงเรียน

4.2 การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ด้านความรู้ ผู้บริหารโรงเรียนมีการเน้นการฝึกคนแก่นักเรียนให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการ โดยกำหนดเป้าหมายการบริหารงาน ให้ความรู้ด้านวิชาการแก่นักเรียน เน้นให้เกิดจากการเรียนรู้ ค้นคว้าด้วยตนเอง จนเป็นความเข้าใจ ผ่านการปฏิบัติจริง ใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้มีสมรรถนะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีการฝึกทักษะกระบวนการทางวิชาการ ส่งเสริมสนับสนุนการเข้าร่วมแข่งขัน ศึกษา ดูงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ เป็นแบบอย่างที่ดี มีการแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ เสมอ

4.3 การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านความรู้ ผู้บริหารโรงเรียนมีการเน้นการฝึกความรอบคอบและความระมัดระวังในการนำความรู้ไปใช้แก่บุคลากร โดยการให้ความรู้ที่ถูกต้องชัดเจนแก่บุคลากรเป็นสิ่งสำคัญ ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายในการบริหารทำความเข้าใจ เพื่อให้ความรู้ที่ถ่ายทอดสู่ผู้เรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการจัดทำแผนการสอน มีสื่อที่หลากหลาย มีการวิเคราะห์ให้นักเรียนเป็นรายบุคคล โรงเรียนมีการเน้นการฝึกความรอบคอบและระมัดระวังในการนำความรู้ไปใช้แก่บุคลากร โดยมีการประชุม วางแผนกับทุกภาคีเครือข่าย ให้ความรู้โดยคำนึงถึงความเหมาะสม

4.4 การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านความรู้ ผู้บริหารโรงเรียนมีการเน้นการฝึกความรอบคอบ และความระมัดระวังในการนำความรู้ไปใช้แก่นักเรียน โดยปลูกฝังผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมให้กับนักเรียน ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกคิด วิเคราะห์ วางแผน สรุปผล และนำผลมาร่วมกันวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย นักเรียนสามารถคิดเอง รู้จักวิเคราะห์ร่วมกันฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด นำเอาความรู้ที่ได้รับจากโรงเรียนออกสู่ชุมชน มีการเน้นการจัดการเรียนการสอนที่ได้ลงมือปฏิบัติ ประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้อง

5. คุณธรรม

5.1 การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านคุณธรรม

ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมเน้นการปฏิบัติงานโดยพิจารณาความผิชอบชั่วดีแก่บุคลากร โดยการวางแผนการดำเนินงาน กำหนดเป้าหมายการบริหารให้บุคลากรเป็นครูที่ดี มีคุณธรรม ส่งเสริมการเข้ารับการอบรมคุณธรรม จริยธรรม และการประพุดติ ปฏิบัติตนที่เป็นแบบอย่างแก่นักเรียน ชุมชน มีความปรารถนาดีต่อกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานไปในทางที่ถูกต้อง มีการดำเนินการประชุมกับทุกฝ่าย เพื่อพิจารณาตามความถูกต้อง ร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อหาข้อตกลง หาข้อสรุปร่วมกันเพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่บุคลากร ประพุดติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่บุคลากร

5.2 การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านคุณธรรม ผู้บริหาร

โรงเรียนมีการเน้นการปฏิบัติงานโดยพิจารณาความผิชอบชั่วดีแก่นักเรียน โดยเน้นกิจกรรมโรงเรียนวิถีพุทธ ซึ่งเน้นคุณธรรมจริยธรรม ทั้งที่เป็นนามธรรมและรูปธรรม เตรียมความพร้อมจัดกิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนา รู้ดี รู้ชั่ว โดยบูรณาการกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจนเป็นนิสัย ให้นักเรียนเป็นคนดี คิดก่อนทำ นำความสุข โรงเรียนมีการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนา เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

5.3 การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ด้านคุณธรรมผู้บริหาร

โรงเรียนมีการเน้นความซื่อสัตย์ สุจริต โดยปลูกฝังให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต จากการฝึกปฏิบัติกิจกรรมให้เกิดความรับผิดชอบเช่น งานสหกรณ์โรงเรียน และกิจกรรมออมทรัพย์ รวมทั้งเน้นย้ำบุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารให้ความสำคัญในการปลูกฝัง การสร้างแรงจูงใจในการทำดี เน้นย้ำการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมลักษณะนิสัยให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต โดยลงมือผ่านกิจกรรมงานในหน้าที่ต่าง ๆ ให้เป็นลักษณะนิสัยของนักเรียน

5.4 การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ด้านคุณธรรมผู้บริหาร

โรงเรียนมีการเน้นให้บุคลากรใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องและเหมาะสมในการดำเนินชีวิต โดยการบริหารงานบุคคลโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม หลักนิติธรรมและคุณธรรมส่งเสริมให้ครูมีการปฏิบัติงานบนความถูกต้อง มีความเหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กและบุคลากร ชุมชน เพื่อให้มีการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขตลอดจนมีการส่งเสริมการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง การสอนในเรื่องของดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข รู้จักการออม ส่งเสริมการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง บนพื้นฐานของความมีสติไม่ประมาท

5.5 การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ด้านคุณธรรมผู้บริหาร

โรงเรียนมีคุณธรรมด้านการกระทำ โดยมีความขยัน หมั่นเพียร มีความอดทน รู้จักแบ่งปัน

และรับผิดชอบต่อสังคม โดยส่งเสริมการปลูกฝังด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์และค่านิยม 12 ประการ ผ่านกิจกรรมสถานักเรียน ฝึกความรับผิดชอบ ส่งเสริมความรักความสามัคคี รักษา วัฒนธรรมโรงเรียน การทำงานแบบมีส่วนร่วมนำนักเรียนทำกิจกรรมจิตอาสาและรู้จักแบ่งปัน คนอื่น มีการให้ขวัญและกำลังใจ ผู้ที่ปฏิบัติตนเป็นคนดี ทั้งครูและนักเรียนมีความอดทน หนักแน่นเพียร ขยันต่อภาระงาน รู้จักแบ่งปันในทุกด้าน เป็นแบบอย่างให้แก่บุคลากร

การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี โดยบริหารตามแนวคิด ของแมคคินซี (McKinsey) ของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 3

1. ด้านโครงสร้างองค์การ (Structure) สรุปผลการวิจัย พบว่า มีการบริหาร ด้วยการแบ่งงานตามโครงสร้าง 4 งานหลัก โดยบริหารจากล่างขึ้นบน กระจายอำนาจสู่บุคคล และทีมงานแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

1.1 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการแบ่ง หน้าที่โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ กระจายอำนาจสู่บุคคล และทีมงาน มอบหมายให้มีอำนาจหน้าที่ตามงานบริหาร 4 ฝ่ายของโรงเรียน โดยคำนึงถึงความสามารถ และความถนัด จากการสะท้อนความคิดเห็นจากผู้ปฏิบัติจากล่างขึ้นบน การประชุมร่วมกันกับ คณะกรรมการของโรงเรียน และใช้หลักการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงาน

1.2 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการควบคุม การรวมอำนาจ และการกระจายอำนาจของผู้บริหารในการบริหารงาน โดยใช้ โครงสร้างการบริหารจากล่างขึ้นบนแบบมีส่วนร่วม และกระจายอำนาจโดยมอบหมายงาน ให้บุคลากร มีการสอดส่องดูแลอย่างทั่วถึงทุกฝ่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนตามความ เหมาะสม โดยกำหนดให้มีบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบตามสายงานและให้เกียรติในการตัดสินใจ แบบมีส่วนร่วม

1.3 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการแบ่ง โครงสร้างการบริหารงานตามหน้าที่อย่างเหมาะสม โดยใช้หลักการบริหารงาน 4 ฝ่าย ตามโครงสร้าง การบริหาร ควบคู่กับแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยคำนึงถึงความเหมาะสม เป็นหลัก รับฟังความคิดเห็นจากระดับล่าง มีการแบ่งหน้าที่การรับผิดชอบตามความถนัด กระจาย อำนาจสู่ฝ่ายต่าง ๆ โดยผู้บริหารจะคอยควบคุม ดูแล แนะนำ เป็นที่ปรึกษา

2. ด้านกลยุทธ์ (Strategy) สรุปผลการวิจัย พบว่า มีการบริหารด้วยการวางแผนเชิงรุก วิเคราะห์สภาพจัดทำแผนปฏิบัติการ ปฏิบัติตามแผนและติดตามปรับปรุงแผนงาน ดังนี้

2.1 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

มีการวางแผนเชิงรุก เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม โดยเริ่มจากการประชุมปรึกษาหารือ ประสานความร่วมมือ เพื่อวิเคราะห์ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นร่วมกัน และร่วมกำหนดแนวทางในการป้องกัน แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้า รวมถึงการจัดหางบประมาณเพื่อรองรับในการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในสภาพแวดล้อมที่อาจเปลี่ยนแปลงไปในอนาคต ซึ่งเป็นการสร้างองค์การภายในให้เกิดความเข้มแข็ง

2.2 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

มีการวิเคราะห์สภาพในการจัดทำแผนปฏิบัติการ ปฏิบัติตามแผนและติดตามปรับปรุงแผนงาน โดยพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ของกิจกรรมในการบริหารงาน โดยจะมีการจัดประชุม เพื่อศึกษาวิเคราะห์ร่วมกัน ซึ่งโรงเรียนมีจุดอ่อนเรื่องจำนวนเด็กและงบประมาณ และมีจุดแข็งคือชุมชนเข้มแข็ง ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน มีการหาจุดเด่น โอกาสในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ โดยปรับปรุงตามบริบทของโรงเรียนอย่างเหมาะสม

3. ระบบการปฏิบัติงาน (Systems) สรุปผลการวิจัย พบว่า มีการบริหารโดยจัดลำดับขั้นตอนปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง ประสานกันทุกระดับ ดังนี้

3.1 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

มีกระบวนการและลำดับขั้นในการบริหารงานที่เป็นระบบต่อเนื่อง โดยใช้หลักการบริหารควบคู่กับหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีกระบวนการและลำดับขั้นในการบริหารที่เป็นระบบตามหลักการบริหารงานทั่วไป คือ การประชุมเพื่อกำหนดวางแผนงานอย่างเป็นขั้นตอน โดยมีการประสานความร่วมมือในขั้นตอนการทำงานและมีการปรับตามความเหมาะสม มีการจัดระบบงานอย่างต่อเนื่อง

3.2 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

มีการประสานงานกันทุกระดับโดยผู้บริหารเป็นผู้มีทักษะในการประสานงาน ทักษะการบริหารแบบมีส่วนร่วม เริ่มจากประสานงานภายในโรงเรียนก่อน และขยายไปสู่ภายนอกโรงเรียน ทั้งผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานต่าง ๆ สร้างเป็นภาคีเครือข่าย เพื่อให้เกิดความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

4. บุคลากร (Staff) สรุปผลการวิจัย พบว่า มีการบริหารโดยคัดเลือกบุคลากรที่มีความเหมาะสม พัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

4.1 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงมีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม คำนึงถึงความรู้ ความสามารถ

บุคลิกภาพ รวมถึงผลการปฏิบัติงาน จากการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อร่วมพิจารณาถึงความเหมาะสมของบุคคลกับงานนั้น ๆ เพื่อให้ได้ปฏิบัติงานตรงตามความถนัดในการพัฒนาโรงเรียน โดยผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดี มีความสามารถในการแนะนำให้ความรู้ ถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคลากรได้

4.2 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยผู้บริหารจะสนับสนุนการจัดนิทรรศการ การส่งผลงานของบุคลากร ส่งเสริมให้เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง มีการจัดให้ศึกษาดูงานนอกสถานที่และเข้าร่วมงานของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อนำความรู้มาพัฒนาตนเองและพัฒนาการเรียนการสอนสู่นักเรียนประยุกต์ใช้ในการพัฒนาโรงเรียนต่อไป

5. ทักษะ (Skills) สรุปผลการวิจัย พบว่า มีการบริหารงานที่มีความโดดเด่น เน้นการปฏิบัติเป็นแบบอย่าง เป็นผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน พัฒนางานและการจัดการเรียนการสอนเสมอ มีทักษะในการบริหารและเน้นทักษะแกครูและบุคลากรในการปฏิบัติงาน ดังนี้

5.1 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการบริหารงานที่มีความโดดเด่นในการบริหารสถานศึกษา โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีทักษะ มีความรู้ความสามารถในการบริหาร ผลักดันสถานศึกษาขนาดเล็กเป็นสถานศึกษาพอเพียงที่ได้รับการยอมรับในระดับประเทศ โดยมีความเป็นผู้นำที่เสียสละ จริงจังในการทำงาน มีบุคลิกภาพดีเป็นที่ยอมรับของผู้อื่นและมีความรอบรู้รอบด้าน เป็นแบบอย่างที่ดี

5.2 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ผู้บริหารต้องมีความเชี่ยวชาญในบริหารงาน โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง เพื่อนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาพอเพียง หมั่นฝึกตนและพัฒนาตนเอง อยู่เสมอ มีความเชี่ยวชาญในการสร้างกิจกรรมใหม่ ๆ เกี่ยวกับความพอเพียง ผู้บริหารต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เก่งหลายด้าน

5.3 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการพัฒนางานและพัฒนากิจการการเรียนการสอน โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นพื้นฐานในการบริหาร เน้นการลงมือปฏิบัติจริง เห็นผลจริง ส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนได้แสดงศักยภาพของตนเอง ผู้บริหารคอยดูแล เอาใจใส่ หาแนวทางพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้พัฒนาโรงเรียนเสมอ หมั่นแสวงหาความรู้ โดยผู้บริหารจะประชุมปรึกษากับคณะกรรมการ เพื่อแสดงความคิดเห็นร่วมกัน มีการสร้างแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอยู่เสมอ

5.4 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีทักษะในการบริหารงาน โดยเริ่มจากการใช้ทักษะการเรียนรู้ หมั่นแสวงหาความรู้ ศึกษาให้เชี่ยวชาญ รู้จัก

การวางแผนงานและมีการจัดการเรื่องภาระงานได้อย่างเหมาะสม เน้นการลงมือปฏิบัติจริง การสร้างให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ โดยอยู่บนพื้นฐานของความพอเพียง

5.5 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการเน้นทักษะแก่ครูและบุคลากรในโรงเรียนในการปฏิบัติงาน โดยเน้นย้ำเรื่องการศึกษาให้เข้าใจในทักษะเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อที่จะสามารถถ่ายทอดความรู้ไปสู่ตัวผู้เรียน ให้สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ในชีวิตจริง ฝึกฝนตนเองให้มีประสิทธิภาพ มีการจัดกิจกรรมที่ทำให้ทุกคนได้ลงมือปฏิบัติร่วมกัน ทั้งครู นักเรียน และชุมชน

6. แบบการบริหาร (Style) สรุปผลการวิจัย พบว่า มีการบริหารจัดการแบ่งงานให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถ ใช้การบริหารแบบทีมบริหารงาน โดยสะท้อนวัฒนธรรมโรงเรียน ดังนี้

6.1 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดการที่มีรูปแบบวิธี ที่เหมาะสมกับลักษณะโรงเรียน โดยบริหารจัดการแบ่งงานให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของครูและบุคลากรในโรงเรียนตามขอบข่ายของงานหลัก เหมาะสมกับสภาพโรงเรียน จากการสำรวจแบบมีส่วนร่วม จัดรูปแบบวิธีให้เหมาะสมกับโรงเรียนขนาดเล็ก มีการศึกษาวิเคราะห์ตามความเหมาะสม จนเป็นที่ยอมรับในระดับต่าง ๆ

6.2 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการสั่งการ การควบคุม การจูงใจ ที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมของโรงเรียน โดยจะใช้ระบบพี่น้องในการบริหาร มีความเอื้ออาทรต่อกัน ลงมือปฏิบัติร่วมกัน ด้วยความรักและสามัคคี มีการจูงใจโดยชี้ให้เห็นผลสำเร็จ การให้รางวัลตามความเหมาะสม และเปิดโอกาสในการออกนอกสถานที่เพื่อทัศนศึกษา หรือพัฒนาตนเอง ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในความสำเร็จของงานเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ

7. ค่านิยมร่วม (Shared values) สรุปผลการวิจัย พบว่า มีการบริหารที่มีความเชื่อร่วมกัน มีการดำเนินงานร่วมกัน มีเป้าหมายเดียวกัน ดังนี้

7.1 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีค่านิยมร่วมกันระหว่างบุคลากรในโรงเรียน คือ เน้นความพอเพียง ปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันเหมือนพี่น้อง ให้ความร่วมมือร่วมใจในการทำงาน ดำเนินงานร่วมกันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีค่านิยมในเรื่องความสามัคคีคือพลัง

7.2 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการปฏิบัติงาน คือ เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มุ่งสร้างคุณภาพของโรงเรียน โดยทุกฝ่ายให้ความร่วมมือ สามัคคี ช่วยเหลือกันในการปฏิบัติงาน

7.3 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการเน้นความเชื่อร่วมกัน ของบุคลากรในโรงเรียนเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เชื่อมมั่น

ในการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับนักเรียน ด้วยความสามัคคี ช่วยเหลือกันและมีเป้าหมายเดียวกัน ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในความสำเร็จ มีความเชื่อมั่นในความสำเร็จ ชื่นชมยินดีในความสำเร็จร่วมกัน โดยปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีด้วย

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

1. ความพอประมาณ

1.1 การใช้ทรัพยากรที่มีอย่างคุ้มค่าและเหมาะสม ใช้หลักคุณธรรมและความรู้ความสามารถมีเทคนิควิธีในการบริหารงานโรงเรียนอย่างเหมาะสม มีการดำเนินงานเป็นไปตามแผนงานที่กำหนด คำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพบริบทที่จำกัดในด้านต่าง ๆ ทั้งขนาดโรงเรียน จำนวนครู บุคลากรและนักเรียน

1.2 มีการวางแผนการใช้ทรัพยากร โดยใช้เทคนิคการมีส่วนร่วมระดมความคิดร่วมกัน ต้องมีความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากร จิตสำนึกในการใช้ทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่า ใช้ทรัพยากรที่มีในชุมชนอย่างเหมาะสม จากความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำด้านคุณธรรมจริยธรรม มีความรู้ ความสามารถ วิเคราะห์ ศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่น และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน การปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกและความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการร่วมด้วย มีความเข้าใจ เห็นคุณค่าอนุรักษ์ สืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น บริหารโรงเรียนโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับท้องถิ่น

1.4 ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญ มีความรอบคอบ เข้าใจในหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีความพอเพียง พอประมาณ บริหารจัดการโดยใช้ความรู้ความสามารถในการประสานงานกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ระดมความคิดในการวางแผนงานใช้เทคนิคการบริหารแบบทีมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงบริหารจัดการให้เหมาะสมต่อความจำเป็นของโรงเรียน

2. ความมีเหตุผล

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำด้านคุณธรรมจริยธรรม ยึดหลักความถูกต้องในการบริหารจัดการ มีการวางแผน โครงสร้าง อย่างมีเหตุผล ใช้เทคนิคการมีส่วนร่วมโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้บริหารเป็นที่ยอมรับ ครูและบุคลากรมีความเชื่อมั่นในการบริหาร ใช้ความรู้ความเข้าใจในหลักเศรษฐกิจพอเพียงและการปฏิบัติจริง มาเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและถูกต้องตามหลักวิชาการ

2.2 ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ ความสามารถในการศึกษาการบริหารงานตามหลัก กฎหมาย วางแผนงานอย่างคุ้มค่า โปร่งใส บริหารตามหลักประชาธิปไตยใช้เทคนิคการมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจใช้ความถูกต้องมีเหตุผลในการบริหารโรงเรียน บริหารอยู่ในกรอบของกฎหมาย คำนึงถึงความคุ้มค่า มีเหตุผล เป็นแบบอย่างที่ดีต่อบุคลากรและชุมชน

2.3 ความมีภาวะผู้นำด้านคุณธรรม จริยธรรม มีคุณธรรมประจำใจ ปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม นำหลักธรรมมาใช้ในการบริหารงานบูรณาการ โรงเรียนวิถีพุทธโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วย

2.4 ความเป็นผู้นำแก่บุคลากรในเรื่องการมีเหตุผล การอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น คำนึงถึงความเหมาะสมกับบริบทโรงเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น และร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น การให้ความร่วมมือกับท้องถิ่นในการสืบสานประเพณี โดยเข้าร่วมกิจกรรมในท้องถิ่น ใช้เทคนิคการบริหารแบบทีมเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุคลากร และนักเรียน การได้รับการสนับสนุนจากครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชนในการตัดสินใจ

3. การมีภูมิคุ้มกัน

3.1 การมีเทคนิคการมีส่วนร่วมให้ชุมชนร่วมวางแผน เพื่อให้เกิดภูมิคุ้มกัน โดยการให้ความรู้และการจัดกิจกรรมภาคปฏิบัติให้กับนักเรียนเพื่อปลูกฝังให้เป็นคนดี การเตรียม ความพร้อมสร้างความเข้าใจ การวางแผนไว้ล่วงหน้าโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับบริบท ของโรงเรียน การประสานความร่วมมือกับทุกฝ่าย

3.2 ความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งครู บุคลากร และชุมชน การเตรียมความพร้อม ด้านเศรษฐกิจโดยการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผู้บริหารมีการวางแผนการใช้ ทรัพยากรล่วงหน้า โดยส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าใช้ทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ สูงสุด การใช้ชีวิตแบบพอเพียง มีเทคนิควิธีการบริหารงาน วางแผนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชนเพื่อเตรียมความพร้อม

3.3 ผู้บริหารโรงเรียนมีความเชี่ยวชาญ มีความรู้ความสามารถในการบริหารงาน สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ฝึกนักเรียนเป็นผู้นำ ผู้ตาม การฝึกการวิเคราะห์วางแผนรองรับสภาพ สังคมปัจจุบัน การสร้างค่านิยมที่ดีงาม สร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เด็ก ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกล เน้นการสอนให้สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ใช้เทคนิคการบริหารแบบทีมประสาน ความร่วมมือกับคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน

3.4 ผู้บริหารโรงเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับสถานะแวดล้อม มีการเตรียมการวางแผน ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการในการใช้ทรัพยากรล่วงหน้า ใช้เทคนิคการมี ส่วนร่วมประสานความร่วมมือกับองค์กรอื่น ให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีบทบาทในการบริหาร เพื่อเตรียมความพร้อมของโรงเรียน

3.5 ผู้บริหารมีความเชี่ยวชาญเป็นแบบอย่างในเรื่องความไม่ประมาทตามความเหมาะสม ส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามวัฒนธรรมการวางแผนการดำเนินการเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ทางด้านวัฒนธรรมโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามวัฒนธรรม มีภาวะผู้นำทางด้านคุณธรรม จริยธรรม บูรณาการวิถีพุทธจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณลักษณะตามความเหมาะสม

4. ความรู้

4.1 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงวิชาการ มีความมุ่งมั่นในการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง หมั่นแสวงหาความรู้และหมั่นฝึกตน การส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม เพื่อพัฒนาตนเองผู้บริหารเป็นผู้มีความพร้อมต่อการเรียนรู้ มีความมุ่งมั่น ตั้งใจในการบริหารและเป็นแบบอย่างที่ดี

4.2 ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีมีความเชี่ยวชาญ มีความมุ่งมั่นในการส่งเสริมนักเรียน ด้านการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การฝึกปฏิบัติจริง ส่งเสริมการฝึกทักษะกระบวนการทางวิชาการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เน้นการลงมือปฏิบัติลงมือทำจริงให้เป็นที่ยอมรับของสังคม

4.3 เทคนิคการบริหาร การใช้ความรู้ความสามารถในการบริหาร ทำความเข้าใจอย่างชัดเจนเพื่อถ่ายทอดความรู้ไปสู่ครู บุคลากรและนักเรียนได้ ปรึกษาหารือร่วมกันเกี่ยวกับการบริหารและการเน้นย้ำแก่บุคลากร เน้นการเป็นแบบอย่างที่ดีให้ความรู้ที่เหมาะสม

4.4 ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางวิชาการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมเพื่อฝึกความรอบคอบ ระมัดระวังที่เหมาะสม นักเรียนได้ฝึกคิด วิเคราะห์ ไตร่ตรองได้ด้วยตนเองการจัดกิจกรรมฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น และได้ลงมือปฏิบัติจริงบนพื้นฐานของความดีผู้บริหารเน้นการฝึกนักเรียน โดยปลูกฝังผ่านกิจกรรมต่างๆอบรม ซึ่งเจองนักเรียนเกี่ยวกับความรอบคอบและความระมัดระวังในการนำเอาความรู้ที่ได้รับจาก โรงเรียนออกสู่ชุมชน

5. คุณธรรม

5.1 การมีภาวะผู้นำคุณธรรม จริยธรรม ตระหนักในคุณธรรม ใช้สติปัญญา อย่างถูกต้องเหมาะสมในการดำเนินชีวิต การบุคลากรร่วมพิจารณาตามความถูกต้อง แสดงความคิดเห็นใช้เทคนิคการมีส่วนร่วมเพื่อหาข้อตกลง หรือข้อสรุป ร่วมกัน การเน้นย้ำเรื่อง การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่ชุมชนเน้นการปฏิบัติงานบนพื้นฐานของความผิชอบชั่วดี

5.2 การเน้นกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม ส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักธรรม เป็นโรงเรียนวิถีพุทธเน้นการ รู้ดี รู้ชั่ว โดยบูรณาการกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปลูกฝังแก่นักเรียน จนเป็นนิสัย จัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ไปพร้อมกับกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักของพุทธศาสนา และการสอนให้นักเรียนรักสามัคคีกัน

5.3 ผู้บริหารมีเทคนิคการบริหารแบบทีม ร่วมกับบุคลากรเป็นแบบอย่าง ในความซื่อสัตย์ สุจริต การปลูกฝังให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต โดยฝึกปฏิบัติผ่านกิจกรรม จนเป็นลักษณะนิสัย การเน้นย้ำบุคลากรเพื่อให้ความสำคัญในการปลูกฝังความซื่อสัตย์ สุจริต การสร้างแรงจูงใจในการทำดี

5.4 การบริหารโดยใช้เทคนิคการมีส่วนร่วม การส่งเสริมให้ครูมีการปฏิบัติงานบน ความถูกต้องและเหมาะสม การเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียนและผู้ปกครอง ชุมชน และการส่งเสริมการใช้ชีวิตอย่างพอเพียงบนพื้นฐานของความเป็นสิริ ไม่ประมาท การเป็นแบบอย่าง ที่ดีให้แก่บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนในการใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง คำนึงถึงความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

5.5 ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นคนดี มีคุณธรรม เอาใจใส่นักเรียน โดยมีเทคนิควิธีการบริหารงาน มีความสามัคคีในหมู่คณะและเป็นที่ยอมรับของผู้อื่นมีความยึดมั่น ในคุณธรรมด้านการกระทำ ส่งเสริมความรักความสามัคคี การทำงานเป็นทีมนำนักเรียนทำกิจกรรม จิตอาสาและรู้จักแบ่งปัน และการให้ขวัญกำลังใจ ผู้ที่ปฏิบัติตนเป็นคนดี

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี โดยบริหารตามแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey) ของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

1. ด้านโครงสร้างองค์การ (Structure) สรุปผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนใช้ ความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน 4 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคคล งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป มีการบริหารจัดการที่ดี ใช้การบริหารจากล่างขึ้นบน กระจายอำนาจสู่ บุคลากร และการมีส่วนร่วมของชุมชน

1.1 การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบโดยคำนึงถึงหลัก 4 M การใช้หลักของการมีส่วนร่วม ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการ โครงสร้าง การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยคำนึงถึง ความสัมพันธ์ที่ดีขององค์การ การประชุมคณะกรรมการบริหารงานของโรงเรียนตาม ความเหมาะสม มีความร่วมมือ ช่วยเหลือกันในการทำงาน มีความยืดหยุ่นในการบริหาร และการทำงานร่วมกันแบบพี่น้อง

1.2 การกระจายอำนาจสู่บุคลากรสู่ทีมงานไม่ยึดติดอำนาจ ใช้หลักการบริหาร การแบ่งงาน กำหนดหน้าที่รับผิดชอบตามหมวดหมู่ตามสายงานอย่างเหมาะสม ผลักดันให้เกิด ความเข้าใจ การประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น การสร้างภาคีเครือข่าย การประสานงาน กับชุมชน ความร่วมมือจากปราชญ์ชาวบ้าน

1.3 ความเชี่ยวชาญในการจัดการของผู้บริหารการใช้หลักการบริหาร 4 ฝ่าย คือ วิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ควบคู่กับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหาร โรงเรียน คัดเลือกบุคลากรให้เหมาะสมกับงานตามโครงสร้างการบริหาร 4 ฝ่าย การคำนึงถึงความรู้ความสามารถแบ่งหน้าที่ให้รับผิดชอบตามความถนัด

2. ด้านกลยุทธ์ (Strategy) สรุปผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนมีการวางแผนเชิงรุกวิเคราะห์สภาพในการจัดทำแผนปฏิบัติการ ปฏิบัติตามแผนและติดตามปรับปรุงแผนงานเสมอ

2.1 ความรู้ความสามารถในการบริหาร การวางแผนเชิงรุกล่วงหน้าและการปรับแผนตามความเหมาะสม การมองอนาคตของผู้บริหาร การประชุม วางแผนล่วงหน้า การประสานความร่วมมือ ปรึกษาหารือกันทุกฝ่าย การหางบประมาณรองรับต่อสิ่งที่จะเกิดขึ้น การปรับบริบทตามผู้ร่วมงานและสภาพแวดล้อม สังคมที่อาศัยอยู่ โดยร่วมมือกับผู้ปกครองในการบริหารงาน และการจัดการเรียนการสอน

2.2 การวิเคราะห์สภาพจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาพอเพียง การรู้จักจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของโรงเรียน พิจารณาและหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน มีความร่วมมือของชุมชนและภาคีเครือข่าย การให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพิจารณาตามความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน การจัดประชุมเพื่อวิเคราะห์ปัญหาต่างๆร่วมกันเพื่อหาจุดเด่นของโรงเรียน การหาโอกาสในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ การปรับจุดอ่อนให้กลายเป็นจุดเด่น โดยประชุมร่วมกัน

3. ด้านระบบการปฏิบัติงาน (Systems) สรุปผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนมีการจัดลำดับขั้นตอนปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง ประสานกันทุกระดับ

3.1 ผู้บริหาร โรงเรียนมีความรู้ความสามารถในการบริหาร มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ไปด้วยชีวิตเด็ก มีการวางแผนงาน การลงมือปฏิบัติ การตรวจสอบงาน และการปรับปรุงแก้ไขงานตามความเหมาะสมตามขั้นตอนในการบริหารงานของโรงเรียน การทำงานอย่างเป็นลำดับต่อเนื่องเป็นกระบวนการและมีขั้นตอนโดยประชุมทำแผนปฏิบัติงานประจำปี

3.2 ทักษะด้านการบริหารที่ดี มีภาวะผู้นำ สร้างภาคีเครือข่าย หารือ ประชุมร่วมกันให้ทุกฝ่ายมีบทบาท การประสานงานกับภาคีเครือข่าย การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ระหว่างกัน การให้ความร่วมมือในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทุกระดับ ผู้บริหารมีความเชี่ยวชาญด้านการประสานงาน และการร่วมมือกับชุมชน

4. บุคลากร (Staff) สรุปผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนมีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความเหมาะสมกับลักษณะของงาน และส่งเสริมพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

4.1 การคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ บุคลิกภาพ รวมถึงผลการปฏิบัติงานของบุคลากร การวางแผนในการมองคนและใช้คนให้ถูกกับงาน และการสร้างขวัญกำลังใจตามความเหมาะสม มอบหมายหน้าที่ ตามความถนัด การแนะนำให้ความรู้ ถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคลากรของผู้บริหารการทำตามแบบอย่างที่ดีตามแบบแผนของโรงเรียน

4.2 การพัฒนาบุคลากร สนับสนุน ส่งเสริมให้เข้ารับการอบรมความรู้เกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง การเข้ารับการอบรมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การนำความรู้ที่ได้รับมาสานต่อให้เกิดประโยชน์ให้มากที่สุด การถ่ายทอดความรู้ภายในโรงเรียน การศึกษาดูงาน การสร้างขวัญกำลังใจ การสร้างโอกาสแก่ครูและบุคลากร เพื่อนำมาพัฒนานักเรียนและโรงเรียน การทำงานอย่างจริงจัง ความมุ่งมั่น ตระหนักในหน้าที่ เกิดความภาคภูมิใจกับผลผลิต

5. ทักษะ (Skills) สรุปผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารงานที่มีความโดดเด่น เน้นการปฏิบัติเป็นแบบอย่าง เป็นผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน พัฒนางาน และการจัดการเรียนการสอนเสมอ มีทักษะในการบริหารและเน้นทักษะแก่ครูและบุคลากรในการปฏิบัติงาน

5.1 การปฏิบัติให้เป็นตัวอย่าง ความเสียสละ การใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการบริหารอย่างจริงจังการเป็นที่ยอมรับในเรื่องการบริหาร โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การเป็นผู้นำที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาใช้ในการบริหารโรงเรียน การแบ่งงานตามความถนัด โดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละคน ให้เหมาะสมกับงาน การสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และเป็นตัวอย่างที่ดี ความพยายามในการสร้างโรงเรียนให้มีชื่อเสียง การเป็นผู้ที่มีความรู้หลายด้าน

5.2 มีความเชี่ยวชาญทางการศึกษาเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การนำความรู้ไปปรับใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ การที่ผู้บริหารมีประสบการณ์สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้ มีวิสัยทัศน์กว้างไกลเห็นคุณค่าของงาน มีการปฏิบัติจริงในครัวเรือน และในโรงเรียน การเป็นคนทำงานเก่ง มีความเชี่ยวชาญทุกด้าน อัจฉริยะดี

5.3 การพัฒนางานและพัฒนากิจการการเรียนการสอน โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐาน ลงมือทำจริง การสนับสนุนให้เกิดทักษะได้แสดงศักยภาพของตัวเอง การนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้กับนักเรียนให้มากที่สุด การพัฒนาโรงเรียนเรื่อย ๆ ทั้งการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมพัฒนา และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

5.4 การใช้ทักษะการเรียนรู้ ทักษะในการทำงาน ความเชี่ยวชาญ ทุ่มเทเรียนรู้ และการบริหารโรงเรียนอย่างเหมาะสม เป็นแบบอย่างในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้

ในการบริหารงานของโรงเรียน มีความโดดเด่นเรื่องความพอเพียง เน้นการปฏิบัติ ใช้หลักวิชาการ มีความสามารถในการบริหารจัดการในโรงเรียน การสร้างการเรียนรู้ให้กับนักเรียนไว้เป็นพื้นฐาน ทักษะการบริหารงานเป็นที่ยอมรับของชุมชน การวางแผนงาน และแบ่งงานได้อย่างเหมาะสม

5.5 การเน้นย้ำให้มีทักษะเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่ครูและบุคลากร ให้มีความเข้าใจสามารถถ่ายทอดความรู้ไปสู่ตัวผู้เรียน การเน้นทักษะการปฏิบัติจริงแก่ครูและบุคลากร การลงมือปฏิบัติ ฝึกฝนตนเอง การนำความรู้มาประยุกต์ใช้ให้เกิดผลดีที่สุด การลงมือทำ ทั้งครูและนักเรียน จัดกิจกรรมที่ทุกคนได้ลงมือปฏิบัติร่วมกัน ทั้งครู นักเรียน และชุมชน

6. แบบการบริหาร (Style) สรุปผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดแบ่งงาน ให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถ ใช้การบริหารแบบทีมบริหารงาน โดยรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม อันดีสะท้อนวัฒนธรรมโรงเรียน

6.1 ความรู้ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหาร การศึกษารูปแบบวิธีการ แบ่งงาน 4 งาน ให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของครูและบุคลากรในโรงเรียน การมีส่วนร่วม ในการแสดงความคิดเห็นช่วยเหลือกันตามขอบข่ายของงานหลัก เหมาะสมกับโครงสร้างของ โรงเรียน การให้ที่ประชุมมีส่วนร่วม การศึกษาจากตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จ และการปฏิบัติ อย่างตั้งใจ คำนึงถึงความอยู่รอดของโรงเรียน การบริหารที่เน้นคุณธรรมควบคู่กับโรงเรียนวิถีพุทธ

6.2 การใช้หลักการบริหารแบบพี่น้อง ทำงานเป็นทีมลงมือปฏิบัติร่วมกัน มีความเคารพต่อกัน การช่วยเหลือกัน หาแนวทางของความสำเร็จร่วมกัน ขอความร่วมมือจากภายนอก ให้มีส่วนร่วมในงานต่าง ๆ ของโรงเรียน การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในความสำเร็จ การหารูปแบบวิธี ในการจัดการ และวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันขององค์กร ความเป็นพี่น้อง รักและสามัคคี

7. ค่านิยมร่วม (Shared values) สรุปผลการวิจัย พบว่า ในสถานศึกษามีความเชื่อร่วมกัน มีการดำเนินงานร่วมกัน มีเป้าหมายเดียวกัน

7.1 ทำงานร่วมกันตามความเหมาะสม การให้ความร่วมมือกันทำงานไปในทิศทาง เดียวกัน เน้นเรื่องความประหยัดพอเพียง ความรักใคร่ปรองดองกัน การมีความรักและจริงใจต่อกัน ในโรงเรียน ความร่วมมือกัน สามัคคีและมีความเชื่อ ความคิดไปในทางเดียวกัน เน้นการมีส่วนร่วม ของทุกฝ่าย

7.2 ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการทำงาน การมุ่งเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ การทำงานร่วมกันทั้งผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองในการร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ การช่วยเหลือกัน ไม่แบ่งแยกตำแหน่งหน้าที่ มีเหตุผลและมีเป้าหมายร่วมกัน ดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ปฏิบัติงานด้วยความสามัคคี การสร้างผลงานร่วมกัน ความร่วมมือกันดีของทุกฝ่าย

7.3 การมีความเชื่อร่วมกันเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความเชื่อมั่นในการสร้างภูมิคุ้มกันให้เด็ก ความเชื่อร่วมกันเรื่องความสามัคคี ช่วยเหลือกันและการทำงานร่วมกัน การมีเป้าหมายเดียวกัน มีเหตุผล ความเข้มแข็งของ โรงเรียนขนาดเล็ก การมีผู้บริหารดี การสร้างความเชื่อมั่นให้กับชุมชน ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในความสำเร็จ การลงมือทำจริง และการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน

3. รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

จากข้อมูลสามารถสรุปรูปแบบที่เป็นวิธีการหรือกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างองค์การ (Structure) ผู้บริหารโรงเรียนโดยมีการบริหารที่ดี ใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารงาน 4 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคคล งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป มีการบริหารจัดการที่ดี ใช้การบริหารจากล่างขึ้นบน กระจายอำนาจสู่บุคลากร และการมีส่วนร่วมของชุมชน กำหนดโครงสร้างของโรงเรียนที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ แบ่งโครงสร้างงานตามหน้าที่อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สร้างภูมิคุ้มกันที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ แบ่งหน้าที่โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ โดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านความพอประมาณ มีการบริหารงานด้านโครงสร้างองค์การแบบพอประมาณ ในการพิจารณาอบหมายให้มีอำนาจหน้าที่ตามงานบริหาร 4 ฝ่ายของโรงเรียน คำนึงถึงความเหมาะสม โดยใช้ความรู้ ความรอบคอบในการวางแผนการตัดสินใจ พิจารณาตามความสามารถและความถนัด ด้านความมีเหตุผลมีการพิจารณา โครงสร้างการบริหารโรงเรียนตามหลักวิชาการ และหลักกฎหมาย แบ่งหน้าที่โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ กำหนดให้มีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบตามสายงานและให้เกียรติในการตัดสินใจ โดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีภูมิคุ้มกันบริหาร โรงเรียนโดยสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีพร้อมรับต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ โดยการกำหนดแผนงานตามโครงสร้างเพื่อเตรียมความพร้อมนำไปสู่ผลประโยชน์ระยะยาว ด้านเงื่อนไขความรู้ผู้บริหารมีความรู้รอบด้านรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการในการกำหนดโครงสร้างองค์การสามารถแนะนำ เป็นที่ปรึกษา สอดส่องดูแลบุคลากรและนักเรียนได้อย่างทั่วถึงทุกฝ่าย และด้านเงื่อนไขคุณธรรมใช้หลักคุณธรรมในการบริหาร

โดยกำหนดโครงสร้างให้มีการกระจายอำนาจในการบริหารอย่างทั่วถึงทุกฝ่าย ทั้งภายในและภายนอก โรงเรียนตามความเหมาะสม และรับผิดชอบต่อสังคม

2. ด้านกลยุทธ์ (Strategy) ผู้บริหาร โรงเรียนมีการวางแผนเชิงรุก วิเคราะห์สภาพจัดทำ แผนปฏิบัติการ ปฏิบัติตามแผนและติดตามปรับปรุงแผนงาน โดยการประชุมปรึกษาหารือ ประสานความร่วมมือ เพื่อวิเคราะห์วางแผนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน โดยพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน รวมถึงโอกาสและอุปสรรค ในการพัฒนาโรงเรียนโดย มีการกำหนดวิสัยทัศน์ วางแผนนโยบาย แผนงาน โครงการ จัดทำ แผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้ครอบคลุมการพัฒนาการศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณมีการกำหนดวิสัยทัศน์ มีความรอบคอบในการวางแผน จัดทำแผนกลยุทธ์ให้มีความพอประมาณ จัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษา ให้ครอบคลุมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บนพื้นฐานของความพอดีเหมาะสมกับสภาวะ สังคมและสิ่งแวดล้อม ด้านความมีเหตุผล มีการพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผน กลยุทธ์โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ มีการดำเนินการตามแผนอย่างเป็นระบบ และติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ด้านการมีภูมิคุ้มกัน มีการวิเคราะห์ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นร่วมกัน ร่วมกันกำหนดแนวทางในการป้องกัน แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้า จัดหางบประมาณเพื่อรองรับ ในการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในสภาพแวดล้อมที่อาจเปลี่ยนแปลงไปในอนาคต ด้านเงื่อนไข ความรู้ผู้บริหารวางแผนกลยุทธ์ในการสร้างองค์การภายในให้เกิดความเข้มแข็ง โดยใช้ความรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ อย่างรอบคอบและระมัดระวัง และเงื่อนไขคุณธรรม ผู้บริหารสามารถ บริหารงานให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ใช้สติปัญญาในการวิเคราะห์ เพื่อหาจุดเด่นของโรงเรียน มีความอดทนสร้างโอกาสในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ รับผิดชอบต่อสังคมโดยปรับปรุงตามบริบทของโรงเรียนอย่างเหมาะสม

3. ด้านระบบการปฏิบัติงาน (Systems) ผู้บริหาร โรงเรียนมีการจัดลำดับขั้นตอน ปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง ประสานกันทุกระดับ สอดคล้องประสานกันทุกระดับ มี การนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการและกระบวนการเรียนการสอน ที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณใช้ กระบวนการ และลำดับขั้นในการบริหารที่เป็นระบบ ตามหลักการบริหารงานอย่างเหมาะสม กับสภาวะสังคม และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ด้านความมีเหตุผลผู้บริหารมีความรอบคอบ ในการพิจารณาตัดสินใจ โดยประชุมกำหนดแผนงานอย่างเป็นขั้นตอน จัดระบบงานอย่างต่อเนื่อง ด้านการมีภูมิคุ้มกัน มีการประสานความร่วมมือในขั้นตอนการทำงานและมีความยืดหยุ่น ปรับตามความเหมาะสม เพื่อสามารถปฏิบัติงานและรับมือต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ด้านเงื่อนไข

ความรู้ ผู้บริหารมีทักษะหลายด้านมีความสามารถในการประสานงาน ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม เริ่มจากภายในโรงเรียนขยายไปสู่ภายนอกโรงเรียน สร้างเป็นภาคีเครือข่าย และเงื่อนไขคุณธรรม ผู้บริหารจัดระบบการปฏิบัติงาน เน้นความขยันหมั่นเพียร รู้จักแบ่งปัน เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

4. ด้านบุคลากร (Staff) ผู้บริหารโรงเรียนมีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความเหมาะสม พัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยใช้หลักความสามารถและความเสมอภาค มีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม คำนึงถึงความรู้ ความสามารถ บุคลิกภาพ รวมถึงผลการปฏิบัติงานใช้หลักการมีส่วนร่วมเพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสมส่งเสริมให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานตรงตามความถนัด ด้านความพอประมาณ คัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม คำนึงถึงความรู้ ความสามารถ บุคลิกภาพ รวมถึงผลการปฏิบัติงานด้านความมีเหตุผลใช้หลักการมีส่วนร่วมในการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อร่วมพิจารณาถึงความเหมาะสม รับฟังเหตุผลและส่งเสริมให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานตรงตามความถนัด ด้านการมีภูมิคุ้มกัน การเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากรให้สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง โดยผู้บริหารให้การสนับสนุนการอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง ส่งเสริมการสร้างผลงาน การจัดนิทรรศการ จัดให้ศึกษาดูงานนอกสถานที่และเข้าร่วมงานของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อนำความรู้มาพัฒนาตนเอง และพัฒนาการเรียนการสอน ประยุกต์ใช้ได้ ด้านเงื่อนไขความรู้ เน้นการฝึกฝนให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการ โดยผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดี มีความสามารถในการแนะนำให้ความรู้ ถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคลากรได้ และเงื่อนไขคุณธรรม ผู้บริหารเน้นให้บุคลากรตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องเหมาะสม ส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาศีลธรรม และจริยธรรมเสมอ

5. ด้านทักษะ (Skills) ผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารงานที่มีความโดดเด่น เน้นการปฏิบัติเป็นแบบอย่าง เป็นผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน พัฒนางานและการจัดการเรียนการสอนเสมอ มีทักษะในการบริหารและเน้นทักษะแก่ครูและบุคลากรในการปฏิบัติงาน มีการฝึกทักษะ มีความรู้ความสามารถในการบริหารสถานศึกษามีความรอบรู้ เป็นแบบอย่างที่ดี โดยเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ ผู้บริหารมีทักษะความเป็นผู้นำที่เสียสละ ทำงานบนพื้นฐานของความพอดี ใช้ทรัพยากรในการดำเนินการต่าง ๆ ในการบริหารอย่างพอประมาณ ใช้ทักษะการเรียนรู้ แสวงหาความรู้ศึกษาให้เชี่ยวชาญ วางแผนงานและจัดการเรื่องภาระงานได้อย่างเหมาะสม ด้านความมีเหตุผลผู้บริหารใช้หลักวิชาการและหลักกฎหมาย ที่ถูกต้องเป็นทักษะในการบริหาร มีความจริงจังในการทำงาน ใช้หลักการมีส่วนร่วม โดยการจัดประชุมร่วมกันในการดำเนินงานของโรงเรียน ด้านการมีภูมิคุ้มกัน ผู้บริหารใช้ทักษะการวางแผน

บริหารงานเพื่อพร้อมรับต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลง เน้นการลงมือปฏิบัติจริง การสร้างให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ โดยอยู่บนพื้นฐานของความพอเพียง บริหารโรงเรียนด้วยความไม่ประมาท ด้านเงื่อนไขความรู้ผู้บริหารมีความรอบรู้ เป็นแบบอย่างที่ดี โดยผู้บริหารมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำมาใช้ในการบริหารโรงเรียน หมั่นฝึกตนและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีความเชี่ยวชาญในการสร้างกิจกรรมใหม่ ๆ มีความสามารถหลายด้าน และด้านเงื่อนไขคุณธรรม ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนได้แสดงศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ผู้บริหารคอยดูแล เอาใจใส่ หาแนวทางพัฒนานำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้พัฒนาโรงเรียนเสมอ มีการพัฒนาสร้างแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

6. ด้านแบบการบริหาร (Style) ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดแบ่งงานให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถ ใช้การบริหารแบบทีมบริหารงาน โดยสะท้อนวัฒนธรรมโรงเรียน มีการจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสมกับลักษณะโรงเรียน เหมาะสมกับโรงเรียนขนาดเล็ก โดยศึกษา วิเคราะห์ตามความเหมาะสมจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในที่เอื้อต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรสถานศึกษานูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ มีรูปแบบวิธีการบริหารที่เหมาะสมกับลักษณะโรงเรียน จากการสำรวจแบบมีส่วนร่วม เพื่อจัดรูปแบบวิธีให้เหมาะสมกับโรงเรียนขนาดเล็ก ศึกษา วิเคราะห์ตามความเหมาะสม ด้านความมีเหตุผล มีการแบ่งงานให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของครูและบุคลากรในโรงเรียน ตามขอบข่ายของงานหลักตามหลักวิชาการ พิจารณาจากปัจจัยต่างๆ ให้เหมาะสมกับสภาพโรงเรียน ด้านการมีภูมิคุ้มกันผู้บริหารมีการสั่งการ ควบคุม และจูงใจ ที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมของโรงเรียนใช้ระบบพี่น้องในการบริหารเพื่อผลประโยชน์ในระยะยาว เอื้ออาทรต่อกัน ลงมือปฏิบัติงานร่วมกัน จูงใจโดยชี้ให้เห็นผลสำเร็จของงาน ด้านเงื่อนไขความรู้ ผู้บริหารใช้ความรู้ในหลักวิชาการมาเป็นแบบในการบริหาร มีการปฏิบัติตัวอย่างรอบคอบและระมัดระวัง เน้นการลงมือปฏิบัติเพื่อเป็นแบบอย่างในการบริหารโรงเรียน และด้านเงื่อนไขคุณธรรม ผู้บริหารรู้จักแบ่งปัน พิจารณาผลงานและความชอบโดยให้รางวัลตามความเหมาะสม และเปิดโอกาสให้ทัศนศึกษานอกสถานที่หรือพัฒนาตนเอง ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในความสำเร็จของงาน

7. ด้านค่านิยมร่วม (Shared values) ในโรงเรียนมีความเชื่อร่วมกัน โดยมีความเชื่อมั่นในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน มีความสามัคคี และมีเป้าหมายเดียวกัน การบริหารจัดการโดยให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในการร่วมกำหนดแนวนโยบายและวางแผนร่วมให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดสภาพ และบรรยากาศภายในสถานศึกษา การส่งเสริมการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียงมุ่งสร้างคุณภาพของโรงเรียนขึ้นชมนิยมดีในความสำเร็จร่วมกัน ด้านความพอประมาณ ผู้บริหารเน้นความเชื่อร่วมกันในโรงเรียนเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เน้นความพอประมาณ พอเพียง ใช้ความรู้รอบรู้ รอบคอบในการปฏิบัติงาน ด้านความมีเหตุผล มีการตัดสินใจดำเนินการ ต่างๆอย่างมีเหตุผล มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการปฏิบัติงาน มีเป้าหมายเดียวกัน ใช้หลัก เหตุผลอยู่ร่วมกันเหมือนพี่น้อง ด้านการมีภูมิคุ้มกัน มีค่านิยมร่วมในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มุ่งสร้างคุณภาพของโรงเรียนโดยทุกฝ่ายให้ความร่วมมือ มีค่านิยมในเรื่อง ความสามัคคีคือพลัง ไม่ประมาทต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ด้านเงื่อนไขความรู้ ผู้บริหารหมั่น ฝึกตนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการมีค่านิยม ศรัทธา เชื่อมั่นในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง และด้านเงื่อนไขคุณธรรม โรงเรียนมุ่งเสริมสร้างให้มีคุณธรรมเป็นพื้นฐานในจิตใจ มีค่านิยมร่วมกันในการใช้หลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต ด้วยความเพียร และซื่อสัตย์ มีความเชื่อมั่น ในความสำเร็จ ยินดีในความสำเร็จร่วมกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน พนักงานบริการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน ประชาชนในชุมชน ผู้นำชุมชน มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีการปฏิบัติที่ดี ของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มี 3 ห่วง คือ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันและ 2 เงื่อนไข คือ ด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านเงื่อนไขคุณธรรม

1.1 ความพอประมาณ พบว่า การบริหาร โรงเรียนของผู้บริหารมีการบริหารอยู่ บนพื้นฐานของความพอดีเหมาะสมกับสถานะสังคมและสิ่งแวดล้อม ใช้หลักการบริหารแบบมี ส่วนร่วม โรงเรียนมีการใช้ทรัพยากรดำเนินงานอย่างมีเหตุผลแบบพอประมาณ โดยคำนึงถึง

ความเหมาะสม คุ่มค่า มีความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายในการบริหารโรงเรียนอย่างเหมาะสมกับวัฒนธรรมท้องถิ่น มีการนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน รักรักษาวัฒนธรรมโรงเรียน บริหารโรงเรียนด้วยความพอเหมาะ พอควร ต่อความจำเป็นของโรงเรียน มีการดำเนินการอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงขนาดสภาพและบริบทของโรงเรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนได้ศึกษาแนวทางในการดำเนินงานสู่สถานศึกษาพอเพียง เพื่อนำมาปรับใช้ในการบริหารโรงเรียนให้มีความพอประมาณ โดยใช้การวางแผนอย่างรอบคอบ และมีเหตุผล คำนึงถึงความเหมาะสมกับโรงเรียน ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 35) กล่าวว่า แนวทางการดำเนินงานสู่สถานศึกษาพอเพียง ด้านการบริหารจัดการศึกษา สถานศึกษา ควรมีการทบทวน ปรับปรุง พัฒนาโครงสร้างกระบวนการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา คือ จัดกระบวนการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มีความพอประมาณ วางแผนอย่างรอบคอบ เป็นเหตุเป็นผล ไม่ประมาทหรือเสี่ยงในการจัดการ โดยต้องเตรียมสร้างภูมิคุ้มกันที่พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของยุทธนา ปฐมวราชาติ (2552) เรื่อง การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา: แนวคิดเชิงปฏิบัติในการประยุกต์ใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความพอเพียงสู่ความยั่งยืน พบว่า โรงเรียนต้นแบบประสบความสำเร็จ เพราะมีผู้นำที่มีวิสัยทัศน์มีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของโรงเรียนก่อนทำงาน และการพัฒนาโรงเรียนให้ดำเนินไปในทางสายกลางหรือความพอเพียง ได้แก่ ความพอประมาณความมีเหตุผล ความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีต่อการมีผลกระทบใดๆอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายนอกและภายในจะต้องอาศัยความรู้ความรอบคอบและความระมัดระวังในการนำ วิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอนการสำรวจวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน จะทำให้ทราบปัจจัยและบริบทของโรงเรียนและสภาพภูมิสังคมของท้องถิ่น ซึ่งจะช่วยในการกำหนด จุดยืนหรือเป้าหมายของการดำเนินการชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิลาสินี พรพรรณรัตน์ศิลป์ (2551) เรื่อง การศึกษารูปแบบการดำเนินงานในโรงเรียนต้นแบบตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัยที่ พบว่า โรงเรียนต้นแบบประสบความสำเร็จเพราะมีผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ มีการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนของโรงเรียนก่อนทำงาน ดังนั้น การบริหารสถานศึกษาตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ ควรคำนึงถึงความเหมาะสมกับขนาด สภาพ บริบทของโรงเรียน และงบประมาณที่ได้รับ ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเหมาะสม ให้ทุกฝ่าย มีส่วนร่วมในการวางแผน และใช้หลักคุณธรรมในการบริหารโรงเรียนอย่างเหมาะสม วิเคราะห์ บริบทและวัฒนธรรมท้องถิ่น มีความรอบคอบในการบริหารสถานศึกษา

1.2 ความมีเหตุผล พบว่า การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารมีการตัดสินใจบริหารโรงเรียนอย่างมีเหตุผล ถูกต้องตามหลักวิชาการอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้อง ใช้ทรัพยากรดำเนินงานอย่างมีเหตุผล มีการวางแผน โครงสร้าง อย่างชัดเจน มีข้อมูลสารสนเทศซึ่งเป็นเหตุเป็นผล มีความรอบคอบ มีเหตุผลในการทำงาน มีการบริหารงานอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และหลักกฎหมายมีการวางแผนงานอย่างคุ้มค่า โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีความถูกต้องตามหลักศีลธรรม จริยธรรมปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีตามจรรยาบรรณของวิชาชีพนำหลักธรรมมาใช้ในการบริหารงานอย่างมีเหตุผลถูกต้องตามหลักพื้นฐานวัฒนธรรมที่ดีงาม ส่งเสริมการเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นและร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรม สืบสานประเพณีในท้องถิ่น ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการใช้ความรู้ควบคู่คุณธรรมในการบริหารงาน โดยยึดหลักจรรยาบรรณในการบริหารด้วยความรอบคอบ ดังที่ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2550, หน้า 8) กล่าวว่า การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมและแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติงานของประชาชนและชุมชนทุกระดับ ซึ่งจะต้องมีความพอเพียงในทุกด้านทั้งวัตถุจิตใจ หรือด้านเศรษฐกิจ สังคม และอื่น ๆ ต้องอาศัยการบริหารตามทางสายกลาง คือ มืองค์ประกอบคือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน ซึ่งต้องอาศัยความรู้และคุณธรรมในการดำรงชีวิตและปฏิบัติงาน อย่างถูกต้องและรอบคอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิภาวินามเดช (2552) เรื่อง การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและแนวทางในการดำเนินงานต่าง ๆ ของบุคคล เป็นแนวปฏิบัติที่ยึดหลักสำคัญ คือ ทางสายกลาง ประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีพร้อมรับต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง โดยอาศัยความรู้ และรอบคอบในการดำเนินงานทุกขั้นตอน เสริมสร้างพื้นฐานจิตใจให้สำนึกในคุณธรรม เพื่อก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ดังนั้น การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมีเหตุผล ควรใช้หลักความถูกต้องในการบริหารจัดการ วางแผนโครงสร้างอย่างมีเหตุผลให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ใช้ความรู้ความเข้าใจในหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล โดยคำนึงถึงหลักวิชาการและหลักกฎหมาย นำหลักธรรมมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา

1.3 การมีภูมิคุ้มกัน พบว่า การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารมีการเตรียมความพร้อมรองรับผลกระทบจากสภาพเศรษฐกิจสังคมปัจจุบัน มีการเตรียมความพร้อมในการวางแผนการบริหารงาน โดยมีการวางแผน เพื่อให้เกิดภูมิคุ้มกันปลูกฝังให้เป็นคนดีและมีการสร้างภูมิคุ้มกันในการรองรับผลกระทบต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นบริหารจัดการด้านวิชาการให้ความรู้ ส่งเสริมการออมทรัพย์

การใช้จ่ายอย่างประหยัด และคุ้มค่าวางแผนสร้างสังคมให้เกิดเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตาม การวิเคราะห์แยกแยะเพื่อการอยู่รอด เน้นการปรับตัวให้สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ปลูกฝังค่านิยมที่ดีงามวางแผน โครงการด้านสิ่งแวดล้อม จัดทำสิ่งแวดล้อมให้มีความสวยงาม ร่มรื่นปลอดภัย และให้ความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม สร้างให้เป็นแหล่งเรียนรู้ นำเอาทรัพยากรมาใช้อย่างคุ้มค่า เตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนปลูกฝังในเรื่องของวัฒนธรรมรวมถึงการเตรียมความพร้อมในการรองรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมร่วมปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี สร้างภูมิคุ้มกันเรียนรู้วัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านและยังคงไว้ซึ่งการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความรอบคอบในการวางแผนการบริหาร เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน คำนึงถึงความสามารถอยู่รอดได้ในสังคมเป็นจุดเริ่มต้นของแนวคิดการบริหาร ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 9) กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่มุ่งให้คำนึงถึงความพอประมาณกับศักยภาพและสถานะแวดล้อม มีเหตุผลถูกต้องตามความเป็นจริง และมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง คือ ไม่ประมาทในการดำเนินชีวิต ใช้ความรู้ถูกต้องตามหลักวิชาการ มีความรอบคอบระมัดระวัง ควบคู่กับคุณธรรม ไม่เบียดเบียนผู้อื่นหรือสังคม รู้จักการแบ่งปัน ช่วยเหลือกันในสังคม พัฒนาสังคมให้มีความเจริญก้าวหน้าที่ดีและยั่งยืนพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของระพีพรรณ คณาฤทธิ์ (2554) เรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงในมุมมองสองมิติ คือ มิติแรกในระดับบุคคล ให้สามารถเลี้ยงชีพได้ พึ่งตนเองได้ตามฐานะและอัตภาพ หรือดำรงชีวิตจากสิ่งที่ตนมี ใช้อย่างคุ้มค่า มีความพอเพียงเพื่อการอยู่รอดได้ มิติระดับประเทศ คือมีความสามารถทั้งระดับชุมชนเมืองและภูมิภาค รัฐประเทศในการวางแผนในการผลิตสินค้าและบริการเพื่อเลี้ยงสังคม โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น ดังนั้น การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการมีภูมิคุ้มกันควรวางแผนเตรียมความพร้อมในการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ เพื่อให้เกิดภูมิคุ้มกันโดยจัดกิจกรรมปลูกฝังให้เป็นคนดี โดยประสานความร่วมมือกับทุกฝ่าย ในการเตรียมความพร้อมด้านเศรษฐกิจ ฝึกนักเรียนในการเป็นผู้นำ ผู้ตาม วางแผนรองรับสภาพสังคม เป็นการสร้างค่านิยมที่ดีเป็นภูมิคุ้มกันให้แก่เด็ก

1.4 ความรู้ พบว่า การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารมีการเน้นการฝึกตนแก่บุคลากรให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการเรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำความรู้สู่การปฏิบัติร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ส่งเสริมการฝึกอบรมและศึกษาดูงานสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากร ส่งเสริมการจัดทำผลงานทางวิชาการ และนำมาขยายผลให้กับบุคลากรในโรงเรียน เน้นการแสวงหาความรู้การเรียนรู้ ค้นคว้าด้วยตนเอง เน้นการฝึกความรอบคอบและระมัดระวังในการนำความรู้

ไปใช้แก่บุคลากรและนักเรียน โดยปลูกฝังผ่านกิจกรรมที่เหมาะสม ส่งเสริมการฝึกคิด วิเคราะห์ วางแผน สรุปผล และนำผลมารวมกันวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น ฝึกให้คิดเป็น ทำเป็น และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด นำเอาความรู้จากโรงเรียนออกสู่ชุมชน เน้นการจัดการเรียนการสอน ที่ได้ลงมือปฏิบัติจริงและเป็นแบบอย่างที่ดี สามารถประยุกต์ใช้ได้ถูกต้อง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารที่เน้นการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ฝึกการศึกษาวิเคราะห์ วางแผนการทำงาน พัฒนาทักษะทั้งด้านความรู้ ความสามารถอยู่เสมอ ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 37) กล่าวว่า การจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ รู้จักแก้ปัญหา ตัดสินใจที่เหมาะสม มีเหตุผล ช่วยเหลือ แบ่งปัน เอื้ออาทร และสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความความถนัด และความสนใจของผู้เรียนให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน มุ่งเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบท ของสถานศึกษาและท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของมงคล ภาครฐวานนท์ (2549) เรื่อง การวิเคราะห์โครงสร้างองค์การและกระบวนการบริหารจัดการ โรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษยอดนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร กล่าวถึงการบริหาร ว่าเป็นกิจกรรมของกลุ่มบุคคลที่ร่วมมือกันในการดำเนินงาน มีวัตถุประสงค์ร่วมกันและมีการใช้ ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เป็นกิจกรรมที่มุ่งสาธารณประโยชน์ที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมทั้งด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถ คุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพตามที่สังคมต้องการ ดังนั้นการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงด้านเงื่อนไขความรู้ ควรมุ่งมั่นในการสร้างความใฝ่เรียนรู้ หมั่นแสวงหา ความรู้และฝึกตน ควรส่งเสริมการพัฒนาตนเอง เน้นการลงมือปฏิบัติจริง ฝึกความรอบคอบ ระมัดระวังในการนำความรู้ไปใช้อย่างเหมาะสม

1.5 คุณธรรม พบว่า การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารมีการเน้นการปฏิบัติงาน โดยพิจารณาความผิชอบชั่วดีแก่บุคลากร โดยวางแผนการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และการประพฤติ ปฏิบัติตนที่เป็นแบบอย่างสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่บุคลากร จัดกิจกรรมโรงเรียน วิถีพุทธเน้นคุณธรรมจริยธรรม ทั้งที่เป็นนามธรรมและรูปธรรม รักษาวัฒนธรรมโรงเรียน ส่งเสริม การปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนา รู้ดี รู้ชั่ว โดยบูรณาการกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจนเป็นนิสัย ส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนาเน้นความซื่อสัตย์ สุจริต ฝึกปฏิบัติกิจกรรมให้เกิด ความรับผิดชอบให้ความสำคัญในการปลูกฝัง การสร้างแรงจูงใจในการทำดี ส่งเสริมลักษณะนิสัย ให้มีความซื่อสัตย์ สุจริต เน้นให้บุคลากรใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องและเหมาะสมในการดำเนินชีวิต โดยการบริหารงานบุคคลโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม หลักนิติธรรมและคุณธรรมส่งเสริม

มีการควบคุม การรวมอำนาจ และการกระจายอำนาจของผู้บริหารในการบริหารงาน ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนตามความเหมาะสม รับผิดชอบตามสายงานและให้เกียรติในการตัดสินใจ มีการแบ่งโครงสร้างการบริหารงานตามหน้าที่อย่างเหมาะสมควบคู่กับแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการแบ่งหน้าที่การรับผิดชอบตามความถนัด โดยผู้บริหารดูแล และนำเป็นที่ปรึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีความเข้าใจในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มีการศึกษาแนวทางในการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านโครงสร้าง ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 35) กล่าวถึงแนวทางในการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ต้องมีการทบทวน ปรับปรุง พัฒนาด้านโครงสร้างให้สอดคล้อง โดยเน้นการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและทางสายกลางในการบริหาร สอดคล้องกับงานวิจัยของปรีชา ศรีลับขวา (2551) ที่กล่าวถึงการบริหารจัดการสถานศึกษาต้องมีการกำหนดนโยบาย จัดทำยุทธศาสตร์ ปรับปรุงพัฒนาโครงสร้างของกระบวนการบริหาร กำหนดแผนงานและโครงการให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอนและการนิเทศติดตามอย่างจริงจัง จัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบทันต่อเหตุการณ์ เน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร ดังนั้น การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้าน โครงสร้างองค์การ ควรมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ที่ดีขององค์การ การมอบหมายงานตามความถนัด ให้เหมาะสมกับงานตามโครงสร้าง ไม่ยึดติดอำนาจ บริหารและทำงานร่วมกันแบบพี่น้อง ประสานงานสร้างภาคีเครือข่ายทั้งในและนอกสถานศึกษา

2.2 ด้านกลยุทธ์ (Strategy) พบว่า การบริหาร โรงเรียนของผู้บริหารมีการวางแผน เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม โดยประชุม ปรึกษาหารือ ประสานความร่วมมือ เพื่อวิเคราะห์ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นร่วมกำหนดแนวทางในการป้องกัน แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้า จัดหางบประมาณเพื่อรองรับในการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในสภาพแวดล้อมที่อาจเปลี่ยนแปลงไปในอนาคต สร้างองค์การภายในให้เกิดความเข้มแข็งมีการพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของกิจกรรมในการบริหารงาน ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน หาจุดเด่น โอกาสในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ โดยปรับปรุงตามบริบทของโรงเรียนอย่างเหมาะสม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการวางแผนที่คำนึงถึงสภาพบริบทโรงเรียน โดยให้ความรอบคอบ และหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ในการพิจารณาวางแผนกลยุทธ์ ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 35) กล่าวถึงแนวทางในการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านกลยุทธ์ ดำเนินการ โดยกำหนดนโยบาย วางแผนในการจัดทำแผนปฏิบัติงาน

ของสถานศึกษาให้ครอบคลุมตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยดำเนินการอย่างเป็นระบบและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเนาวรัตน์ นาคพงษ์ (2555) เรื่อง กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนใหญ่ดำเนินการในด้านการวางแผน สถานศึกษามีการนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ภายในและภายนอก มีหลักเกณฑ์การดำเนินงานที่ชัดเจน แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินผล การปฏิบัติงานและสถานศึกษามีการพิจารณาหาแนวทางแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาเพื่อให้การขับเคลื่อน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาได้ผลดี ส่วนปัญหาได้แก่ขาดการกำหนดนโยบาย การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษา การดำเนินงานตามแผนที่ส่งเสริม การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนค่อนข้างน้อย การติดตามและ ประเมินผลไม่ต่อเนื่องและการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขขยายผลและเผยแพร่ยังไม่มีการดำเนินการเชิง ประจักษ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของวิลาสินี พรณรัตน์ศิลป์ (2551) เรื่อง การศึกษารูปแบบ การดำเนินงานในโรงเรียนต้นแบบตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัยที่ พบว่า โรงเรียน ต้นแบบประสบความสำเร็จ เพราะมีผู้นำที่มีวิสัยทัศน์มีการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนของโรงเรียน ก่อนทำงาน ดังนั้นการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านกลยุทธ์ ควรวางแผนไว้ล่วงหน้า และมีความยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม ควรประสานความร่วมมือพิจารณาและหาแนวทางแก้ไข ร่วมกัน ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมตามความเหมาะสม ปรับบริบทตามผู้ร่วมงาน สภาพแวดล้อม และสังคม โดยศึกษาวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของโรงเรียน ก่อนจัดทำแผน

2.3 ด้านระบบการปฏิบัติงาน (Systems) พบว่า การบริหารโรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียน มีกระบวนการและลำดับขั้นในการบริหารงานที่เป็นระบบต่อเนื่องตามหลักการบริหาร งานทั่วไป โดยใช้หลักการบริหารควบคู่กับหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการประชุมเพื่อกำหนด แผนงานอย่างเป็นขั้นตอน โดยประสานความร่วมมือในขั้นตอนการทำงานและปรับตาม ความเหมาะสม จัดระบบงานอย่างต่อเนื่องมีการประสานงานกันทุกระดับใช้ทักษะการบริหาร แบบมีส่วนร่วม เริ่มจากประสานงานภายในโรงเรียนและขยายไปสู่ภายนอกโรงเรียน ทั้งผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานต่าง ๆ สร้างเป็นภาคีเครือข่าย เพื่อให้เกิดความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกันและกันทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารทรัพยากรนั้นต้องส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วม สร้างความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก ดังที่ วิลาสินี พรณรัตน์ศิลป์ (2551, หน้า 138-149) กล่าวว่า ผู้บริหารที่มีความรู้ วิสัยทัศน์ มีการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของปรีชา ศรีลับขวา (2551) เรื่อง สภาพการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน

ในอำเภอฝาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา และควรให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ดังนั้น การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านระบบการปฏิบัติงาน ควรจัดระบบที่มีความต่อเนื่อง ตามขั้นตอน ควรขอความร่วมมือจากชุมชน ร่วมประชุมจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีอย่างต่อเนื่อง ใช้ความรู้ ความเข้าใจในหลักการบริหารและทักษะด้านการบริหาร ในการสร้างภาคีเครือข่าย เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และร่วมมือในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทุกระดับ

2.4 ด้านบุคลากร (Staff) พบว่า การบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนมีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ บุคลิกภาพ รวมถึงผลการปฏิบัติงาน จากการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อร่วมพิจารณาถึงความเหมาะสมของบุคคลกับงาน เพื่อให้ได้ปฏิบัติงานตรงตามความถนัดในการพัฒนาโรงเรียน โดยผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดี มีความสามารถในการแนะนำให้ความรู้ ถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคลากรได้ และมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องโดยผู้บริหารจะสนับสนุนการจัดนิทรรศการ การส่งผลงานของบุคลากร ส่งเสริมให้เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง มีการจัดให้ศึกษาดูงานนอกสถานที่ และเข้าร่วมงานของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อนำความรู้มาพัฒนาตนเองและพัฒนาการเรียนการสอนสู่นักเรียน ประยุกต์ใช้ในการพัฒนาโรงเรียนต่อไป ทั้งนี้เนื่องจากปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากนโยบายไปสู่การปฏิบัติ อีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ คือ ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังที่ สัมมนา ธรนิษฐ์ (2556, หน้า 99) กล่าวถึงการบริหารงานบุคลากรว่าเป็นกระบวนการในการแสวงหาบุคคลที่เหมาะสม เพื่อให้ได้คนที่เหมาะสมกับงานมาร่วมทำงาน ตลอดจนมีการประเมินผลงานของบุคลากร เพื่อส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งหน้าที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของสัญญา จารุจินดา (2551) เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการบริหารจัดการในการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมในการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ ด้านการบริหารงานบุคคล ได้แก่ การจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูในสถานศึกษาในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงและการศึกษาดูงาน ดังนั้น การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านบุคลากร ควรคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ บุคลิกภาพ รวมถึงผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ใช้คนให้ถูกกับงาน ตามความถนัด โดยพิจารณาเลือกบุคลากรตามแบบแผนของโรงเรียน ผู้บริหารเป็นแบบอย่าง สร้างโอกาสและขวัญกำลังใจ ส่งเสริมการเข้าฝึกอบรมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สร้างความตระหนักในหน้าที่ และมีความมุ่งมั่น

2.5 ด้านทักษะ (Skills) พบว่า การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน มีการบริหารงานที่มีความโดดเด่นในการบริหารสถานศึกษา โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียง มีทักษะ มีความรู้ความสามารถในการบริหาร ผลักดันสถานศึกษาขนาดเล็กเป็นสถานศึกษาพอเพียงที่ได้รับการยอมรับในระดับประเทศ โดยมีความเป็นผู้นำที่เสียสละ จริงจังในการทำงาน มีบุคลิกภาพดีเป็นที่ยอมรับของผู้อื่นและมีความรอบรู้รอบด้าน เป็นแบบอย่างที่ดีมีความเชี่ยวชาญในการบริหารงาน มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง หมั่นฝึกตนและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เก่งหลายด้าน สามารถพัฒนางานและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐานในการบริหาร เน้นการลงมือปฏิบัติจริง ส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียน ได้แสดงศักยภาพของตนเอง รวมทั้งสร้างแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอยู่เสมอมีทักษะในการบริหารงาน โดยเริ่มจากการใช้ทักษะการเรียนรู้ หมั่นแสวงหาความรู้ศึกษาให้เชี่ยวชาญ รู้จักการวางแผนงานและมีการจัดการเรื่องภาระงาน ได้อย่างเหมาะสม และมีการเน้นทักษะแก่ครูและบุคลากรในโรงเรียนในการปฏิบัติงาน ให้สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ในชีวิตจริง ฝึกฝนตนเองให้มีประสิทธิภาพ และจัดกิจกรรมให้ทุกคนได้ลงมือปฏิบัติร่วมกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษานำแนวคิดด้านเศรษฐกิจพอเพียง ลงสู่การปฏิบัติให้เห็นเป็นรูปธรรมโดยการกำหนดแผนการหลักเพื่อขับเคลื่อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาไว้ 4 ประการ ดังที่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 3 อ้างถึงใน ปิยะพร พูลเพิ่ม, 2551) คือ 1) การสร้างความรู้ความเข้าใจ โดยการพัฒนามาตรฐานการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ ตลอดจนกิจกรรมส่งเสริมรูปแบบต่าง ๆ การพัฒนาบุคลากรเครือข่าย การประชาคมความสัมพันธ์สร้างความเข้าใจ 2) การนำสู่การปฏิบัติโดยนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน และการบริหารจัดการในสถานศึกษา 3) การประสานความร่วมมือและเชื่อมโยงเครือข่ายโดยจัดทำเป็นฐานข้อมูลกลางเศรษฐกิจพอเพียง 4) การติดตามประเมินผล โดยการพัฒนาค้นคว้าวิจัยวัด ความพอเพียงของสถานศึกษา การติดตามผลงานในพื้นที่ การรายงานความก้าวหน้า การดำเนินงาน การประเมินผลผู้เรียน จากนโยบายที่กล่าวมา ถือเป็นตัวกำหนดให้ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องกำหนดทิศทางการบริหารสถานศึกษาให้เป็นตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับงานวิจัยของกษณิกภัทร โสเดทุม (2552) เรื่อง การวิจัยเชิงประเมิน โครงการศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน จังหวัดเลย กรณีศึกษา ตำบลบ้านเพิ่ม อำเภอผาขาว จังหวัดเลย พบว่า ส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ปฏิบัติงานต้องมีทักษะ มีความเข้าใจวัตถุประสงค์ มีความรู้ ความชำนาญ มีเทคนิคในการถ่ายทอดความรู้ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อองค์กรและเพื่อนร่วมงาน ดังนั้น การบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านทักษะ ควรปฏิบัติโดยใช้ทักษะตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารอย่างจริงจัง ใช้หลักการเป็นผู้นำ หลักการประสานงานร่วมกับชุมชน ควรนำภูมิ

ปัญญาท้องถิ่นเข้ามาใช้ มีทักษะความรู้หลายด้าน ควรฝึกตนเองและพัฒนาตนเองเสมอ นำความรู้ไปปฏิบัติได้ในชีวิตจริง มีทักษะการเรียนรู้จนสร้างเป็นนิสัย

2.6 ด้านแบบการบริหาร (Style) พบว่า การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน มีการจัดการที่มีรูปแบบวิธี ที่เหมาะสมกับลักษณะโรงเรียน โดยบริหารจัดการแบ่งงานให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของครูและบุคลากรในโรงเรียน ตามขอบข่ายของงานหลัก เหมาะสมกับสภาพโรงเรียน จัดรูปแบบวิธีให้เหมาะสมกับโรงเรียนขนาดเล็ก มีการศึกษา วิเคราะห์ตามความเหมาะสม จนเป็นที่ยอมรับในระดับต่าง ๆ มีการสั่งการ การควบคุม การจูงใจ ที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมของโรงเรียนโดยจะใช้ระบบพี่น้องในการบริหาร มีความเอื้ออาทรต่อกัน ลงมือปฏิบัติร่วมกัน ด้วยความรักและสามัคคีมีการจูงใจ และเปิดโอกาสในการพัฒนาตนเอง ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในความสำเร็จของงานเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากได้มีการนำนโยบายแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ โดยกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกสังกัดได้ดำเนินแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่กระบวนการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงการอยู่ร่วมกันในสถานศึกษาเป็นสำคัญ ดังที่ มนญา กัปวัฒนารสุข (2550, หน้า 88) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรบริหารงาน อย่างใกล้ชิดกับทุกฝ่าย ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมขององค์กร กำหนดกรอบเป้าหมายหลักและกรอบแนวคิดหลักไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายยึดเป็นแนวทางปฏิบัติ และเมื่อมีปัญหาที่ร่วมกันแก้ไขอย่างทันท่วงที ทุกฝ่ายควรให้เกียรติเคารพและรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรในฝ่ายงานที่รับผิดชอบอยู่ สอดคล้องกับงานวิจัยของสมดี สมพวงภักดี (2550) เรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูผู้สอน ในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านแบบการบริหาร ควรศึกษารูปแบบวิธีการแบ่งงานให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถ ใช้การพิจารณาแบบมีส่วนร่วม คำนึงถึงลักษณะ สภาพ โครงสร้างของโรงเรียนเป็นสำคัญ ใช้หลักคุณธรรมในการบริหารแบบ มีความรักสามัคคีและความเคารพต่อกัน ควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในความสำเร็จ สานสัมพันธ์ระหว่างกัน และมีวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกันขององค์กร

2.7 ด้านค่านิยมร่วม (Shared values) พบว่า การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน มีค่านิยมร่วมกันระหว่างบุคลากรในโรงเรียนคือเน้นความพอเพียง ปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันเหมือนพี่น้อง ให้ความร่วมมือร่วมใจในการทำงาน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีค่านิยมในเรื่องความสามัคคีคือพลัง มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการปฏิบัติงาน คือเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มุ่งสร้างคุณภาพของโรงเรียนมีการเน้นความเชื่อร่วมกัน ของบุคลากรในโรงเรียนเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เชื่อมมั่นในการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับนักเรียน และมีเป้าหมายเดียวกัน

ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในความสำเร็จ มีความเชื่อมั่นในความสำเร็จ ชื่นชมยินดีในความสำเร็จร่วมกัน โดยปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีด้วย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบทบาทของผู้บริหารมีผลต่อการพัฒนาองค์กรเป็นอย่างยิ่ง ถ้าผู้บริหารหรือผู้นำมีความสามารถและเป็นผู้นำที่ดี องค์กรนั้น ๆ ก็จะประสบความสำเร็จ ดังที่ เกษม วัฒนชัย (2550, หน้า 7) กล่าวว่า สามัคคีเป็นองค์กรธรรมสำคัญที่จำเป็นต้องมี ในหมู่คณะบุคคล ทำให้บรรลุประโยชน์ทั้งคนและสังคมส่วนรวม การลงมือปฏิบัตินั้นเราจะทำคนเดียวไม่ได้ ต้องร่วมกันเป็นองค์กร เป็นหมู่คณะจึงจะสำเร็จลุล่วงได้ ข้าราชการครูเกิดความประทับใจเกิดค่านิยมและเปิดเผยตัวเอง ไม่ทำตัวเป็นเกะแกงหรือชอบแยกตัวอยู่สันโดษ แต่จะมีการกำหนดควิสัยทัศน์ ร่วมสนทนาปราศรัยร่วมกันทำให้ผู้ได้บังคับบัญชาเกิดความไว้วางใจ ซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของธนวรรณ บัวขุนเณร (2550) พบว่า บทบาทของผู้บริหารมีผลต่อการพัฒนาองค์กรเป็นอย่างยิ่ง ถ้าผู้บริหารหรือผู้นำมีความสามารถและเป็นผู้นำที่ดี องค์กรนั้น ๆ ก็จะประสบความสำเร็จ ดังนั้น การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านค่านิยมร่วม ควรใช้หลักความรักใคร่ปรองดอง ฉันทะพีพี่น้อง จริ่งใจต่อกัน ทำงานร่วมกันแบบครอบครัว ให้ความร่วมมือ มีทิศทางเดียวกันอย่างเหมาะสม สร้างค่านิยมที่ดีมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีดังนี้

3.1 ด้านความพอประมาณ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ คือ ปัจจัยด้านการบริหาร ปัจจัยด้านผู้บริหารและปัจจัยด้านทรัพยากร คือมีการวางแผนงาน โครงการ ที่มีความเหมาะสมกับขนาด สภาพบริบทของ โรงเรียน และงบประมาณที่ได้รับ การใช้ทรัพยากรที่มีอย่างคุ้มค่าและเหมาะสม โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน และใช้หลักคุณธรรมในการบริหาร โรงเรียนอย่างเหมาะสม การดำเนินงานเป็นไปตามแผนงานที่กำหนด คำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพบริบท วางแผนการใช้ทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่า เหมาะสม การวิเคราะห์ศึกษา วัฒนธรรมท้องถิ่น การปลูกฝัง สร้างจิตสำนึกและความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น การเห็นคุณค่าและเป็นแบบอย่างในการอนุรักษ์ สืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น ความรอบคอบในการบริหารจัดการให้เหมาะสมต่อความจำเป็นของโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารที่ยึดทางสายกลางเป็นสำคัญ ดังที่ ปรีชา ศรีลับขวา (2551, หน้า 15) กล่าวว่า ความพอประมาณ รู้จักประมาณตน มีเหตุผลในการปฏิบัติตน โดยใช้สติปัญญา ยึดทางสายกลาง มีภูมิคุ้มกันที่ดี

ในตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีความรอบรู้ รอบคอบ ระวังระวังและดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน มีความเพียรและรู้จักการแบ่งปัน รับผิดชอบต่อสังคมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของพรนภา เอกนิพนธ์ (2552) เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารวิชาการตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า การตระหนักถึงแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับการนำเอาประเพณีท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีในท้องถิ่นมาจัดเป็นสาระการเรียนรู้ ส่งเสริมด้านวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น

3.2 ด้านความมีเหตุผล พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ คือ ปัจจัยด้านการบริหาร ปัจจัยด้านผู้บริหารและปัจจัยด้านทรัพยากร ผู้บริหารยึดหลักความถูกต้องในการบริหารจัดการ มีการวางแผน โครงสร้างอย่างมีเหตุผล โดยให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้บริหารเป็นที่ยอมรับ ครูและบุคลากรมีความเชื่อมั่นในการบริหาร การนำความรู้ความเข้าใจในหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและถูกต้องตามหลักวิชาการและหลักกฎหมาย การวางแผนงานอย่างคุ้มค่า โปร่งใส บริหารตามหลักประชาธิปไตยใช้หลักการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ บริหารอยู่ในกรอบของกฎหมาย คำนึงถึงความคุ้มค่า มีเหตุผล และเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรมประจำใจ นำหลักธรรมมาใช้ในการบริหารงาน เป็นผู้นำแก่บุคลากรในเรื่องการมีเหตุผล และการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น การส่งเสริมเรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่น การสืบสานประเพณีท้องถิ่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารสถานศึกษาที่ยึดหลักความถูกต้อง โปร่งใส เป็นสำคัญ ดังที่มดิชน (2553, หน้า 24-25 อ้างถึงใน ระพีพรรณ คณาฤทธิ์, 2554) กล่าวว่า การบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้การบริหาร โดยนำเอาหลักธรรมาภิบาล คือ การมีส่วนร่วม โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีการจัดการโดยคำนึงถึงการประหยัดใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า สอดคล้องกับงานวิจัยของปรีชา ศรีลิขขวา (2554) เรื่อง สภาพการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนในอำเภอฝาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า การจัดระบบบริหารจัดการด้านงบประมาณของสถานศึกษา เน้นความคุ้มค่า โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ยึดความพอประมาณ ความประหยัดคุ้มค่า มีการคำนวณต้นทุนผลผลิต ใช้หลักเหตุผล เพื่อให้ได้งานที่คุ้มค่ากับการลงทุนมากที่สุด

3.3 ด้านการมีภูมิคุ้มกัน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ คือ ปัจจัยด้านการบริหาร ปัจจัยด้านผู้บริหารและปัจจัยด้านทรัพยากร มีการวางแผน เพื่อให้เกิดภูมิคุ้มกันโดยการให้ความรู้ และจัดกิจกรรมภาคปฏิบัติให้กับนักเรียนเพื่อปลูกฝังให้เป็นคนดี การเตรียมความพร้อมสร้างความเข้าใจ การวางแผนไว้ล่วงหน้า การประสานความร่วมมือกับทุกฝ่าย เตรียมความพร้อมด้านเศรษฐกิจโดยการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการวางแผนการใช้

ทรัพยากรล่วงหน้า การวางแผนสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ วางแผนด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการในการใช้ทรัพยากรล่วงหน้า การฝึกนักเรียนเป็นผู้นำ ผู้ตาม ฝึกการวิเคราะห์ วางแผนรองรับสภาพสังคมปัจจุบัน เตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรม การสร้าง ค่านิยมที่ดีงาม สร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เด็ก ปลูกฝังเรื่องความไม่ประมาทตามความเหมาะสม การปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ความไม่ประมาท ในการดำรงชีวิต ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 9) กล่าวว่า การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง คือ ไม่ประมาทในการดำเนินชีวิต โดยใช้ความรู้ต่าง ๆ อย่างถูกหลักวิชาการ ด้วยความรอบคอบ และระมัดระวัง ควบคู่ไปกับการมีคุณธรรม สามารถรู้จักและแยกแยะผิดชอบชั่วดี มีความละเอียด ที่จะทำความชั่ว เกรงกลัวต่อผลจากการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม เป็นบุคคล ที่ไม่เบียดเบียนผู้อื่นหรือสังคม รู้จักการแบ่งปัน ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แก่ผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของกาญจณี มุลณี (2556) เรื่อง การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการ บริหารจัดการศึกษา ของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 พบว่า สภาพการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบริหารจัดการศึกษา และด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านผลลัพธ์ ภาพความสำเร็จ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบ สภาพการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาตามความคิดเห็น ของผู้บริหาร และครูผู้สอนของโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่าง และสอดคล้องกับงานวิจัยของมินา เหล็กสีสาย (2552) เรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง กรณีศึกษา โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มุกดาหาร พบว่า หลักการภูมิคุ้มกันที่ดี คือ การใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้มีส่วนร่วมและใช้วงจรคุณภาพในการดำเนินการวางแผน โครงการ ในด้านความรู้และคุณธรรมนั้น โรงเรียนใช้หลักความเป็นธรรม ความเสมอภาค ตรวจสอบได้

3.4 ด้านเงื่อนไขความรู้ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ คือ ปัจจัยด้านการบริหาร ปัจจัยด้านผู้บริหาร และปัจจัยด้านทรัพยากร ผู้บริหารมีความมุ่งมั่น ใฝ่เรียนรู้ หมั่นแสวงหาความรู้ และหมั่นฝึกตน การพัฒนาตนเอง ความมุ่งมั่น ตั้งใจในการบริหารและเป็นแบบอย่างที่ดี ส่งเสริม การฝึกทักษะกระบวนการทางวิชาการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เน้นการลงมือปฏิบัติจริง การให้ ความรู้ที่ถูกต้องชัดเจนแก่บุคลากร การวางแผนการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้อย่างเหมาะสม การฝึก ความรอบคอบ ระมัดระวังที่เหมาะสม บนพื้นฐานของความคิดมีความรอบคอบและความระมัดระวัง ในการนำเอาความรู้ที่ได้รับจากโรงเรียนออกสู่ชุมชน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความมุ่งมั่นในการพัฒนา

ตนเองให้มีความรู้ ความรอบรู้และความรอบคอบ ระมัดระวัง ในการบริหาร ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 39) กล่าวว่า สถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ ปลูกฝัง และเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจตระหนักในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เข้าใจในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง นำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาตนเอง องค์กร สังคม มีเหตุผล โดยใช้ความรู้ รอบคอบ สามารถ คิดวิเคราะห์ได้อย่างเป็นระบบและปฏิบัติด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง สอดคล้องกับงานวิจัย ของมงคล อินทร โสติ (2552) เรื่อง การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนระดับการขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต3 พบว่า ผู้บริหารมีความรู้ รอบคอบ ประสานงานรับรู้ นโยบาย ปฏิบัติตามขั้นตอนด้วยความระมัดระวัง เป็นที่ยอมรับของครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน

3.5 ด้านเงื่อนไขคุณธรรม พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จคือ การเป็นแบบอย่าง ที่ดี ตระหนักในคุณธรรม ใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องเหมาะสมในการดำเนินชีวิต การวางแผน การดำเนินงานตามความถูกต้อง การประพฤติปฏิบัติตนที่เป็นแบบอย่าง การปฏิบัติงานบนพื้นฐาน ของความผิชอบชั่วดี เน้นกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม ส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักพุทธ ศาสนา รู้ดี รู้ชั่ว โดยบูรณาการกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปลูกฝังจนเป็นนิสัย การเป็นแบบอย่าง ในความซื่อสัตย์ สุจริต จนเป็นลักษณะนิสัย การสร้างแรงจูงใจในการทำดี โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม ส่งเสริมการปฏิบัติงานบนความถูกต้องและเหมาะสม การใช้ชีวิตอย่างพอเพียงบนพื้นฐาน ของความมีสติไม่ประมาทในการดำเนินชีวิต ความยึดมั่นในคุณธรรมด้านการกระทำ ส่งเสริม ความรักความสามัคคี การทำงานเป็นทีม การทำกิจกรรมจิตอาสา รู้จักแบ่งปัน และให้ขวัญกำลังใจ ผู้ที่ปฏิบัติตนเป็นคนดี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้บริหาร ที่เป็นแบบอย่าง ในด้านคุณธรรม ดังที่ ปรีชา ศรีลับขวา (2551, หน้า 15) กล่าวว่า แนวทางในการประพฤติ ปฏิบัติ ตนและการดำเนินชีวิตอย่างพึงประสงค์การปฏิบัติตน โดยใช้สติปัญญา ยึดทางสายกลาง พร้อมรับ ต่อการเปลี่ยนแปลง มีความรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวังและดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน มีความเพียรและรู้จักการแบ่งปันรับผิดชอบต่อสังคม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของชัค และเบอร์กีย์ (Schug & Bireky, 1985) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง The development of children's economic reasoning พบว่า ความเข้าใจ ทางเศรษฐกิจจะพัฒนาตามทฤษฎีพัฒนาการทางความรู้ การให้เหตุผลจะขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ของนักเรียน ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการแลกเปลี่ยนและการโฆษณาทางโทรทัศน์ ครูสามารถ จัดการสอน โดยสร้างสถานการณ์ส่งเสริมแนวคิดทางเศรษฐกิจให้แก่ นักเรียน

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติ ที่ดี โดยบริหารตามแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey) ของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีดังนี้

4.1 ด้านโครงสร้างองค์การ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ คือ ปัจจัยด้านการบริหาร ปัจจัยด้านผู้บริหารและปัจจัยด้านทรัพยากร มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยคำนึงถึงหลัก 4 M และหลักของการมีส่วนร่วมในการจัดการ โครงสร้าง การคำนึงถึงความสัมพันธ์ที่ดีขององค์การ การบริหารงานโรงเรียนตามความเหมาะสมและมอบหมายงานตามความถนัด การไม่ยึดติดอำนาจและเป็นแบบอย่างที่ดี การช่วยเหลือกันในการทำงาน ความยืดหยุ่นในการบริหารและการทำงานร่วมกันแบบพี่น้อง การส่งเสริมให้ทุกคนได้มีส่วนร่วม การให้ความสำคัญกับผลงาน สร้างขวัญกำลังใจ การระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอก ประสานสัมพันธ์ โดยการสร้างภาคีเครือข่าย การใช้อำนาจในการสั่งการอย่างเหมาะสม การประสานงานกับชุมชน การคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ให้เหมาะสมกับงานตามโครงสร้างการบริหาร คำนึงถึงความรู้ความสามารถ ผู้บริหารคอยดูแล แนะนำ เป็นที่ปรึกษา และความเชี่ยวชาญในการจัดการของผู้บริหาร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับโครงสร้างของสถานศึกษา การประสานความร่วมมือ รับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่อย่างเหมาะสม ดังที่ ปรียานุช พิบูลสรารุช (2549, หน้า 94) กล่าวว่า การขับเคลื่อนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สำคัญ คือการทำให้บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน รู้จักความพอเพียง โดยใช้วิธีการต่าง ๆ ในการปลูกฝัง อบรม บ่มเพาะ เห็นคุณค่าของทรัพยากร มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปัน มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม เรียนรู้จากสิ่งที่ใกล้ตัว บุคลากรมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ผู้บริหารมีการมอบหมายงานและภารกิจร่วมรับผิดชอบอย่างชัดเจน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความถนัด มีการคัดเลือกคณะกรรมการสถานศึกษาจากผู้ปกครอง ครู ผู้ทรงคุณวุฒิ สมาชิกในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเรนเดลล์ (Randall, 1986) เรื่อง ความพึงพอใจของหัวหน้างานในการปฏิบัติงาน โครงการการศึกษาครู พบว่า ปัจจัยจูงใจมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของครู และปัจจัยด้านสุขภาพมีความสัมพันธ์กับความไม่พึงพอใจของครู ซึ่งปัจจัยจูงใจส่งผลต่อความสำเร็จของงาน ลักษณะของงานและการได้ทำงานตามความสามารถและมีความท้าทาย และได้รับการยอมรับ มีความสำคัญ และสิ่งที่เป็นเงื่อนไขและมีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยสุขภาพ ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน นโยบาย ความรู้ และความสามารถของผู้บริหาร และสอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งทิภา สันติผลธรรม (2553) เรื่อง การนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษาเอกชน อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญ

ในการบริหารสถานศึกษาโดยผ่านกระบวนการการวางแผน จัดประชุมครู และคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมมือกับบุคลากรที่มีความรู้ และประสบการณ์ ระดมแหล่งเรียนรู้ที่มี ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา คู่มือปัญญาท้องถิ่น ประสานความร่วมมือกับชุมชนและทุกภาคส่วน

4.2 ด้านกลยุทธ์ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ คือ ปัจจัยด้านการบริหาร ปัจจัยด้านผู้บริหารและปัจจัยด้านทรัพยากร มีการใช้หลักการบริหารโดยเริ่มจากการเป็นแบบอย่างที่ดี การมีผลผลิตเป็นที่ประจักษ์ การวางแผนล่วงหน้าและปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม การประสานความร่วมมือ การปรับบริบทตามผู้ร่วมงานและสภาพแวดล้อม สังคมที่อาศัยอยู่ การศึกษาวิเคราะห์ก่อนจัดทำแผน การรู้จักแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของโรงเรียน การพิจารณาและหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน และความร่วมมือของภาคีเครือข่าย การให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมตามความเหมาะสม การจัดประชุมวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ร่วมกัน การหาโอกาสในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ การปรับจุดอ่อนให้กลายเป็นจุดเด่นโดยประชุมร่วมกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความรอบคอบในการวิเคราะห์ของผู้บริหาร การประสานความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย ในการสนับสนุนการบริหารงานของสถานศึกษา ดังที่ เนาวรัตน์ นาคพงษ์ (2555, หน้า 19) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การดำเนินงานการศึกษาวิเคราะห์ก่อนจัดทำแผน การรู้จักแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของโรงเรียน การพิจารณาและหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน และความร่วมมือของภาคีเครือข่ายการวางแผน การดำเนินงานตามแผน การกำกับติดตาม และการประเมินผล รวมถึงการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้งาน ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของธนธรรม มีทอง (2552) เรื่อง การบริหารจัดการสถานศึกษาตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านร่องแซง พบว่า ด้านกลยุทธ์ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความสำเร็จคือทำให้ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง มีการวิเคราะห์เพื่อหาจุดอ่อน จุดแข็ง เพื่อหาโอกาสและอุปสรรค เพื่อวางแผนกำหนดกลยุทธ์ เพื่อให้การดำเนินการบริหารบรรลุตามวัตถุประสงค์

4.3 ด้านระบบการปฏิบัติงาน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ คือ ปัจจัยด้านการบริหาร ปัจจัยด้านผู้บริหารและปัจจัยด้านทรัพยากร ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักการบริหาร โรงเรียน ความร่วมมือ การสร้างขวัญกำลังใจ การปฏิบัติที่มีความต่อเนื่อง การจัดระบบเอกสารอย่างต่อเนื่อง การวางแผนงาน การลงมือปฏิบัติ การตรวจสอบงาน และปรับปรุงแก้ไขงานตามความเหมาะสมตามขั้นตอนในการบริหารงานอย่างเป็นลำดับต่อเนื่อง การปรับปรุงพัฒนาระบบ การได้รับความร่วมมือจากชุมชน การมีกระบวนการและขั้นตอน การประชุมจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีอย่างต่อเนื่อง ทักษะด้านการบริหารที่ดี การสร้างภาคีเครือข่าย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทุกฝ่ายมีจุดมุ่งหมาย มีเป้าหมายเดียวกัน การให้ความร่วมมือในการพัฒนา

อย่างต่อเนื่องทุกระดับ ความเชี่ยวชาญด้านการประสานงานของผู้บริหาร และความร่วมมือจากชุมชน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเอาใจใส่ของผู้บริหารในการ ดูแล พัฒนางานอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง ดังที่ ฐนวรรณ บัวขุนเณร (2550, หน้า 57) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารที่มีผลต่อความสำเร็จอย่างยิ่ง คือ ผู้บริหารมีความสามารถ เป็นผู้นำที่ดี มีความรู้ความเข้าใจในหลักการบริหาร เป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม ได้รับความไว้วางใจ และการร่วมมือจากทุกภาคส่วน สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะพร พูลเพิ่ม (2551) เรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบริหารตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนฝายกวางวิทยาคม (โรงเรียนนาร่อง) อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา พบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการน้อมนำเศรษฐกิจสู่การบริหารคือ ผู้ปฏิบัติงานได้รับการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ ได้รับการเสริมแรง การบำรุงขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

4.4 ด้านบุคลากร พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จคือปัจจัยด้านการบริหาร ปัจจัยด้านผู้บริหารและปัจจัยด้านทรัพยากร มีการคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ บุคลิกภาพ รวมถึงผลการปฏิบัติงานของบุคลากร การวางแผนการใช้คนให้ถูกกับงาน และการสร้างขวัญกำลังใจตามความเหมาะสม การประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมพิจารณาถึงความเหมาะสมของบุคคลตามลักษณะงาน ตามความถนัด โดยพิจารณาจุดเด่น จุดด้อยของโรงเรียนและการเลือกบุคลากร การแนะนำให้ความรู้ ถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคลากรของผู้บริหาร การทำตามแบบอย่างที่ดีตามแบบแผนของโรงเรียน การดำเนินงานไปในแนวทางเดียวกัน การนำความรู้มาสานต่อให้เกิดประโยชน์ การสร้างขวัญกำลังใจ สร้างโอกาสแก่ครูและบุคลากร สนับสนุนส่งเสริมการเข้าฝึกอบรม และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การตระหนักในหน้าที่ มุ่งมั่นทำงานอย่างจริงจัง และความภาคภูมิใจกับผลผลิต ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเป็นแบบอย่างของผู้บริหารในการพัฒนาตนเองอย่างมุ่งมั่น ตั้งใจ และความเป็นผู้นำที่ดี ดังที่ เฉลิมรัก สีไสย (2553, หน้า 5) กล่าวว่า บุคลากรสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารต้องอาศัยประสบการณ์ ข้อมูล คุณยพินิจ เทคนิค และทักษะต่างๆ จึงจะทำให้การบริหารงานบุคคลในครั้งนั้น ๆ มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารก็ต้องตัดสินใจในการบริหาร วางแผน สั่งการ รู้จักปรับปรุงตนให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างสม่ำเสมอ นั่นก็ย่อมจะเป็นผู้นำที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร ศิติดสาร (2551) เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครูโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1 พบว่า ครูโรงเรียนเอกชนมีการปฏิบัติในการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมากตามลำดับคือ ด้านการทำงาน และการแก้ปัญหา ด้านการพึ่งตนเอง ด้านการแสวงหาความรู้เพื่อใช้ในการทำงาน และด้านการพัฒนาตนเองและคุณภาพชีวิต ปัจจัยด้านองค์การ และปัจจัยด้านแรงจูงใจ มีความสัมพันธ์เชิงบวก

ในระดับปานกลางกับการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของครูโรงเรียนเอกชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งทิwa สันติผลธรรม (2553) เรื่อง การนำแนวทางการบริหาร สถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาเอกชน อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า แนวทางการบริหารบุคลากรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีปัจจัย สำคัญ คือ การวางแผนจัดสรร สํารวจความต้องการ จัดงบประมาณเพื่อจัดสวัสดิการให้แก่บุคลากร เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ ส่งเสริมให้บุคลากรมีคุณธรรมมีความรักความสามัคคี

4.5 ด้านทักษะ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จคือปัจจัยด้านการบริหาร ปัจจัย ด้านผู้บริหารและปัจจัยด้านทรัพยากร การปฏิบัติให้เป็นตัวอย่าง ความเสียสละ ทักษะการใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการบริหารอย่างจริงจัง การเป็นผู้นำที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ ที่ดี การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาใช้ในการบริหาร การแบ่งงานตามความถนัด ความพยายาม ในการสร้างโรงเรียนให้มีชื่อเสียง การเป็นผู้ที่มีความรู้หลายด้าน เข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงอย่างลึกซึ้ง สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ มีวิสัยทัศน์กว้างไกลเห็นคุณค่าของงาน มีความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ การฝึกตนและพัฒนาตนเอง การประสานงานร่วมกับชุมชน การจัดทำแผน การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ลงมือทำจริง สร้างแหล่งเรียนรู้และพัฒนาสื่อที่ทันสมัย การใช้ทักษะการเรียนรู้เป็นพื้นฐาน ความโดดเด่นเรื่องความพอเพียง การเน้นย้ำให้มีทักษะเรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำความรู้ไปปฏิบัติในชีวิตจริง ใช้เทคโนโลยีให้ถูกต้อง มีทักษะ จากการเรียนรู้จนสร้างเป็นนิสัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากทักษะ ความสามารถในการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา ที่มีความเชี่ยวชาญและทำงานอย่างจริงจัง เริ่มจากการเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุคลากร และนักเรียน ดังที่แนวคิดของกรมปลัดศัศว์เกี่ยวกับการทำงานเป็นทีม กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม คือ การที่บุคคลหลายคนทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ มีการแบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบ ตามความถนัดของแต่ละบุคคลมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และมีการลงมือปฏิบัติร่วมกันกันทุกฝ่าย สอดคล้องกับงานวิจัยของเฮิร์ต (Hirtz, 2002) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารคุณภาพของทั้งองค์การ ในระดับประถมศึกษา พบว่ากิจกรรมการผลิตและการบริการ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบ ภาวะผู้นำและการใช้เครื่องมือการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรม ภาวะผู้นำมากกว่ารูปแบบของภาวะผู้นำและวิธีการจัดการคุณภาพของผู้นำ ซึ่งรูปแบบการปฏิรูป ของผู้นำและการให้รางวัลมีความสัมพันธ์ทางบวก เป็นปัจจัยและวิธีการจัดการคุณภาพ ส่วนรูปแบบ ธุรกิจของภาวะผู้นำเป็นความสัมพันธ์ทางลบ

4.6 ด้านแบบการบริหาร พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ คือ ปัจจัยด้านการ บริหาร ปัจจัยด้านผู้บริหาร และปัจจัยด้านทรัพยากร การพิจารณาลักษณะ โรงเรียน ศึกษา รูปแบบ วิธีการแบ่งงานให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของครูและบุคลากรในโรงเรียน การมีส่วนร่วม

ในการแสดงความคิดเห็น การช่วยเหลือกันตามขอบข่ายงานหลัก การคำนึงถึงลักษณะโรงเรียน เป็นสำคัญ การจัดการที่เหมาะสมกับสภาพ โครงสร้างของโรงเรียนมีการอนุรักษ์และเล็งเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นที่เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สังคม และ โรงเรียน มีการจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสมปฏิบัติอย่างตั้งใจ การคำนึงถึงความอยู่รอดของโรงเรียน การใช้หลักคุณธรรมและการบริหารแบบพี่น้อง ความรักและสามัคคีกัน มีความเคารพต่อกัน การมุ่งเน้นผลผลิตของงาน การสร้างแรงจูงใจด้วยรางวัลตามความเหมาะสม การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในความสำเร็จ สานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน แสดงความชื่นชมยินดีตามความเหมาะสม รูปแบบวิธีในการจัดการ และวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันขององค์กร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารที่คำนึงถึงรูปแบบวิธีที่เหมาะสมกับสถานศึกษาเป็นสำคัญ ดังที่ ปรัชญา พลพุดินันท์ (2557, หน้า 4) กล่าวว่า ผู้บริหารสามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์และความสุขการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษานั้น ต้องนำหลักการและแนวทางไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเริ่มจากความร่วมมือจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการกำหนดเป้าหมาย ทิศทางและวางแนวทางดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน สิ่งสำคัญที่สุดของการขับเคลื่อนนี้คือ ผลที่เกิดกับผู้เรียนเพราะฉะนั้นการดำเนินการต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพของผู้เรียน หรือสิ่งที่ผู้เรียนจะได้รับเป็นสำคัญ การคำนึงถึงลักษณะโรงเรียนเป็นสำคัญ การจัดการที่เหมาะสมกับสภาพ โครงสร้างของโรงเรียนมีการอนุรักษ์ และเล็งเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นที่เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สังคม และ โรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญญา ชีรทองดี (2552) เรื่อง การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีความคิดเห็นต่อการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการของสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง และประเภทของสถานศึกษา มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนธรรม มีทอง (2552) เรื่อง การบริหารจัดการสถานศึกษาตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านร่องแซง พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง มีการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาหลักสูตรที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และสิ่งแวดล้อม มีการอนุรักษ์และเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น นำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่น จัดเป็นหลักสูตรท้องถิ่นให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน สังคม ชุมชน และผู้เรียน

4.7 ด้านค่านิยมร่วม พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จคือปัจจัยด้านการบริหาร ปัจจัยด้านผู้บริหารและปัจจัยด้านทรัพยากร การพูดคุย ปรึกษาหารือ แนะนำกันฉันท์พี่น้อง ความรักใคร่ปรองดองกัน การมีความรักและจริงใจต่อกันในโรงเรียน ทำงานร่วมกันตามความเหมาะสม การทำงานแบบครอบครัว การให้ความร่วมมือทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข ทำงานไปในทิศทางเดียวกัน เน้นเรื่องความประหยัดพอเพียงและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ความเสียสละ สามัคคีและมีค่านิยม ความคิดไปในทางเดียวกัน ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มุ่งเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ การช่วยเหลือกันไม่แบ่งแยกตำแหน่งหน้าที่ ปฏิบัติงานด้วยความสามัคคี การสร้างผลงานร่วมกัน การเห็นความสำคัญของชุมชน มีความเชื่อร่วมกันเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความเชื่อมั่นในการสร้างภูมิคุ้มกันให้เด็ก มีเหตุผล ความเข้มแข็งของโรงเรียนขนาดเล็ก สร้างความเชื่อมั่นให้กับชุมชน ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในความสำเร็จ ลงมือทำจริง โดยเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความเป็นผู้นำของผู้บริหาร การปลูกฝังค่านิยมในสถานศึกษา การมีความเชื่อมั่นร่วมกัน ดังที่ สุวัฒน์ วัฒนานนท์ (2550, หน้า 60) กล่าวว่า ครู บุคลากรทางการศึกษาต้องร่วมกันปลูกฝัง ส่งเสริม พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม เป็นแบบอย่างที่ดี จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนา จิตสำนึกรับผิดชอบ โดยเน้นกระบวนการ ส่งเสริม ทักษะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเวเบอร์ (Weber, 2007) ได้ศึกษาเรื่อง ข้อมูลการศึกษารอบแนวคิดของ McKinsey 7S พบว่า การออกแบบเพื่อผู้บริหารที่สนใจได้เข้าถึงการเจริญเติบโต และการพัฒนาความสัมพันธ์ต่าง ๆ ขององค์การสู่ความเป็นเลิศ โดยได้ขยายกรอบแนวคิด รวมถึงการเชื่อมต่อของตัวเชื่อมต่อดัง ๆ ระหว่างสถานการณ์ภายนอก และผู้ได้รับประโยชน์จากองค์กร รูปแบบภายในของ 7S และแบบวัดความสำเร็จขององค์การได้กระตุ้นความเป็นผู้นำในขอบเขตอำนาจของตน ที่จะช่วยแก้ปัญหาขององค์การ สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงที่จะนำไปสู่เป้าหมายสูงสุดขององค์การ เพื่อแสดงถึงจิตสำนึกร่วมและการส่งเสริมการทำงาน โดยรวมให้บรรลุผลสำเร็จ และสอดคล้องกับงานวิจัยของมณญา กัปวัฒนารสุข (2550) เรื่อง การศึกษาแนวทางการประยุกต์รูปแบบการบริหารจัดการตามแนวคิดของแมคคินซี ในสถานศึกษาปฐมวัยเอกชน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดจิตสำนึกร่วมในสถานศึกษา เพื่อเป็นปรัชญาพื้นฐานในการทำงานของครู และบุคลากรในสถานศึกษา และควรแปรจิตสำนึกร่วมที่กำหนดออกมาในรูปแบบของการกระทำ ทั้งนี้การกำหนดค่านิยมการมีจิตสำนึกร่วม ควรมีความเข้าใจง่าย บุคลากรในโรงเรียนสามารถรับรู้ และปฏิบัติได้

5. รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีการปฏิบัติที่ดี โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

5.1 ด้านโครงสร้างองค์การ (Structure) ผู้บริหารโรงเรียนใช้ความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน 4 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคคล งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป มีการบริหารจัดการที่ดี โดยใช้การบริหารจากล่างขึ้นบน กระจายอำนาจสู่บุคลากร และใช้การมีส่วนร่วมของชุมชน แสดงถึงความสัมพันธ์ตามโครงสร้างอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบโดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม มีความพอประมาณพิจารณา โดยคำนึงถึงความเหมาะสม ใช้ความรู้ ความรอบคอบในการวางแผนการตัดสินใจ พิจารณาตามความสามารถ และความถนัด มีเหตุผลในการพิจารณาโครงสร้างการบริหารตามหลักวิชาการ และหลักกฎหมาย คำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ให้เกียรติในการตัดสินใจ มีภูมิคุ้มกันในการบริหาร โดยสร้างภูมิคุ้มกันที่พร้อมรับต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ โดยการกำหนดแผนงานตามโครงสร้างเพื่อเตรียมความพร้อม ใช้ความรู้รอบด้านในการบริหาร รอบรู้เกี่ยวกับวิชาการ และใช้หลักคุณธรรมในการบริหาร โดยกำหนดโครงสร้างให้มีการกระจายอำนาจทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนตามความเหมาะสม และรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กันกับการบริหารด้านกลยุทธ์ ด้านบุคลากร ด้านทักษะ ระบบการปฏิบัติงาน แบบการบริหาร และค่านิยมร่วมในโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโครงสร้างในโรงเรียนโดยรับฟังความคิดเห็นจากระดับล่าง มีการกระจายอำนาจในการบริหาร ดังที่ ทองภัก เพชรทอง (2557, หน้า 126 อ้างถึงใน ชุตินาฏ วงศ์สุบรรณ, 2558) กล่าวว่า ประสิทธิภาพด้านโครงสร้างองค์การ อยู่ในระดับมาก เนื่องจากหน่วยงานให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจและการมอบหมายงาน มีการจัดโครงสร้างและสายการบังคับบัญชาอย่างชัดเจน มีความยืดหยุ่น โดยให้ทีมหรือกลุ่มย่อยสามารถตัดสินใจในงานที่รับผิดชอบได้ทันที ทำให้การทำงานสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพที่ดี และสอดคล้องกับมณูญ กัปวัฒนวิเศษ (2550, หน้า 5-9) กล่าวว่าผู้บริหารควรบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างเหมาะสมและเป็นไปได้กับบริบทด้านการกำหนดโครงสร้างงานของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานควรบริหารงานแบบกระจายอำนาจควรแต่งตั้งหัวหน้า ในแต่ละหน่วยงานและควรเป็นคนที่มีความรู้ความสามารถ สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤตยาวิ เกตุวงศา (2553) เรื่อง ผลกระทบของคุณลักษณะองค์กรที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย พบว่า ด้านโครงสร้างขององค์กร หน่วยงานจะยึดมั่นในระบบการประสานงานที่เป็นทางการ

และการรายงานผลการปฏิบัติงานตามสายการบังคับบัญชา ให้ความสำคัญกับการจัดโครงสร้างที่ชัดเจนและเหมาะสมกับขนาดและลักษณะการดำเนินงานขององค์กร และให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจและมอบหมายงานอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ดังนั้นรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี ด้านโครงสร้างจึงมีการบริหารงานตามโครงสร้างงานหลักคืองานวิชาการ งานบุคคล งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป และบริหารจัดการ โดยใช้การบริหารจากล่างขึ้นบน มีการกระจายอำนาจสู่บุคลากรในโรงเรียน และใช้การมีส่วนร่วมของชุมชน

5.2 ด้านกลยุทธ์ (Strategy) ผู้บริหาร โรงเรียนมีการวางแผนเชิงรุก วิเคราะห์สภาพก่อนการจัดทำแผนปฏิบัติการ และปฏิบัติตามแผน มีการติดตามปรับปรุงแผนงานเสมอ เน้นการทำงานแบบร่วมมือร่วมใจ โดยการประชุม ปรึกษา ประสานความร่วมมือ เพื่อวิเคราะห์วางแผนให้ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน โดยพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน รวมถึงโอกาสและอุปสรรคในการพัฒนาโรงเรียน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ วางแผนในการจัดทำแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้ครอบคลุมการพัฒนาการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความพอประมาณ พอดี เหมาะสมกับสถานะสังคมและสิ่งแวดล้อม มีเหตุผลโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ มีภูมิคุ้มกันในการกำหนดแนวทางในการป้องกัน แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้า ใช้ความรู้ในการวางแผนกลยุทธ์สร้างองค์กรภายในโรงเรียนให้เข้มแข็ง วิเคราะห์หาจุดเด่นของโรงเรียน มีความอดทนในการสร้าง โอกาสการทำงานให้ประสบความสำเร็จ โดยปรับปรุงตามบริบทของโรงเรียนอย่างเหมาะสม ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กันกับด้านโครงสร้างองค์กร ด้านบุคลากร ด้านทักษะ ระบบการปฏิบัติงาน แบบการบริหาร และค่านิยมร่วมในโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหาร โรงเรียนมีความรอบคอบในการวางแผนกลยุทธ์ จัดทำแผนในเชิงรุกและให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ดังที่ ธนธรรม มีทอง (2552, หน้า 116) กล่าวว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงใช้หลักการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อวิเคราะห์สภาพภายในและภายนอกขององค์กร เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผลและรอบคอบ โดยประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายสร้างความสามัคคีของบุคลากรในองค์กรรวมถึงทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนญา กัปวัฒนารสุข (2550) เรื่อง การศึกษาแนวทางการประยุกต์รูปแบบการบริหารจัดการตามแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey) ในสถานศึกษาปฐมวัยเอกชน พบว่า ผู้บริหารควรบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างเหมาะสมและเป็นไปได้กับบริบท โดยด้านการกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษา (Strategy) ผู้บริหารควรกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาให้ชัดเจน จัดการศึกษา

ของสถานศึกษาโดยเน้นคุณภาพ การเรียน การสอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิลสันี พรณรัตน์ศิลป์ (2551) เรื่อง การศึกษารูปแบบการดำเนินงานในโรงเรียนต้นแบบตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัยที่พบว่าโรงเรียนต้นแบบประสบความสำเร็จเพราะมีผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ มีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของโรงเรียนก่อนทำงาน ดังนั้น รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี ด้านกลยุทธ์ผู้บริหารโรงเรียน จึงใช้การวางแผนเชิงรุก มีการวิเคราะห์สภาพก่อนการจัดทำแผนปฏิบัติการ ปฏิบัติตามแผนงาน และมีการติดตามปรับปรุงแผนงานเสมอ

5.3 ด้านระบบการปฏิบัติงาน (Systems) ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดลำดับขั้นตอนปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง มีความสอดคล้องประสานกันทุกระดับ นำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอน โดยใช้หลักการบริหารงานอย่างเหมาะสมกับสภาวะสังคม และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน มีเหตุผล และรอบคอบในการพิจารณาตัดสินใจ จัดระบบงานอย่างต่อเนื่อง มีภูมิคุ้มกันในการบริหารงาน โดยสามารถยืดหยุ่นตามความเหมาะสม เพื่อสามารถปฏิบัติงานและรับมือต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ใช้ความรู้ ทักษะหลายด้านในการบริหารแบบมีส่วนร่วม เริ่มจากภายในโรงเรียนขยายไปสู่ภายนอกโรงเรียน สร้างเป็นภาคีเครือข่าย โดยจัดระบบการปฏิบัติงาน ที่เน้นความขยันหมั่นเพียร รู้จักแบ่งปัน เพื่อให้เกิดความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กันกับด้าน โครงสร้างองค์การ ด้านกลยุทธ์ ด้านบุคลากร ด้านทักษะแบบการบริหาร และค่านิยมร่วมในโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีการกำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติงานที่เป็นระบบต่อเนื่อง มีการจัดระบบการทำงานที่มีความต่อเนื่อง ดังที่ สมยศ นาวีการ (2549, หน้า 42) กล่าวว่า ในการปฏิบัติงานขององค์การจะมีระบบและวิธีการปฏิบัติเป็นระเบียบและวิธีการปฏิบัติในการทำงานประจำ ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงวิธีการปฏิบัติงานต่าง ๆ ขององค์การ เพื่อค้นหาจุดเด่นและจุดด้อยของระบบงานต่าง ๆ ทั้งระบบข้อมูลข่าวสาร ระบบการงบประมาณ ระบบการให้บริการและระบบการควบคุมคุณภาพและระบบการวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งนภา ตาอินทร์ (2551) เรื่อง ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลบริหารจัดการที่ดี กรณีศึกษาองค์กรบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าในการบริหารงานภายในองค์กรก็จะต้องให้ความสำคัญกับการบริหารงานในด้านระบบข้อมูลข่าวสารในองค์กร ระบบงบประมาณ การบริหารและความพร้อม ของอุปกรณ์ในการดำเนินงานด้วย ปัจจัยด้านระบบและวิธีการจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่เอื้อให้เกิดความสำเร็จในการบริหารขององค์กรในระดับมากดังนั้นรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี ด้านระบบ

การปฏิบัติงานผู้บริหาร โรงเรียน ควรมีการจัดลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานและจัดระบบงาน พัฒนางานอย่างเป็นระบบ ให้มีความต่อเนื่องประสานกันในทุกระดับของการทำงานอย่างเหมาะสม

5.4 ด้านบุคลากร (Staff) ผู้บริหารโรงเรียนมีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความเหมาะสม และพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง มีการจัดการด้านบุคลากร โดยใช้ระบบคุณธรรมในการบริหาร บุคคล สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานตามความเหมาะสม คัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถ คำนึงถึงความรู้ ความถนัด บุคลิกภาพ รวมถึงผลการปฏิบัติงาน ใช้หลักการมีส่วนร่วมและความพอประมาณในการพิจารณาของบุคลากรอย่างเหมาะสม มีเหตุผลในการพิจารณา ส่งเสริมให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานตรงตามความถนัด เตรียมความพร้อมในการปรับตัว โดยส่งเสริมการพัฒนาตนเองและพัฒนาการเรียนการสอน การใช้ความรู้เกี่ยวกับวิชาการ ตระหนักในคุณธรรม พัฒนาศีลธรรมและจริยธรรมของบุคลากรให้ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กันกับด้านโครงสร้างองค์การ ด้านกลยุทธ์ ด้านทักษะ ระบบการปฏิบัติงาน แบบการบริหาร และค่านิยมร่วมในโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีทักษะประสบการณ์ในการบริหารงานบุคคล มีความสามารถในการจัดคนให้เหมาะกับงาน และมีคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนและส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ดังที่ สัมมนา ธนนิษฐ์ (2556, หน้า 99) กล่าวถึงการบริหารงานบุคลากรว่าเป็นกระบวนการในการแสวงหาบุคคลที่เหมาะสม เพื่อให้ได้คนที่มีความเหมาะสมกับงานมาร่วมทำงาน ตลอดจนมีการประเมินผลงานของบุคลากร เพื่อส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งหน้าที่ และสอดคล้องกับ ทองพัก เพชรทอง (2557, หน้า 129) หน่วยงานมีการจัดบุคคลเข้าทำงานโดยส่งเสริมความก้าวหน้าในสายงาน และหน่วยงานยึดมั่นในกระบวนการประเมินความรู้ ความชำนาญจากการปฏิบัติงาน และส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้ ความสามารถเพื่อพัฒนาคุณภาพบุคคลให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของสัญญา จารุจินดา (2551) เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการบริหารจัดการในการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา พบว่าปัจจัยที่ส่งเสริมในการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ด้านการบริหารงานบุคคล ได้แก่ การจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูในสถานศึกษาในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงและการศึกษาดูงาน ดังนั้นรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี ด้านบุคลากร ควรคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ใช้หลักความสามารถและความเสมอภาค คัดเลือกบุคลากรที่มีความเหมาะสม และมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

5.5 ด้านทักษะ (Skills) ผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารงานที่มีความโดดเด่น เน้นการปฏิบัติเป็นแบบอย่าง เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน พัฒนางานและการจัดการเรียนการสอน

เสมอ มีทักษะในการบริหารและเน้นทักษะแก่ครูและบุคลากรในการปฏิบัติงาน มีทักษะความรู้ ความคิดใช้เทคนิควิธีในการบริหารอย่างมีคุณภาพ พัฒนาความรู้ ความสามารถ โดยใช้ทักษะ การเรียนรู้ แสวงหาความรู้ศึกษาให้เชี่ยวชาญ มีความพอประมาณ โดยทำงานบนพื้นฐานของ ความพอดี และใช้ทรัพยากรในการดำเนินการต่าง ๆ ในการบริหารอย่างพอเหมาะ ด้านความมี เหตุผลผู้บริหารใช้หลักวิชาการและหลักกฎหมายเป็นทักษะในการบริหาร และวางแผนจัดการ ภาระงาน ด้านภูมิคุ้มกันผู้บริหารใช้ทักษะการวางแผนบริหารงานเพื่อพร้อมรับมือต่อผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้วยความไม่ประมาท มีทักษะการฝึกตนให้มีความรอบรู้ เข้าใจหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างลึกซึ้ง ส่งเสริมการแสดงศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ มีการพัฒนา แหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะแก่บุคลากรและนักเรียน ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กันกับด้าน โครงสร้าง องค์กร ด้านกลยุทธ์ ด้านบุคลากร ระบบการปฏิบัติงาน แบบการบริหาร และค่านิยมร่วม ในโรงเรียนทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ ความชำนาญและเชี่ยวชาญในการ ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นเป็นอย่างดี ดังที่ กษณิกัทร โสคตุม (2552, หน้า 93) กล่าวว่า ส่วนสำคัญ ในการขับเคลื่อนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ปฏิบัติงานต้องมีทักษะ มีความเข้าใจวัตถุประสงค์ มีความรู้ ความชำนาญ มีเทคนิคในการถ่ายทอดความรู้ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อองค์กรและ เพื่อนร่วมงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของมณญา กัปวัฒนารสุข (2550) เรื่อง การศึกษาแนวทางการประยุกต์รูปแบบการบริหารจัดการตามแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey) ในสถานศึกษา ปฐมวัยเอกชน พบว่า การกำหนดทักษะหรือความชำนาญ (Skills) ถือเป็นสิ่งที่สำคัญที่ผู้บริหาร ควรมีการตรวจสอบและพัฒนาทักษะต่างๆที่ใช้ในการบริหารอยู่ตลอดเวลาเพื่อที่องค์กรจะเป็นผู้นำ ในด้านนั้นเพียงหนึ่งเดียว และควรมุ่งเน้นสร้างคุณลักษณะที่พิเศษให้กับตรงตามเอกลักษณ์ที่ องค์กรกำหนด ดังนั้น รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี ด้านทักษะ ผู้บริหารโรงเรียนควรบริหารงาน โดยเน้นการปฏิบัติ เป็นแบบอย่าง มีความเชี่ยวชาญในการบริหาร เน้นทักษะการปฏิบัติงานแก่บุคลากรและมีการพัฒนา งานอยู่เสมอ

5.6 ด้านแบบการบริหาร (Style) ผู้บริหาร โรงเรียนมีการจัดแบ่งงานให้สอดคล้องกับ ความรู้ความสามารถตามโครงสร้างการบริหาร โดยใช้การบริหารแบบทีมในการบริหารงาน สะท้อนถึงวัฒนธรรมโรงเรียน มีความเหมาะสมกับโรงเรียนขนาดเล็ก จัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม ภายในที่เอื้อต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีความพอประมาณโดยคำนึงถึงลักษณะโรงเรียน มีการแบ่งงานที่สอดคล้องกับความรู้ความสามารถอย่างมีเหตุผล ตามขอบข่ายของงานหลัก โดยพิจารณาจากปัจจัยที่เกี่ยวข้อง มีการวางแผนล่วงหน้าในการบริหาร ใช้ระบบที่น้อยในการอยู่ ร่วมกันสะท้อนถึงวัฒนธรรมของโรงเรียน ผู้บริหารใช้ความรู้ในหลักวิชาการมาเป็นแบบ

ในการบริหาร และปฏิบัติอย่างรอบคอบและระมัดระวัง เน้นการลงมือปฏิบัติเพื่อเป็นแบบอย่าง ด้านคุณธรรม มีการแบ่งปัน และพิจารณาผลงานตามความเหมาะสม ส่งเสริมการพัฒนาตนเอง ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในความสำเร็จของงาน ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กันกับด้านโครงสร้างองค์การ ด้านกลยุทธ์ ด้านบุคลากร ด้านทักษะ ระบบการปฏิบัติงาน และค่านิยมร่วมในโรงเรียน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารให้ความใกล้ชิดกับบุคลากรในโรงเรียน มีการทำงานแบบร่วมมือร่วมใจกัน เป็นทีม มีความผูกพันกันในโรงเรียน ดังที่ ทองพัก เพชรทอง (2557, หน้า 128) กล่าวว่า ผู้บริหาร ขององค์กรควรบริหารงานอย่างใกล้ชิดกับบุคลากรในทุกฝ่ายของโรงเรียน ควรเป็นผู้คอยให้คำปรึกษา เพื่อให้ทุกฝ่ายปฏิบัติงานได้และแสดงความสามารถได้อย่างเต็มที่ และการกำหนดวัฒนธรรมของ องค์กรเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างมากเพื่อเป็นการกำหนดเป้าหมายหลักหรือกรอบแนวคิดให้ ทุกฝ่ายยึดเป็นแนวปฏิบัติ สอดคล้องกับงานวิจัยของมณญา กัปวัฒนวรสุข (2550) เรื่อง การศึกษา แนวทางการประยุกต์รูปแบบการบริหารจัดการตามแนวคิดของแมคคินซี ในสถานศึกษาปฐมวัย เอกชน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรบริหารงานอย่างใกล้ชิดกับทุกฝ่าย ให้ความสำคัญกับ วัฒนธรรมขององค์กร กำหนดกรอบเป้าหมายหลักและกรอบแนวคิดหลักไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายยึดเป็นแนวทางปฏิบัติ และเมื่อมีปัญหาที่ร่วมกันแก้ไขอย่างทันท่วงที ทุกฝ่าย ควรให้เกียรติเคารพและรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรในฝ่ายงานที่รับผิดชอบอยู่ และสอดคล้อง กับงานวิจัยของพรนภา เอกนิพนธ์ (2552) เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารวิชาการตามแนวคิดปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาโรงเรียนปิยะมหาราชาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครพนม เขต 1 พบว่าการตระหนักถึงแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับการนำเอาประเพณี ท้องถิ่นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีในท้องถิ่นมาจัดเป็นสาระการเรียนรู้ ส่งเสริมด้านวัฒนธรรม ภูมิปัญญา ท้องถิ่น ดังนั้น รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี ด้านแบบการบริหาร ผู้บริหาร โรงเรียนควรจัดแบ่งงานให้สอดคล้องกับ ความรู้ความสามารถตามโครงสร้างการบริหาร มีรูปแบบวิธีในการบริหารที่เหมาะสมกับ โรงเรียน เช่น การบริหารแบบทีม และบริหารงานโดยรักษาวัฒนธรรมของโรงเรียน

5.7 ด้านค่านิยมร่วม (Shared values) ผู้บริหาร โรงเรียนเน้นให้มีความเชื่อร่วมกัน ในสถานศึกษา โดยดำเนินกิจกรรมของโรงเรียนร่วมกัน มีเป้าหมายเดียวกัน ใช้หลักการมีส่วนร่วม และมุ่งรักษาวัฒนธรรมโรงเรียน บริหารจัดการโรงเรียน โดยให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษา ทั้งการกำหนดแนวนโยบายและวางแผนในกระบวนการ พัฒนาหลักสูตร ร่วมจัดกิจกรรม สร้างบรรยากาศและพัฒนาโรงเรียน เน้นความเชื่อร่วมกัน ด้านความพอประมาณ พอเพียง ใช้ความรอบรู้ รอบคอบในการปฏิบัติงาน มีเหตุผลในการตัดสินใจ มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีเป้าหมายร่วมกันในการปฏิบัติงาน ใช้หลักเหตุผลในการอยู่ร่วมกัน

สร้างภูมิคุ้มกัน โดยมีค่านิยมร่วมในการช่วยเหลือกัน มีความสามัคคี ไม่ประมาทต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ใช้ความรู้โดยยึดหลักคุณธรรมเป็นพื้นฐานในจิตใจ ใช้หลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิตด้วยความเพียร และซื่อสัตย์ มีความเชื่อมั่นและยินดีในความสำเร็จ ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กันกับด้าน โครงสร้างองค์กร ด้านกลยุทธ์ ด้านบุคลากร ด้านทักษะ ระบบการปฏิบัติงาน และแบบการบริหารโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนมีความมุ่งมั่น มีเป้าหมายในการบริหารงานที่ชัดเจน โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมและความสามัคคีเป็นสำคัญ ดังที่ สุวัฒน์ วัฒนานนท์ (2550, หน้า 60) กล่าวว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องร่วมกันปลูกฝัง ส่งเสริม พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม เป็นแบบอย่างที่ดี จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนา จิตสำนึกรับผิดชอบ โดยเน้นกระบวนการ ส่งเสริมทักษะ สอดคล้องกับเกษม วัฒนชัย (2550, หน้า 7) กล่าวว่า สามัคคีเป็นองค์ธรรมสำคัญที่จำเป็นต้องมีในหมู่คณะบุคคล ทำให้บรรลุประโยชน์ทั้งตนและสังคม ส่วนรวม ข้าราชการครูเกิดความประทับใจเกิดค่านิยมและเปิดเผยตัวเอง ไม่ทำตัวเป็นเกาะแก่งหรือชอบแยกตัวอยู่สันโดษ แต่จะมีการกำหนดวิสัยทัศน์ ร่วมสนทนาปราศรัยร่วมกัน ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของธนวรรณ บัวขุนเณร (2550) เรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดพิศุณเงินพบว่าบทบาทของผู้บริหารมีผลต่อการพัฒนาองค์กรเป็นอย่างยิ่ง ถ้าผู้บริหารหรือผู้นำมีความสามารถและเป็นผู้นำที่ดี องค์การนั้น ๆ ก็จะประสบความสำเร็จดังนั้นการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้านค่านิยมร่วม ควรใช้หลักความรักใคร่ปรองดอง ถิ่นที่พี่น้อง จริ่งใจต่อกันทำงานร่วมกันแบบครอบครัว ให้ความร่วมมือมีทิศทางเดียวกันอย่างเหมาะสม สร้างค่านิยมที่ดีมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ดังนั้นรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี ด้านค่านิยมร่วม ผู้บริหารโรงเรียนควรเน้นการมีความเชื่อร่วมกัน และมีความเชื่อมั่นในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการดำเนินงานในโรงเรียนให้ไปในทิศทางเดียวกัน เน้นความสามัคคี และมีเป้าหมายเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ควรศึกษาวิจัยและนำผลการวิจัยไปขยายผลปรับใช้กับสถานศึกษาอื่นต่อไป
2. ผู้บริหารควรศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำไปเป็นแนวทางและประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับสถานศึกษา

3. ด้านโครงสร้างองค์กร ควรนำหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม นำหลักการบริหารจากล่างขึ้นบน ไปปรับใช้ในการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ คำนึงถึงความสัมพันธ์ที่ดีขององค์กร ไม่ยึดติดอำนาจควรช่วยเหลือกัน ประสานงานสร้างภาคีเครือข่ายสู่ความร่วมมือในการพัฒนา

4. ด้านกลยุทธ์ ควรนำหลักการบริหารงานแบบทีมมาปรับใช้ ในการวางแผนงาน โดยมีความยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม มีการประสานความร่วมมือของภาคีเครือข่าย ปรับบริบทตามความเหมาะสม

5. ด้านระบบการปฏิบัติงาน ควรนำวงจรคุณภาพ PDCA ไปปรับใช้ในการจัดระบบการปฏิบัติ โดยปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างเป็นลำดับต่อเนื่อง ควรใช้ความร่วมมือจากชุมชนและภาคีเครือข่าย เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และร่วมมือในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทุกระดับ

6. ด้านบุคลากร ควรใช้ระบบคุณธรรมในการบริหารบุคคลโดยสร้างแรงจูงใจตามความเหมาะสม คำนึงถึงความเหมาะสมของบุคคลตามลักษณะงาน ตามความถนัด สร้างโอกาสสร้างขวัญกำลังใจ ส่งเสริมการเข้าฝึกรอบรมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

7. ด้านทักษะ ควรใช้ทักษะทางด้านมนุษย์ และมีทักษะความรู้ความคิดใช้เทคนิควิธีในการบริหารอย่างมีคุณภาพ ปฏิบัติให้เป็นแบบอย่าง ใช้ ทักษะตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการบริหารอย่างจริงจัง ใช้หลักการเป็นผู้นำ หลักการประสานงานร่วมกับชุมชน นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับใช้ ควรสร้างทักษะที่เกิดจากการเรียนรู้จนสร้างเป็นนิสัย

8. ด้านแบบการบริหาร ควรศึกษาแบบการบริหารโรงเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ยึดหลักการกระจายอำนาจและตัดสินใจร่วมกัน เพื่อปรับใช้ให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถ คำนึงถึงลักษณะ โรงเรียนเป็นสำคัญ เหมาะสมกับสภาพ โครงสร้างของโรงเรียน ควรคำนึงถึงความรักสามัคคีและความเคารพต่อกัน ควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในความสำเร็จ และมีวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกันขององค์กร

9. ด้านค่านิยมร่วม ควรมีค่านิยมร่วมในการบริหารโรงเรียนเพื่อความเป็นเลิศ ด้านการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมและมุ่งรักษาวัฒนธรรมโรงเรียน ทำงานร่วมกันแบบครอบครัว การให้ความร่วมมือไปในทิศทางเดียวกันอย่างเหมาะสม ควรเน้นเรื่องความประหยัดพอเพียง ผู้นำ สร้างค่านิยมที่ดีมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ช่วยเหลือกัน ไม่แบ่งแยกตำแหน่งหน้าที่ สร้างความเชื่อมั่นให้กับชุมชน สร้างภูมิคุ้มกันให้โรงเรียน มีความเข้มแข็ง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยการนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปทดลองใช้ในการบริหารงานโรงเรียน เพื่อสรุปภาพรวมของรูปแบบและความถูกต้องเหมาะสมของแต่ละองค์ประกอบ
2. ควรศึกษาวิจัยการพัฒนา รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี ของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 3
3. ควรศึกษาวิจัยผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงเปรียบเทียบกับสถานศึกษาอื่น
4. ควรศึกษาวิจัยในพื้นที่อื่น ๆ และประชากรที่มีความหลากหลายมากขึ้น เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

บรรณานุกรม

- กษณิภัทร โสอดทุม. (2552). การวิจัยเชิงประเมินโครงการศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน จังหวัดเลย กรณีศึกษาดำบลบ้านเพิ่มอำเภอผาขาว จังหวัดเลย. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). แนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: ที.เอส.บี. โปรดักส์ .
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). คู่มือประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงปีงบประมาณ 2552. กรุงเทพฯ: โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียงสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). แนวทางการนิเทศเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักกิจการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). แผนปฏิบัติการ 4 ปี (พ.ศ. 2556-2559) ของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- กฤตยาวัตติ เกตุวงศา. (2553). ผลกระทบของคุณลักษณะองค์กรที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กาญจณี มุลณี. (2556). การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กิติพัฒน์ นนทปัทมะดุลย์. (2554). เครื่องมือในการเก็บข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพและการสนทนากลุ่ม (Focus group study). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- กิริติวัฒน์ อักเส. (2543). การดำเนินงานตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยชัน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- เกษม พิพัฒน์เสรีธรรม. (2557). *รหัสลับความรวย*. กรุงเทพฯ: มติชน.
- เกษม วัฒนชัย. (2550). *หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. วารสารการประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 8, 1-7.
- คริสเบเกอร์. (2550). *รายงานการพัฒนาคนของประเทศไทยปี 2550*. กรุงเทพฯ: กิ๊นพับบลิชซิ่ง.
- จันทร์เพ็ญ สุจจริต. (2553). *ปัจจัยการจัดการแบบ 7S's แมคคินซี ที่มีผลกระทบต่อกระบวนการบริหารงานขององค์การบริหารงานส่วนตำบลนาทอง อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*.
- เฉลิมรัก สดไสย. (2553). *บทความทางวิชาการเรื่องการบริหารบุคคลประจำเดือนมิถุนายน*. เข้าถึงได้จาก www.local.moi.go.th/2009/article/20953.doc
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2556). *หลักการบริหารการศึกษาและการจัดการศึกษา*. ปัตตานี: สถาบันความก้าวหน้าทางวิชาการ.
- ชุตินาฏ วงศ์สุบรรณ. (2558). *ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564). ใน การประชุมสัมมนาเพื่อรับมอบนโยบายและแนวทางการปฏิบัติราชการปีงบประมาณ 2559 ของกระทรวงแรงงาน*. กรุงเทพฯ: ฅห้องจอมพล ป. พิบูลสงคราม ชั้น 5 กระทรวงแรงงาน.
- ชนธรรม มีทอง. (2552). *การบริหารจัดการสถานศึกษาตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงกรณีศึกษา โรงเรียนบ้านร่องแซง*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์บัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชนวรรณ บัวขุนเณร. (2550). *การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดพิบูลเงิน*. วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษา, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- ธวัชชัย วรปัสสุ. (2554). *คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1*. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- นิตา ชูโต. (2557). *การวิจัยเชิงคุณภาพ*. เข้าถึงได้จาก www.ckhospital.net/smf/index.php?action=dlattach;topic=52.0;...47
- เนาวรัตน์ นาคพงษ์. (2555). *กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง*. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

- เนาวรัตน์ นาคพงษ์, สมชัย วงษ์นาคะ, ทวนทอง เขาวงกิตพิงศ์. (2555). กลยุทธ์การบริหาร การศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 14(3), 49-59.
- ประวิต เอราวรรณ์. (2545). *การวิจัยปฏิบัติการ: การเรียนรู้ของครูและการสร้างพลังร่วม ในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดอกหญ้าวิชาการ.
- ปรัชญา พลพัฒน์นันท์. (2557). *เศรษฐกิจพอเพียงกับการศึกษา*. เข้าถึงได้จาก <http://www.loeitech.ac.th/web/news/2553/popeng.htm>.
- ปรีชา ศรีลับขวา. (2551). *สภาพการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการศึกษา ของโรงเรียน ในอำเภอบ้านฝาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ปริญานุษ พิบูลสรารุช. (2549). *ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริสรุปจากปาฐกถาพิเศษ ในการสัมมนาพุทธศาสตร์การสื่อสาร ในการเผยแพร่เศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปริญานุษ พิบูลสรารุช. (2550). *การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- ปิยะพร พูลเพิ่ม. (2551). *ปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง สู่การบริหารตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนฝ่ายกว้างวิทยาคม (โรงเรียนนาร่อง) อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดพะเยา*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- พรนภา เอกนิพนธ์. (2552). *ประสิทธิผลการบริหารวิชาการตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาโรงเรียนปิยะราชาวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พระธีรยุทธเลิศศักดิ์. (2555). *การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนทาจุมเงินวิทยาคาร อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- พระพานวิทย์ เค้าเงื่อน. (2552). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและลักษณะองค์กรกับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของครูระดับประถมศึกษา ในสถานศึกษากลุ่มลุ่มพินี้ สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- เพชรสุดา ภูมิพันธุ์. (2549). รูปแบบการบริหารสถาบันเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครราชสีมา. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เพ็ญญา ชีรทองดี. (2552). การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการ
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
หมู่บ้านจอมบึง.
- มงคล ภาธรธวานนท์. (2549). การวิเคราะห์โครงสร้างองค์การและกระบวนการบริหารจัดการ
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษยอดนิยม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กรุงเทพมหานคร. ปรียญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มงคล อินทรโชติ. (2552). การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม. เขต 3.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- มณฑกาญจน์ ทองใย. (2549). การพัฒนารูปแบบการบริหารโครงการโรงเรียนวิถีพุทธของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. ปรียญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มณฑา กัปวัฒนารสุข. (2550). การศึกษาแนวทางการประยุกต์รูปแบบการบริหารจัดการ
ตามแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey's) ในสถานศึกษาปฐมวัยเอกชน.
พระนครศรีอยุธยา: สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา.
- มีนา เหล็กสีไผ่. (2552). การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน โดยยึดหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัยมุกดาหาร. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนคร.
- บุษนา ปฐมราชดิ. (2552). การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา: แนวคิด
เชิงปฏิบัติในการประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความพอเพียงสู่ความยั่งยืน.
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

- ระพีพรรณ คณาฤทธิ์. (2554). การบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. ปรินญาศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- รัชณี ชังชู. (2549). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนประเภทสามัญศึกษาตามแนวทาง
การปฏิรูปการศึกษา. คุุณินิพนธ์การศึกษาคุุณิบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัตนะ บัวสนธิ์. (2556). วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: วิ.พรินท์ (1991) จำกัด.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2556). การบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. สงขลา: นำศิลป์โฆษณา.
- รุ่งทิวา สันติผลธรรม. (2553). การนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาเอกชน อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- รุ่งนภา ตาอินทร์. (2551). ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ที่ได้รับรางวัลบริหารจัดการที่ดี กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้วอำเภอ
แม่ริม จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี. (2557). สภาพทั่วไปของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3. ลำปาง: โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี.
- วิเชียร วิทย์อุดม. (2550). องค์การและการจัดองค์การ. กรุงเทพฯ: ธนชัยการพิมพ์.
- วิภาวี นามเดช. (2552). การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน
สังกัดกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2550). การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมและแนวทางเศรษฐกิจ
พอเพียง. กรุงเทพฯ: โฟรเพช.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2551). หลักรัฐประศาสนศาสตร์: แนวคิดและกระบวนการ. กรุงเทพฯ:
ธรรมกมลพิมพ์.
- วิลาสินี พรรณรัตน์ศิลป์. (2551). การศึกษารูปแบบการดำเนินงานในโรงเรียนต้นแบบตามหลัก
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยการศึกษา;
บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ศิริพร ศีตีสาร. (2551). การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครูโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมดี พวงกักดี. (2550). สภาพการดำเนินงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- สมยศ นาวิการ. (2549). ทฤษฎีองค์การ. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ 1991.
- สัญญา จารุจินดา. (2551). แนวทางการบริหารจัดการในการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สัมมนา ธนินธ์. (2556). หลัก ทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3. (2556). ข้อมูลพื้นฐาน. ลำปาง: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). นโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2555. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2549). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554). กรุงเทพฯ: สำนักงานรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10. เข้าถึงจาก <http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=139>
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2551). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- สุวกิจ ศรีปัดถา. (2555). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการจัดการการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- สุวัฒน์ วัฒนานนท์. (2550). *การศึกษาพอเพียงตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง*.
กรุงเทพฯ: ซี.ซี.นอลล์ลิง.
- อดิพงษ์ สุขนาถ. (2556). การพัฒนารูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน
บ้านทุ่งกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3.
วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 7(2), 96-107.
- อำนาจ ทองโปร่ง. (2555). *กระบวนการทัศน์ใหม่ทางการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อิสรา ก้านจักร, สุมาลี ชัยเจริญ, จารุณี ชามาตย์ และสุดใจ ศรีมาจาร. (2554). *ผลของการเรียน
ด้วยนวัตกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรมและค่านิยมไทย
สำหรับการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืนของผู้เรียน*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Elizabeth, H. E. (2004). *McKinsey's marvin bower: Vision, leadership, and the creation of
management consulting*. The United States of America: John Wiley & Sons.
- Hirtz, P. D. (2002). Effective leadership for total quality management. *Dissertation Abstracts
International*, 63(05), 132.
- McKinsey. (1980). *The business system*. New York: McKinsey Quarterly.
- Peters, J. T., & Waterman, H. R. (1980). *In search of excellence: Lessons from America's*.
New York: John Willey.
- Randall, C. M. (1986). Job satisfaction of chief administrative officers of teacher education
program. *Dissertation Abstracts International*, 30(17), 12.
- Schug, M. C., & Bireky, J. C. (1985). *The development of children's economic reasoning*.
Theory and Research in Social Education 13(1), 31-42.
- Weber, J. (2007). *A leader's guide to understanding complex organization: An expanded 7-S
Perspective*. Retrieved from <http://ssrn.com/abstract=910746>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ 6621.8/

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

พฤษภาคม 2558

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เค้าโครงการวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย นางสาวเจนจิรา สัตย์มาก นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี กรณีศึกษา: โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในการนี้ ผู้วิจัยจะขอความร่วมมือจากท่านในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ อนึ่ง โครงการวิจัยนี้ได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาทางจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยบูรพา เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

เชษฐ ศิริสวัสดิ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณะบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน

ผู้รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3839-3483

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ 6621.8/ 2344

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

พฤษภาคม 2558

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน

ด้วย นางสาวเจนจิรา สัตย์มาก นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี กรณีศึกษา: โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในการนี้ ผู้วิจัยจะขอความร่วมมือจากท่านในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ อนึ่ง โครงการวิจัยนี้ได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาทางจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยบูรพา เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

เชษฐ ศิริสวัสดิ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณะบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน

ผู้รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3839-3483

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ 6621.8/

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

พฤศจิกายน 2558

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย นางสาวเจนจิรา สัตย์มาก นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี กรณีศึกษา: โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในการนี้ ผู้วิจัยจะขอความร่วมมือจากท่านในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ อนึ่ง โครงการวิจัยนี้ได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาทางจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยบูรพา เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

เชษฐ ศิริสวัสดิ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณะบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน

ผู้รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3839-3483

โทรสาร 0-3874-5811

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี
กรณีศึกษา: โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

คำชี้แจง 1. แบบสัมภาษณ์นี้แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ตำแหน่งของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี กรณีศึกษา: โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

2. การสัมภาษณ์ครั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการวิจัยจะสรุปข้อมูลเป็นภาพรวม ไม่เสนอและเปิดเผยข้อมูลเป็นรายบุคคล ขอให้ท่านให้ข้อมูลตามความเป็นจริง

ตอนที่ 1 ตำแหน่งของผู้ให้ข้อมูล

1. ตำแหน่ง

- ผู้บริหารสถานศึกษา
- ครูผู้สอน
- พนักงานบริการ
- คณะกรรมการสถานศึกษา
- ผู้ปกครองนักเรียน
- ประชาชน
- ผู้นำชุมชน

ตอนที่ 2 การสัมภาษณ์เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดี กรณีศึกษา: โรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 โดยหลักเศรษฐกิจพอเพียงมี 3 ห่วง คือ

1. ความพอประมาณ
2. ความมีเหตุผล
3. การมีภูมิคุ้มกัน

และ 2 เงื่อนไข คือ

1. ความรู้
2. คุณธรรม

การบริหารตามระบบปัจจัยการบริหารตามแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey, 1980)

มี 7 ประการ

1. โครงสร้างองค์กร (Structure)
2. กลยุทธ์ขององค์กร (Strategy)
3. ระบบการปฏิบัติงาน (Systems)
4. บุคลากร (Staff)
5. ทักษะ (Skills)
6. แบบการบริหาร (Style)
7. ค่านิยมร่วม (Shared values)

**สภาพการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี
เป็นอย่างไรบ้าง**

1. ความพอประมาณ

1.1 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารอยู่บนพื้นฐาน
ของความพอดี เหมาะสมกับสถานะสังคมและสิ่งแวดล้อมโรงเรียน มีวิธีดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

1.2 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนมีการใช้ทรัพยากรดำเนินงาน
แบบพอประมาณ มีการดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

1.3 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนบริหารโรงเรียนอย่างเหมาะสมกับวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

1.4 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียน บริหารโรงเรียนด้วยความพอเหมาะ พอควร ต่อความจำเป็นของโรงเรียน มีการดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

1.5 อื่น ๆ.....

.....

.....

.....

2. ความมีเหตุผล

2.1 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนมีการตัดสินใจบริหารโรงเรียนอย่างมีเหตุผล ถูกต้องตามหลักวิชาการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

2.2 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนมีการตัดสินใจบริหารโรงเรียนอย่างมีเหตุผล ถูกต้องตามหลักกฎหมายอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

2.3 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนมีการตัดสินใจบริหารโรงเรียน
อย่างมีเหตุผลถูกต้องตามหลักศีลธรรม จริยธรรมอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

2.4 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนมีการตัดสินใจบริหารโรงเรียน
อย่างมีเหตุผลถูกต้องตามหลักพื้นฐานวัฒนธรรมที่พึงามอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

2.5 อื่น ๆ.....

.....

.....

3. การมีภูมิคุ้มกัน

3.1 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมรองรับ
ผลกระทบอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

3.2 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมรองรับ
การเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

3.3 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมรองรับ
การเปลี่ยนแปลงด้านสังคมอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

3.4 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมรองรับ
การเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อมอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

3.5 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมรองรับ
การเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรมอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

3.6 อื่น ๆ.....

.....
.....
.....

4. ความรู้

4.1 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนมีการเน้นการฝึกฝนแก่บุคลากร
ให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

4.2 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนมีการเน้นการฝึกตนแก่นักเรียน
ให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

4.3 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนมีการเน้นการฝึกความรอบคอบ
และความระมัดระวังในการนำความรู้ไปใช้ แก่บุคลากรอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

4.4 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนมีการเน้นการฝึกความรอบคอบ
และความระมัดระวังในการนำความรู้ไปใช้ แก่แก่นักเรียนอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

4.5 อื่น ๆ.....

.....

.....

.....

5. คุณธรรม

5.1 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนมีการเน้นการปฏิบัติงาน
โดยพิจารณาความผิดชอบชั่วดี แก่บุคลากรอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

5.2 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนมีการเน้นการปฏิบัติงาน โดยพิจารณาความพึงพอใจของชีวิตแก่นักเรียนอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

5.3 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนมีการเน้นความซื่อสัตย์ สุจริต อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

5.4 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนมีการเน้นให้บุคลากรใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องและเหมาะสมในการดำเนินชีวิต อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

5.5 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนมีคุณธรรมด้านการกระทำ โดยมีความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทน รู้จักแบ่งปัน และรับผิดชอบต่อสังคมอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

1.5 อื่น ๆ.....

.....
.....
.....
.....

การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคีโดยบริหารตามระบบปัจจัยการบริหารตามแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey) ดำเนินการอย่างไรบ้าง

1. ด้านโครงสร้างองค์การ

1.1 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการแบ่งหน้าที่โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

1.2 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการควบคุม การรวมอำนาจ และการกระจายอำนาจของผู้บริหารในการบริหารอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

1.3 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการแบ่งโครงสร้างการบริหารงานตามหน้าที่อย่างเหมาะสมอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

1.4 อื่น ๆ.....

.....

.....

.....

2. ด้านกลยุทธ์

2.1 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการวางแผนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

2.2 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ของกิจกรรมในการบริหารงานอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

2.3 อื่น ๆ.....

.....

.....

3. ระบบการปฏิบัติงาน

3.1 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีกระบวนการและลำดับขั้นในการบริหารงานที่เป็นระบบต่อเนื่องอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

3.2 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการประสานงานกันทุกระดับอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

3.3 อื่น ๆ.....
.....
.....
.....

4. บุคลากร

4.1 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
มีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

4.2 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

4.3 อื่น ๆ.....
.....
.....
.....

5. ทักษะ

5.1 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
มีการบริหารงานที่มีความโดดเด่นอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

5.2 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีความเชี่ยวชาญในบริหารงานอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

5.3 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการพัฒนางานและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

5.4 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีทักษะในการบริหารงานอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

5.5 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการเน้นทักษะแก่ครูและบุคลากรในโรงเรียนในการปฏิบัติงานอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

5.6 อื่น ๆ.....

.....
.....
.....

6. แบบการบริหาร

6.1 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดการที่มีรูปแบบวิธี ที่เหมาะสมกับลักษณะโรงเรียนอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

6.2 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีการสั่งการ การควบคุม การจูงใจ ที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมของโรงเรียนอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

6.3 อื่น ๆ.....

.....

.....

.....

7. ค่านิยมร่วม

7.1 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีค่านิยมร่วมกันระหว่างบุคลากรในโรงเรียนอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

7.2 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการปฏิบัติงานอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

7.3 ท่านคิดว่าการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
มีการเน้นความร่วมมือกัน ของบุคลากรในโรงเรียนอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

7.4 อื่น ๆ.....

.....
.....
.....

8. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจ
พอเพียง มีอะไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

1. คุณวาริญา บุญเรือง
2. คุณสมบูรณ์ สิทธิวงศ์
3. คุณวิเชียร เอี้ยวเฮง
4. คุณณัฐกิจ วิจิตรจรัสแสง
5. คุณสว่างชัย คุณเครือ
6. คุณสุพรรณ สุรินทร์
7. คุณศุภฤกษ์ กิดหมาย
8. คุณจุฑารัตน์ หิรัญพัฒน์พงษ์
9. คุณจันทร์สม การไว
10. คุณรุ่งลาวัลย์ ทำว่อง
11. คุณอรทัย รักสถาน
12. คุณฝัน อยู่สุข
13. คุณเพชร ทาร์กษ์
14. คุณปรางทอง อยู่สุข
15. คุณเจนจิรา งามเรียง
16. คุณชนศิลป์ น้าชม